

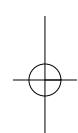
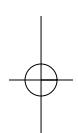
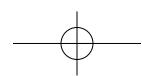

Broj 1/2011
Godina CXXV
Sarajevo

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:
Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

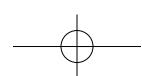
Nakladnik:
Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:
Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:
Ilija Orkić, kancelar

Grafička obrada:
MCVN

Tisak:
Graforad - Zenica

Sadržaj

UVODNA RIJEČ

Najava Sinode Vrhbosanske nadbiskupije..... 5

SVETA STOLICA

Papina poruka za Svjetski dan mladih 2011.....	7
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2011.....	11
Poruka Pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mira 2011.....	13
Pismo pape Benedikta XVI. sjemeništarcima i bogoslovima: Svećenik mora biti "Božji čovjek" ...	20
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan bolesnika 2011.: Bog - čovjekov supatnik.....	23
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan molitve za zvanja 2011. Predlagati zvanja u mjesnoj Crkvi.....	25
Poruka pape Benedikta XVI. za 45. svjetski dan sredstava društvenih komunikacija	
- Istina, navještaj i autentičnost života u digitalnom dobu.....	27
Dr. don Tomo Vučić imenovan za prvog biskupa Vojnog ordinarijata.....	29
Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu 2011. - "S Kristom ste suukopani u krštenju, s njime ste i uskrsli" (usp. Kol 2, 12).....	30
Ukorijenjen u Kristu. Čvrsti u vjeri. Pastoral mladih u jugoistočnoj Europi.....	32

BK BIH

Održana sjednica Odbora za mlade BK BiH.....	35
Apel s IV. Gospodarskog foruma.....	35
Pozdravna riječ Apostolskog nuncija u R. Hrvatskoj na zajedničkom zasjedanju HBK i BKBiH....	36
Priopćenje s XIII. zajedničkoga zasjedanja HBK i BK BiH.....	37
Kršćani su prijatelji života.....	38
Održana sjednica Vijeća za mala sjemeništa BK BiH.....	39
IX. Skupština Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH.....	40
Vama pak, braćo, neka ne dodija činiti dobro.....	41
Apostolski nuncij u BiH nadbiskup Alessandro D'Errico imenovao je don Ivana Štironju novim nacionalnim ravnateljem PMD BiH	43
Imenovanja- razriješenja BK BiH.....	46

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Uskrsna poruka 2011.....	47
Statut Svećeničkog doma Vrhbosanke nadbiskupije u Sarajevu.....	48
Predmet: Poziv na sjednicu Upravnog odbora MCVN.....	51
Pontifikali u Prvostolnici Vrhbosanskoj u 2011. godini.....	52
Predmet: Umrežavanje struktura u Nadbiskupiji.....	53
Pravilnik Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.....	54
Odobrenje Pravilnika Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.....	57
Sporazum o povjeravanju-prihvaćanju župe sv. Franje asiškoga Dobrinja - Sarajevo.....	57
Sporazum o povjeravanju-prihvaćanju župe sv. Jakova Markijskog Grebnice.....	59
Sporazum o povjeravanju-prihvaćanju župe sv. Alozija Stepinca Orašje.....	60
Predmet: Imenovanje Upravnog vijeća Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije.....	61
Predmet: Razrješenje Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.....	62
Predmet: Imenovanje Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.....	63
Predmet: Dan posvećenog života.....	63
Pravilnik Svećeničkoga doma Vrhbosanske nadbiskupije.....	64
Održana VI. sjednica Vijeća za mlade.....	72
Predmet: Odobrenje Molitve za bolesnike po zagovoru fra Lovre.....	73
Predmet: Poziv na sjednicu Zbora konzultora.....	74
Predmet: Poziv na sjednicu Svećeničkog vijeća.....	74

Predmet: Poziv na sjednicu Pastoralnog vijeća.....	75
Predmet: Poziv na VII. sjednicu Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije.....	76
Predmet: Sjednica novoimenovanog Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.....	76
Predmet: Upoznajmo i širimo štovanje Drinskih mučenica.....	77
Predmet: Dodjela priznanja vjernicima Vrhbosanske nadbiskupije.....	78
XIV. Susret ministranata Vrhbosanske nadbiskupije.....	79
Predmet: Sjednica Definitorija Franj. prov. B. S. i Ordinarijata – 10. ožujka 2011.....	82
Održana sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.....	82
Održana sjednica Zbora konzulora VN.....	83
Održana VII. Sjednica Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije.....	84
Izvještaj sa sjednice Ekonomskog Vijeće Vrhbosanske nadbiskupije.....	85
Dekanatski susreti u Nadbiskupskom ordinarijatu 2011. – „Komunikacija“	86
Susret Župnih ekonomskih vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.....	87
Susret Župnih pastoralnih vijeća VN.....	87
Održana sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.....	88
Stadlerovi dani u godini 2011.....	89
Popis sudionika Duhovnih vježbi.....	93
Imenovanja i premještaji.....	94
Dozvole.....	94
Novi pečati.....	95
Nadbiskupova kronika.....	95
Susret Župnih ekonomskih i pastoralnih vijeća - Sarajevo, 5. i 12. ožujka 2011.....	103
Odluka o osnivanju Radio Marije BiH u Sarajevu.....	107
Tomo Knežević - Novi monsinjor u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.....	108
Skupljanje za Vrhbosansko bogoslovno sjemenište po župama u 2010. godini.....	109
Statistički podaci župa po dekanatima za 2010. godinu - Vrhbosanska nadbiskupija.....	110

IZ KORESPONDENCIJE

Karinalova čestitka Svetom Ocu povodom Božića.....	113
Zahvala Svetog Oca na Božićnoj čestitci.....	114
Božićne čestike kardinala Puljića predstavnicima Srpske pravoslavne crkve.....	115
Čestitka kardinala Puljića novoimenovanom Dubrovačkom biskupu Uziniću.....	116

PRILOZI

Blagoslov svećeničkog doma - "Zahvalnost"	117
Propovijed postulatora Tomića na misi o 69. obljetnici smrti Drinskih mučenica.....	119
Kršćansko zajedništvo i suradnja radi pravednog mira u Svijetu.....	121
Propovijed Vinka kardinala Puljića na Bogojavljenje – Tri Kralja.....	123
Propovijed u KPZZT Zenica (zatvor).....	124
Kardinalova propovijed na Stepinčevo u crkvi Ćirila i Metoda.....	126
Kardinalova propovijed u katedrali na Svjećnicu.....	127
Ilija Matanović - Magistar teoloških znanosti.....	129

BILJEŽIMO

Intervju nadbiskupa metropolita vrhbosanskoj kardinala Vinka Puljića Katoličkoj tiskovnoj agenciji BK BiH o 20. obljetnici biskupstva.....	130
Reakcije na atentat u Aleksandriji.....	133
Priopćenje s Drugog katoličko-pravoslavnog foruma.....	134
Potpisan ugovor između Univerziteta u Sarajevu i Katoličkog bogoslovnog fakulteta.....	137

TEOLOŠKE TEME

Niko Ikić - Rekolekcija sestrama: 16. 1. 2011.....	139
--	-----

Najava Sinode Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 21. veljače 2011.

Broj: 257/2011

Draga braćo misnici!
 Dragi redovnici i redovnice!
 Draga braćo i sestre po krsnoj milosti!

Nakon ratnih stradanja i poratnih nastojanja, osjećam potrebu da zajednički tražimo rješenja kako bi ova izranjena mjesna Crkva vrhbosanska pronašla snagu i radosnu nadu za ostanak i opstanak na ovim prostorima. Posebna mi je želja da probudimo sve pozitivne energije nas vjernika u hodu naprijed puni nade. Zato sam pozvao svećenike, redovnike i redovnice prigodom Božićne čestitke da počnemo sa žarkom molitvom za pripravu Sinode Vrhbosanske nadbiskupije. Tada su svi pomalo čudno pogledali, ali su i osjetili kako je potrebno nešto poduzeti kako bismo „palili svjetlo a ne prokljinjali tamu“. U brojnim susretima sam pozivao da o sinodi razmišljamo i da za njen uspjeh molimo.

Prigodom godišnjih susreta svećenika iz pastoralala po Dekanatima u Ordinarijatu, jedna točka pastoralnih planova u ovoj godini je i ideja priprave i održavanja Sinode Vrhbosanske nadbiskupije. Većina svećenika je prihvatile spomenutu ideju s pitanjem kako će to izgledati? Tada sam pozvao da se sve strukture najprije uključe ustrajnom molitvom, a onda da se stvari raspoloživost iskrene suradnje kroz pripremu, kako bi odražavanje Sinode bio jedan zamah pastoralne životnosti, ostvarujući poziv pape Benedikta XVI. na novu evangelizaciju u Crkvi.

Prijedlog priprave i održavanja Sinode želim razmotriti na zasjedanjima svih struktura ove mjesne Crkve: sa Zborom konzultora, na Dekanatskim susretima, Svećeničkom vijeću VN, Pastoralnom vijeću VN, kao i drugim odgojnim ustanovama u našoj Nadbiskupiji. Očekujem otvorenost Božjem duhu i spremnost odgovoriti zahtjevu vremena na putu nove evangelizacije.

Ciljevi sinode

Zakonik kanonskog prava kaže da je biskupijska sinoda „skupština izabranih svećenika i drugih vjernika partikularne Crkve koji pomažu dijecezanskom biskupu na dobrobit sve biskupijske zajednice“ (k. 460). Nadalje: „Neka se sva predložena pitanja podvrgnu slobodnoj raspravi članova na sinodalnim sjednicama“ (k. 465). Vrhbosanska Crkva, otvorena vodstvu Duha Svetoga, želi se okupiti na nadbiskupijskoj sinodi, upoznati dublje svoju stvarnost te u osluškivanju razmišljanja vjernika, svećenika, redovnika i redovnica prosuđivati znakove vremena. Promatrajući poratne prilike, našu kršćansku tradiciju i nove vanjske utjecaje tražit ćemo rješenja utemeljena na vjeri i nadi u Uskrslog Krista i cjelokupnom nauku Crkve. U sinodalnom razmišljanju tražit ćemo rješenja za teškoće koje proživljavamo kako bismo kao nadbiskupijska zajednica živjeli i obrazlagali nadu koja je u nama. Želimo da naše župe iznova otkriju svoje mjesto u Vrhbosanskoj mjesnoj Crkvi i aktivno sudjeluju u zajedničkom poslanju.

Zato želimo moliti za uspjeh Sinode po župama, obiteljima, samostanima i crkvenim odgojnim zavodima, kako bismo dali svoj doprinos i kasnije pridonosili ostvarivanju zacrtanog programa.

U ovom molitvenom zajedništvu župnici će predvoditi svoje župe te poticati svoja pastoralna i ekomska vijeća, zatim katoličke udruge na području župe i sve duhovne pokrete. Župnici će pomoći u odabiru članova za pojedine pripravne i kasnije radne komisije koje će studirati pojedina pitanja te svojim radom doprinositi napretku naše Nadbiskupije.

Nakon dostatne pripravne faze pristupit ćemo poniznom i hrabrom slavljenju Sinode na kojoj ćemo tražiti ono čime istinski možemo Boga proslaviti te u promijenjenim prilikama Nadbiskupije i naše Domovine pridonositi uprisutnjenu kraljevstvu Božjega. Po završetku

UVODNA RIJEĆ

Sinode očekujemo zaključke, programe i otvorenu dobru volju da poticaje Sinode zdušno provodimo u životu naših župa i ostalih nadbiskupijskih ustanova.

Naša Vrhbosanska nadbiskupija je posvećena Presvetom Srcu Isusovu, a kao drugotni zaštitnik je Bezgriješno Začeće BDM i Sv. Josip. Kako smo u mjesecu ožujku, u kojem posebnu pobožnost gajimo prema sv. Josipu, Pokrovitelju sv. Crkve, stoga našu pripravu stavljamo pod zaštitu i zagovor sv. Josipa. Neka nam izmoli sposobnost biti ponizno odani vršenju volje Božje, kao što je to on činio u skrovitosti svoga srca te da i mi otkrijemo povjerenje koje Bog ima u nas u ovom složenom i izazovnom vremenu i na našim napetostima ispunjenim prostorima.

Na sve zazivam Božji blagoslov, obilje ljubavi i milosrđa Božanskog Srca, zaštitu naše Bezgriješne Majke i zagovor sv. Josipa, uz iskren pozdrav!

O blagdanu Katedre sv. Petra 2011.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Papina poruka za Svjetski dan mlađih 2011.

SVETA STOLICA

Dragi prijatelji, često razmišljam o Svjetskom danu mlađih u Sydneyu 2008. Ondje smo doživjeli istinsko slavlje vjere, gdje je Duh Sveti snažno djelovao i stvorio snažno zajedništvo među sudionicima iz svih krajeva svijeta. Taj je skup, kao i svi prethodni, urođio bogatim plodovima u životima mlađih ljudi i u životu same Crkve. Sada svoj pogled upiremo prema slijedećem Svjetskom danu mlađih koji će se održati u Madridu u kolovozu iduće godine. Godine 1989., nekoliko mjeseci prije povijesnog pada Berlinskog zida, mlađi su hodočastili u Španjolsku, u Santiago de Compostelu. Danas, kada Europa ima silnu potrebu ponovno pronaći svoje kršćanske korijene, za odredište svjetskog susreta mlađih odredili smo Madrid. Tema tog susreta će biti: "Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri" (usp. Kol 2, 7). Pozivam vas zato na taj susret u Madridu, koji je od iznimne važnosti kako za Crkvu u Europi, tako i za opću Crkvu. Volio bih da svi mlađi, kako oni koji dijele našu vjeru u Isusa Krista, tako i oni koji okljevaju, sumnjaju ili ne vjeruju, mogu doživjeti iskustvo Gospodina Isusa uskrstog i živog i njegove ljubavi prema svima nama, koje može biti presudno za život.

1. Na izvorima vaših najdubljih težnji

U svakom povijesnom dobu, pa tako i u ovom našem današnjem u kojem živimo i djelujemo, mlađi osjećaju duboku želju da međuljudski odnosi budu protkani iskrenošću i solidarnošću. Mnogi pokazuju jasnu želju da izgrađuju istinske prijateljske odnose, upoznaju pravu ljubav, zasnuju vlastitu obitelj, postignu osobnu stabilnost i stvarnu sigurnost, riječju sve ono što može jamčiti vedru i sretnu budućnost. Prisjećajući se svoje mlađosti, znam da stabilnost i sigurnost nije ono što najviše zaokuplja misli mlađog čovjeka. Nema sumnje da su posao i siguran krov nad glavom veliki i žuran problem, no istodobno je mladost doba u kojem je čovjek u traženju većega života. U doba moje mlađosti i mi, tadašnji mlađi, tražili smo nešto novo, ne pristajući na prosječnost i malograđanstvu. Htjeli smo ono što je veliko i novo. Htjeli smo pronaći život u svoj njegovoj širini i ljepoti. Naravno, to je bilo povezano i s tadašnjom situacijom u kojoj smo

živjeli. Tijekom nacionalsocijalističke diktature i rata bili smo, da tako kažem, "sputani" od tadašnjih vlasti. Zato smo se silno željeli oslobođiti tih okova i istražiti sve mogućnosti koje se pružaju čovjeku u svoj svojoj širini. No smatram kako je ta želja mlađog čovjeka da se izdigne iznad svakodnevice prisutna u svakom dobu. Mladom je čovjeku svojstveno željeti nešto više od uobičajene svakodnevice, nešto više od sigurnog zaposlenja i osjećati težnju za onim što je doista veliko. Je li to samo isprazni san koji nestaje kada čovjek odraste? Ne nipošto! Čovjek je stvoren za ono što je veliko, za beskonačno. Sve drugo je nedovoljno. Sveti Augustin bio je u pravu kada je rekao: nemirno je srce naše dok se ne smiri u Tebi. Težnja za većim životom ukazuje na činjenicu da smo Božja stvorenja, da nosimo njegov "otisak". Bog je život i zato svako biće toliko snažno teži životu; napose čovjek, stvoren na sliku i priliku Božju, žudi za ljubavlju, radošću i mirom. Tako shvaćamo da je besmisленo težiti tome da se ukloni Boga kako bi čovjek mogao živjeti! Bog je izvor života; ukloniti ga znači odvojiti se od toga izvora i, neizbjježno, ostati bez punine i radosti: "stvorenje naime iščezava bez Stvoritelja" (Drugi vatikanski koncil, konst. Gaudium et spes, 36). Današnja kultura, u nekim dijelovima svijeta, posebice na Zapadu, teže isključiti Boga ili vjeru promatrati kao čisto privatni čin, koji nema nikakvog značenja u društvenom životu. Premda sve vrijednosti koje su u temelju društva – kao što su ljudsko dostojanstvo, solidarnost, obitelj, rad – proizlaze upravo iz Evangelja, svjedoci smo svojevrsnog "iščeznuća Boga", nekog zaborava, ako ne čak i pravog odbacivanja kršćanstva i nijekanja blaga primljene vjere, što za sobom povlači opasnost gubitka vlastitog dubokog identiteta.

Zato vas, dragi prijatelji, pozivam da učvrstite svoju vjeru u Boga, oca našeg Gospodina Isusa Krista. Vi ste budućnost društva i Crkve! Kao što je apostol Pavao nekoć pisao Kološanima, bitno je imati korijene, čvrste temelje. To osobito vrijedi danas kada mnogi nemaju čvrstu uporišta na kojima graditi život te tako postaju duboko nesigurni. Rašireni relativizam, prema kojemu sve isto vrijedi i ne postoji nikakva istina i nikakav absolutna referentna točka, ne vodi pravoj slobodi, već nestabilnosti,

izgubljenosti, prilagođavanju trenutačnim modama. Vi mladi imate pravo primiti od narastajâ koji su vam prethodili čvrsta uporišta kako biste mogli donositi vlastite odluke i graditi svoj život, kao što mlađa biljka treba hranjivu podlogu kako bi njezino korijenje moglo rasti te da bi tako kasnije postala snažno stablo, kadro davati plodove.

2. Ukorijenjeni i nazidani na Kristu

Da bi istaknuo važnost vjere u životu vjernika, želim nešto reći o svakom od tri izraza koje sveti Pavao koristi u ovom svom izričaju: "Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri" (usp. Kol 2, 7). U tome možemo razabratiti tri slike: izraz "ukorijenjeni" doziva u svijest sliku stabla i korijena koje ga hrani, izraz "nazidani" odnosi se na građenje kuće, dok riječ "čvrsti" upućuje na tjelesni i duhovni rast. Riječ je o vrlo rječitim izrazima. Prije nego što ih počнем tumačiti, treba primijetiti kako su u izvornom tekstu ta tri izraza, gramatički gledano, u pasivu: to znači da je sâm Krist taj koji ukorijenjuje, naziđuje i učvršćuje vjernike.

Prva slika je stablo koje je čvrsto prionulo uz tlo pomoću korijena, koje mu daje čvrstocu i koje ga hrani. Bez snažnih korijena lako bi ga odnio vjetar i ne bi preživjelo. Koji su naši korijeni? To su, naravno, naši roditelji, obitelj, kultura naše zemlje, koji su vrlo važna sastavnica našeg identiteta. Biblija otkriva i drugu sastavnicu. Prorok Jeremija piše: "Blagoslovjen čovjek koji se uzdaje u Jahvu i kome je Jahve uzdanje. Nalik je na stablo zasađeno uz vodu što korijenje pušta k potoku: ne mora se ničeg bojati kad dođe žega, na njemu uvijek zelenilo ostaje. U sušnoj godini brigu ne brine, ne prestaje donositi plod" (Jr 17, 7-8). Za proroka pustiti korijenje znači staviti svoje pouzdanje u Gospodina. Od njega crpimo svoj život. Bez njega ne bismo mogli istinski živjeti. "Bog nam je dao život vječni; i taj je život u Siniu njegovu" (1 Iv 5, 11). Sam Isus se predstavlja kao naš život (usp. Iv 14, 6). Zato kršćanska vjera nije samo vjerovanje u određene istine, već je prije svega osobni odnos sa Isusom Kristom, to je susret s Božjim Sinom, koji životu daje novu snagu. Kada stupimo u osobni odnos s Njim, Krist nam otkriva naš identitet i, u prijateljstvu s njim, život raste i ostvaruje se u punini. Postoji trenutak u mladosti u kojem si

svatko od nas postavi pitanje: koji smisao ima moj život, koju svrhu, kako ga usmjeriti? Ta temeljna pitanja ponekad dugo zaokupljaju čovjekov duh. Postavljamo si pitanje kojim se poslom baviti, kakve društvene odnose uspostaviti, koje osjećaje produbljivati... U vezi s tim ponovno se prisjećam svoje mladosti. Na neki sam način već prilično rano znao da Gospodin želi da budem svećenik. No kasnije, nakon rata, kada sam u sjemeništu i na fakultetu bio na putu prema tom cilju, morao sam iznova zadobiti tu sigurnost. Brojna pitanja zaokupljala su mi misli i srce: je li to sigurno put kojim želim ići? Je li to sigurno Božja volja za mene? Hoću li mu moći biti vjeran i biti potpuno raspoloživ za njega u njegovoj službi? Takvu odluku nije nimalo lako donijeti, ona zahtijeva mnoga trvanja i borbe. Dručiće i ne može biti. No zatim se javila sigurnost: dobro je tako! Dà, Gospodin me želi, zato će mi dati i snagu. Kada ga slušam, kada zajedno s njim kročim postajem doista to što jesam. Nije važno ispunjavati svoje vlastite želje, već njegovu volju. Tako život postaje autentičan.

Kao što korijeni drže stablo čvrsto zasađeno u tlu, tako temelji daju kući trajnu stabilnost. Po vjeri smo nazidani na Kristu (usp. Kol 2, 7). U svetoj povijesti imamo brojne primjere svetih ljudi, koji su svoje živote gradili na riječi Božjoj. Prvi od njih je Abraham. Praotac naše vjere je poslušao Gospodina kada je od njega zatražio da napusti zemlju svojih predaka i zaputi se u nepoznato. "Povjerova Abraham Bogu i uračuna mu se u pravednost pa prijatelj Božji posta" (Jak 2, 23). Biti nazidan na Kristu znači na konkretn način odgovoriti na Božji poziv, uzdajući se u njega i provodeći u djelu njegovu riječ. Sam Isus opominje svoje apostole: "Što me zovete 'Gospodine, Gospodine!', a ne činite što zapovijedam?" (Lk 6, 46); i, pribjegavajući slici građenja kuće, dodaje: "Tko god dolazi k meni te sluša moje riječi i vrši ih... sličan je čovjeku koji gradi kuću pa iskopa u dubinu i postavi temelj na kamen. A kad bude poplava, nahrupi bujica na tu kuću, ali je ne može uzdrmati jer je dobro sagrađena" (Lk 6, 47-48).

Dragi prijatelji, gradite svoje kuće na stijeni, poput čovjeka koji "iskopa u dubinu". Trudite se i vi svaki dan slijediti Kristovu riječ. Doživljavajte ga kao pravog prijatelja s kojim ćete zajedno putovati na vašem životnom putu. Dok je on uz vas moći ćete se hrabro i s nadom

suočavati s teškoćama i problemima, razočarenjima i porazima. Neprestano vam se nude lakše ponude, ali vi primjećujete da se one pokazuju lažnima, ne daju vam vedrinu i radost. Jedino nam Božja riječ pokazuje pravi put, samo je vjera koja nam je prenesena svjetlo koje prosvjetljuje put. Zahvalno primite taj duhovni dar koji ste primili od svojih obitelji i trudite se odgovorno odgovoriti na Božji poziv, postanite zreli u vjeri. Ne vjerujte onima koji vam kažu na ne trebate druge da izgradite svoj život! Pronađite, naprotiv, oslonac u vjeri vama bliskih osoba, u vjeri Crkve i zahvaljujte Gospodinu što ste je primili i što ste je prigrili!

3. Čvrsti u vjeri

Budite "Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri" (Kol 2, 7). Poslanicu iz koje je preuzet ovaj tekst sveti Pavao je pisao da odgovori na točno određenu potrebu kršćana grada Kolosa. Ta je zajednica bila izložena prijetnji određenih kulturnih strujanja, koje su odvraćale vjernike od evanđelja. Naše današnje kulturno okruženje, dragi prijatelji, ima mnoge sličnosti s onim u kojem su živjeli onodobni Kološani. Naime, u njemu postoji snažna struja laicizma koji želi potisnuti Boga na margine čovjekova života i društva općenito, nudeći i nastojeći stvoriti "raj" bez njega. No, iskustvo nas uči da se svijet bez Boga pretvara u "pakao" u kojem prevladavaju sebičnosti, podjele u obiteljima, mržnje među ljudima i narodima i u kojem nema ljubavi, sreće i nade. Nasuprot tome, tamo gdje ljudi i narodi prihvataju Božju prisutnost, klanjaju mu se u istini i slušaju njegov glas, ondje se na konkretan način gradi civilizacija ljubavi, u kojoj se svakoga poštaje u njegovu dostojanstvu, raste zajedništvo, s plovđovima koje ono sa sobom nosi. Postoje međutim i kršćani koji su dopustili da ih zavede laicistički način razmišljanja ili ih privlače vjerske struje koje udaljavaju od vjere u Isusa Krista. Neki drugi, opet, premda nisu podlegli zovu istih, jednostavno su dopustili da im se vjera ohladi, što za sobom neizbjegno povlači negativne posljedice na moralnom planu.

Braća zaraženoj idejama koje su tuđe evanđelju, apostol Pavao doziva u pamet moć umrlog i uskrslog Krista. To otajstvo je temelj našega života, središte kršćanske vjere. Sve filozofije koje to zanemaruju, smatrajući to "ludošću"

(1 Kor 1, 23), pokazuju svoje ograničenosti kada se nađu pred velikim pitanjima koja prebivaju u čovjekovu srcu. Zato i ja, kao nasljednik apostola Petra, želim učvrstiti vas u vjeri (usp. Lk 22, 32). Mi čvrsto vjerujemo da se Isus Krist prinio na križu da nam dadne svoju ljubav; u svojoj muci ponio je naša trpljenja, preuzeo na sebe naše grijeha, podario nam oproštenje i pomirio nas s Bogom Ocem, otvorivši nam put vječnoga života. Na taj smo način oslobođeni od onoga što nas najviše smeta u životu: ropstva grijeha, i možemo ljubiti sve, pa čak i neprijatelje, i dijeliti tu ljubav s najsironašnjom braćom i braćom u nevolji.

Dragi prijatelji, križ nas često plaši jer kao da nekako poništava život. No križ je zapravo nešto sasvim suprotno! On je Božje "da" čovjeku, najveći izraz njegove ljubavi i vrelo iz kojeg izvire vječni život. Samo nas uskrsli Krist može spasiti, osloboditi od zla i uspostaviti Kraljevstvo pravde, mira i ljubavi. Naime, iz Isusova otvorenog srca na križu je potekao taj božanski život, koji je uvijek dostupan onome koji prihvati podići oči prema Raspetom. Pozivam vas zato da prihvate Isusov križ, taj znak Božje ljubavi, kao izvor novoga života. Izvan Krista umrlog i uskrslog nema spasenja! Samo on može spasiti svijet od zla i učiniti da poraste Kraljevstvo pravednosti, mira i ljubavi kojem svi težimo.

4. Vjerovati u Isusa Krista, a ne vidjeti ga

U Evanđelju nam je opisano vjersko iskustvo apostola Tome u prihvaćanju otajstva križa i Kristova uskrsnuća. Toma je jedan od dvanaestorice apostola; slijedio je Isusa na njegovu putu; izravni je svjedok njegovih čuda i ozdravljenja; slušao je njegove riječi; iskusio strah zbog njegove smrti. Isus se uvečer prvoga dana u tjednu ukazao apostolima, no Toma nije bio prisutan, a kada su mu ostali apostoli saopćili kako je Isus živ i da se ukazao, izjavljuje: "Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati" (Iv 20, 25).

I mi bismo htjeli vidjeti Isusa, moći razgovarati s njim, još snažnije osjetiti njegovu prisutnost. No, velikom broju današnjih ljudi teško je doprijeti do Krista. Kruže tolake slike Isusa koje se predstavljaju kao znanstveno utemeljene i oduzimaju mu njegovu veličinu, jedincatost

njegove osobe. Zato je, tijekom dugih godina proučavanja i razmišljanja, u meni sazrela misao da prenesem drugima nešto od svojeg osobnog susreta s Isusom u jednoj knjizi, gottovo da im pomognem vidjeti, čuti, dotaknuti Gospodina, u kojem nam je Bog došao ususret kako bi ga upoznali. Sam Isus, naime, ukazavši se iznova učenicima nakon osam dana, kaže: "Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran nego vjeran" (Iv 20, 27). I mi možemo imati opipljiv kontakt s Isusom, dodirnuti, da tako kažem, rukom biljege njegove muke, znakove njegove ljubavi prema nama: on nam je u sakramentima posebno blizak, daruje se nama. Dragi mladi, naučite "vidjeti" i "susresti" Isusa u euharistiji, u kojoj je prisutan i toliko blizak da nam se daje za hranu na našem životnom putu; u sakramantu pokore, u kojem nam Gospodin očituje svoje milosrđe nudeći nam uviјek svoje oproštenje. Prepoznajte i služite Isusu takoder u siromašnima, bolesnima, braći koja su u nevolji i trebaju pomoć.

Otpočnite i njegujte osobni dijalog s Isusom Kristom u vjeri. Upoznajte ga preko čitanja Svetog pisma i Katekizma Katoličke Crkve. Razgovorajte s njim u molitvi, pouzdajte se u njega: on vas neće nikada izdati! "Vjera je prije svega čovjekovo osobno prianjanje Bogu, istodobno, neodvojivo od toga, jest i slobodan pristanak uza svu istinu što ju je Bog objavio" (Katekizam Katoličke Crkve, 150). Tako ćete moći postići zrelu i čvrstu vjeru, koja se neće temeljiti samo na nekom vjerskom osjećaju ili na nejasnom sjećanju na ono što ste u djetinjstvu pročitali u katekizmu. Moći ćete upoznati Boga i živjeti istinski s njim, poput apostola Tome, kada snažno očituje svoju vjeru u Isusa: "Gospodin moj i Bog moj!"

5. Poduprti vjerom Crkve, da bi bili svjedoci

U tome trenutku Isus je uskliknuo: "Budući da si me vidio, povjerovao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju" (Iv 20, 29). On pritom ima pred očima Crkvu, koja se temelji na vjeri očeviđaca: njegovih apostolâ. Shvaćamo onda da je naša osobna vjera u Krista, rođena iz razgovora s njim, vezana uz vjeru Crkve: nismo izolirani vjernici, već smo, po krštenju, članovi te velike obitelji, a vjera koju ispovijeda Crkva daje sigurnost našoj osobnoj vjeri. Vjerovanje

koje molimo na nedjeljnoj misi štiti nas upravo od opasnosti da vjerujemo u nekog boga koji nije Bog kojeg nam je objavio Isus: "svaki je vjernik kao kolut u dugom lancu onih koji vjeruju. Ja ne mogu vjerovati, ako nisam podržan vjerom drugih, a svojom vjerom pridonosim da se podupre vjera drugih" (Katekizam Katoličke Crkve, 166). Budimo uvijek zahvalni Gospodinu za dar Crkve: ona nam pomaže kročiti naprijed sa sigurnošću u vjeri, koja nam daje pravi život (usp. Iv 20, 31).

U povijesti Crkve sveci i mučenici iz slavnoga su Kristova križa crpili snagu da ostanu vjerni Bogu sve do potpunog samopredanja; u vjeri su pronalazili snagu da pobijede vlastite slabosti i prevladaju sve protivštine. Naime, kao što kaže apostol Ivan, "tko to pobjeđuje svijet ako ne onaj tko vjeruje da je Isus Sin Božji?" (1 Iv 5, 5). A pobjeda koja proizlazi iz vjere je pobjeda ljubavi. Koliko je samo negdašnjih i današnjih kršćana koji su živi svjedoci snage vjere koja se izražava u ljubavi: oni su mirotvori, promicatelji pravde i začetnici boljeg, humanijeg svijeta, svijeta u skladu s Božjim naumom. Ti su ljudi svojom kompetentnošću i sposobnošću u različitim područjima društvenog života djelotvorno pridonijeli dobrobiti čitave zajednice. Ljubav koja izvire iz vjere dovela ih je do vrlo konkretnog svjedočanstva, u djelima i riječima: Krist nije dobro samo za nas same, on je najdragocjenije dobro koje moramo dijeliti s drugima. U dobu globalizacije budite svjedoci kršćanske nade u čitavom svijetu: mnogo je onih koji žele prigrlići tu nadu! Pred grobom prijatelja Lazara, koji je ležao već četiri dana mrtav, Isus, prije nego će ga ponovno dozvati u život, reče njegovoj sestri Marti: "budeš li vjervali, vidjet ćeš slavu Božju" (Iv 11, 40). Tako i vi, ako budete vjerovali i svakoga dana svjedočili svoju vjeru, postat ćete oruđa koja će drugim mladima poput vas pomoći pronaći smisao i radost života, koja izvire iz susreta s Kristom!

6. Na putu prema Svjetskom danu mladih u Madridu

Dragi prijatelji, još vas jednom pozivam da dođete na Svjetski dan mladih u Madridu. Očekujem svakog od vas s dubokom radošću: Krist vas želi učvrstiti u vjeri po Crkvi. Odluka o vjerovanju u Isusa Krista i njegovu nasljedovanju nije laka; stoje joj na putu naše nevjere i

SVETA STOLICA

mnogi glasovi koji pokazuju lakše putove. Ali ne dajte se obeshrabriti, već radite tražite potporu vjerničke zajednice, potporu Crkve! Pažljivo se pripremajte tijekom ove godine za susret u Madridu sa svojim biskupima, svećenicima i odgovornim osobama za pastoral mladih u biskupijama, župnim zajednicama, udrušnjima i pokretima. Kvaliteta našeg susreta ovisit će ponajprije o duhovnoj pripravi, molitvi, zajedničkom slušanju riječi Božje i uzajamnoj potpori.

Dragi mladi, Crkva računa na vas! Treba vašu živu vjeru, kreativnu ljubav i snagu vaše nade. Vaša prisutnost obnavlja, pomlađuje i daje novi polet Crkvi. Zato su svjetski dani mladih milost ne samo za vas, nego za cijeli Božji narod. Crkva u Španjolskoj se aktivno priprema da vas ugosti i doživi s vama radosno iskuštenje vjere. Zahvaljujem se biskupijama, žup-

ma, svetištima, redovničkim zajednicama, crkvenim udrugama i pokretima, koji velikodušno rade na pripremi toga susreta. Gospodin će ih sigurno za to blagosloviti. Neka vas Djevica Marija prati u tim pripremama. Ona je, na Andelov navještaj, s vjerom prihvatala Božju riječ; s vjerom je pristala da Bog izvede u njoj ono što je naumio. Izgovorivši svoj "da", primila je dar beskrajne ljubavi, koja ju je potaknula da preda samu sebe Bogu. Neka ona zagovara za svakog od vas, mladiči i djevojke, kako bi na idućem Svjetskom danu mladih mogli rasti u vjeri i ljubavi. Jamčim vam svoj očinski spomen u molitvi i od srca vas blagoslivljam.

Iz Vatikana, 6. kolovoza 2010., na blagdan Preobraženja Gospodnjega

Papa Benedikt XVI.

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan selilaca i izbjeglaca 2011.

Draga braće i sestre!

Svjetski dan selilaca i izbjeglaca pruža čitavoj Crkvi mogućnost razmišljati o temi vezanoj uz sve rašireniju pojavu selilaštva i moliti da se srca otvore kršćanskom gostoprimstvu i rade na tome da u svijetu bude više pravednosti i ljubavi, tih stupova na kojima počiva istinski i trajni mir. "Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge" (Iv 13, 34) je poziv koji nam Gospodin snažno upućuje i neprestano ponavlja: ako nas Otac poziva da budemo ljubljena djeca u njegovu ljubljenom Sinu, poziva nas također da jedni druge priznamo braćom u Kristu.

Na toj dubokoj povezanosti svih ljudi nadahnjuje se tema koju sam ove godine izabrao za naše razmišljanje a ona glasi: "Samo jedna obitelj", jedna jedincata obitelj braće i sestara u društima koja su sve više multietnička i interkulturna, gdje su također ljudi različitih religija potaknuti na dijalog, koji ima za cilj ostvariti ozbiljan i plodonosan suživot u poštivanju legitimnih razlika. Drugi vatikanски koncil kaže da su "svi... narodi jedna zajednica; imaju isti iskon jer je Bog sav ljudski rod nastanio po svoj površini zemaljskoj (usp. Dj

17, 26); svima je jedan posljednji cilj, Bog, čija se providnost, svjedočanstvo dobrote i naum spasenja protežu na sve" (Deklaracija Nostra aetate, 1). Tako, mi "ne živimo jedni pokraj drugih slučajno; svi idemo istim putem kao ljudi pa tako i kao braće i sestre" (Poruka za Svjetski dan mira 2008, 6).

Put je isti, to jest put života, ali situacije kroz koje prolazimo na tome putu su različite: mnogi se moraju suočiti s teškim iskustvom selilaštva, u njegovim različitim inačicama: postoji tako interna ili međunarodna migracija, stalna ili povremena, ekonomski ili politička, dragovoljna ili prisilna. U nekim slučajevima odlazak iz vlastite zemlje je potaknut raznim oblicima progona, tako da bijeg postaje nužan. Sama pojava globalizacije, tako karakteristična za naše doba, nije samo društveno-ekonomski proces, već povlači također za sobom činjenicu da je "čovječanstvo sve više međusobno povezano", nadilazeći zemljopisne i kulturne granice. U vezi s tim Crkva ne prestaje podsjećati da duboki smisao toga epohalnog procesa i njegov temeljni etički kriterij pruža upravo jedinstvo ljudske obitelji i njezin razvoj u dobru (usp. Benedikt XVI., enc. Caritas in veritate, 42). Svi su, dakle, dio iste

SVETA STOLICA

obitelji, doseljenici i mjesno pučanstvo koje ih prima, i svi imaju jednako pravo koristiti prirodna dobra, koja su namijenjena svima, kao što to uči socijalni nauk Crkve. Tu imaju svoj temelj solidarnost i dijeljenje.

"U društvu koje se svakim danom sve više globalizira, zajedničko dobro i zauzimanje za njega nužno mora poprimiti dimenzije svekolicke ljudske obitelji, to jest zajednice narodâ i nacijâ, gradeći tako jedinstvo i mir zemaljskoga grada i čineći ga u nekoj mjeri anticipacijom, odnosnom pralikom nebeskoga grada koji ne poznaje granica" (Benedikt XVI., enc. Caritas in veritate, 7). Iz te perspektive treba promatrati također stvarnost selilaštva. Naime, kao što je već primijetio sluga Božji Pavao VI., "pomanjkanje bratstva među ljudima i narodima" je razlog nerazvijenosti (enc. Populorum progressio, 66) i – možemo dodati – snažno utječe na pojavu selilaštva. Ljudsko bratstvo je, katkad iznenađujuće, iskustvo odnosa koji nas povezuje, duboke povezanosti s drugim, koji je različit od mene, utemeljene na jednostavnoj činjenici da smo svi ljudi. Kada se ono prihvati i odgovorno živi, tada potiče zajedništvo i dijeljenje sa svima, na osobit način sa seliocima; potpomaže darivati sebe drugima, njihovu dobru, dobru svih, u lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj političkoj zajednici.

Sluga Božji Ivan Pavao II., u prigodi toga istog dana slavljenog 2001. istaknuo je kako "[univerzalno opće dobro] obuhvaća cijelu obitelj naroda, iznad svake nacionalističke sebičnosti. U tom se kontekstu mora promatrati pravo na iseljeništvo. Crkva ga priznaje svakom čovjeku u dvostrukom vidiku mogućnosti izlaska iz zemlje i mogućnosti ulaska u drugu zemlju u potrazi za boljim životnim uvjetima" (Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2001., 3; usp. Ivan XXIII., enc. Mater et Magistra, 30; Pavao VI., enc. Octogesima adveniens, 17). Istodobno, države imaju pravo regulirati migracijske valove i braniti vlastite granice, uvijek jamčeći poštivanje koje se duguje dostojanstvu svake osobe.

Selioci, osim toga, imaju dužnost integrirati se u zemlju koja ih prima, poštujući njezine zakone i nacionalni identitet. "Izazov se dakle sastoji u povezivanju nužnosti prihvaćanja svakoga ljudskog bića, osobito ako je u potrebi, s vrednovanjem neophodnih uvjeta za dostoјanstven i miran suživot mjesnog pučanstva i pri-

došlica" (Poruka za Svjetski dan mira 2001, 13).

U tome kontekstu, prisutnost Crkve, kao Božjeg naroda koji putuje kroz povijest usred svih drugih naroda, je izvor povjerenja i nade. Crkva je, naime, "na neki način znak i sredstvo najprisnijeg sjedinjenja s Bogom i jedinstva cijelog ljudskog roda" (Drugi vatikanski koncil, dogm. konst. Lumen gentium, 1); i, zahvaljujući djelovanju Duha Svetoga u njoj, "nije uzaludan napor oko uspostave sveopćeg bratstva" (Isto, past. konst. Gaudium et spes, 38). Sveta euharistija predstavlja, u srcu Crkve, neiscrpno vrelo zajedništva za čitavo čovječanstvo. Zahvaljujući njoj, Božji narod obuhvaća "svaki narod, i pleme, i puk, i jezik" (Otk 7, 9) ne s nekom vrstom svete moći, već s uzvišenom službom ljubavi. Naime djela ljubavi, učinjena osobito siromašnjima i slabima, je kriterij koji dokazuje autentičnost euharistijskih slavlja (usp. Ivan Pavao II., apost. pismo Mane nobiscum Domine, 28).

U svjetlu teme "Samo jedna obitelj" treba promotriti napose situaciju u kojoj se nalaze izbjeglice i drugi selioci koji su prisilno napustili svoje domove, a koji imaju važan udio u pojavi selilaštva. U vezi tih osoba, koje su pobjegle od nasiljâ i progona, međunarodna je zajednica preuzela na sebe točno određene obaveze. Poštivanje njihovih prava, kao i opravdana zabrinutost za sigurnost i društvenu koheziju, potpomažu stalan i skladan suživot.

I u slučaju selilaca koji su prisiljeni napustiti svoje domove solidarnost se nadahnjuje na "zalihi" ljubavi koja se rađa iz uvjerenja da smo jedna obitelj i, za vjernike katolike, udovi Kristova Mističnog Tijela: nalazimo se u situaciji da ovisimo jedni o drugima, svi smo odgovorni za našu braću i sestre u ljudstvu i, za onoga koji vjeruje, u vjeri. Kako što sam već imao priliku reći, "prihvativi izbjeglice i pružiti im gostoprимstvo je za sve obavezna gesta ljudske solidarnosti, kako se oni ne bi osjetili izoliranima zbog nesnošljivosti i ravnodušnosti" (Opća audijencija od 20. lipnja 2007.: Insegnamenti II, 1 (2007), 1158). To znači da će se onima koji su prisiljeni napustiti svoje domove i svoju zemlju pomoći da pronađu mjesto gdje će živjeti u miru i sigurnosti, gdje će raditi i preuzeti na sebe prava i obaveze koji vrijede u zemlji koja ih prima, pridonoseći općem dobru, ne zaboravljajući pritom ni vjersku dimenziju života.

SVETA STOLICA

Posebnu misao, također praćenu molitvu, želim uputiti na kraju stranim studentima, čiji je broj također u sve većem porastu u sklopu velike pojave selilaštva. Riječ je također o značajnoj društvenoj kategoriji u perspektivi njihova povratka - kao ljudi koji će jednoga dana obnašati odgovorne službe u zemlje - iz kojih su došli. Oni predstavljaju kulturne i ekonomiske "mostove" između tih zemalja i zemalja domaćina i sve to ide upravo u pravcu oblikovanja "samo jedne obitelji". Na tome se uvjerenju mora temeljiti zauzimanje za strane studente i pozornost za njihove probleme, kao što su to ekomska oskudica ili nevolje koje ih snalaze kada se moraju sami suočiti s društvenom i sveučilišnom sredinom, kao i teškoće uključivanja u novo društvo. U vezi s tim, svida mi se podsjetiti da "pripadati sveučilišnoj zajednici... znači stajati na raskriju kulturâ koje su oblikovale suvremenii svijet" (Ivan Pavao II., američkim biskupima krajevnih Crkava Chicaga, Indianapolisa i Milwaukeea u pohodu "ad limina", 30. svibnja 1998., 6; Insegnamenti XXI, 1 [1998.], 1116). U školi i na sveučilištu oblikuje se kultura novih naraštajâ: o tim institucijama u velikoj mjeri ovise hoće li oni

biti kadri promatrati čovječanstvo kao jednu obitelj pozvanu biti jedinstvo u različitosti.

Draga braćo i sestre, svijet selilaca je golem i raznolik. Poznaje divna i obećavajuća iskušta, kao i, nažalost, mnoga druga dramatična iskustva nedostojna čovjeka i društva koji se nazivaju uljuđenima. Za Crkvu ta stvarnost predstavlja rječiti znak našega doba, koji snažnije iznosi na vidjelo poziv čovječanstva da tvori samo jednu obitelj i, istodobno, teškoće koje, namjesto da je ujedinjuju, dijele je i razdiru. Ne gubimo nadu i molimo zajedno Boga, Oca svih, da nam pomogne da budemo, svaki ponaosob, muškarci i žene sposobni uspostaviti bratske odnose; te da na društvenom, političkom i institucijskom planu porastu razumijevanje i poštivanje među narodima i kultura. S tim željama, zazivajući zagovor Presvete Marije, Zvijezde mora, zazivam od srca apostolski blagoslov na sve, a na osobit način na selioce i izbjeglice kao i na sve one koji djeluju na tome važnom području.

Iz Castel Gandolfa, 27. rujna 2010.

Papa Benedikt XVI.

Poruka Pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mira 2011.

Vatikan, 1. siječnja 2011.

Vjerska sloboda - put koji vodi do mira

1. Na početku nove godine želim da moja čestitka dođe do svih; u toj čestitci svima želim mir i blagostanje, no nadasve mir. I godina koja je na izmaku bila je, nažalost, označena progonima, diskriminacijom, užasnim nasiljima i vjerskom nesnošljivošću.

U mislima mi je osobito dragi Irak, koji je na svojem putu prema željenoj stabilnosti i pomirenju i dalje prizorište nasilja i atentata. U sjećanje dolaze nedavna trpljenja kršćanske zajednice i, na osobit način, podmukli napad na sirsko-katoličku katedralu Marije Pomoćnice u Bagdadu, gdje su 31. listopada ubijena dva svećenika i više od pedeset vjernika, dok su sudjelovali na misnom slavlju. Nakon toga su uslijedili, narednih dana, i drugi napadi, također na privatne kuće, šireći strah u kršćan-

skoj zajednici i želju, koju su izrazili mnogi njezini članovi, da emigriraju iz zemlje u traženju boljih uvjeta života. Njima izražavam svoju blizinu i blizinu čitave Crkve, koja je konkretno izražena na nedavnoj Posebnoj biskupskoj sinodi za Bliski Istok. S toga je skupa upućeno ohrabrenje katoličkim zajednicama u Iraku i na čitavom Bliskom istoku da žive zajedništvo i da nastave pružati hrabro svjedočanstvo vjere u tim krajevima.

Živo zahvaljujem vladama koje se trude da ublaže trpljenja te braće ljudi i pozivam katolike da mole za svoju braću u vjeri koja trpe nasilja i netrpeljivost te da budu solidarni s njima. Koristim zato ovu priliku da podijelim sa svima vama neka razmišljanja o vjerskoj slobodi, kao putu koji vodi k miru. Naime, sa žalošću možemo konstatirati da u nekim krajevima svijeta ljudima nije moguće isповijeda-

SVETA STOLICA

ti i slobodno izražavati vlastitu vjeru, a da time ne izlože opasnosti vlastiti život i osobnu slobodu. U nekim drugim krajevima postoje prikrivenji i profinjeniji oblici predrasude i protivljenja prema vjernicima i vjerskim simbolima. Kršćani su danas vjerska zajednica koja trpi najveće progone zbog svoje vjere. Mnogi od njih su svakodnevno izloženi uvredama i često žive u strahu zbog svojega traženja istine, zbog svoje vjere u Isusa Krista i svojeg iskrenog apeliranja na poštivanje vjerske slobode. Sve je to neprihvatljivo jer predstavlja uveredu Bogu i ljudskom dostojanstvu; osim toga, to predstavlja prijetnju sigurnosti i miru i sprječava ostvarenje istinskog i cjelovitog čovjekova razvoja (1).

U vjerskoj slobodi, naime, dolazi do izražaja ono što je jedinstveno osobi, jer zahvaljujući njoj može usmjeriti vlastiti osobni i društveni život prema Bogu, u čijem se svjetlu u punini razumiju identitet, smisao i svrha osobe. Nije-kati ili samovoljno ograničavati tu slobodu znači gajiti ograničeni pogled na osobu; potamniti javnu ulogu religije znači stvarati nepravljeno društvo, jer ne uzima u obzir pravu narav osobe; to znači onemogućiti postizanje istinskog i trajnog mira čitave ljudske obitelji.

Pozivam, dakle, muškarce i žene dobre volje da ponovno revno prionu izgrađivanju svijeta gdje će svi moći slobodno ispovijedati vlastitu vjeroispovijest ili vjeru i živjeti vlastitu ljubav prema Bogu sa svim srcem, sa svom dušom i sa svim umom (usp. Mt 22, 37). To je osjećaj koji nadahnjuje i vodi Poruku za XLIV. Svjetski dan mira posvećen temi Vjerska sloboda – put koji vodi do mira.

Sveti pravo na život i na duhovni život

2. Pravo na vjersku slobodu ima svoj kori-jen u samom dostojanstvu osobe (2) čija se transcendentna narav ne smije zanemarivati ili zabacivati. Bog je stvorio muškarca i ženu na svoju sliku, sebi slične (usp. Post 1, 27). Zato je svaka osoba nositelj svetog prava na cjelovit život također s duhovnoga gledišta. Bez priznavanja vlastitog duhovnog bića, bez otvaranja transcendentnom, čovjek ostaje prignut nad samim sobom, ne uspijeva pronaći odgovore na pitanja vlastitoga srca o smislu života i domaći se trajnih vrijednosti i etičkih načela, a ne uspijeva čak ni iskusiti istinsku slobodu i

izgrađivati pravedno društvo (3).

Sveto pismo, kao odjek samoga našeg isku-stva, otkriva duboku vrijednost ljudskog dostojanstva: "Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti - pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš? Ti ga učini malo manjim od Boga, slavom i sjajem njega okruni. Vlast mu dade nad djelima ruku svojih, njemu pod noge sve podloži" (Ps 8, 4-7).

Suočeni s uzvišenom stvarnošću ljudske naravi, i mi možemo iskusiti isto divljenje što ga izražava psalmist. Ona se očituje kao otvorenost Misteriju, kao čovjekova sposobnost da postavlja duboka pitanja o samom sebi i porijeklu svemira, kao duboki odraz najviše Božje ljubavi, počela i svrhe svih stvari, svake osobe i svih naroda (4). Vrhunaru-vno dostojanstvo osobe je bitna vrijednost židovsko-kršćanske mudrosne tradicije, ali, zahvaljujući tome što se svi ljudi služe razumom, može se priznati svima. To dostojanstvo, shvaćeno kao čovjekova sposobnost da se izdigne iznad materijalnog svijeta i traži istinu, treba priznati kao opće dobro, koje je nužno za izgrađivanje društva usmjerenog k čovjekovu ostvarenju i punini. Poštivanje bitnih sastavnica ljudskog dostojanstva, kao što su pravo na život i pravo na vjersku slobodu, je uvjet moralnog legitimleta svake društvene i pravne norme.

Vjerska sloboda i uzajamno poštivanje

3. Vjerska sloboda je u ishodištu moralne slobode. Otvorenost istini i dobru, otvorenost Bogu, ukorijenjena u ljudskoj naravi, daje puno dostojanstvo svakom čovjeku i jamstvo je punog uzajamnog poštivanja među osobama. Zato slobodu vjerovanja treba shvatiti ne samo kao zaštićenost od prisile, već još prije kao sposobnost da čovjek može činiti vlastite izbo-re u skladu sa istinom.

Postoji neraskidiva veza između slobode i poštivanja; naime, "u ostvarivanju svojih prava pojedini ljudi i društvene skupine vezani su moralnim zakonom da se obaziru i na prava drugih i na svoje dužnosti prema drugima, i na zajedničko dobro svijetu" (5).

Sloboda koja je neprijatelj ili je ravnodušna prema Bogu u konačnici nijeće samu sebe i ne jamči puno poštivanje drugoga.

Volja koja smatra da je potpuno nesposobna tražiti istinu i dobro nema drugih objektivnih razloga ni motiva da djeluje osim onih koje joj nameću njezini trenutačni i prolazni interesi, ona nema neki "identitet" koji treba čuvati i izgrađivati pomoću doista slobodnih i svjesnih opredjeljenja. Ne može dakle tražiti poštivanje od strane drugih "volja", koje su i same otrgnute od vlastitog najdubljeg bića i koje zato mogu afirmirati druge "razloge" ili čak nijedan "razlog". Iluzija da će se u moralnom relativizmu naći ključ za mirni suživot je zapravo izvor podjela i nijekanja dostojanstva ljudskih bića. Zato je razumljiva nužnost da se u jedinstvu osobe prepozna dvojak vidik: vjerski i društveni. U vezi s tim je nezamislivo da vjernici "moraju zatirati jedan dio samih sebe – svoju vjeru – da bi bili aktivni građani; ne bi se smjelo nikada dogoditi da se radi uživanja vlastitih prava mora nijekati Boga" (6).

Obitelj - škola slobode i mira

4. Ako je vjerska sloboda put koji vodi do mira, vjerski odgoj je povlašteni put za ospozljavanje novih naraštaja da prepoznaju u drugome svoga brata i svoju sestru, s kojima se želi zajedno kročiti i surađivati kako bi se svi osjetili živim udovima iste ljudske obitelji, iz koje nitko ne smije biti isključen.

Obitelj utemeljena na ženidbi, kao izraz dubokog jedinstva i komplementarnosti između jednog muškarca i jedne žene, uključuje se u taj kontekst kao prva škola odgoja i društvenog, kulturnog, moralnog i duhovnog rasta i napredovanja djece, koja bi morala uvijek imati u ocu i majci prve svjedočice života usmjerenog k traženju Božje istine i ljubavi. Sami bi roditelji morali biti uvijek slobodni prenositi, bez ikakvih prisila i odgovorno, svojoj djeci vlastitu baštinu vjere, vrijednosti i kulture. Obitelj, ta prva stanica društva, ostaje prvi prostor odgajanja za skladne odnose na svim razinama ljudskog suživota, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini. To je put kojim treba mudro ići da bi se izgrađivalo stabilno i solidarno društvo, da bi se pripravilo mlade da preuzmu vlastite odgovornosti u životu, u jednom slobodnom društvu, u duhu razumjevanja i mira.

Zajednička baština

5. Moglo bi se reći kako, među temeljnim pravima i slobodama ukorijenjenim u dostojanstvu osobe, vjerska sloboda zauzima posebno mjesto. Kada je vjerska sloboda priznata, dostojanstvo osobe se poštije u njegovu koriđenu i jačaju se ethos i društvene institucije. Naprotiv, kada se vjersku slobodu nijeće, kada se pokušava sprječiti ljudi da isповijedaju vlastitu religiju ili vlastitu vjeru i da žive u skladu s njima, tada se vrijeda ljudskog dostojanstva i, u isti mah, ugrožava se pravednost i mir, koji se temelje na onom ispravnom društvenom poretku izgrađenom na svjetlu Najviše Istine i Najvišeg Dobra.

Vjerska sloboda je, u tome smislu, također tekovina političke i pravne kulture. Ona je osnovno dobro: svaka osoba mora imati mogućnost da slobodno ostvaruje pravo da, kao pojedinac ili zajednica, isповijeda i očituje vlastitu religiju ili vlastitu vjeru, bilo javno bilo privatno, u naučavanju, u praksama, u tiskovinama, u bogoslužju i obdržavanju obreda. Osoba ne bi smjela nailaziti na prepreke ako bi, eventualno, htjela prijeći na drugu vjeru ili ne isповijedati nijednu vjeru. U tome kontekstu, međunarodni zakonodavni poredak može poslužiti za primjer i osnovna je referentna točka za sve države, jer ne dopušta nikakvo ograničavanje vjerske slobode, sve dok se poštiju opravdani zahtjevi javnog reda i mira (7). Međunarodni zakoni priznaju tako da prava vjerske prirode imaju isti status kao i pravo na život i osobnu slobodu, čime potvrđuju da ona pripadaju samoj jezgri ljudskih prava, onih općih i naravnih prava koje ljudski zakon ne smije nikada nijekati.

Vjerska sloboda nije isključiva baština vjernika, već čitave obitelji naroda koju čine svi narodi na zemlji. To je nezaobilazna sastavnica pravne države; ne može ju se nijekati a da se istodobno ne ugroze sva prava i vjerske slobode, budući da je ona njihova sinteza i vrhunac. Ona je "lakmus papir kojim se provjerava poštivanja svih ostalih ljudskih prava" (8). Dok potpomaže ostvarivanje čisto ljudskih sposobnosti, stvara preduvjete za ostvarivanje cjelovitog razvoja, koji obuhvaća čitavu osobu u svim njezinim vidicima (9).

Javna dimenzija religije

6. Vjerska sloboda, kao svaka sloboda, proizlazi iz osobnog područja i ostvaruje se u odnosu s drugima. Sloboda bez odnosa nije puna sloboda. I vjerska se sloboda ne ograničava isključivo na individualnu dimenziju, već je vezana uz zajednicu i društvo, budući da je osoba biće odnosa a religija ima javnu narav. Relacionalnost je presudna sastavnica vjerske slobode, koja potiče zajednice vjernika da prakticiraju solidarnost za opće dobro. U toj dimenziji zajedništva svaka je osoba jedinstvena i neponovljiva i, istodobno, upotpunjuje se i ostvaruje u punini.

Neporeciv je doprinos koje vjerske zajednice daju društvu. Postoje mnogobrojne karitativne i kulturne ustanove koje svjedoče o konstruktivnoj ulozi vjernika u društvenom životu. No još je važniji etički doprinos religije na političkom području. On se ne smije marginalizirati ili braniti, već se mora shvatiti kao valjan prilog promicanju općeg dobra. U vezi s tim treba spomenuti religijsku dimenziju kulture, koja je nastajala tijekom mnogih stoljeća zahvaljujući društvenim i nadasve etičkim doprinosima religije. Ta dimenzija ne predstavlja ni na koji način diskriminaciju onih koji ne dijele to vjerovanje, već, naprotiv, jača društvenu koheziju, integraciju i solidarnost.

Vjerska sloboda, snaga slobode i kulture: opasnosti njezine instrumentalizacije

7. Instrumentalizacija vjerske slobode sa ciljem da se prikriju skriveni interesni, kao što je rušenje postojećeg poretka, prigrabljivanje dobara ili zadržavanja moći od strane neke skupine može nanijeti veoma goleme štete društvu. Fanatizam, fundamentalizam, djelovanja koja se protive ljudskom dostoianstvu, ne mogu se nikada opravdati, utoliko manje ako se čine u ime religije. Ispovijedanje neke religije ne smije se instrumentalizirati niti silom nametati. Treba, dakle, da države i razna društva nikada ne zaborave da je vjerska sloboda uvjet za traženje istine, a istina se ne nameće nasiljem već "snagom same istine"(10). U tome smislu, religija je pozitivna i pokretačka snaga za izgrađivanje građansko-ga i političkog društva.

Kako zanijekati doprinos velikih religija

svijeta razvoju civilizacije? Iskreno traženje Boga dovelo je do većeg poštivanja čovjekova dostoianstva. Kršćanske zajednice, sa svojom baštinom vrijednosti i načela, dale su snažan doprinos buđenju svijesti kod ljudi i naroda o vlastitom identitetu i dostoianstvu, kao i nastanku demokratskih institucija i afirmiranju čovjekovih prava i s tim povezanih dužnosti.

Kršćani su i danas, u društvu koje je sve više globalizirano, pozvani, ne samo odgovornim radom na društvenom, ekonomskom i političkom području, nego i svjedočenjem vlastite ljubavi i vjere, pružati dragocjeni doprinos zahtjevnom i uzvišenom zalaganju za pravdu, za cjeloviti ljudski razvoj kao i za ispravno uređenje ljudskih stvarnosti. Isključivanje religije iz javnog života oduzima ovom potonjem životni prostor koji ga otvara transcendenciji. Bez toga primarnog iskustva teško je usmjeriti društvo prema općim etičkim načelima i postaje isto tako teško uspostaviti nacionalne i međunarodne poretke u kojima će temeljna prava i slobode biti potpuno priznata i ostvarivana, što su upravo – nažalost još uvijek zanemarivani i osporavani – ciljevi Opće deklaracije o ljudskim pravima iz 1948.

Pitanje pravednosti i civilizacije: fundamentalizam i neprijateljstvo protiv vjernika narušavaju pozitivni laicitet država

8. Istom odlučnošću kojom se osuđuju svi oblici religijskog fanatizma i fundamentalizma, nužno se oduprijeti također svim oblicima neprijateljstva protiv religije, koji ograničavaju javnu ulogu vjernika u građanskem i političkom životu.

Ne smije se zaboraviti da su religijski fundamentalizam i laicizam ekstremni nazori i oblici odbacivanja legitimnog pluralizma i načela laiciteta. I jedan i drugi, naime, absolutiziraju ograničen i djelomičan pogled na osobu, dajući prednost, u prvom slučaju, oblicima religijskog integralizma, odnosno, u drugom, racionalizmu. Društvo koje želi nametati ili, naprotiv, silom zatirati religiju, čini nepravdu čovjeku i Bogu, ali i samom sebi. Bog doziva sebi čovječanstvo na umom ljubavi koji, dok uključuje čitavu osobu u njezinoj naravnoj i duhovnoj dimenziji, zahtijeva da se na nj odgovori slobodno i odgovorno, čitavim srcem i čitavim bićem, bilo kao pojedinac bilo kao

zajednica. I društvo, dakle, kao izraz osobe i svih njezinih konstitutivnih sastavnica, mora živjeti i organizirati se tako da potpomaže njezino otvaranje transcendenciji. Upravo se zato pri oblikovanju zakona i institucija nekog društva nipošto ne smije zanemarivati ili čak uopće ne uzimati u obzir religijski vidik svojih građana. Putem demokratskog djelovanja građana svjesnih vlastitog uzvišenog poziva, ti zakoni i institucije moraju biti prikladan odraz istinske naravi osobe i podupirati njezinu vjersku dimenziju. Budući da ova potonja nije tvorevina države, država njome ne smije manipulirati, već ju mora priznavati i poštivati.

Kada pravni poredak na svim razinama, nacionalnom i međunarodnom, dopušta ili tolerira religijski ili protureligijski fanatizam, zakazao je u svojem poslanju, koje se sastoji u tome da štiti i promiče pravdu i pravog svakog pojedinca. Te se stvarnosti ne mogu prepustiti slobodnoj odluci zakonodavca ili većine, jer, kao što je učio već Ciceron, pravda je nešto više od pukog produkta zakona i njegove primjene. Ona uključuje priznavanje dostojarstva svake osobe (11), koja je, bez vjerske slobode, zajamčene i življene u svojoj biti, okrnjena i povrijeđena, izložena opasnosti da padne pod utjecaj idola, relativnih dobara pretvorenih u absolutne. Sve to izlaže društvo opasnosti političkih i ideoloških totalitarizama, koji veličaju javnu vlast i istodobno umanjuju ili ograničavaju slobodu savjesti, misli i vjeroispovijesti kao potencijalne takmace.

Dijalog između građanskih i vjerskih institucija

9. Baština načela i vrijednosti koje izražava istinska religioznost je bogatstvo za narode i njihov ethos. Ona se izravno obraća savjesti i religiji muškaraca i žena, doziva u svijest imperativ moralnog obraćenja, potiče na njegovanje kreposti i pristupanje drugima s ljubavlju kao braći i sestrama, kao članovima velike ljudske obitelji (12).

Uz dužno poštivanje pozitivne laičnosti državnih institucija, javna dimenzija religije mora se uvijek priznati. U vezi s tim, zdravi dijalog između civilnih i vjerskih institucija je od temeljne važnosti za cjeloviti razvoj osobe i društveni sklad.

Živjeti u ljubavi i istini

10. U globaliziranom svijetu, kojeg karakteriziraju društva koja su sve više višeetička i višereligiozna, velike religije mogu predstavljati važan faktor jedinstva i mira za ljudsku obitelj. Na temelju vlastitih vjerskih uvjerenja i traženja s pomoću razuma općeg dobra, njihovi su sljedbenici pozvani odgovorno se zauzimati na području vjerske slobode. Potrebno je iz raznih religijskih kultura preuzeti ono što je pozitivno za građanski suživot a odbaciti sve ono što se protivi dostojarstvu muškarca i žene.

Javni prostor, kojeg međunarodna zajednica ustupa religiji i njihovu predlaganju onoga što čini "dobar život", pridonosi stvaranju one suglasnosti oko istine i dobra, kao i moralnog konsenzusa, koji su temeljni za pravedni i miroljubivi suživot. Vode velikih religija, zahvaljujući svojoj ulozi, svojem utjecaju i svojem autoritetu u vlastitim zajednicama, pozvani su prednjačiti u uzajamnom poštivanju i dijalogu.

Kršćane, pak, sama vjera u Boga, Oca Gospodina Isusa Krista, potiče da žive kao braća koja se susreću u Crkvi i surađuju u izgrađivanju svijeta gdje se "zlo više neće činiti, neće se pustošiti na svoj svetoj gori mojoj (jer) zemlja će se ispuniti spoznajom Jahvinom kao što se vodom pune mora" (Iz 11, 9).

Dijalog kao zajedničko traženje

11. Dijalog između sljedbenika različitih religija predstavlja za Crkvu važno sredstvo za surađivanje sa svim vjerskim zajednicama oko općeg dobra. Sama Crkva ne odbacuje ništa što je u raznim religijama istinito i sveto. "S iskrenim poštovanjem promatra te načine djelovanja i življenja, zapovijedi i nauke koji, premda se umnogome razlikuju od onoga što ona sama drži i predlaže, ipak nerijetko odražavaju zraku one Istine koja prosvjetljuje sve narode" (13).

Put što ga ona pokazuje nije put relativizma ili religijskog sinkretizma. Crkva, naime, "naviješta i dužna je naviještati Krista, ţkoji je put i istina i život" (Iv 14, 6), u kojemu ljudi nalaze puninu religioznoga života i u kojemu je Bog sve sa sobom pomirio" (14). To međutim nipošto ne isključuje dijalog i zajedničko traženje istine u raznim područjima života, jer, kao što je sveti Toma Akvinski volio reći, "svaka istina, iz kojih god da usta izlazila, dolazi od Duha Svetoga" (15).

Godine 2011. slavi se 25. obljetnica Svjetskog dana molitve za mir, kojeg je 1986. sazvao u Asizu časni sluga Božji Ivan Pavao II. Tom su prigodom vođe velikih svjetskih religija posvjedočili kako je religija činilac jedinstva i mira, a ne podjele i sukoba. Sjećanje na to iskustvo budi nadu u budućnost u kojoj će se svi vjernici smatrati, i to doista i biti, ljubiteljima pravde i istinskim mirotvorcima.

Moralna istina u politici i diplomaciji

12. Politika i diplomacija bi morale imati pred očima moralnu i duhovnu baštinu koju nude velike svjetske religije da bi priznale i afirmirale istinu, načela i opće vrijednosti koje se ne mogu nijekati a da se pritom zajedno s njima ne zaniječe i dostojanstvo osobe. Ali što, u praksi, znači promicati moralnu istinu u svijetu politike i diplomacije? To znači djelovati na odgovoran način na temelju stvarnog i cjelevitog poznavanja činjenica; to, nadalje, znači slamati političke ideologije koje guše istinu i ljudsko dostojanstvo i, pod izlikom mira, razvoja i ljudskih prava, žele promicati lažne vrijednosti; to također znači potpomagati stalno nastojanje da pozitivni zakon počiva na temeljima načela prirodnog zakona (16). Sve je to nužno i povezano s poštivanjem vrijednosti dostojanstva osobe, koju su potvrdili narodi svijeta u Povelji Ujedinjenih naroda iz 1945. u kojoj su opće vrijednosti i moralna načela predstavljeni kao referentna točka za norme, institucije i oblike društvenog suživota na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Nadilaziti mržnju i predrasude

13. Usprkos poukama iz povijesti i zalaganju država, međunarodnih organizacija na svjetskoj i lokalnoj razini, nevladinim organizacijama i svih muškaraca i žena dobre volje koji svakoga dana ulažu napore oko očuvanja temeljnih prava i sloboda, u svijetu se i danas bilježe progoni, diskriminacije, čine nasilja i nesnošljivosti koji se temelje na religiji. Na osobit način, u Aziji i Africi, glavne žrtve su pripadnici vjerskih manjina, kojima se brani slobodno isповijedati vlastitu vjeru odnosno mijenjati vjeroispovijest zastrašivanjem i kršenjem prava, temeljnih sloboda i osnovnih dobara, pri čemu se ide tako daleko da ih se

lišava osobne sloboda pa čak i oduzima život. Postoje – kao što sam već rekao – profinjeniji oblici neprijateljstva protiv religije, koje se u zapadnim zemljama katkad izražava nijekanjem povijesti i uklanjanjem vjerskih simbola koji odražavaju identitet i kulturu većine građana. Ti oblici neprijateljstva često raspiruju mržnju i predrasude i u opreci su sa ozbiljnom i uravnoteženim vizijom pluralizma i laiciteta institucija, a da ni ne spominjemo da su novi naraštaji zbog toga izloženi opasnosti da izgube doticaj s dragocjenom duhovnom baštinom svojih zemalja.

Religija se brani tako da se brane prava i sloboda vjerske zajednice. Vođe velikih svjetskih religija i čelnici država moraju zato s novom zauzetošću raditi na promicanju i obrani vjerske slobode, napose obrani vjerskih manjina, koje ne predstavljaju prijetnju identitetu većine, već su, naprotiv, prilika za dijalog i za uzajamno kulturno obogaćivanje. Njihova obrana idealan je način za jačanje duha dobrohotnosti, otvorenosti i uzajamnosti s kojim se moraju štititi temeljna prava i slobode u svim krajevima i regijama svijeta.

Sloboda vjerovanja u svijetu

14. Obraćam se, na kraju, kršćanskim zajednicama koje trpe progone, diskriminacije, nasilja i nesnošljivosti, osobito u Aziji, Africi, na Bliskom istoku i napose u Svetoj zemlji, mjestu koju je Bog izabrao i blagoslovio. Dok im ponovno izražavam svoju očinsku ljubav i jamčim svoju molitvu, tražim od svih predstavnika vlasti da spremno i žurno porade na okončanju svih nasilja protiv kršćana koji žive u tim krajevima. Neka Kristovi učenici, u sadašnjim nevoljama, ne klonu duhom, jer svjedočenje evanđelja jest, i uvijek će biti, praćeno protivštinama.

Razmišljajmo u svojem srcu o riječima Gospodina Isusa: "Blago ožalošćenima: oni će se utješiti (...). Blago gladnima i žednima pravednosti: oni će se nasititi (...). Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima! Ta progonili su tako proroke prije vas!" (Mt 5, 4-12). Obnovimo zato "obavezu o oprštanju koju preuzimamo na sebe kada u molitvi Očenaša tražimo Božje oproštenje. Naime, i nama je postavljen uvjet i mjera želje-

SVETA STOLICA

nog milosrđa kada molimo: 'I opusti nam duge naše kako i mi otpustimo dužnicima svojim' (Mt 6, 12)"(17). Nasilje se ne pobijeđuje nasiljem. Neka naš krik boli bude uvijek praćen vjerom, nadom i svjedočenjem Božje ljubavi. Izražavam također želju da se na Zapadu, osobito u Evropi, prekinu neprijateljstva i predrasude prema kršćanima zato što su odlučili živjeti dosljedno vrijednostima i načelima izraženim u Evangeliju. Neka se Europa, radije, zna pomiriti s vlastitim kršćanskim korijenima, koji su od temeljne važnosti za shvaćanje uloge koju je imala, koju ima i koju želi imati u povijesti; na taj će način iskusiti pravednost, slogu i mir, njegujući iskreni dijalog sa svim narodima.

Vjerska sloboda - put koji vodi do mira

15. Svijet treba Boga, treba opće i zajedničke etičke i duhovne vrijednosti, a religija može dati svoj dragocjeni doprinos u njegovu traženju, kako bi se, na nacionalnoj i međunarodnoj razini, izgradio pravedni i miroljubivi društveni poredak.

Mir je Božji dar i istodobno nikada potpuno dovršen zadatak. Društvo pomireno s Bogom je bliže miru, koji nije puka odsutnost rata, niti puki plod vojne ili ekonomске premoći, a još manje prijevarnih lukavština ili vještih manipulacija. Mir je, naprotiv, rezultat procesa kulturno-

nog, moralnog i duhovnog čišćenja i izdizanja svake osobe i naroda, u kojem se ljudsko dostojanstvo potpuno poštuje. Pozivam sve one koji žele biti mirotvorci, a napose mlade, da osluškuju glas koji govori u njihovu srcu tako da pronađu u Bogu čvrsto uporište za postizanje prave slobode, nepresušnu snagu koja može svijetu dati novi smjer i novi duh, tako da ne ponavlja greške iz prošlosti. Kao što uči sluga Božji Pavao VI., čijoj se mudrosti i dalekovidnosti duguje ustanovljenje Svjetskog dana mira: "Potrebno je prije svega dati miru druga oružja, koja ne služe ubijanju i uništenju čovječanstva. Bit će potrebnna prije svega moralna oružja, koja daju snagu i premoć međunarodnom pravu; oružja, nadavne, poštivanja sporazum" (18). Vjerska sloboda je istinsko oružje mira, s povijesnim i proročkim poslanjem. Ona naime vrednuje i dovodi do punog ostvarenja duboke osobine i skrivene mogućnosti osobe, koje su kadre promijeniti i učiniti svijet boljim. Ona dopušta gajiti nadu u budućnost pravednosti i mira, usprkos teškim nepravdama i materijalnim i moralnim bijedama. Neka svi ljudi i društva na svim razinama i u svim krajevima svijeta što prije uzmognu iskusiti vjersku slobodu - put koji vodi do mira.

Iz Vatikana, 8. prosinca 2010.
Papa Benedikt XVI.

Bilješke

- (1) Usp. Benedikt XVI., *Enc. Caritas in veritate (Ljubav u istini)*, 29.55-57.
- (2) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja *Dignitatis humanae*, 2.
- (3) Usp. Benedikt XVI., *Enc. Caritas in veritate (Ljubav u istini)*, 78.
- (4) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o odnosima Crkve prema nekršćanskim religijama *Nostra aetate*, 1.
- (5) Isto, Deklaracija o slobodi vjerovanja *Dignitatis humanae*, 7.
- (6) Benedikt XVI., Govor na Općoj skupštini Organizacije Ujedinjenih Naroda (18. travnja 2008.); AAS 100 (2008.), 337.
- (7) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja *Dignitatis humanae*, 2.
- (8) Ivan Pavao II., Obraćanje sudionicima Parlamentarne skupštine Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESE) (10. listopada 2003.), 1: AAS 96 (2004.), 111.
- (9) Usp. Benedikt XVI., *Enc. Caritas in veritate*, 11.
- (10) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja *Dignitatis humanae*, 1.
- (11) Usp. Ciceron, *De inventione*, II, 160.
- (12) Usp. Benedikt XVI., Govor predstavnicima ostalih religija Ujedinjenog Kraljevstva (17. rujna 2010.); *L'Osservatore Romano* od 18. rujna 2010., str. 12.
- (13) Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o odnosu Crkve prema nekršćanskim religijama *Nostra aetate*, 2.
- (14) Isto.
- (15) *Super evangelium Joannis*, I, 3.
- (16) Usp. Benedikt XVI., Govor predstavnicima građanskih vlasti i diplomatskog zbora u Cipru (5. lipnja 2010.); *L'Osservatore Romano* od 6. lipnja 2010., str. 8; Međunarodna teološka komisija, *U traženju opće etike: jedan pogled na prirodni zakon*, Vatikan 2009.
- (17) Pavao VI., *Poruka za Svjetski dan mira 1976.*: AAS 67 (1975.), 671.
- (18) Isto, str. 668. (kta/missio.ba)

Pismo pape Benedikta XVI. sjemeništarcima i bogoslovima: Svećenik mora biti "Božji čovjek"

Dragi sjemeništari i bogoslovi!

Kada sam, u prosincu 1944., bio pozvan u vojnu službu, pitao je zapovjednik satnije, svakoga od nas, kakvo zvanje želi u budućnosti. Odgovorio sam da želim biti katolički svećenik. Zatim mi poručnik reče: "Onda trebate potražiti nešto drugo. U novoj Njemačkoj svećenici više neće biti potrebeni". Znao sam da je ta "nova Njemačka" već bila na izdisaju i da će, nakon strašnih razaranja koje je donijelo to bezumlje diljem zemlje, svećenici sigurno biti ponovno potrebni. Danas je situacija potpuno drukčija. No i danas mnogi, iz ovog ili onog razloga, misle da katoličko svećenstvo nije "zvanje" budućnosti, već nešto što pripada prošlosti. Vi ste, dragi prijatelji, odlučili ući u sjemenište i bogosloviju i tako, usprkos takvim prigovorima i mišljenjima, krenuti na put koji vodi prema službi svećenika u Katoličkoj crkvi. I to ste dobro učinili, jer će ljudi uvijek, pa i u ovom našem vremenu u kojem je tehnologija zavladala svijetom i dobu globalizacije, trebati Boga koji se pokazao u Isusu Kristu i koji nas okuplja u sveopćoj Crkvi, da bismo s njim i po njemu naučili živjeti u istini i sačuvali i svojim životom pokazali mjerila prave ljudskosti. Kada se čovjek otudi od Boga, život mu postaje prazan. Ništa ga ne može ispuniti i sve mu je nedostatno. On zatim traži utočište u opijanju ili nasilju koje danas sve više prijeti mladima. Bog je živ. On je stvorio svakoga od nas i zato nas sve poznaje. On je toliko velik da ima vremena za naše malenkosti: "A vama su i vlasti na glavi sve izbrojene". Bog je živ i treba ljudi koji su tu za njega i koji će dovesti druge k njemu. Dà, ima smisla postati svećenik. Svijet treba svećenike, pastire, danas, sutra i sve dok je svijeta.

Sjemenište i bogoslovija predstavljaju zajednice na putu prema svećeništvu. Time sam već nešto važno rekao. Svećenik se ne postaje sam od sebe. Potrebna je "zajednica učenika", zajedništvo onih žele služiti zajedničkoj Crkvi. U ovom vam pismu želim – osvrćući se također na vrijeme koje sam ja proveo u bogosloviji - ukazati na nekoliko elemenata koji su važni u ovim godinama toga puta.

1. Tko želi biti svećenik, mora prije svega

biti "Božji čovjek", kako svećenika opisuje sveti Pavao (1 Tim 6, 11). Bog nije, za nas, udaljena hipoteza, nije nepoznati koji se povukao nakon Velikog praska. Bog se objavio u Isusu Kristu. U licu Isusa Krista vidimo Božje lice. U njegovim riječima čujemo samoga Boga koji razgovara s nama. Zato na putu do svećeništva i u čitavom svećeničkom životu najveću važnost ima osobni odnos s Bogom u Isusu Kristu. Svećenik nije upravitelj nekog udruženja, koji nastoji zadržati postojeće članove ili povećati njihov broj. On je Božji glasnik među ljudima. On želi ljudi privoditi Bogu i na taj način pomoći da se među njima produbljuje pravo zajedništvo. Zato je vrlo važno, dragi prijatelji, da naučite živjeti u neprestanom doticaju s Bogom. Ako Gospodin kaže: "U svako doba molite", onda on, naravno, ne traži od nas da neprestano izgovaramo molitvene obrasce, nego da budemo uvijek u duhu s Bogom. Produbljivati taj dodir s Bogom - to je smisao naše molitve. Zato je vrlo važno dan započeti i završiti molitvom, slušati njegov glas u čitanju Svetog pisma, iznositi mu svoje želje i nadanja, radosti i patnje, kao i svoje mane i zahvaljivati mu za sve lijepo i dobro i tako ga stalno imati pred očima kao uporišnu točku našega života. Tako postajemo osjetljivi na svoje pogreške i učimo raditi na sebi da bismo postajali sve bolji; ali postajemo također osjetljivi za sve lijepo i dobro što primamo iz dana u dan kao po sebi razumljivo, te tako raste naša zahvalnost. Sa zahvalnošću pak raste radost što nam je Bog blizu i što mu smijemo služiti.

2. Bog nije samo riječ koja nam je upućena. On nam se u sakramantu daje osobno po opipljivim stvarnostima. Središte našeg odnosa s Bogom i suobličavanja našega života je euharistija. Nju slaviti svim srcem uranjajući u to otajstvo i tako osobno susresti Krista nešto je što mora predstavljati središte svakog našeg dana. Sveti Ciprijan je u svojem tumačenju evanđeoske molitve: "kruh naš svagdanji daj nam danas", među ostalim, rekao da "naš" kruh, kruh kojega mi kao kršćani smijemo primati u crkvi, jest sâm euharistijski Gospodin. U molitvi Očenaša molimo dakle da nam on svakog dana daje "naš" kruh, da bude uvijek

hrana našega života, da uskrsli Krist, koji nam se u euharistiji daruje, sasvim oblikuje i prožme naš život sjajem svoje božanske ljubavi. Da bismo ispravno shvatili euharistijsko slavlje moramo naučiti, razumjeti i voljeti liturgiju Crkve u njezinu konkretnom obliku. U liturgiji molimo s vjernicima svih vremenâ – vjernici prošlosti, sadašnjosti i budućnosti se okupljaju u jedan veliki zbor molitve. Na temelju moga osobnog iskustva mogu reći kako je upravo divno postupno učiti i razumjeti kako je to sve nastalo i razvijalo se, koliko se golemo iskustvo vjere krije u strukturi misne liturgije, koliki su je naraštaji oblikovali svojim molitvama.

3. I sakrament pokore je važan. Uči me da sebe promatram Božjim očima i prisiljava me da budem iskren prema samome sebi. Vodi me k poniznosti. Župnik Arški je jednom rekao: "Ne vidite mnogo smisla u tome da danas primite odrješenje, a znate da ćete opet sutra učiniti iste grijeha. Ali", kaže on, "sâm Bog taj čas zaboravlja vaše sutrašnje grijeha, da bi vam danas dao svoju milost". Premda se moramo uvijek boriti s istim grijesima, važno je boriti se protiv nagrđivanja duše i ravnodušnog mirenja sa činjenicom da smo jednostavno takvi. Važno je ne posustati, ne podleći skrupuloznosti, u zahvalnoj svijesti da mi Bog uvijek iznova opršta. Ali isto tako ne smijemo postati ravnodušni i više se ne boriti za svetost i da postajemo bolji. I time što se meni opršta, učim oprštati drugima. Time što prepoznajem svoju duhovnu bijedu, bit ću tolerantniji i imati više razumijevanja za slabosti moga bližnjega.

4. Čuvajte također u sebi osjetljivost za pučku pobožnost, koja je u svim kulturama različita, a opet veoma slična, jer je ljudsko srce, u konačnici, uvijek isto. Sigurno da pučka pobožnost teži iracionalnosti, a možda ponekad i vanjštini. No potpuno je pogrešno potpuno je odbacivati. Preko nje je vjera ušla u srce ljudi, postala je dio njihovih osjećajâ, njihovih običajâ, njihova zajedničkog nazora na svijet i načina života. Zato je pučka pobožnost veliko blago Crkve. Po njoj je vjera postala "opipljiva". Sigurno da pučku pobožnost treba uvijek pročišćavati, da mora biti usmjerena prema središtu, ali ona zasluzuje našu ljubav i čini nas same u potpuno stvarnom smislu "Božjim narodom".

5. Vrijeme u sjemeništu i bogosloviji je također i nadasve vrijeme studiranja. Kršća-

nska vjera ima jednu racionalnu i jednu intelektualnu dimenziju. Bez njih vjera ne bi bila to što jest. Pavao govori o jednoj "vrsti nauk" u koji smo uronjeni po krštenju (Rim 6, 17). Svima su vam poznate riječi svetog Petra koje su srednjovjekovnim teolozima služile kao polazište za razumski obrazloženu i znanstveno razrađenu teologiju: "budite uvijek spremni na odgovor svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama" (1 Pt 3, 15). Jedna je od vaših glavnih zadaća da u godinama sjemeništa i bogoslovije steknete sposobnost pružati takve odgovore. Ja vas mogu samo usrdno potaknuti: marljivo studirajte! Iskoristite godine studija! Nećete zbog toga požaliti. Sigurno da često put materije koje studirate izgledaju tako daleko od prakse kršćanskoga života i pastoralne službe. No potpuno je pogrešno uvijek odmah na početku postavljati pragmatično pitanje: Hoće li mi ovo ikada koristiti? Hoće li mi to biti od koristi u mojoj pastoralnom radu? Nije riječ o tome da naučite samo ono što je očigledno korisno, već o tome da upoznate srž vjere u cjelini, tako da ona postane odgovor na pitanja ljudi koji se, izvana gledano, mijenjaju iz generacije u generaciju, no zapravo ostaju isti. Zato je vrlo važno izdici se iznad promjenjivih pitanja sadašnjeg trenutka i shvatiti stvarna pitanja te razumjeti tako odgovore do kojih dolazite u izučavanju tih materija kao prave odgovore. Važno je temeljito poznavati Svetu pismo kao cjelinu, u njegovu jedinstvu Staroga i Novoga zavjeta: nastajanje tekstova, njihovu literarnu osebujnost, njihovo postupno objedinjavanje sve do nastanka kanona svetih knjiga, dinamično nutarnje jedinstvo koje nije površno, nego svakoj pojedinoj knjizi daje njezinu punu važnost. Vrlo je važno upoznati crkvene oce i velike koncile, na kojima je Crkva, vjerujući i razmišljajući, usvojila bitne tvrdnje Svetog pisma. Mogao bih nastaviti na slijedeći način: ono što nazivamo dogmatikom je razumijevanje pojedinih istinâ i sadržajâ vjere u njihovu jedinstvu, štoviše, u njihovoj krajnjoj jednostavnosti: svaki pojedini detalj je u konačnici samo razlaganje vjere u jednoga Boga, koji se očitovao i koji se očituje nama. Da je važno poznavati bitna pitanja iz moralne teologije i socijalnog nauka Crkve, ne trebam izričito ni

SVETA STOLICA

spominjati. Koliko je danas važna ekumen-ska teologija, poznavanje različitih kršćan-skih zajednica, ni to ne treba posebno istica-ti. Isto vrijedi i za temeljno poznavanje veli-kih religijâ, kao i filozofije: sve to pomaže razumjeti ljudska traženja i pitanja na koje vjera želi dati odgovor. Ali učite i – usuđujem se reći – zavolite također crkveno pravo, da biste shvatili koliko je ono potrebno i kako ga primjenjivati u praksi: društvo bez prava bi bilo bespravno društvo. Pravo je uvjet ljuba-vi. Ne želim dalje nabrajati, već želim samo još jednom reći: ljubite studij teologije i pohađajte ga s istančanim osjećajem za usa-divanjem teologije u živu zajednicu Crkve, koja svojim autoritetom nije suprotnost teo-loškoj znanosti, nego njezin preduvjet. Bez Crkve koja vjeruje, teologija prestaje biti to što je i pretvara se u hrpu različitih discipli-na, bez unutarnjeg jedinstva.

6. Godine sjemeništa trebaju biti i vrijeme ljudskog sazrijevanja. Za svećenika, koji treba druge pratiti na putu života i do vrata smrti, vrlo je važno da dovede svoje vlastito srce i um, razum i emocije, tijelo i dušu u ravnote-žu i da bude "potpuna" osoba. Kršćanska je tradicija, zato, uvjek povezivala s "bogoslo-vnim krepostima" također "stožerne krepo-sti", koje proizlaze iz ljudskog iskustva i filo-zofije, i općenito zdravu etičku tradiciju čovječanstva. Pavao to vrlo jasno kaže Filipljanima: "Uostalom, braćo, što je god isti-nito, što god časno, što god pravedno, što god čisto, što god ljubazno, što god hvalevrijedno; je li što krepost, je li što pohvala - to nek vam je na srcu!" (Fil 4, 8). U taj kontekst ulazi i integracija spolnosti u cjeleovitost osobe. Spolnost je Stvoriteljev dar, ali i zadaća vezana uz vlastiti ljudski razvoj. Ako nije integri-rana u osobu, spolnost postaje istodobno i prosta i destruktivna. Danas to vidimo na brojnim primjerima u društvu u kojem živi-mo. U najnovije vrijeme smo s velikom žalo-šću morali ustanoviti da su svećenici seksual-nim zlostavljanjem djece i mladih dali iskriv-ljenu sliku o svećeništvu. Namjesto da ljude vode do zrele ljudskosti i budu im primjer, svojim su zlostavljanjem prouzročili unište-nja zbog kojih osjećamo duboku bol i žalost. Zbog svega toga kod mnogih ljudi, a možda i kod vas samih, može se javiti pitanja je li dobro postati svećenik, ima li život u celibatu

smisla. No, zlostavljanje, koje snažno osuđu-jemo, ne može obezvrijediti svećeničko poslanje, koje i dalje ostaje jako i čisto. Hvala Bogu, svi mi poznajemo osvijedočene, vjerom prožete i izgrađene svećenike, koji svjedoče vidljivo da se takvim životom, upravo u celi-batu, može postići istinska, puna i zrela ljud-skost. To što se događalo treba nas učiniti još budnjima i opreznjima, upravo zato da tije-kom priprave za svećeničko zvanje pomno preispitujemo sami sebe, pred Bogom, je li to Božja volja za mene. Zadaća je duhovnikâ, ispovjednikâ i vaših pretpostavljenih da vas prate i da vam pomažu na tom putu prosuđi-vanja. Od temeljne je važnosti u vašem živo-tu vježbati se u temeljnim ljudskim kreposti-ma, pogleda upravljenja prema Bogu koji se objavio u Kristu, i puštati da vas on uvijek iznova pročišćava.

7. Počeci svećeničkog poziva su danas raz-novrsniji i različitiji no što je to bilo nekoć. Odluka za svećeništvo često se donosi nakon završenog školovanja za neko zvanje. Vrlo često se javlja u zajednicama, posebno u pok-retima, koji potpomažu zajednički susret s Kristom i njegovom Crkvom, duhovno isku-stvo i radost u služenju vjeri. Ta odluka sazrijeva i u osobnom dodiru sa čovjekovom veli-činom i bijedom. Tako svećenički kandidati često žive na potpuno različitim duhovnim prostorima. Može biti vrlo teško upoznati zajedničke sastavnice budućeg poslanja i nje-gova duhovnog puta. Upravo su zato važni sjemenište i bogoslovija kao zajednice na putu koje su iznad raznih oblika duhovnosti. Pokreti su veličanstvena stvar. Vi znate koliko ih cijenim i volim kao dar Duha Svetoga Crkvi. Mora ih se međutim vrednovati prema tome jesu li njihovi članovi otvoreni za zajed-ničku Katoličku crkvu, za život zajedničke Kristove Crkve, koja je usprkos raznolikosti ipak samo jedna. Vrijeme provedeno u sje-meniju i bogosloviji je vrijeme kada učite jedni s drugima i jedni od drugih. U, možda ponekad teškom, suživotu morate se učiti velikodušnosti i toleranciji, u njemu ne samo da se morate uzajamno podnositi, već morate jedni druge obogaćivati, tako da svatko može donijeti zajednici svoje posebne darove, jer svi oni služe istoj Crkvi, istom Gospodinu. Ta je škola tolerancije, štoviše škola uzajamnog prihvatanja i razumijevanja u jedinstvu

Kristova Tijela, jedna od važnih sastavnica u godinama sjemeništa i bogoslovije.

Dragi sjemeništarci i bogoslovi! S ovim sam recima želio pokazati kako upravo u ovim teškim trenucima mislim na vas i kako sam vam blizu u molitvi. Molite i vi za mene, da mogu dobro vršiti svoju službu, dokle to Gospodin bude htio. Povjeravam vas, na vašem putu pripremanja za svećeništvo,

Marijinoj majčinskoj zaštiti, čija je kuća bila mjesto dobrote i milosti. Neka vas sve blagoslovni svemogući Bog Otac, Sin i Duh Sveti!

U Vatikanu, 18. listopada 2010., na blagdan svetog evanđelista Luke.

*Vaš u Gospodinu
Papa Benedikt XVI.*

SVETA STOLICA

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan bolesnika 2011.: Bog - čovjekov supatnik

"Njegovom se modricom izlijeciste" (usp. 1 Pt 2, 24)

Draga braćo i sestre,

na liturgijski spomen Gospe Lurdske, koji se slavi 11. veljače, Crkva predlaže slaviti Svjetski dan bolesnika. Ta proslava, prema želji časnog sluge Božjega Ivana Pavla II., je zgodna prilika da se razmišlja o tajni trpljenja i, prije svega, da se naše zajednice i građansko društvo učini osjetljivijima prema bolesnoj braći i sestrama. Ako je svaki čovjek naš brat, utoliko više oni koji su slabici, koji trpe i koji trebaju skrb moraju biti u središtu naše pažnje, kako se nitko ne bi osjetio zaboravljenim i marginaliziran; naime "mjera čovječnosti se određuje na osnovu toga kako se društvo i pojedinac odnose prema trpljenju i onima koji trpe. Društvo koje ne uspijeva prihvati one koji trpe i ne pridonosi stvaranju ozračja u kojem će njegovi članovi dijeliti tuđu bol i duboko suošćeati s onima koji trpe okrutno je i neljudsko društvo" (Enc. Spe salvi, 38). Neka inicijative koje će se organizirati u pojedinim biskupijama u prigodi toga Dana budu poticaj da skrb za one koji trpe bude djelotvornija, također u perspektivi svečane proslave, koja će se 2013. održati u marijanskom svetištu u Altöttingu u Njemačkoj.

1. Još uvijek pamtim trenutak u kojem sam, tijekom pastoralnog pohoda Torinu, imao priliku zadržati se u razmišljanju i molitvi pred Torinskim platnom, pred onim trpećim licem, koje nas poziva razmišljati o Onome koji je ponio na sebi trpljenje ljudi svih vremena i svih mesta, također naša trpljenja, naše teškoće, naše grijeha. Koliko je samo vjernikâ, tijekom povijesti, prošlo pokraj toga pogrebnog platna, u kojem je bilo umotano tijelo raspetog čovjeka,

koje u svemu odgovara onome što nam Evanđelja govore o Isusovoj muci i smrti! Njegovo promatranje poziva razmišljati o onome što piše sveti Petar: "njegovom se modricom izlijeciste" (usp. 1 Pt 2, 24). Božji je Sin trpio, umro, ali je uskrsnuo i upravo zato te rane postaju znak našeg otkupljenja, oproštenja i pomirenja s Ocem; one, međutim, postaju također kamen kušnje za vjeru učenika i za našu vjeru: svaki put kada Gospodin govori o svojoj muci i smrti, oni ne razumiju, odbacuju, protive se. Za njih, kao i za nas, trpljenje ostaje uvijek bremenito tajnom, teško ga je prihvatiti i ponositi. Dvojica učenika na putu za Emaus bili su ozalošćeni zbog događaja koji su se zbili tih dana u Jeruzalemu i tek kada im se Uskrsli pridružio na putu oči im se otvorile te počele na te događaje gledati drugim očima (usp. Lk 24, 13-31). Apostol Toma također pokazuje da mu je teško vjerovati u put otkupiteljske muke: "Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati" (Iv 20, 25). Ali pred Kristom koji pokazuje svoje rane, njegov se odgovor pretvara u dirljivu isповijest vjere: "Gospodin moj i Bog moj!" (Iv 20, 28). Ono što je ranije bila nepremostiva prepreka, jer je znak prividnog Isusova neuspjeha, postaje, u susretu s Uskrslim, dokaz pobjedničke ljubavi: "Samo Bog koji nas ljubi do te mjere da na sebe preuzima naše rane i našu bol, osobito onih nevinih, dostojan je vjere" (Poruka Urbi et orbi, Uskrs 2007.).

2. Dragi bolesnici i patnici, upravo po Kristovim ranama možemo vidjeti, očima nade,

SVETA STOLICA

sva zla koja muče čovjeka. Isus svojim uskrsnucem nije uklonio trpljenje i zlo iz svijeta, ali ih je suzbio u korijenu. Nadutoj sili zla suprotstavio je svemoć svoje ljubavi. Pokazao nam je, dakle, da je put mira i radosti Ljubav: "kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge" (Iv 13, 34). Krist, pobjednik smrti, živ je među nama. I dok sa svetim Tomom i mi govorimo: "Gospodin moj i Bog moj!", slijedimo našeg Učitelja u raspoloživosti utrošiti život za našu braću (usp. 1 Iv 3, 16), postajući glasnici radosti koja se ne plaši boli – uskrsne radosti.

Sveti Bernard kaže: "Bog ne može patiti, ali može suosjećati". Bog, utjelovljena istina i ljubav, htio je trjeti za nas i s nama; postao je čovjekom da može patiti zajedno sa čovjekom, na stvaran način, u tijelu i krvi. U svako je trpljenje, dakle, ušao Onaj koji dijeli i podnosi trpljenje; u svakom se trpljenju širi con-solatio, utjeha ljubavi Božje koji dijeli čovjekove patnje kako bi ponovno svanula zvijezda nade (usp. enc. Spe salvi, 39).

Vama, draga braće i sestre, ponavljam ovu poruku, da budete njezini svjedoci svojim trpljenjem, svojim životom i svojom vjerom.

3. Upirući svoj pogled prema susretu u Madridu, u kolovozu 2011., prigodom Svjetskog dana mladih, želim uputiti također posebnu misao mladima, osobito onima koji žive iskušto bolesti. Često patnja, Isusov križ ulijevaju strah, jer kao da su negacija života. Zapravo je riječ o nečem potpuno suprotnom! Križ je Božji "da" čovjeku, najviši i najsnažniji izraz njegove ljubav i izvor iz kojeg izbjiga život vječni. Iz Isusova probodenog srca je potekao taj božanski život. Samo On je kadar oslobođiti svijet od zla i učiniti da poraste njegovo Kraljevstvo pravednosti, mira i ljubavi kojem svi težimo (usp. Poruka za Svjetski dan mladih 2011.). Dragi mladi, naučite "vidjeti" i "susresti" Isusa u euharistiji, gdje je prisutan na stvaran način za nas, do te mjere da je postao hranom kojom se hranim na našem životnom putu, ali ga znajte prepoznati i služiti mu također u siromašnima, bolesnima, u braći koja trpe i koja su u nevolji, koja trebaju vašu pomoć (usp. isto, 4). Svima vama, bolesni i zdravi, ponavljam poziv da građite mostove ljubavi i solidarnosti, kako se nitko ne bi osjećao osamljenim i narušenim, već bliskim Bogu i dijelom velike obitelji njegove djece (usp. Opća audijencija, 15. studenog 2006.).

4. Promatrajući Isusove rane naš se pogled upravlja k njegovu Presvetom Srcu, u kojem se Božja ljubav očituje u najvišem stupnju.

Presveto Srce je raspeto Srce, s bokom kojeg je probo mač iz kojeg teku krv i voda (usp. Iv 19, 34), "simbol sakramenata Crkve, da se svi ljudi, privučeni Spasiteljevu Srcu, s radošću napajaju na nepresušnom izvoru spasenja" (usp. Rimski misal, Predslovje svetkovine Presvetog Srca Isusova). Osobito vi, dragi bolesnici, osjetiti blizinu toga Srca punog ljubavi i crpite s vjerom i radošću iz toga izvora, moleći: "Vodo iz prsiju Kristovih, operi me. Muko Kristova, okrijepi me. O dobri Isuse, usliši me. U svoje rane sakrij me" (Molitva svetog Ignacija Loyole).

5. Na kraju ove moje poruke za idući Svjetski dan bolesnika, želim izraziti svoju ljubav svima i svakome, osjećajući se dionikom patnji i nade koje živite svakodnevno u jedinstvu s Kristom raspetim i uskrslim, da vam on dadne mir i ozdravljenje srca. Neka zajedno s njim uz vas bdiće Djevica Marija, kojoj se s pouzdanjem obraćamo zazivima Zdravlje bolesnih i Utjeha žalosnih. Podno križa za nju se ostvarilo Šimunovo proroštvo: njezino je majčinsko srce probodeno (usp. Lk 2, 35). Iz ponora svoje boli, kojom je sudjelovala u boli svoga Sina, Marija je osposobljena prihvati novu poslanje: postati Kristovom majkom u njegovim udovima. U času križa, Isus joj prikazuje svakog od svojih učenika govoreći joj: "Evo ti sina" (usp. Iv 19, 26-27). Majčinsko suosjećanje prema Sinu postaje majčinsko suosjećanje prema svakom od nas u našim svakodnevnim trpljenjima (usp. Homilija u Lurdru, 15. rujna 2008.).

Draga braće i sestre, na ovaj Svjetski dan bolesnika, pozivam također vlasti da ulažu sve veće energije u zdravstvene strukture koje će biti pomoć i potpora onima koji trpe, osobito najsiromašnjima i najpotrebitijima, i, okrećući se u mislima svim biskupijama, upućujem srđan pozdrav biskupima, svećenicima, posvećenim osobama, sjemeništarcima i bogoslovima, zdravstvenim djelatnicima, dragovoljcima i svima onima koji se s ljubavlju posvećuju brizi i ublažavanju rana svakog bolesnog brata i sestre, u bolnicama ili lječilištima, u obiteljima: znajte na licima bolesnih uvijek vidjeti lice nad licima – Kristovo lice.

Svima jamčim svoj spomen u molitvi, dok svima podjeljujem posebni apostolski blagoslov.
(kta/ika)

*Iz Vatikana, 21. studenoga 2010., blagdan Krista
Kralja svega stvorenja.
Papa Benedikt XVI.*

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan molitve za zvanja 2011.: Predlagati zvanja u mjesnoj Crkvi

SVETA STOLICA

48. Svjetski dan molitve za zvanja, koji će se slaviti 15. svibnja 2011., na Četvrtu vazmenu nedjelju, poziva nas razmišljati o temi: "Predlagati zvanja u mjesnoj Crkvi". Prije sedamdeset godina časni sluga Božji Pio XII. osnovao je Papinsko djelo za svećenička zvanja. Kasnije su slična djela biskupi osnivali u mnogim biskupijama. Vodili su ih svećenici i laici, kao odgovor na poziv Dobrog Pastira, koji "vidjevši mnoštvo, sažali mu se nad njim jer bijahu izmučeni i ophrvani kao ovce bez pastira", i reče: "Žetve je mnogo, a radnika malo. Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju" (Mt 9, 36-38).

Umijeće promicanja i brige za zvanja nalazi svjetlu referentnu točku na stranicama Evanđelja gdje Isus poziva svoje učenike da ga slijede te ih poučava s ljubavlju i brižnošću. Ono što posebno privlači našu pozornost jest način na koji je Isus pozvao svoje najbliže suradnike da naviještaju Kraljevstvo Božje (usp. Lk 10, 9). Prije svega, jasno dolazi do izražaja da je prvi čin molitva za njih: prije nego će ih pozvati, Isus je proveo noć u osami, u molitvi, u osluškivanju Očeve volje (usp. Lk 6,12), u duhovnoj odvojenosti od svakodnevnih briga. Učenikov poziv rađa se upravo u prisnom razgovoru sa Ocem. Poziv na svećeničku službu i posvećeni život je u prvom redu plod stalnoga dodira s Bogom živim i ustrajne molitve koja se uzdiže "gospodaru žetve" bilo u župnim zajednicama, bilo u kršćanskim obiteljima, bilo na molitvenim sastancima na kojima se moli za zvanja.

Gospodin je, na početku svoga javnog dje-lovanja, pozvao neke ribare, koji su se pripremali za ribolov na Galilejskom jezeru, obrativši im se riječima: "Hajdete za mnom, učiniti će vas ribarima ljudi!" (Mt 4, 19). Pokazao im je svoje misijsko poslanje brojnim "znacima" koji su pokazatelj njegove ljubavi prema ljudima i dar Očeve milosrđa; učio ih je riječju i životom da budu spremni nastaviti njegovo djelo spa-senja; na kraju, znajući "da je došao njegov čas da priđe s ovoga svijeta Ocu" (Iv 13, 1), povjerio im je spomen svoje smrti i uskrsnuća,

i prije nego će biti uzdignut na Nebo poslao ih je u čitav svijet zapovjedivši im: "Podjite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga" (Mt 28, 19).

Poziv koji Isus upućuje onome kojem kaže: "Slijedi me!" je u isti mah zahtjevan i užvišen: on ih poziva da budu njegovi prijatelji, da slušaju izbliza njegovu riječi i žive s njim; uči ih potpunom predanju Bogu i širenju Kraljevstva prema zakonu evanđelja: "ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod" (Iv 12, 24); poziva ih da napuste vlastitu skučenu volju, svoju ideju o samostvarenju i urone u drugu volju, Božju volju i puste da ih ona vodi ona vodi i nadahnjuje život. Dao im je iskusiti bratstvo, koje se rađa iz te potpune otvorenosti za Boga (usp. Mt 12, 49-50) i koje je prepoznatljivi znak Isusove zajednice: "Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge" (Iv 13, 35).

Naslijedovanje Krista i danas je zahtjevno: to znači naučiti trajno upirati pogled u Isusa, dobro ga upoznati, slušati ga u Riječi i susretati se s njim u sakramentima; to isto tako znači naučiti suočiti svoju volju njegovo. To je prava škola odgoja za sve koji se pripremaju za svećeničku i službu i posvećeni život, pod vodstvom mjerodavnih crkvenih vlasti. Gospodin neizostavno poziva, u svim razdobljima života, sudjelovati u njegovu poslanju i služiti Crkvi u zaređenoj službi i posvećenom životu, a Crkva "je pozvana čuvati taj dar poziva, cijeniti ga i njegovati: ona je odgovorna za rađanje i sazrijevanje svećeničkih i redovničkih zvanja" (Ivan Pavao II., posinodska apostolska pobudnica Pastores dabo vobis, 41), naročito u naše doba kada se čini da je Gospodinov poziv zaglušen "drugim glasovima" i da poziv na njegovo naslijedovanje dajući vlastiti život izgleda previše težak, svaka kršćanska zajednica i svaki vjernik moraju svjesno prihvati obvezu promicati duhovna zvanja. Važno je hrabriti i podupirati one koji pokazuju jasne znakove poziva na svećenički poziv i redovničko posvećenje, da osjete toplinu čitave zajednice

SVETA STOLICA

dok budu davali svoj pristanak Bogu i Crkvi. I ja sam ih potičem kao što sam to učinio onima koji su odlučili ući u sjemenište i kojima sam napisao: "I to ste dobro učinili, jer će ljudi uvihek, pa i u ovom našem vremenu u kojem je tehnologija zavladala svijetom i dobu globalizacije, trebati Boga koji se pokazao u Isusu Kristu i koji nas okuplja u sveopćoj Crkvi, da bismo s njim i po njemu naučili živjeti u istini i sačuvali i svojim životom pokazali mjerila prave ljudskosti" (Pismo sjemeništarcima, 18. listopada 2010.).

Potrebno je da čitava mjesna Crkva bude sve osjetljivija i pozornija prema pastoralu zvanja, odgajajući na obiteljskoj i župnoj razini kao i na razini udruga, napose djevojčice, dječake i mlade ljude – kao što je Isus činio sa apostolima – da sazrijevaju u istinskom i prijnom prijateljstvu s Gospodinom, njegovanim u osobnoj i liturgijskoj molitvi; da se nauče pomnom i plodonosnom slušanju Božje riječi, putem sve veće prisnosti sa Svetim pismom; da shvate da prihvatanje Božje volje ne poništava i ne uništava osobu, već omogućuje čovjeku otkriti i slijediti najdublju istinu o samome sebi; da žive besplatnost i bratstvo u odnosima s drugima, jer se samo otvarajući Božjoj ljubavi nalazi prava radost i puno ostvarenje vlastitih težnji. "Predlagati duhovna zvanja u mjesnoj Crkvi" znači imati hrabrosti pokazati, putem pomnog i primjerenog pastoralnog zvanja, taj zahtjevni put naslijedovanja Krista, koje je, budući da ima duboki smisao, kadro obuhvatiti cijelo čovjekov život. Obraćam se osobito vama, draga subraćo u episkopatu. Da bi poslanje spasenja u Kristu nastavili i sve više širili, važno je "[promicati] što im je više moguće svećenička i redovnička zvanja, uz osobitu skrb za misijska zvanja" (Dekr. Christus Dominus, 15). Gospodin treba vašu suradnju da bi njegovi pozivi mogli doprijeti do srca onih koje je izabrao. Pazite koga ćete izabrati za službu u dijecezanskom centru za zvanja, koji predstavlja dragocjeno sredstvo promicanja i organiziranja pastoralnog zvanja i molitve kojeg ovaj podupire i jamči njegovu djelotvornost. Želim vas također, draga subraćo biskupi, podsjetiti na brigu opće Crkve za pravednu razdiobu svećenika u svijetu. Vaša raspoloživost prema biskupijama koje oskudijevaju zvanjima, postaje Božji blagoslov za vaše zajednice a za vjernike je svje-

dočanstvo svećeničke službe koja se velikodušno otvara potrebama čitave Crkve.

Drugi je vatikanski koncil izrijekom podsjetio da "dužnost promicanja svećeničkih zvanja pripada svoj kršćanskoj zajednici, a to joj valja činiti ponajprije punim kršćanskim životom" (Dekr. Optatam totius, 2). Želim zato uputiti posebni bratski pozdrav i poticaj onima koji na razne načine surađuju u župama sa svećenicima. Na osobit se način obraćam onima koji mogu pružiti vlastiti doprinos pastoralu zvanja: svećenicima, obiteljima, katehistima, animatorima. Svećenicima poručujem da budu kadri dati svjedočanstvo zajedništva s biskupom i ostalom subraćom, da bi zajamčili plodno tlo na kojem će poniknuti svećenička zvana. Neka obitelji budu "nadahnute duhom vjere, ljubavi i pobožnosti" (isto), kadre pomoći svojim sinovima i kćerima da velikodušno prihvate poziv na svećeništvo i posvećeni život. Katedisti i animatori katoličkih udruga i crkvenih pokreta, uvjereni u svoje odgojno poslanje, neka se trude "da tako odgajaju mlade koji su im povjereni da bi mogli osjetiti Božji poziv i rado ga slijediti" (isto).

Draga braćo i sestre, vaše zauzimanje u promicanju i u brizi za zvanja stječe puninu smisla i pastoralnu djelotvornost kada se ostvaruje u jedinstvu Crkve i upravljeno je k služenju zajednici. Zato je svaki moment života crkvene zajednice – kateheze, odgojni susreti, liturgijska molitva, hodočašća u svetišta – dragocjena mogućnost da se u Božjem narodu, osobito kod djece i mladeži, pobudi osjećaj pripadnosti Crkvi i odgovornost odgovora na poziv na svećeništvo i posvećeni život, izabran slobodno i svjesno.

Sposobnost njegovati zvanja je karakteristični znak vitalnosti neke mjesne Crkve. S pouzdanjem i ustrajno zazivajmo pomoć Djevice Marije, da se, primjerom njezina prihvatanja Božjeg nauma spasenja i njezinim djelotvornim zagovorom, uzmognе širiti u svakoj zajednici raspoloživost reći "da" Gospodinu, koji poziva uvihek nove radnike za svoju žetu. S tom željom, svima od srca udjelujem svoj apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 15. listopada 2010.

Papa Benedikt XVI.

Poruka pape Benedikta XVI. za 45. svjetski dan sredstava društvenih komunikacija: Istina, navještaj i autentičnost života u digitalnom dobu

Draga braćo i sestre, prigodom 45. svjetskog dana sredstava društvene komunikacije, želim podijeliti s vama neka razmišljanja na koja me potaknula pojava koja je karakteristična za naše doba: riječ je o širenju komunikacije Internet mrežom. Sve više postaje općeprihvaćeno mišljenje da, kao što je industrijska revolucija prouzročila duboku promjenu u društvu novostima uvedenim u proizvodni ciklus i u život radnika, tako danas duboka preobrazba do koje dolazi na polju komunikacija predvodi val velikih kulturnih i društvenih promjena. Nove tehnologije ne mijenjaju samo način komuniciranja, već komunikaciju u njoj samoj, zbog čega se može reći da prolazimo kroz razdoblje goleme kulturne preobrazbe. Zahvaljujući tom načinu širenja informacijâ i spoznajâ javlja se novi način shvaćanja i razmišljanja, s do sada nezabilježenim mogućnostima za uspostavu odnosa i izgrađivanje zajedništva.

Pred nama se otvaraju sve donedavno nezamislivi obzori; oni pobuđuju u nama divljenje zbog mogućnosti koje pružaju nova sredstva i, istodobno, nameću na sve urgentniji način niz razmišljanja o značenju komunikacije u digitalnom dobu. To je posebno očito kada se pogledaju izvanredne mogućnosti Internet mreže i kompleksnost njezinih primjena. Kao i svaki drugi plod ljudskog uma, nove komunikacijske tehnologije moraju se staviti u službu cijelovitog dobra osobe i čitavoga čovječanstva. Ako ih se mudro koristi, one mogu pridonijeti zadovoljavajuju želje za smisлом, istinom i jedinstvom što je najdublja težnja ljudskog bića.

U digitalnom svijetu, prenositi informacije sve češće znači unijeti ih u neku društvenu mrežu, gdje se znanja dijele u području osobnih razmjena. Jasno razlučivanje između proizvođača i korisnika informacije je relativizirano i komunikacija bi htjela biti ne samo razmjena podataka, već sve više također neki oblik dijeljenje. Ta je dinamika pridonijela novom vrednovanju komunikacije, koju se promatra prije svega kao dijalog, razmjenu, zajedništvo i stvaranje pozitivnih odnosa. S druge strane, u tome se nailazi na neke granice karakteristične za

digitalnu komunikaciju: jednosmjerost interakcije, težnja da se drugima prenesu samo neki dijelovi vlastitog duhovnog svijeta, opasnost izgrađivanja lažne slike o sebi, što se može pretvoriti u neku vrstu samodopadnosti.

Mladi na osobit način doživljavaju tu promjenu komunikacije, sa svim tjeskobama, proturječjima i kreativnostima karakterističnim za one koji se s oduševljenjem i radoznalošću otvaraju novim iskustvima u životu. Njihovo sve veće uključivanje u javni digitalni forum, što su ga stvorile takozvane društvene mreže (social networks), pomaže uspostaviti nove oblike interpersonalnog odnosa, utječe na način na koji osoba percipira samu sebe i stoga, neizbjegivo, pokreće pitanje ne samo o tome kako ispravno djelovati, već također o vlastitoj vjerodostojnosti. Ulagak u taj virtualni prostor (cyberspace) može biti znak istinskog traženja osobnog susreta s drugim, pri čemu treba paziti da se izbjegnu opasnosti koje ono sa sobom nosi, kao što je sklanjanje u neku vrstu paralelnog svijeta ili prekomjerna izloženost virtualnom svijetu. U traženju nekoga s kojim će dijeliti iskustva, u potrazi za "priateljstvom", čovjek se susreće sa izazovom da bude autentičan, vjeran samome sebi i da ne podlegne iluziji izgrađivanja umjetnog javnog "profila".

Nove tehnologije omogućuju ljudima da se susreću onkraj granica prostora i samih kultura, otvarajući tako potpuno novi svijet mogućih prijateljstava. To je velika mogućnost, ali to zahtijeva također veću pozornost i svijest o mogućim opasnostima. Tko je moj "bližnji" u tome novom svijetu? Postoji li opasnost da budemo manje prisutni onima koje susrećemo u našem svakodnevnom životu? Postoji li opasnost da budemo rastreseni, jer je naša pažnja fragmentarna i zaokupljena svijetom "različitim" od onoga u kojem živimo? Imamo li vremena da kritički razmišljamo o našim odlukama i njegujemo ljudske odnose koji su doista duboki i trajni? Uvijek je važno podsjećati da virtualni kontakt ne može i ne smije zamijeniti izravni ljudski kontakt sa osobama na svim razinama našega života.

SVETA STOLICA

SVETA STOLICA

I u digitalnom se dobu svatko suočava s nužnošću da bude autentična osoba koja razmišlja. Usto, dinamike društvene mreže pokazuju da je svaka osoba uvijek uključena u ono što komunicira. Kada ljudi razmjenjuju informacije, već dijele same sebe, svoj pogled na svijet, svoje nade, svoje ideale. Iz toga slijedi da postoji neki kršćanski način prisutnosti također u digitalnom svijetu: on poprima svoj oblik u komunikaciji koja je čestita i otvorena, odgovorna i poštova drugoga. Naviještati evanđelje putem novih medija znači ne samo unositi izričito vjerske sadržaje na razne medijske platforme, već također svjedočiti dosljedno, u vlastitom digitalnom profilu i načinu komuniciranja, opredjeljenja, prioritete, prosudbe koji su duboko povezani s evanđeljem, i onda kada se o njemu ne govori na izričit način. Nadalje, također je istina da se ni u digitalnom svijetu ne može naviještati poruku bez dosljednog svjedočenja od strane onoga koji naviješta. U tim novim okolnostima i s tim novim oblicima izražavanja, vjernik je ponovno pozvan dati odgovor svakome koji zatraži razlog nade koja je u njemu (usp. 1 Pt 3, 15).

Zauzimanje za svjedočenje evanđelja u digitalnoj eri zahtijeva od svih da budu posebno pozorni prema vidicima te poruke koji mogu predstavljati izazov za neke od tipičnih logika weba. Prije svega moramo biti svjesni da istina koju nastojim dijeliti s drugima ne crpi svoju vrijednost iz svoje "popularnosti" ili količine pozornosti koju privlači. Moramo nastojati da je drugi upoznaju u cijelosti, radije no da se trudimo učiniti je prihvatljivom ili ju čak "razvodnjavati". Ona mora postati svakodnevna hrana a ne nešto što će kratkotrajno privući pozornost. Istina evanđelja nije nešto što može biti predmet potrošnje ili površnog korištenja, već je dar koji zahtijeva slobodni odgovor. I kada se naviješta u virtualnom prostoru web mreže, evanđelje uvijek zahtijeva da se ucjepljuje u stvarni svijet i da dođe u doticaj s konkretnom braćom i sestrama s kojima dijelimo svakodnevni život. Izravni ljudski odnosi uvijek su od temeljne važnosti za prenošenje vjere!

Želim pozvati kršćane da se s povjerenjem i svjesnom i odgovornom kreativnošću uključe u mrežu odnosa koju je omogućilo digitalna era. I to ne jednostavno zato da zadovolje

želju da budu onde prisutni, već zato što je ta mreža sastavni dio ljudskog života. Web pridonosi razvoju novih i složenijih intelektualnih i duhovnih obzora kao i novih oblika zajedničke svijesti. I na tome smo polju pozvani naviještati našu vjeru da je Krist Bog, Spasitelj čovjeka i povijesti, Onaj u kojem sve postiže svoju puninu (usp. Ef 1, 10).

Naviještanje evanđelja zahtijeva smjerni i diskretni oblik komunikacije, koji potiče srce i pokreće svijest; takav oblik koji podsjeća na stil Isusa uskrslog kada se pridružio učenicima na putu za Emaus (usp. Lk 24, 13-35). Kroz blizinu i razgovor s njima, kroz dozivanje u svijest onoga što je bilo u njihovu srcu on ih postupno uvodi u shvaćanje misterija.

Istina koja je Krist, u konačnici, je puni i autentični odgovor na onu ljudsku želju za odnosom, zajedništvom i smisлом koja izlazi na vidjelo također u prisutnosti mnoštva ljudi na raznim društvenim mrežama. Vjernici koji svjedoče svoja najdublja uvjerenja pružaju dragocjeni doprinos i umnogome pomažu da se sprječi da se web pretvori u sredstvo koje depersonalizira osobe, nastoji manipulirati njihovim emocijama ili omogućuju onima koji u rukama imaju moć da monopolizira tuđa mišljenja. Naprotiv, neka vjernici potiču sve da očuvaju živim vječna čovjekova pitanja, koja svjedoče našu želju za transcendencijom i čežnjom za autentičnim životom, uistinu dostoјna da se živi. To je upravo ona čisto ljudska duhovna težnja koje se krije iza naše težnje za istinom i zajedništvom i koja nas potiče da komuniciramo s integritetom i čestitošću.

Pozivam nadasve mlade da dobro iskoriste svoju prisutnost u digitalnom svijetu. Ponavljam im poziv na susret na sljedeći Svjetski dan mladih u Madridu, čijoj pripremi umnogome doprinose prednosti što ih pružaju upravo nove tehnologije. Po zagovoru njihova zaštitnika svetog Franje Saleškog, molim Boga da djelatnicima u medijima udijeli sposobnost da svoj posao uvijek obavljaju savjesno i profesionalno. Svima rado upućujem svoj apostolski blagoslov.

(kta/ika)

*Iz Vatikana, 24. siječnja 2011.,
blagdan svetog Franje Saleškoga*

Papa Benedikt XVI.

Dr. don Tomo Vukšić imenovan za prvog biskupa Vojnog ordinarijata

Osnovan Vojni ordinarijat za Bosnu i Hercegovinu

Sveti Otac Benedikt XVI. osnovao je, 1. veljače 2010. godine, Vojni ordinarijat za Bosnu i Hercegovinu te imenovao generalnog vikara Mostarsko-duvanjske biskupije i profesora na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu dr. don Tomu Vukšića za prvog biskupa vojnog ordinarijata.

Imenovanje je točno u podne, 1. veljače, a po analogu Svetе Stolice, u Biskupskom ordinarijatu u Mostaru obznanio apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Alessandro D'Errico. Podsjetio je da je Ugovor između Bosne i Hercegovine i Svetе Stolice, koji se odnosi na osnivanje Vojnog ordinarijata za vjersku skrb katoličkih vjernika članova Oružanih snaga, potpisana u Sarajevu 8. travnja 2010. i ratificirana u Vatikanu 14. rujna iste godine.

„Radi se o imenovanju od velikoga značenja, zbog puno motiva: ne samo za Crkvu, nego za cijelu BiH. Ovo je posebno važno za Crkvu u BiH, jer vjerska skrb za katoličke vjernike članove Oružanih snaga – koja je osigurana već više godina – uzdignuta je na razinu Vojnog ordinarijata, kao što se događa u mnogim zemljama, i sada će moći biti vršena i koordinirana od jednoga biskupa. Osim toga, ovo imenovanje je važno također jer još jedan nasljednik apostola dodaje se petorici članova Biskupske konferencije“, kazao je nuncij D'Errico koji je potom čestitao novoimenovanom biskupu Vukšiću, ali i Mostarsko-duvanjskoj biskupiji na čelu s njegovim biskupom mons. dr. Ratkom Perićem.

Nuncij D'Errico je uputio i izraze iskrene zahvalnosti „onima koji su već odavno pripravili ovaj događaj Crkve: a to jest don Tomi Kneževiću i njegovim suradnicima, koji su s velikom posvećenošću i kompetentnošću obavili uistinu pionirski posao, u onome što se odnosi na vjersku skrb katoličkih vjernika članova Oružanih snaga i na organizaciju Ureda koji je već uključen u strukturu Ministarstva obrane i Oružanih snaga“. Zahvalio je i „civilnim vlastima i vladinim ustanovama koje su doprinijele sretnom ishodu pregovora za potpis i ratifikaciju Ugovora o Vojnom ordinarijatu, a posebice najvišim vlastima Ministarstva

obrane i članovima Mješovitoga povjerenstva koji su s velikom kompetentnošću obavili zadaću da harmoniziraju razne prijedloge o specifičnim točkama Ugovora“.

Dr. don Tomo Vukšić je rođen 9. siječnja 1954. u Studencima, u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji.

Nakon što je pohađao filozofsko-teološki studij u Sarajevu, i odslužio vojsku (1977-1978), bio je zaređen za svećenika Mostarsko-duvanjske biskupije u Studencima, 29. lipnja 1980. Bio je župni vikar u katedrali u Mostaru od 1980. do 1982. Zatim, kao stipendista Propaganda Fide, postigao je magisterij iz ekumenske teologije na Papinskom orijentalnom institutu (1984) te onaj iz kanonskoga prava na Papinskom sveučilištu Urbaniana (1986). Od 1986 do 1988 vršio je službu tajnika Biskupije i biskupa Pavla Žanića. Poslije toga bio je pitomac Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu (1988-1991), i ponovno student na Papinskom orijentalnom institutu, gdje je postigao doktorat (1991) tezom: „Odnosi među katolicima i pravoslavcima u Bosni i Hercegovini od 1878. do 1903.“

Vrativši se u domovinu, bio je pročelnik Teološkog instituta u Mostaru (od 1991 do 1994); predavač na Teološkom institutu u Dubrovniku (1992-1997); vicerektor Bogoslovije u Sarajevu (od 1993. do 1998.); sudski vikar u Mostarsko-Duvanjskoj biskupiji (1993-2009); ravnatelj Katoličke tiskovne agencije Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine (od 1998 do 2005), član Mješovitoga povjerenstva za primjenu Temeljnog ugovora između Svetе Stolice i Bosne i Hercegovine.

Sada je generalni vikar Mostarsko-duvanjske biskupije (od 2009), profesor patrologije i ekumenske teologije na Bogoslovnom fakultetu u Sarajevu, profesor patrologije i ekumenske teologije na Teološkom institutu u Mostaru (od 1991).

Odlično poznaje talijanski jezik; zna također njemački i francuski. Autor je brojnih i cijenjenih publikacija iz teologije, kanonskoga prava, povijesti Crkve, suvremenih pitanja.

(ktu)

SVETA STOLICA

Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu 2011. "S Kristom ste suukopani u krštenju, s njime ste i uskršli" (usp. Kol 2, 12)

Draga braćo i sestre, korizma, koja nas vodi prema proslavi svetog Uskrsa, za Crkvu je vrlo dragocjeno i važno liturgijsko vrijeme. Tim povodom vam s radošću upućujem posebnu riječ kako bi se to vrijeme živjelo s dužnom zauzetošću. Dok upire svoj pogled prema konačnom susretu sa svojim Zaručnikom u vječnom Vazmu, crkvena zajednica, ustrajna u molitvi i djelatnoj ljubavi, snažnije prianja čišćenju u duhu, da izobilnije iz otajstva utjelovljenja crpi novi život u Kristu Gospodinu (usp. Predslovje Prve korizmene nedjelje).

1. Taj isti nam je život već prenesen na dan našega krštenja, kada je, nakon što smo "postali dionicima Kristove smrti i uskrsnuća", započela za nas "radosna i zanosna pustolovina učenika" (Homilija na blagdan Krštenja Gospodinova, 10. siječnja 2010.). Sveti Pavao u svojim poslanicama opetovano ustraje na jedinstvenom zajedništvu sa Sinom Božjim ostvarenom u toj kupelji. Činjenica da u većini slučajeva ljudi krštenje primaju još kao djeca ističe da je riječ o Božjem daru: nitko ne zaslužuje vječni život vlastitim snagama. Božje milosrđe, koje briše grijeh i daje nam iskusiti u vlastitim životima kako je to imati "isto mišljenje kao i u Kristu Isusu" (Fil 2, 5), besplatno se daje čovjeku.

Apostol naroda, u Poslanici Filipljanima, izražava značenje preobrazbe koja se ostvaruje dioništвom u Kristovoj smrti i uskrsnuću, naznačujući njegov krajnji cilj, a taj je "da upoznam njega i snagu uskrsnuća njegova i zajedništvo u patnjama njegovim, ne bih li kako, suočljen smrti njegovoj, prispiо k uskrsnuću od mrtvih" (Fil 3, 10-11). Krštenje nije, zato, neki obred iz prošlosti, već susret s Kristom koji oblikuje čitav život krštenika, daje mu božanski život i poziva ga na iskreno obraćenje; potaknuto i poduprto milošću, ono omogućuje kršteniku postići mjeru uzrasta punine Kristove.

Posebna veza povezuje krštenje s korizmom kao pogodnim vremenom da se iskusi milost koja spašava. Oci Drugoga vatikanskog koncila potaknuli su sve pastire Crkve da koriste "obilatije... krsne elemente svojstvene korizmenoj liturgiji" (konst. Sacrosanctum

Concilium, 109). Crkva, naime, oduvijek povezuje uskrsno bdjenje s krsnim slavlјem: u tom se sakramentu ostvaruje ono veliko otajstvo po kojem čovjek umire grijehu, postaje dionikom novoga života u Kristu Uskrsom i prima istog onog Duha Božjega koji je uskrisio Isusa od mrtvih (usp. Rim 8, 11). Taj besplatni dar mora se uvijek iznova oživljavati u svakome od nas a korizma nam pruža put sličan katekumenatu, koji je za kršćane prve Crkve, kao i za današnje katekumene, nezamjenjiva škola vjere i kršćanskog života: oni doista žive krštenje kao čin od odsudne važnosti za cijeli svoj život.

2. Da bismo se ozbiljno zaputili na put prema Uskrsu i pripravili se za proslavu Gospodinova uskrsnuća – najradosniju i najsvetčaniju svetkovinu čitave liturgijske godine – ima li išta primjerjene od toga da dopustimo da nas vodi Božja riječ? Zato nas Crkva, u evanđeoskim tekstovima koji se čitaju na korizmene nedjelje, vodi k posebno snažnom susretu s Gospodinom, pomažući nam ponovno proći dionice puta kršćanske inicijacije: katekumenima to služi kao priprava za primanje sakramenta preporođenja, a onima koji su već kršteni da učine nove i odlučne korake u naslijedovanju Krista i u punijem darivanju njemu.

Prva nedjelja korizmenog puta otkriva naše ljudsko stanje na ovoj zemlji. Pobjednička borba protiv napasti, kojom započinje Isusovo poslanje, je poziv čovjeku da postane svjestan vlastite krhkosti da bi prihvatio milost koja oslobođa od grijeha i ulijeva novu snagu u Kristu, koji je Put, Istina i Život (usp. Ordo Initiationis Christianae Adulorum, br. 25). Snažni je to podsjetnik kako kršćanska vjera uključuje, po Isusovu primjeru i u jedinstvu s njim, borbu "protiv upravljača ovoga mračnoga svijeta" (Ef 6, 12), u kojem je đavao na djelu i neumorno, do dana današnjeg, napastuje svakog onog koji se želi približiti Gospodinu: Krist iz nje izlazi kao pobjednik, da otvari također naše srce nadi i vodi nas kako bismo pobijedili zalogu.

Evanđeoski ulomak o Gospodinovu preobraženju stavlja pred naše oči Kristovu slavu, koja anticipira uskrsnuće i koja najavljuje divi-

nizaciju čovjeka. Kršćanska zajednica postaje svjesna da je, poput apostola Petra, Jakova i Ivana, povedena "na goru visoku, u osamu" (Mt 17, 1), da ponovno primi u Kristu, kao sinovi i kćeri u Sinu, dar Božje milosti: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina! Slušajte ga!" (r. 5). To je poziv udaljiti se od svakodnevne buke i uroniti u Božju prisutnost: on nam želi, svakoga dana, prenijeti Riječ koja prodire u dubine našega duha, gdje razlikuje dobro i zlo (usp. Heb 4, 12) i jača volju da slijedimo Gospodina.

Gospodinovo pitanje Samarijanki: "Daj mi piti!" (Iv 4, 7), koje slušamo u liturgiji Treće korizmene nedjelje, izražava veliku Božju ljubav prema svakom čovjeku i želi pobuditi u našem srcu želju za darom "vode koja struji u život vječni" (r. 14): to je dar Duha Svetoga, koji čini vjernike "istinskim klanjateljima" koji će se moliti Ocu "u duhu i istini" (r. 23). Samo ta voda može utaziti našu žđ za dobrom, istinom i ljepotom! Samo ta voda, koju nam je dao Sin, može natopiti pustinje nemirne i nezadovoljne duše, "dok ne pronađe spokoj u Bogu", prema glasovitim riječima svetog Augustina.

"Nedjelja slijepca od rođenja" predstavlja Krista kao svjetlo svijeta. Evanđelje sve nas postavlja pred pitanje: "Ti vjeruješ u Sina Čovječjega?" "Vjerujem, Gospodine" (Iv 9, 35.38), kaže s radošću slijepac od rođenja, govoreći uime svih vjernika. Čudo ozdravljenja znak je da Krist, zajedno s vidom, želi otvoriti oči našeg duha, da naša vjera postane sve dublja te uzmognemo prepoznati u njemu jedinog Spasitelja. On prosvjetljuje sve tmine života i vodi čovjeka da živi kao "sin svjetla".

Kada nam se, na Petu korizmenu nedjelju, proglašava Lazarovo uskrsnuće, nalazimo se pred vratima posljednjeg misterija našega života: "Ja sam uskrsnuće i život... Vjeruješ li ovo?" (Iv 11, 25-26). Za kršćansku je zajednicu kucnuo čas da, zajedno s Martom, ponovno iskreno stavi čitavu svoju nadu u Isusa iz Nazareta: "Da, Gospodine! Ja vjerujem da si ti Krist, Sin Božji, Onaj koji dolazi na svijet!" (r. 27). Zajedništvo s Kristom u ovome životu pripravlja nas da prijeđemo granicu smrti, kako bismo zauvijek živjeli s njim. Vjera u uskrsnuće od mrtvih i nada vječnog života otvaraju naše oči prema posljednjem smislu našega života: Bog je stvorio čovjeka za uskrsnuće i za život i ta istina daje istinsku i konačnu dimen-

ziju povijesti ljudi, njihovom osobnom i društvenom životu, kulturi, politici, ekonomiji. Bez svjetla vjere, cijev svemir ostaje zatvoren u grobu bez budućnosti i nade.

Korizma nalazi svoje ispunjenje u Vazmenom trodnevlju, osobito u velikom bdjenju u svetoj noći: obnovom krsnih obećanja ponovno potvrđujemo da je Krist Gospodar našega života, onoga života kojeg nam je Bog objavio kada smo ponovno rođeni "iz vode i Duha Svetoga" i ponovno potvrđujemo naše čvrsto opredjeljenje da ćemo uzvratiti na djelovanje milosti da bismo bili njegovi učenici.

3. Naše uranjanje u Kristovu smrt i uskrsnuće po sakramentu krštenja potiče nas svakoga dana oslobođati naše srce tereta materijalnih stvari, egoističnog odnosa sa "zemljom" koji nas osiromašuje i sprječava nas da budemo raspoloživi i otvoreni Bogu i bližnjemu. U Kristu, Bog se objavio kao Ljubav (usp. 1 Iv 4, 7-10). Kristov križ, "besjeda o križu" očituje spasenjsku moć Boga (usp. 1 Kor 1, 18), koji se daruje da ponovno pridigne čovjeka i donese mu spasenje: ljubav u njezinu najradikalnijem obliku (usp. enc. Deus caritas est, 12). Tradicionalnim praksama posta, milostinje i molitve, koje predstavljaju izraze naše zauzetosti oko obraćenja, korizma uči živjeti Kristovu ljubav na sve radikalniji način. Post, koji može imati različite motivacije, zadobiva za kršćanina duboko religijsko značenje: osiromašivanjem svoga stola učimo pobjeđivati sebičnost da bismo živjeli u logici dara i ljubavi; odricanjem od nečega – i to ne samo od onoga što nam je suvišno – učimo odvraćati pogled od svoga "ja", da bismo otkrili Nekoga pored nas i prepoznali Boga u licima mnoge naše braće. Post ne samo da ne čini vjernika potištenim, već ga, naprotiv, sve više otvara Bogu i potrebama ljudi te tako omogućuje da se ljubav prema Bogu pretoči u ljubav prema bližnjemu (usp. Mk 12, 31).

Na našem putu često se također suočavamo s napašću da imamo sve više, to jest pohlepom za novcem, koja ugrožava primat Boga u našem životu. Žudnja za posjedovanjem izaziva nasilje, izrabljivanje i smrt; zato Crkva, osobito u korizmno vrijeme, podsjeća na praksu milostinje, to jest na sposobnost dijeljenja. Klanjanje dobrima, naime, ne samo da udaljava čovjeka od drugoga, već ga čini sve siromasnijim i nesretnijim, zavarava ga, obmanjuje i ne ostvaruje ono što obećava, jer postavlja

SVETA STOLICA

materijalne stvari na mjesto koje pripada Bogu, jedinom izvoru života. Kako čovjek može shvatiti Božju očinsku dobrotu ako mu je srce puno sebičnosti i vlastitih planova, koji ma se zavarava da si može zajamčiti budućnost? Čovjek je tada u napasti da, baš poput bogataša iz prisopodobe, pomisli: "dušo, evo imaš u zalihu mnogo dobara za godine mnoge...". Poznat nam je Gospodinov sud: "Bezumniče! Već noćas duša će se tvoja zaiskati od tebe!" (Lk 12, 19-20). Praksa milostinje podsjetnik je da Bog mora uvijek biti na prvoj mjestu kao i na pozornost prema drugome, kako bismo ponovno otkrili našeg dobrog Oca i primili njegovo milosrđe.

U čitavom korizmenom vremenu Crkva nam nudi s posebnim obiljem Božju riječ. Njezinim razmatranjem i interioriziranjem a zatim i svakodnevnim živiljenjem, učimo dragocjeni i nezamjenjivi oblik molitve, jer nas pozorno slušanje Boga, koji nastavlja govoriti našemu srcu, hrani na putuvjere koji smo započeli na dan krštenja. Vjera nam omogućuje također steći novu svijest o vremenu: naime, bez perspektive vječnosti i transcendencije, ono naprosto upravlja naše korake prema obzoru bez budućnosti. U molitvi, međutim, nalazimo vremena za Boga, da shvatimo da "riječi njegove neće uminuti" (usp. Mk 13, 31), da uđemo u ono prisno zajedništvo s njim "koje nam nitko neće moći oteti" (usp. Iv 16, 22) i koje nas otvara nadi koja ne razočarava –

vječnom životu.

Ukratko, tijekom korizmenog puta, na kojem smo pozvani razmatrati otajstvo križa, upoznajemo "zajedništvo u patnjama njegovim" (Fil 3, 10) da bismo ostvarili duboko obraćenje našega života, tako da dopustimo da nas preobradi djelovanje Duha Svetoga, kao svestog Pavla na putu za Damask i oslobođimo se svoje sebičnosti, pobjeđujući nagon za dominiranjem nad drugima i otvarajući se Kristovoj ljubavi. Korizma predstavlja pogodno vrijeme da spoznamo naše slabosti i prihvativimo, iskrenim preispitivanjem vlastitoga života, obnoviteljsku milost sakramenta pokore te odlučno upravimo svoje korake prema Kristu.

Draga braćo i sestre, po osobnom susretu s našim Otkupiteljem i postu, milostinji i molitvi, put obraćenja prema Uskrsu vodi nas k ponovnom otkrivanju našega krštenja. Obnovimo u ovoj korizmi prihvaćanje milosti koju nam je Bog dao u tome času, da nas ona prosvjetljuje i vodi u svim našim djelima. Ono što taj sakrament označava i ostvaruje, pozvani smo živjeti svakoga dana u sve velikodušnijem i autentičnijem nasljedovanju Krista. Na tome našem putu povjerimo se Djevici Mariji, koja je rodila Božju riječ u vjeri i tijelu, da bismo poput nje uronili u smrt i uskrsnuće njezina Sina Isusa i imali vječni život.

*Iz Vatikana, 4. studenoga 2010.
Papa Benedikt XVI.*

Priopćenje s jedanaestog susreta predsjednika Biskupskih konferenciјa Jugoistočne Europe

Ukorijenjen u Kristu. Čvrsti u vjeri. Pastoral mlađih u jugoistočnoj Europi

Nakon završetaka jedanaestog susreta predsjednika Biskupskih konferenciјa Jugoistočne Europe, održanog od 3 do 6 ožujka u Nikoziji (Cipar), upućeno je Priopćenje za javnost pod naslovom: „Ukorijenjen u Kristu. Čvrsti u vjeri. Pastoral mlađih u jugoistočnoj Europi“.

Od 3 do 6 ožujka održan je u Nikoziji (Cipar) jedanaesti susret predsjednika Biskupskih konferenciјa Jugoistočne Europe na poziv njegove ekscelencije nadbiskupa Youssefa Soueifa, ciparskog maronitskog nadbiskupa. Sudjelovali su predstavnici sedam Biskupskih konferenciјa: Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Cipra,

Grčke, Rumunske i Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda kao i predstavnik biskupije Chisinau (Republika Moldavija). Na susretu je sudjelovao i Apostolski nuncij na Cipru, Latinski patrijarh Jeruzalema, Stalni promatrač Svetе Stolice pri Vijeću Europe u Strasbourg i razni stručnjaci.

SVETA STOLICA

Za ovaj susret, kao trenutak priprave za sljedeći XXVI. Svjetski dan mlađih (Madrid, od 16. do 21. kolovoza 2011.), odabrana je temeljna tema: „Ukorijenjeni u Kristu. Čvrsti u vjeri. Pastoral mlađih u Jugoistočnoj Europi“.

Susret je otvoren, 3. ožujka pozdravima predstavnika različitih kršćanskih Crkava nazočnih na Cipru među kojima i njegovog blaženstva latinskog patrijarha u Jeruzalemu Fouada Twala i predstavnika njegovog blaženstva Krizostoma II., nadbiskupa Nove Justiniane i cijelog Cipra i predstavnika Maronitskog patrijarhata.

Susret je bio prožet različitim trenutcima molitve i brojnim prigodama za susrete s različitim mjesnim katoličkim zajednicama, s posvećenim osobama i s mladima. Susret je imao ekumensku dimenziju s posjetom mitropolitu Georgiosu iz Pafosa i izlaganjem metropolita Izajaie iz Tamassoua o stvarnosti pravoslavne mađeži na Cipru. Biskupi su, između ostalog, posjetili nekoliko maronitskih sela na sjeveru otoka kako bi posvjedočili svoju solidarnost maronitskoj zajednici koja se, kao i druge kršćanske zajednice, želi vratiti u sela što je temeljno pitanje za opstanak i budućnost zajednice.

Tijekom susreta sudionici su se susreli s predsjednikom Republike Cipar njegovom ekselencijom Dimitrisom Christofiasom, tijekom kojeg su izrazili svoju želju da ciparski narod što prije mogne na miran način riješiti svoje političke probleme i napokon se ujediniti u jednoj jedinoj domovini te kako bi se izbjeglice mogle vratiti u svoje krajeve te kako bi bogomolje bile vraćene prvobitnoj funkciji.

Susret je, također, bio prigoda da se sudionici sjete i milosrđu Gospodnjem povjere biskupa Luigija Padovesea, bivšeg predsjednika Turske biskupske konferencije, brutalno ubijenog u lipnju prošle godine, koji je redovito sudjelovao na ovakvim sastancima. Sudionici su željeli izraziti svoju solidarnost i zajedništvo s Crkvom u Turskoj i sa svim Crkvama koje pate.

Susret je završen u nedjelju, 6. ožujka svečanim Euharistijskim slavljem u maronitskoj katedrali Naše Gospe od milosti.

Tematski dio započeo je izlaganjem don Erica Jacquineta, voditelja Odjela za mlađe Papinskog vijeća za laike, i don Francesca Pierpaolija, ravnatelja Centra „Ivan Pavao II.“ u Loretu, nakon čega su uslijedila izvješća pojedinih Biskupskih konferencija.

Na kraju susreta i u svjetlu brojnih intervenata, sudionici su željeli obratiti se mlađim katolicima zemalja Jugoistočne Europe ovim žurnim pozivom:

Želimo vas ohrabriti

Dragi mlađi katolici, čak i ako ste u manji u svojoj zemlji, nemojte se obeshrabriti! Vi ste u zajedništvu s milijunima mlađih katolika iz cijelog svijeta. Svjetski dan mlađih u Madridu, za koji se neki od vas pripremaju sudjelovati, uspostavit će snažnu poveznicu za sve vas. Niste sami koji vjeruju i nadaju se u Kristu. Neizmjerno mnoštvo mlađih nada se u Kristu, ljubi Krista i pouzdaje se u Krista.

Poznajemo vaše poteškoće

Poteškoće zbog razorenih obitelji, poteškoće u pronalaženju stalnog zaposlenja, poteškoće koje proizlaze zbog žzamračenja osjećaja za Boga' u društvu u kojem ste pozvani živjeti, zbog lošeg primjera nekih odraslih osoba. Za mnoge od vas poteškoće proizlaze iz življenja u društvu u kojem već desetljećima dominira totalitarna ideologija i teoretski i praktični ateizam koji još uvijek truje duše...

Imamo povjerenja u vas

Unatoč ovim poteškoćama, imamo veliko povjerenje u vas, u vašu urođenu velikodušnost, u vaše odbijanje da se pasivno prilagodite modi vremena, u vašu osjetljivost na patnje drugih, u vaš osjećaj za pravdu, u vaše traženje mira, u žeđ za istinom koja vas obilježava. Poznata nam je vaša želja za nutrinom i tišinom koja se izražava u produženoj molitvi. Sve to, ako se vrednuje, može predstavljati veliku snagu u obnovi naših zajednica. Možete postati kvasac koji daje okus našim umornim i ponekad nemotiviranim zajednicama.

Stvarajte odnose, stvarajte mostove

Vi živate u multikulturalnim, multireliгиjskim i multietničkim društvima. Pozvani ste svjedočiti Kristov poziv da širite ljubav prema svim ljudima, neovisno od svake religije i svake ideologije. Znamo da za kršćanina: „Nema više: Židov – Grk! Nema više: rob – slobodnjak!

SVETA STOLICA

Nema više: muško – žensko! Svi ste vi Jedan u Kristu Isusu” (Gal 3,28). Pozvani ste oprostiti nepravde koje su podnijeli vaši očevi, prevladati s Kristovom slatkoćom tragične situacije koje su obilježile prošlost. Pozvani ste ostvariti ono što ponekad nisu uspjele učiniti generacije prije vas: bratski dijalog i sa svojim vršnjacima drugih religija ili drugih kršćanskih vjeroispovijesti te suradnju za pravdu i mir. Vi danas imate više nego jučer sposobnost da razumijete argumente drugih. Tako će vaše kršćansko svjedočenje također postati vaše misijsko zauzimanje u društву u kojem izgleda kao da nasilje i mržnja obilježavaju kulturu našeg vremena.

“Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri” (Kol 2,7)

Nadahnjujuća tema Svjetskog dana mladih u Madridu žuran je poziv i nama, vašim pastirima. „Ukorijenjeni i nazidani na Kristu” želi reći nazidati cijeli vaš život na Kristovoj osobi.

Radi se o cjelokupnom životu, a ne o djelomičnosti naših iskustava; radi se o istinskim temeljima na kojim se bazira cijeli čovjekov život; to je vizija, izbor, stav, projekt života, način življеnja. Krštenik je pozvan vidjeti u svome krštenju znak pripadnosti samoj Kristovoj osobi. Ovdje se živi susret s Kristom-mladićem koji poziva mlade da ga slijede te postanu njegovi učenici i proroci njegova Evandjela u današnjem svijetu.

Neka štiti i zagovara sve vas, naše mlade, Djevica, Bogorodica, sveti apostoli utemeljitelji ove Crkve na Cipru, Pavao i Barnaba i sveti Maron, otac maronitske Crkve.

Na kraju susreta sudionici su zahvalili njegovoj ekscelenciji mons. Youssefu Soueifu i njegovim suradnicima za izvrsno gostoprимstvo tijekom ovih dana.

Nikozija (Cipar), 7. ožujka 2011.

(kta)

BK BiH

Održana sjednica Odbora za mlade BK BiH

Sarajevo, 14. prosinca 2010.

Na dnevnom redu sjednice koju je predvodio predsjednik Odbora biskup Komarica, između ostalog, našla se i odluka BK o neodržavanju Susreta HKM u BiH 2011. godine

U ponedjeljak, 13. prosinca, u prostorijama Biskupske konferencije BiH, održana je sjednica Odbora za mlade BK BiH. Sjednicu je predvodio mons. dr. Franjo Komarica, predsjednik Odbora. Na dnevnom redu, između ostalog, našla se i odluka Biskupske konferencije o neodržavanju Susreta hrvatske katoličke mlađeži u BiH 2011. godine. Mišljenje Odbora je kako se pri donošenju ove odluke, na prvo mjesto nisu stavili mladi, koji su protagonisti ovih susreta. No, iskazana je nada da ova odluka vrijedi samo za 2011. godinu, te da mogućnost održavanja ovih susreta ostaje otvorena za kasnije.

Veća pažnja posvetila se Svjetskom susretu mlađih koji će se od 11. do 13. kolovoza 2011. održati u Madridu. Dogovoren je da iz Ureda za mlade BK BiH budu poslani plakati i dopisi na sve župe, u kojima će detaljno biti opisan način prijave, troškovi i kontakt osobe. Razmatrali su se i prijedlozi da se projekt Formacije animatora i Katoličke malonogometne lige realizira na nacionalnoj razini. Također će članovi Odbora sudjelovati na završnom sastanku za pripremu Svjetskog susreta mlađih u siječnju 2011. godine u El Escorialu (Španjolska), te na Kongresu za sveučilištarce u Muenchenu, također u siječnju 2011. Odbor za mlade BK BiH će nastaviti održavati suradnju s Odborom HBK za mlade. Sjednica je završena zajedničkom molitvom i objedom u Vrhbosanskom Ordinarijatu.

(kta/mladicentar)

Apel s IV. Gospodarskog foruma

Sudionici IV. Gospodarskog foruma, održanog 14. prosinca 2010. u Sarajevu pod okriljem Caritasa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, upućutili su apel relevantnim političkim subjektima u BiH i R Hrvatskoj kao i cijeloj bosanskohercegovačkoj i hrvatskoj javnosti:

1. Od svih institucija vlasti i političkih subjekata u Bosni i Hercegovini, osobito onih, koji zaступaju interes Hrvata u BiH, sudionici Gospodarskog foruma traže aktivno uključivanje u proces pravednog unutarnjeg uređenja Bosne i Hercegovine, što je temeljni preduvjet prijeko potrebnog gospodarskog razvoja i obnove zemlje te željenog uključenja u europske integracije. Njihova je obveza i dužnost odgovorno raditi poglavito za opće dobro svih naroda i građana pa tako i za dobro hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, koji se u većem dijelu zemlje nalazi u dramatičnoj situaciji, jer za njih gotovo nitko ne brine od političkih i državnih subjekata.

2. Sudionici Gospodarskog foruma su sa zadovoljstvom primili na znanje „Revidiranu strategiju Bosne i Hercegovine za provedbu

Aneksa Daytonskog mirovnog sporazuma“ koju je izradilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine. Traže od svih relevantnih državnih institucija i organizacija da čim prije počnu provoditi u djelu cjelokupnu strategiju, a osobito program povratka izbjeglica i raseljenih osoba u BiH predviđen za realizaciju do 2014. godine. Zahtijevaju da se posebna pozornost posveti povratku Hrvata u entitet Republike Srpske gdje im do sada nije osiguran povratak i održivi opstanak.

3. Sudionici Gospodarskog foruma izražavaju svoju zahvalnost i podršku Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru u stvaranju zakonskog okvira za stratešku potporu Hrvatima izvan Republike Hrvatske s osobitim naglaskom na Hrvate u Bosni i Hercegovini. Istišu da je strategija, pretočena u zakon, važna za sveukupne odnose između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine osobito u ovom teškom gospodarskom razdoblju kroz koje prolaze obje zemlje.

4. Gospodarstvenici, okupljeni na ovom Gospodarskom forumu, itekako su svjesni

BK BiH

poteškoća s kojima se susreće Vlada Republike Hrvatske u iznalaženju rješenja u teškoj gospodarskoj situaciji. Ipak, od Vlade očekuju što skoriju doradu spomenute strategije i predlaganje zakona o potpori Hrvatima izvan Republike Hrvatske. Uvjereni su da će Hrvatski sabor čim prije usvojiti takvu strategiju imajući na umu da samo jasan zakonski okvir može uliti nadu Hrvatima Bosne i Hercegovine, osobito povratnicima i prognanicima.

5. Sudionici Gospodarskog foruma predlažu Vladi Republike Hrvatske da, u sklopu spomenute strategije, predviđi instrumente za uspostavu mikrokreditne fondacije kojom bi se na djelotvoran način pomogao razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Predlažu da se iskoriste i iskustva Hrvatskog Caritasa koja pokazuju da je samoodrživi povratak moguć.

Ističu da će razvoj gospodarstva među Hrvatima u Bosni i Hercegovini, osobito među povratnicima, zasigurno utjecati na poboljšanje opće situacije u BiH.

6. Sudionici su uvjereni da Katolička Crkva u Bosni i Hercegovini svojim autoritetom i poznavanjem situacije u lokalnim sredinama, posebno zahvaljujući djelovanju svoga Caritasa, može pružiti dragocjenu pomoć u procesu razvoja malog obiteljskog poduzetništva. Zato smatraju važnim da Caritas, ali i svi drugi koji dobro poznaju konkretnе probleme ljudi osobito povratnika, budu izravno uključeni kao poveznica između običnog čovjeka i razvojnih institucija.

U Sarajevu, 14. prosinca 2010.

Pozdravna riječ Apostolskog nuncija u R. Hrvatskoj na zajedničkom zasjedanju HBK i BKBiH

Na početku XIII. redovnog godišnjeg zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije BiH, koje se održava 24. siječnja u prostorijama Bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Mario Roberto Cassari uputio je pozdravnu riječ:

Uzoriti kardinali,
dragi nadbiskupi i biskupi, braćo u svećeništvu!
Zahvaljujem preuzvišenom monsinjoru Marinu Srakiću, predsjedniku Hrvatske biskupske konferencije, na pozivu za sudjelovanje na ovom vašem susretu te svima vama upućujem bratski pozdrav i još jednom želim sretnu i uspješnu novu godinu.

Veliki je i konkretni primjer crkvenog zajedništva gledati vas ovako sve zajedno: iz toga proizlazi konstatacija da dvije žsestrinske Biskupske konferencije učinkovito pokazuju pravo lice Crkve i Krista koji nam je ostavio u zalog sve više biti sjedinjeni s Njime, s Njegovom transcendencijom i Njegovom istinom. Uzimam si za slobodu kazati kako činjenica da se nalazite zajedno u ljubavi, umnaža našu vjeru i jača nadu. Papa Benedikt XVI. često ponavlja; tko drugi, ako ne mi pastiri trebamo biti ljudi čvrste nade i istine, unatoč poteškoćama koje postaje u ovim našim zem-

ljama, i ne samo u njima?

Zasigurno će Sveti Otac zdušno i jasno ponoviti svoje naučavanje, a to je nauk Crkve i Krista koji je „Svjetlo svijeta“, u prigodi svog skorog apostolskog pohoda Hrvatskoj. On će znati uputiti riječi ohrabrenja koje će učvrstiti u vjeri, ne samo ljudi koji žive u Hrvatskoj nego i u susjednim zemljama među kojima je i Bosna i Hercegovina. Uostalom, svi se pripremamo za ovaj veliki događaj, koji će, uvjeren sam, urodit duhovnim plodovima u hrvatskom narodu i među svim ljudima dobre volje.

Zahvaljujem hrvatskim biskupima za sve što su učinili i čine – na različite načine – kako bi, što je više moguće, pomogli mjesnim Crkvama u Bosni i Hercegovini, da se zaštite i poboljšaju uvjeti za neophodnu i veoma važnu katoličku prisutnost.

Čestitam pastirima Bosne i Hercegovine na imenovanju banjalučkog pomoćnog biskupa, kao i na važnom Ugovoru između Svetе Stolice i Bosne i Hercegovine o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika oružanih snaga, na koji se osvrnuo i Papa Benedikt XVI. u svom nedavnom govoru Diplomatskom zboru ovjerovljenom pri Svetoj Stolici.

Divim se pastirima mjesnih Crkava Bosne i Hercegovine zbog njihove trajne zauzetosti za

BK BiH

dobrobit povjerenog im naroda, usprkos brojnih poteškoća na koje nailaze. Pažljivo pratim – u stalnom sam kontaktu s izvrsnim nuncijem u Sarajevu – djelovanje pastira u Bosni i Hercegovini, osobito što se tiče položaja hrvata koji tamo žive.

Slobodan sam naglasiti, s velikom zabrinutošću, opasnost, da će se u budućnosti još više smanjiti prisutnost naših katolika hrvata u Bosni i Hercegovini. Dragi biskupi, vama je bolje poznata nego meni težina situacije u Banjolučkoj biskupiji i u nekim dijelovima Vrhbosanske nadbiskupije, kao i Mostarske biskupije. Također vam je poznato da Sveta Stolica tome pridaje veliku važnost. Vjerujem

da ovo zajedničko zasjedanje dviju Biskupskih konferencija može dati korisne smjernice za budućnost prisutnosti katolika u Bosni i Hercegovini, osobito u smislu koordiniranja inicijativa koje se namjeravaju promovirati.

Molim Gospodina za vas, dragi biskupi, da unutar vaših Biskupskih konferencija uvjek djelujete zajedno, jer „zajedništvo stvara snagu“. Molim Gospodina i želim da vaše Biskupske konferencije i nadalje budu ujedinjene s Petrovim nasljednikom i vjerne Apostolskoj Stolici.

Želim vam uspjeh u radu i neka vaše korka prati Blažena Djevica Marija.

(kta)

Priopćenje s XIII. zajedničkoga zasjedanja HBK i BK BiH

Zajedničko zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, 13. po redu, pod predsjedanjem nadbiskupa đakovačko-osječkog Marina Srakića i biskupa banjolučkog Franje Komarice, održano je 24. siječnja u dvorani Bogoslovskog sjemeništa u Zagrebu. Na zasjedanju je, osim članova dviju biskupske konferencije, sudjelovalo i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari.

Pozdravljujući sve nazočne, nadbiskup Srakić istaknuo je da je biskupe sabrala briga za vjernike istoga naroda, rasute širom svijeta, kao i zajednička odgovornost na raznim područjima crkvenoga života.

Biskup Komarica u svom je pozdravu upozorio na dramatično smanjenje broja katolika u Bosni i istočnoj Hercegovini, a napose na području entiteta Republike Srpske, gdje sada živi jedva 5% od predratnog broja katolika. Zahvalio je biskupima HBK na pomoći u rješavanju mnogih problema s kojima se suočavaju katolici u BiH.

Pozdrav je uputio i nuncij Cassari, ističući da je zajedničko zasjedanje konkretan primjer crkvenoga zajedništva. Zahvalio je biskupima u Hrvatskoj za sve što čine kako bi pomogli mjesnim Crkvama u BiH te izrazio divljenje prema biskupima u BiH zbog njihove trajne zauzetosti za dobrobit povjerenog im naroda. Iskazao je zabrinutost zbog opasnosti da se u budućnosti još više smanji prisutnost katolika

Hrvata u BiH.

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup metropolit zagrebački, kao domaćin zaželio je dobrodošlicu svim prisutnim biskupima. U vremenu kada se zbog negativnih vijesti širi bezvoljnost i gubitak nade u narodu, kardinal Bozanić kao poseban dar i znak nade istaknuo je skorašnji pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj.

U radnom dijelu zasjedanja o suradnji Hrvatskoga Caritasa i Caritasa BK BiH s posebnim osvrtom na akciju Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH, izvjestili su predsjednici dvaju Caritasa mons. Josip Mrzljak i mons. Komarica. Razmotriviš provedbu dosadašnjih akcija, koje je pokrenula Hrvatska biskupska konferencija, biskupi su dali smjernice za što bolju provedbu ovogodišnjega Tjedna solidarnosti koji će se održati od 21. do 27. ožujka pod geslom: "Vama pak braćo neka ne dodija činiti dobro" (2 Sol 3, 13). Biskupi BK BiH zahvalili su svima koji su se uključili u spomenutu akciju i dali potporu Crkvi i ljudima u BiH.

O stanju u hrvatskoj inozemnoj pastvi biskupe je upoznao predsjednik mjerodavnog vijeća mons. Pero Sudar. Svesni novih izazova s kojima se susreću pastoralni djelatnici u hrvatskim katoličkim misijama, koje su s jedne strane specifične za Europu a s druge strane za prekoceanske zemlje, biskupi su dali smjernice za temeljitu analizu sadašnjeg stanja i pronaalaženje najboljih rješenja. Ponovno su izra-

BK BIH

zili zahvalnost svim pastoralnim djelatnicima u misijama širom svijeta potičući Hrvate katolike u inozemstvu na očuvanje vjere i nacionalnog identiteta.

O redovitoj godišnjoj vizitaciji Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima biskupe je izvjestio mons. Valter Župan. Prenio je radost svećenika studenata, koji dolaze iz četiri države i jedanaest biskupija, zbog obnovljenih prostora u kojima žive i studiraju. Pohvalio je zauzetost poglavara zavoda oko obnove te stvaranja pozitivnog ozračja u toj ustanovi od posebne važnosti za Crkvu u hrvatskome narodu.

Biskupi su izrazili radost zbog najavljenoga dolaska pape Benedikta XVI. u Zagreb, ističući da je to pohod cijelom hrvatskom narodu u

Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i šire pod gesлом: "Zajedno u Kristu". Naglašeno je da su pozvani osobito mladi s kojima će se Sveti Otac susresti na Trgu bana Josipa Jelačića u subotu 4. lipnja, kao i katoličke obitelji u cijelom hrvatskom narodu koje će se okupiti na euharistijskom slavlju na zagrebačkom hipodromu u nedjelju 5. lipnja.

Tijekom zasjedanja nuncij Cassari objavio je vijest da je papa Benedikt XVI. imenovao svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije Matu Uzinića dubrovačkim biskupom.

(kta/ika)

Zagreb, 25. siječnja 2011.

Kršćani su prijatelji života

Poruka za Dan života 2011.

Na završnom liturgijskom slavlju kardinala, biskupa, svećenika, redovnika i redovnica te drugih hodočasnika iz osam srednjoeuropskih zemalja u najvećem austrijskom Gospinom sjetištu „Mariazell“ godine 2004. predstavljena je zajednička poruka svih biskupa, među kojima smo bili i mi iz Bosne i Hercegovine. Kao jasno zajedničko opredjeljenje svih nas katolika iz srednjoeuropskih zemalja biskupi su, između ostalog, istaknuli: „Kršćani su prijatelji života“.

Godišnje obilježavanje Dana života prve nedjelje u veljači na području (nad)biskupija u našoj Domovini prikladna je prigoda da se dozovemo u pamet kako smo kao kršćani doista i zaduženi biti na strani života, biti prijatelji života. Potrebno je da svaki život na zemlji, a osobito život čovjeka čuvamo, pomažemo, da svaki na svom mjestu, u svome zvanju uvijek se opredjelujemo za život. I ovo je prigoda da jasno i javno izrečemo svoje opredjeljenje, da razmotrimo koji su to čimbenici i naglasci u našim nastojanjima oko zaštite i razvoja ljudskog života u svim njegovim etapama, i da primotimo mogućnosti o udruživanju naših akcija i napora s akcijama i naporima koje imaju i provode ljudi i institucije u našoj zemlji koji ne pripadaju Katoličkoj Crkvi.

U drugim zemljama oko nas čini se i činilo se u korist života mnogo, osobito na području

medicine, drugih znanosti, te privrednog razvoja, političkih mjera i etičkih normi i poduhvata. Predstavnici Katoličke Crkve ali i drugih kršćanskih Crkava i zajednica u svemu tome imali su znatan pozitivan udio, a sposobni su i dalje se zalagati u pravcu zaštite rođenog i nerođenog života.

Nažalost, u tim istim zemljama je primjetljivo i jako ugrožavanje ljudskog života u pojedinim njegovim etapama i dimenzijama. Osobno sam doživio uistinu dramatične situacije, da je – imajući pred očima samo biološki jak život, nejaki život još nerođenih, kao i život ljudi s fizičkim poteškoćama – hendikepirani raznih vrsta – i onih, koji su se nalazili između života i smrti, da je takav život često bio prekrižen i gurnut u stranu, tj. uništen.

Kakva je po tom pitanju, situacija u našoj zemlji? Službene statistike govore o velikom broju legalno izvršenih pobačaja! Duševna i materijalna bijeda mnogih ostarjelih i napuštenih – uslijed ratnih drama – svakodnevna je pojava! Činimo li dovoljno da te užasne, duboke socijalne rane zaciјele? Velika je istina, koju moramo i sami provoditi u djelu: Čovjek treba ljudske ruke da pomoću njih dođe na ovaj svijet i da ode s ovoga svijeta. Te ljudske ruke ne smiju nikada biti u službi sprečavanja ili oduzimanja ljudskog života.

BK BiH

Ako je istina, a jest i mora biti, da su kršćani prijatelji života, onda se to poglavito odnosi na kršćanske roditelje, na kršćanske brakove i obitelji. Od naših katoličkih bračnih parova, naših roditelja i obitelji prvenstveno ovisi hoće li se svaki – po planu Božjem – začeti život i roditi i njegovati do prirodne smrti. Naše župne zajednice, ali i druge građanske inicijative, te državne institucije pozvani su da pokazuju na djelu koliko vole život, a koliko ga preziru i omalovažavaju. Mi kršćani pozvani smo i zaduženi da budemo među prvima koji se u svom životnom ambijentu brinu za očuvanje i pomaganje ljudskog života – od rođenja, djetinjstva, mladenaštva, zrele dobi i priprave za kršćanski brak, do kršćanskog življjenja u obiteljima, te u doba bolesti, starosti, nemoći i osamljenosti. Sveti Pavao nas potiče: „Ljubav je domišljata i dobrostiva“ (1 Kor 13,4).

Poznato mi je da se osobito naši (nad)biskupijski Caritasi istinski trude u tom pravcu osni-

vanjem obiteljskih savjetovališta, u pomaganju mlađim i drugim bračnim parovima te u ublažavanju starije, bolesne i osamljene populacije.

Kao biskupi naše Biskupske konferencije i dalje ćemo podupirati sve zajedničke inicijative, kao i pojedinačne divne primjere obrane i promoviranja ljudskog života. Vas molimo da se zajedno s nama udružite u molitve i akcije u svojim župnim zajednicama, u svojim molitvenim i karitativnim udrugama, kao i u svojim obiteljima.

Na sve vas, branitelje i promicatelje dostojanstva ljudskog života u našoj zemlji u našim (nad)biskupijama zazivam Božji blagoslov i majčinsku zaštitu Presvete Djevice i Bogorodice Marije.

*Franjo Komarica,
biskup banjolučki,
predsjednik Vijeća za obitelj BK BiH*

Održana sjednica Vijeća za mala sjemeništa BK BiH

Sarajevo, 9. veljače 2011.

Sjednicom je predsjedao nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić

Članovi Vijeća za mala sjemeništa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, održali su, 8. veljače u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog svoju redovnu sjednicu. Članovi Vijeća su odgojitelji iz Franjevačke klasične gimnazije sv. Bonaventure u Visokom i Nadbiskupijskog sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku i biskupijski delegati za zvanja. Budući da je ovo bila prva zasebna sjednica Vijeća u novom sastavu, za tajnika je izabran v.l. Jakov Kajinić, duhovnik u sjemeništu.

Članovi Vijeća su upoznati s tijekom pripreve prilagođenog dokumenta Hrvatske biskupске konferencije za područje Biskupske konferencije BiH pod nazivom: „Formacija svećeničkih kandidata“, o čemu je bilo riječi na zajedničkom zasjedanju Vijeća za bogoslovna sjemeništa i Vijeća za mala sjemeništa.

Iz uvodnih izlaganja članovi Vijeća su mogli steći uvid u život i rad sjemeništa u Visokom i Travniku pod vidom odgoja u ljudskosti te u

intelektualnom i duhovnom zrenju. Svi su se složili kako je važno sačuvati ovu instituciju za formaciju duhovnih zvanja. Pod tim vidom naglasili su kako je važno u tom procesu odgoja objediniti sve čimbenike odgoja: obitelj, župu i sjemenišnu zajednicu. Posebno su naglasili važnost vjerodostojnog svjedočenja na sve tri razine: obitelji, župe i sjemenišne zajednice. Naglašeno je da tu trebaju biti uključeni i profesozi jer oni nisu samo predavači nego i odgojitelji vlastitom osobnošću. Konstatirano je da se, ponajviše zbog sve manjeg broja mlađih obitelji u BiH, smanjuje i broj duhovnih zvanja. Također je naglašena važnost molitve i rada na planu buđenja novih zvanja kao i potreba zauzetog praćenja onih koji su na putu formacije i stvaranja zdravog ozračja odgoja u obitelji, u župi i u sjemenišnoj zajednici. Rečeno je i da sjemeništarcima, kao mlađim ljudima treba pomoći kako bi i u vrijeme praznika nastavili stasati u onome u čemu su učeni i odgajani u sjemeništu. Svjesni zahtjevnosti odgojiteljskog rada, odgojitelji su, očekujući još jaču podršku u tom važno poslanju, izrazili spremnost da i dalje s ljubavlju rade na odgoju svećeničkih kandidata.

(kta)

BK BiH

IX. Skupština Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH

Bijelo Polje, 22. veljače 2011.

Konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine održala je 19. veljače u samostanu Školskih sestara franjevki u Bijelom Polju kod Mostara IX. Skupštinu pod predsjedanjem s. Ivanke Mihaljević, predsjednice Konferencije. Na Skupštini su sudjelovali svi provincialni poglavari i provincialne poglavarice redovničkih zajednica sa sjedištem u Bosni i Hercegovini te 10 predstavnika redovničkih zajednica čiji članovi djeluju u Bosni i Hercegovini, a provincialno sjedište imaju izvan BiH-a. Skupštini su nazočili uime Biskupske konferencije BiH-a pomoći biskup banjolučki mons. dr. Marko Semren te predstavnica Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica i Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara s. Ružica Barić, vrhovna poglavarica Družbe sestara franjevki od Bezgrješnog začeća iz Dubrovnika. U drugom dijelu rada Skupštini se pridružio apostolski nuncij u BiH nadbiskup Alessandro D'Errico te savjetnik Nunciature u BiH mons. Joseph Arshad.

Nakon uvodnih riječi s. Ivanke Mihaljević, nazočne je pozdravio mons. Marko Semren te s. Ružica Barić. Biskup Semren istaknuo je da je Crkva u današnjem svijetu znak, a redovništvo poseban znak i Crkvi i svijetu. Izrazio je želju da ima više suradnje i uvažavanja i u mjesnoj Crkvi i između Crkve i ostalih subjekata društva. Također je naglasio da je zajedništvo i njegovanje zajedničkog života teološka odrednica redovništva. To je bit prve kršćanske zajednice i prve Crkve. To i takvo zajedništvo je potrebno izgrađivati.

S. Ivanka Mihaljević podnijela je izvješće o radu Konferencije a nakon toga raspravljalo se između ostalog o dvije važne teme predškolskom odgoju te o pastoralu zvanja.

S. Dominika Anić, pročelnica Povjerenstva za predškolski odgoj izvjestila je o radu Povjerenstva. Istaknula je da je glavna problematika nedostatak sredstava u financiranju vrtića, te nejednak pravni status gradskih vrtića i vrtića koje vode katoličke crkvene ustanove. Iznimke su vrtići u Livnu i Žepču koji imaju kontinuirano sufinanciranje iz općinskih pro-

računa. Poteškoća je i u tome što Zakon o predškolskim ustanovama nije donesen u svim županijama Bosne i Hercegovine. Trenutno u Bosni i Hercegovini ima 14 vrtića i 1 igraonica koje vode katoličke crkvene ustanove i obuhvaćaju oko 1200 djece. U želji da se predškolski odgoj i socijalizacija mladih prepozna kao prioritet sudionici Skupštine razgovarali su o planovima i radnjama koje treba poduzeti a koje će postepeno rješavati ovu problematiku.

Također se govorilo i o pastoralu zvanja i nužnosti zajedničkog rada svih družbi i redovničkih zajednica na tom polju u Bosni i Hercegovini. Usvojen je prijedlog KVRPP BiH-a o osnivanju Povjerenstva za pastoral zvanja, a na sljedećoj sjednici Izvršni odbor KVRPP BiH-a imenovat će voditelja i članove Povjerenstva koji će razraditi plan rada za pastoral zvanja.

Apostolski nuncij Alessandro D'Errico, uime Svetoga Oca i u svoje osobno ime zahvalio je redovnicima i redovnicama za sve što čine i što jesu, kao i za dragocjen doprinos rastu Crkve na tlu Bosne i Hercegovine.

Također se osvrnuo na dvije važne točke sjednice Skupštine. S obzirom na pastoral zvanja istaknuo je da je veoma važna zajednička međukongregacijska suradnja te iskustvo zajedničkog rada i povezanosti redovničkih zajednica. Predložio je da se osnovano Povjerenstvo usredotoči na analizu uzroka pada broja zvanja. Sekularizacija svojim djelovanjem utječe na mentalitet koji ne pomaže žaru duhovnih zvanja. Današnji mentalitet ne potiče dovoljno molitvu, niti svjedočenje viših vrijednosti, smanjeno je oduševljenje i duhovno svjedočanstvo. To je uvjetovano i demografskom slikom, ratom, gospodarskom krizom, nemogućnošću zaposlenja, iseljavanjem, velikim brojem samaca koji se ne žene. U toj zamršenoj situaciji Apostolski nuncij ističe da je prava zadaća Povjerenstva za zvanja uzeti Riječ Isusovu.

Molite Gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju. Potrebno je više moliti na svim razinama, ne samo u redovničkim zajednicama već i u obiteljima, župama, na osobnoj razini. Popratiti molitvu žrtvom. Potrebno je

BK BiH

inzistirati na većoj zauzetosti u duhovnom životu, na većem doprinosu svjedočenju među svećenicima, redovnicima i redovnicama. Treba svratiti pozornost i na situaciju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, treba ponavljati da obitelji trebaju biti otvorene daru života.

Apostolski nuncij D'Errico ponovio je i riječi blagopokojnog pape Ivana Pavla II koje je izrekao prigodom svog pohoda u Banjaluku da ne čekamo da netko drugi nađe rješenje za nas, te nas ohrabrio da će nam Dobri Pastir biti uvijek blizu kao što je to bio u povijesti hrvatskog naroda.

Što se tiče predškolskog odgoja Apostolski nuncij Alessandro D'Errico ističe kako je i na ovom polju važno raditi združenim snagama.

Gospodin Nuncij je također nazočne obavijestio o nekim pitanjima vezanim uz vraćanje nekretnina i dobara koji su oduzeti redovničkim zajednicama nakon Drugog svjetskog rata.

Skupština je završena euharistijskim slavlјjem u sestarskoj kapelici. Predsjedao je Apostolski nuncij D'Errico, a prigodnu propovijed uputio je biskup Semren.

(kta)

Vama pak, braćo, neka ne dodija činiti dobro

Poslanica biskupa Mrzljaka u povodu Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH

Poslanicu predsjednika Hrvatskog Caritasa varždinskog biskupa Josipa Mrzljaka u povodu Tjedna solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini (21.–27. ožujka 2011.):

1. Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini

Ove godine obilježavamo petu godinu provođenja akcije Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini. Svim aktivnostima koje ćemo provoditi uoči 3. korizmene nedjelje želimo pokazati zahvalnost za sve ono čime nas braća i sestre u vjeri iz Bosne i Hercegovine obogaćuju: čvrstom vjerom, očuvanjem obiteljskog zajedništva, domoljubljem, brojnim postignućima u sportskom, kulturnom i gospodarskom životu. Posebno zahvaljujemo na brojnim svećeničkim i redovničkim zvanjima, koja su živi kvasac i Crkve u Hrvatskoj.

Na poseban način želimo biti solidarni s Crkvom u Bosni i Hercegovini koju predvode njeni biskupi. Ona neumorno služi i ljudima koji su ostali u BiH i povratnicima koji su lišeni onoga što je bitno za dostojanstven život svakoga čovjeka: nade, sigurnosti, perspektive, pravde, kuće, rada, plaće za uzdržavanje obitelji, pristupa kulturi, sudjelovanja u javnom životu. Crkva neumorno nastoji održati i očuvati identitet Hrvata katolika u Bosni i Hercegovini, njihovu prisutnost u javnom, političkom, kulturnom, gospodarskom i obrazovnom životu.

2. Pokazati solidarnost s potrebitima

Vremena u kojima živimo bremenita su raznim osobnim i društvenim nepogodama. Međutim, kao vjernici, u svim tim teškoćama prepoznajemo Radosnu vijest koju nam donosi Isus Krist! On nas poziva da svoje čovještvo ostvarujemo u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Zato je važno ne pokleknuti pred napetostima trenutka, pred tjeskobom koja zahvaća sve pore i sve generacije našega društva.

Bog nas poziva da se otvorimo Njegovu djelovanju u našem životu, da osluhnemo i poslušamo Njegov glas, da Ga hrabro, ustrajno i neustrašivo slijedimo. Stoga je potrebno svoju tjeskobnu sadašnjost staviti u Njegove ruke otvarajući mu svoje srce, svoj um, povjerenjući mu pritom svoju obitelj, svoj posao i, na koncu, sav svoj život. Kada slobodno daje samoga sebe, kršćanin svjedoči da je ljubav pravi temelj na kojem počiva njegov život, a ne materijalno bogatstvo. Vrijednost milodaru daje upravo ljubav, koja nadahnjuje različite oblike darivanja, već prema mogućnostima i uvjetima svakog pojedinca.

Solidarnost koju želimo pokazati s braćom i sestrama u Bosni i Hercegovini neka bude izraz naše čvrste iskrene odluke da želimo slijediti Krista: da želimo biti sol i svjetlo svijeta, da želimo biti činitelji konkretnih djela ljubavi prema bližnjima, prema potrebitima, osobito prema onima najmanjima, prema onima čiji se

BK BIH

glas gotovo i ne čuje, prema onima koji podnose kakvu fizičku patnju, prema onima čije se dostojanstvo ne poštuje, a ostvarivanje prava uvjetuje. Neka naša braća u vjeri po djelima naše solidarnosti osjete da spoznajemo njihove potrebe te da činimo ono na što nas Isus potiče i poziva: da čineći dobro pobjeđujemo zlo.

Svatko od nas pozvan je biti dionikom kruga dobrote, koju iskazujemo konkretnim djelima ljubavi prema bližnjima u potrebi, jer kršćanstvo ne poznaje granice. Pokažimo da djelotvorna ljubav prema bližnjem nadilazi križ bolesti, nemoći, siromaštva i ostavljenosti, drugim riječima, križ svih mogućih kriza, i da je ona put do uskrsnuća, do novog života.

3. Promicanje obiteljskih vrijednosti i pohod pape Benedikta XVI.

Crkva naučava i vjeruje da je obitelj Božja "polazna točka" na zemlji, početak svakoga novog života, ishodišna točka rasta, sazrijevanja i posvećenja svake ljudske osobe. Iz obitelji i po obitelji Bog, koji je sam Ljubav, tu ljubav prenosi na svakoga čovjeka, na svaki narod i na sav svijet.

Papa Benedikt XVI. svojim dolaskom i pohodom Crkvi u Hrvatskoj i našoj Domovini, osobno će se pridružiti i sudjelovati u nacionalnom slavlju "Dana obitelji". Na taj način papa Benedikt XVI. na poseban nam način poručuje da se zalažemo za očuvanje obitelji i obiteljskih vrijednosti kako bismo, obogaćeni i ojačani obiteljskim zajedništvom, lakše mogli nadvladati sve probleme i teškoće s kojima se svakodnevno susrećemo.

I naš hrvatski narod možemo promatrati kao jednu veliku obitelj čiji jedan dio živi u Hrvatskoj, u Bosni i Hercegovini, i drugim susjednim zemljama, a drugi je rasut po državama Europe, obiju Ameriku i gotovo po svim zemljama svijeta.

Molimo usrdno, svakoga dana, za naše obitelji, posebice one s brojnom djecom, za siromašne i sve druge koji trpe zbog socijalnih nevolja, da potpomognuti razumijevanjem i solidarnošću braće i sestara budu ispunjeni

Božjom utjehom i nadom.

Osobito se u ovom Tjednu, kojim želimo pokazati solidarnost s braćom i sestrama u Bosni i Hercegovini, spomenimo njihova primjera očuvanja obiteljskih vrijednosti

kojim obogaćuju i nadahnjuju nas ovdje u Hrvatskoj. Zauzmimo se stoga da što učinkovitije pomognemo očuvanju vjerničkog i nacionalnog identiteta Hrvata katolika u Bosni i Hercegovini.

4. Suobličiti se Kristu djelima ljubavi

Korizma nam svake godine pruža jedinstvenu priliku da dublje razmišljamo o smislu i vrijednosti svojega kršćanskog života i potiče nas da uvijek iznova otkrivamo Božje milosrđe kako bismo mi sami postali milosrdnijima prema braći i sestrama u potrebi. U korizmenom vremenu Crkva vjernicima stavlja na srce određene konkretne aktivnosti koje smo pozvani činiti tijekom ovog vremena duhovne obnove: to su molitva, post i milostinja. Tim djelima nastojimo se suočiti Kristu.

Što znači predstavljati Krista? To znači otkrivati Božju ljubav ljudima kao što je to Krist činio. Svaki put kada iz ljubavi prema Bogu dijelimo naša dobra s bližnjima u potrebi, spoznajemo kako upravo ta ljubav istinski ispunja naš život i obogaćuje mirom, nutarnjim zadovoljstvom i radošću.

Neka nam stoga na srcu i u pameti bude motiv ove poslanice: „Vama pak, braćo, neka ne dodija činiti dobro“ da nam se srca ne ulijene, da ne sustanemo činiti dobro; jer zajedništvo je dar Duha Svetoga, ali je i stvarnost koju smo kao vjernici pozvani graditi, čuvati i njegovati.

Pozivamo vjernike i sve ljude dobre volje da potiču zajedništvo, pomaganja, susrete, uzajamne posjete te konkretnu pomoć. Pokažimo solidarnost s potrebitima u Bosni i

Hercegovini, uspostavljajmo i njegujemo zdrave kontakte, skrbimo jedni za druge, da živimo zajedništvo kakvu nas je Krist podučio.

Milost vam i mir u Gospodinu!

mons. Josip Mrzljak
predsjednik Hrvatskog Caritasa

BK BiH

**Apostolski nuncij u BiH nadbiskup Alessandro D'Errico
imenovao je don Ivana Štironju novim nacionalnim
ravnateljem PMD BiH
Okupljeni u sjemenišnoj crkvi "Sv. Ćirila i Metoda"**

Održana deseta godišnja skupština Nacionalnog vijeća PMD BiH

Kao i prethodnih deset godina, držeći se važećeg Statuta Papinskih misijskih djela (PMD) u Sarajevu je u prostorijama Misijske središnjice Nacionalne uprave PMD BiH na ustavljeni termin, zadnji ponедjeljak i utorak veljače, od ponedjeljka 28. veljače do utorka 1. ožujka održana deseta godišnja skupština Nacionalnog vijeća PMD BiH. Skupština je započela u ponedjeljak 28. veljače euharistijskim slavlјem u sjemenišnoj crkvi Svetih Ćirila i Metoda s početkom u 18,00 sati. Misnom slavlju predsjedao je predsjednik vrhbosanski nadbiskup i metropolita Vinko kardinal Puljić uz koncelebraciju aktualnog nacionalnog ravnatelja PMD BiH mr. vlč. Tome Kneževića i dijecezanskih ravnatelja PMD BiH: preč. Pave Šekerije iz Vrhbosanske nadbiskupije, don Ivana Štironje iz Mostarsko-Duvanjske i Trebinjsko-Mrkanske biskupije i mons. Vlado Lukenda iz Banjolučke biskupije te desetak svećenika koji žive i rade u gradu Sarajevu. Bogoslovi i poglavari Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa svojom nazočnošću, molitvom i liturgijskom pjesmom bili su dio misijske molitvene zajednice. Lijepi broj redovnica raznih družbi grada Sarajeva i prijatelja misija i misionara ispunio je sjemenišnu crkvu „Sv. Ćirila i Metoda“ i molio na misijske nakane Crkve, ali i za sve naše hrvatske misionare i misionarke diljem svijeta kojih Crkva u Hrvata trenutno je njih 92 diljem svijeta.

Molitvena povezanost s misijama

Na početku misnog slavlja sve nazočne prijatelje misija i misionara u sjemenišnoj crkvi pozdravio je nacionalni ravnatelje PMD BiH mr. vlč. Tomo Knežević te pojasnio razloge okupljanja. Zahvalio je kardinalu i drugim bosansko-hercegovačkim biskupima te brojnim prijateljima misija u Bosni i Hercegovini na odgovornom odnosu tijekom minulih deset godina prema misijama i svim našim misionarima i misionarkama ma gdje bili. U

svojoj propovijedi Vinko kardinal Puljić upri-sutnio povijest nastanka i zaživljavanja Misijske središnjice te misijskog lista „Radosna vijest“. Zahvalio je nacionalnom i dijecezanskim ravnateljima PMD na svemu što su činili i čine za misije i misionare, ali je pozvao sve nazočne da se odazovu Kristovu pozivu navi-ještanja Radosne vijesti.

**Radni dio skupštine u svjetlu desetljeća
Misijske središnjice**

Kao i do sada radni dio skupštine započeo je sutradan u utorak u Sarajevu u 9,00 sati u prostorijama Misijske središnjice. Na početku godišnje skupštine nakon molitve Nacionalno vijeće PMD BiH pozdravio je Vinko kardinal Puljić te zaželio plodan rad ovogodišnje skupštine. Zahvalio je za kvalitetan rad aktualnog nacionalnog i dijecezanskih ravnatelja PMD BiH te tajnice Misijske središnjice s. Fidelis Lučić FDC.

Zatim je određen zapisničar te procitan i usvojen zapisnik prošlogodišnje osme skupštine Nacionalnog vijeća PMD BiH koji je i ovaj puta pripremila tajnica s. Fidelis Lučić FDC. Prema važećem Statutu PMD (čl. 55c) opširna pastoralna i finansijska izvješća za prošlu 2010. godinu u pisanim obliku podnijeli su nacionalni i dijecezanski ravnatelji PMD BiH. Zatim je slijedila rasprava o izvješćima i pregled svih potrebnih knjiga kako Nacionalne uprave tako i dijecezanskih uprava PMD. Osim uobičajenih aktivnosti rasprava se vodila i o uređenju kupljenog stana za stanovanje nacionalnog ravnatelja PMD BiH, zatim pripremljenom popisu Inventara Misijske središnjice te o Izvješću finansijske potpore koju su vatikanske središnjice PMD dodijelile projektima svih naših biskupija. Rasprava je završena prihvaćanjem svih podnesenih izvješća u pisanim obliku kao i o potpisivanju pripremljenog Popisa inventara Misijske središnjice Nacionalne uprave PMD BiH.

BK BiH

Solidarnost malog stada

Kao i tijekom minulih tako je bilo i prošle godine Misijska središnjica blagovremeno je pripremila i podnijela sljedeća godišnja pastoralno-finansijska izvješća - u BiH: Nacionalnom vijeću PMD BiH, Biskupskoj konferenciji BiH sredinom ožujka, svim crkvenim ustanovama u BiH sredinom svibnja te u Vatikanu početkom ožujka: predsjedniku PMD, generalnom tajniku Djelu za širenje vjere, generalnom tajniku Djelu svetog djetinjstva, generalnom tajniku Djelu svetog Petra apostola i generalnom tajniku Misijske zajednice svećenika, redovnika i redovnica.

Solidarnost malog stada Hrvata-katolika iz Bosne i Hercegovine s katolicima diljem svijeta i tijekom 2010. bila je velika. U odnosu na godinu ranije i tijekom 2010. godine katolička solidarnost bila je u porastu te se osjetilo povećanje u materijalnim darovima u odnosu na prethodnu godinu: Bogojavljenje-Tri kralja - Djelo svetog djetinjstva, Svjetski misijski dan - Djelo za širenje vjere i Čista srijeda - Djelo svetog Petra apostola. S obzirom na broj katolika i uspoređujući druge zemlje Europe i svijeta, svijest vjernika i brojnih prijatelja misija u BiH bila je jako velika. Tako je zahvaljujući brojnim prijateljima misija u Bosni i Hercegovini našim misionarima i misionarkama i tijekom prošle godine predan lijepi iznos.

Akcije za izgradnju crkava i drugih građevina

I prošle godine, nakon dosadašnjih triju akcija „Izgradimo crkvu u Zambiji“, „Izgradimo crkvu u Tanzaniji“ i „Izgradimo crkvu u DR Kongu“, naši su nas biskupi u dogovoru s Misijskom središnjicom u Sarajevu ponovno pozvali na solidarnost s Crkvom u Africi i još uvjek preporučuju četvrtu akciju pod nazivom: „Izgradimo dispanzer sa stacionarom u Tanzaniji“. Ovom akcijom, koja još traje, želi se pomoći izgradnju zdravstvenog objekta na području Msitnuni Estate u Tanzaniji (Afrika). Još krajem 2003. godine biskup biskupije Mbulu mons. Thaddaeus S. Ruwa'ichi OFM Cap., sada ordinarij Dodome, preporučio je ovaj projekt kao prijeko potreban osobito zbog rodilišta. Don Velimir Tomić, svećenik Mostarsko-Duvanske biskupije, koji djeluje u biskupiji Mbulu, prošle godine započeo je gradnju

ovog dispanzera sa stacionarom.

Prema informacijama koje su došle do Misiske središnjice u Sarajevu Crkva u Hrvata početkom 2011. godine diljem svijeta ima 92 misionara i misionarki od kojih je polovina rođena u Bosni i Hercegovini.

Sjećanje na misionare mučenike

Svake godine 24. ožujka brojni prijatelji misija diljem svijeta i mali dio u Bosni i Hercegovini, koji je dan smrti nadbiskupa Oscara A. Romera (1980.) i od 1993. Dan sjećanja na ubijene misionare, obilježavaju ovaj dan. Na ovaj dan svojim molitvama i misnim slavljima sjetili smo se svih ubijenih svjedoka vjere. Na to su nas i prošle godine potakle riječi velikog pape Ivana Pavla II.: „Mjesne Crkve trebaju sve činiti kako sjećanje na one koji su podnijeli mučeničku smrt nikada ne bi zamrlo“. Tijekom 2010. godine, prema izvješću Tiskovne agencije Fides vatikanskog Zbora za evangelizaciju naroda od 31. prosinca 2010. godine, ubijeno je 23 svjedoka vjere: 1 biskup, 15 svećenika, 2 brata laika, 2 bogoslova i 3 laika-dragovoljca.

Naša nazočnost u raznim događanjima tijekom godine

I prošle 2010. godine u organizaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od 26. do 28. siječnja u zgradbi Međubiskupijskog sjemeništa na zagrebačkoj Šalati, održan je 50. po redu Teološko-pastoralni tjedan kojemu je nazočila i Misijska središnjica iz Sarajeva i bila od pomoći svim prijateljima misija, ponajprije našim svećenicima i sestrnama koji djeluju u župnim zajednicama.

Prema važećem Statutu PMD svake godine, uz redovite godišnje skupštine Nacionalnih vijeća PMD u svakoj pojedinoj zemlji, u Rimu se održava i opća godišnja skupština PMD. Tako je bilo i prošle 2010. godine. Opća godišnja skupština PMD održana je u Rimu na „Salesianumu“ u vremenu od 17. do 21. svibnja 2010. godine. Uz predsjednika Papinskih misijskih djela i četiriju generalnih tajnika na skupštini je sudjelovalo i 150 nacionalnih ravnatelja PMD iz cijelog svijeta. Skupštini je nazočio i nacionalni ravnatelj PMD BiH mr. vlč. Tomo Knežević.

BK
BiH

Animacijski sadržaji

Jedini informativni misijski list Crkve u Hrvata „Radosna vijest“, koji je zajednički dvjema nacionalnim upravama PMD, imao je svoje posebno mjestu u plodnoj diskusiji. Do početka Domovinskog rata u Bosni i Hercegovini te u Republici Hrvatskoj 1992. godine izlazio u Sarajevu, a od tada pa do današnjeg dana izlazi u Zagrebu. I ovaj puta nacionalni ravnatelj PMD BiH pozvao je Nacionalno vijeće PMD BiH na odgovoran odnos prema ovom listu bilo svojim konkretnim pisanim prilozima bilo u zauzetom poslu širenja poglavito u našim župnim zajednicama. I u ovogodišnjem izvješću iznio je neke konkretnе podatke za vrijeme od kada je zajednički list dviju Nacionalnih uprava PMD Crkve u Hrvata od studenog 2001. pa do kraja prosinca 2010. godine uključivo kako nacionalnog tako i dijecezanskih ravnatelja PMD BiH. Rasprostranjenost Radosne vijesti mogla bi biti i bolja posebno u nekim župnim zajednicama. Radosna vijest trenutno se tiska u 3.500 primjeraka, a na prostoru Bosne i Hercegovine Radosnu vijest prima 850 prijatelja misija.

Web stranica Misijske središnjice (www.missio.ba) već tri godine ostvaruje smisao svoga postojanja. Nositelji najvećeg tereta traženja i pripremanja materijala su dosadašnji nacionalni ravnatelj PMD BiH i tajnica s. Fidelis Lučić FDC. Radosno je saznanje kako broj posjetitelja stalno raste, a što se dade provjeriti. Trenutno svaki dan web stranicu posjeti preko 200 posjetitelja. Njihov broj svakim danom raste. Svaki dan tri nove vijesti kao i drugi sadržaji koji se stavljuju, stalno su obogaćenje za sve one kojima su misije na srcu. Preko web stranice može se brzo posjetiti i druge web stranice drugih nacionalnih uprava PMD u Europi i svijetu.

I drugi misijski animacijski sadržaji bili su prisutni na prostoru BiH: misijske krunice, misijske kasice, razni misijski imendanski kalendari (zidni jednolisni, zidni dvanaestoljni, stolni i džepni), razne božićne misijske čestitke. Tijekom ove godine bit će tiskane pripremljene upisnice za tri PMD: Djelo svetog djetinjstva, Djelo svetog Petra apostola i Misijska zajednica svećenika, redovnika i redovnica. Na svim tim upisnicama bit će ukratko prikazana povijest tog Djela, ali i drugi poticaj-

ni tekstovi. Stalni kontakti s prijateljima misija telefonom, u pisanom obliku ili komuniciranje putem e-maila dodatna je misijska animacija.

Stan za stanovanje nacionalnog ravnatelja PMD BiH

U stvaranju potrebnih pretpostavki za kvalitetan rad svake pa i Nacionalne uprave PMD BiH je posjedovanje vlastitih uredskih prostora kao i stana za nacionalnog ravnatelja. Tako je početkom lipnja 2010. godine vlastitim sredstvima kupljen stan za stanovanje nacionalnog ravnatelja PMD BiH. Nakon što su osigurani vlastiti uredski prostori i prostor za misijski muzej ovo je bila zadnja obveza koja je stavljena pred nacionalnu upravu PMD BiH.

Apostolski nuncij u Misijskoj središnjici

U utorak drugog dana ovogodišnje godišnje skupštine Nacionalnog vijeća PMD BiH, 1. veljače 2011. godine, točno u podne Misijsku središnjicu posjetio je aktualni apostolski nuncij u BiH mons. dr. Alessandro D'Errico u pratnji savjetnika Apostolske nunciature u BiH mons. Josepha Arshada i o. Ivice Hadaša SJ. U podne je obznanio ime novog nacionalnog ravnatelja ravnatelja PMD BiH u osobi pastoralnog vikara Hercegovačkih biskupija don Ivana Štironje, a uz riječi zahvale za njegov rad dosadašnjem nacionalnom ravnatelju mr. vlč. Tomi Kneževiću predao je dokument imenovanja kapelanom Njegove Svetosti s naslovom monsinjora. Nije krio riječi pozvale i zahvale svima u Nacionalnom vijeću PMD BiH za kvalitetan i odgovoran posao u građenju misijske svijesti i odgovornosti u BiH.

Misijski susreti

Prošlogodišnji ljetni susret održan je u Kotorskoj biskupiji od 5. do 8. srpnja 2010. godine. Spremnost i širina Kotorske biskupije s njezinom biskupom mons. Ilijom Janjićem da 2010. godine budu domaćini našim misionarima i misionarki te misijskim djelatnicima iz Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske bila je uistinu velika.

Tijekom prošle godine u lijepom broju župnih zajednica u svim našim biskupijama u Bosni i Hercegovini na različite načine zaživ-

BK BiH

Ijavali su Pjevači zvijezde. Sve je ovisilo od misijske svijesti župnika i njegovih suradnika, ali i časnih sestara. Sigurno je kako brzina njihova zaživljavanja može biti bolja. Svaka sredina i svaka župna zajednica biraju vlastiti način zaživljavanja Pjevača zvijezde u njihovoj sredini. U ovom odgovornom poslu nezaobilazna je uloga svakog dijecezanskog

ravnatelja PMD.

Sljedeća deseta godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela Bosne i Hercegovine bit će održana na ustaljeni termin zadnji ponedjeljak i utorak u veljači, 28.-29. veljače 2012. godine.

(kta/missio.ba)

Imenovanja- razrješenja BK BiH

Vlč. Gosp. Mr. Josip Lebo razriješen službe člana vijeća za bogoslovna sjemeništa (BK BiH, br. 27/2011 od 3. veljače 2011.)

Uskrsna poruka 2011.

Draga braćo misnici!
Dragi redovnici i redovnice!
Draga braćo i sestre po krsnoj milosti!

Za ovogodišnji Uskrs želim vam govoriti riječima Sluge Božjega Ivana Pavla II., koji će uskoro biti proglašen blaženim. Bile su to snažne riječi i poruke koje nam je uputio u Katedrali i na stadionu Koševo 12. i 13. travnja 1997. godine. Svjedoci smo kako su odjeknule te riječi, ali ih želim ponovo uprisutniti i oteti zaboravu u ovoj godini kad će blagopokojni Papa biti proglašen blaženim, upravo na Nedjelju Božanskog milosrđa ili Bijelu nedjelju, 1. svibnja 2011.

"Zagovornika imamo kod Oca - Isusa Krista, Pravednika" (1 Iv 2, 1), riječi su kojima je blagopokojni Papa započeo svoju poruku na Koševu. Tom porukom htio nam je ojačati nadu i probuditi pouzdanje u Uskrslog Krista. Navodim Papine riječi: "U Djelima apostolskim čitamo: Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev, Bog otaca naših, proslavi slugu svoga Isusa (3,13)...Bog ga uskrisi od mrtvih (Dj 3, 15). Tako govori Petar koji je bio izravni svjedok Kristove muke, smrti i uskrsnuća. On je upravo kao očeviđac svega bio poslan sinovima Izraelovim i svim narodima svijeta. Apostoli postadoše jednako svjedoci te istine, jer su svojim očima vidjeli Krista raspelog i uskrslog. On im se ukazao u dvorani Posljednje večere, dopustio im je da ga se dotaknu."

Kao da i nama iskušavanima toliko godina nakon rata, Papa isto govorí: *Krist govorí vašim jezikom. Stanovnici ove zemlje, imamo Zagovornika kod Boga! Ime mu je Krist, Pravednik. U Njemu je naša nada i sigurnost.* Papa nas hrabri: "Mír, kogej Krist dariva svojim učenicima nije mir što ga pobednici nameću pobijeđenima, jaki slabijima. Taj mir ne nalazi svoje opravdanje u sili oružja. On se naprotiv rađa iz ljubavi. Rađa se iz Božje ljubavi prema čovjeku i iz čovjekove ljubavi prema čovjeku. Posebno snažno odjekuje Božja zapovijed: Ljubi Gospodina, Boga svogega, svim srcem svojim...Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. (Pnz 6, 5; Lev 19, 18)".

Uprisutnjujući te riječi svetog Oca koji, citirajući Riječ Božju, hrabri nadu koju temelji na Uskrsom Kristu, želimo u ovom slavlju Uskrsnuća otkriti Krista Zagovornika i Pravednika. U Njemu imaju Zagovornika kod Boga toliki mrtvi čije grobove obilazimo, kao i oni za čije grobove ne znamo. Oni, čije suze ljudska utjeha ne može obrisati. On tješi "rasplakane jeruzalemske žene na križnom putu" (osma postaja). Tolikoj siročadi, brojnim napuštenima kao da dovikuje "dodite svi vi umorni i opterećeni, ja ču vas utješiti" (Mt 11, 28). Bezbrojni pogaženi i obespravljeni nalaze u Kristu Zagovornika kod Boga i snagu hodeći ovom zemljom. Toliki, kojima mrak pada na oči od sumornog stanja i besperspektivnog života,

kao da čuju "ja sam Svetlo svijeta" (Iv 8, 12). Zagovornik dovikuje i onima koji su uplašeni pred krutom realnošću bolesti i straha: "Ja sam uskrsnuće mrtvih" (Iv 11,25). Onima koji lutaju u traganju za istinom poručuje: "Ja sam Istina" (IV 14, 6). Onima koji lutaju u beznađu i bez cilja: "Ja sam Put i Život" (Iv 14, 6). Kad vidimo na koji način vladaju moćnici s dvostrukim mjerilima, te se u nama pojavljuje bunt na nepravde i poniženja, Uskrsli hrabri: "Ne bojte se, ja sam s vama u sve dane..." (Mt 28, 20).

Iz vjere u Uskrslog, Živog i trajno Prisutnog Krista, s pouzdanjem upravljamo svoj pogled u Božju Providnost. Želimo prepoznati svoje dostojanstvo plaćeno Otkupiteljevom krvljom. Uz Uskrslog Krista, neka su i naša čela uzdignu puna nade i pouzdanja. Donosimo svoj život, živote naših obitelji, bolesnika i izbjeglica da po zagovoru svoje Nebeske Majke uzraste naša vjera i radost življena, te hrabrost i spremnost u nošenju križa suočiti se sa svim izazovima svagdašnjice.

Pred Tebe, Raspeti i Uskrsli Kriste, danas donosimo ovu našu zemlju Bosnu i Hercegovinu i svoju Vrhbosansku nadbiskupiju. I svu našu povijest koju često iz ideologije iskriviljuju ili niječu. Donosimo sadašnjost koja je opterećena sumornošću i beznađem da je obasja Tvoja svjetlost uskrsnog jutra. U Tvoje ruke stavljamo našu budućnost. Neka Kriste, rane Tvoje proslavljene, budu lijek našim ranama i svanuće našim nadanjima.

Neka Uskrsli Krist učvrsti vašu nadu i život ispunji radošću i hrabrošću kojom ćete nositi svoju svagdašnjicu. Zato vam svima želim radost i blagoslovjen Uskrs. Neka svaka duša, pripravljena za ovo svetkovanje, istinski uskrsne na radost života i hrabrost nošenja križa. Iz probodenog boka, neka provre vrelo milosrđa na naše duše, na naše međuljudske odnose, da naučimo i znamo praštati, pomirenje u Isusu izgrađivati. Iz tog povjerenja kojeg Isus poklanja nama smrtnicima, i sami gradimo povjerenje jedni prema drugima i neka se iz tog povjerenja rađa radosna suradnja za bolji život kojeg jamči Uskrsli Krist.

U tom duhu neka vam je još jednom sretan i blagoslovjen Uskrs. Kako ove godine slavimo uskrsno otajstvo na isti dan kao i braća Istočnog obreda, neka nam bude još veći razlog umnožene radosti u istom Uskrsom Kristu.

Sve vas pozdravljam i na vas zazivam Kristov mir i blagoslov!

O Blagovijesti 2011. godine

Vinko kardinal Puljić
Nadbiskup vrhbosanski

S T A T U T

SVEĆENIČKOG DOMA VRHBOSANKE NADBISKUPIJE U SARAJEVU

Datum: 11. prosinca 2010.
Broj: 2270/2010

Članak 1.

U nastojanju da se ostvari povezanost u svećeničkom zajedništvu te briga za bolesne i starije svećenike, dekret II. vatikanskog koncila *Presbyterorum Ordinis*, br. 8, 21 i Zakonik kanonskoga prava, naročito kanoni: 275, § 1; 281, § 2; 1274 ZKP određuju posebnu brigu za starije, bolesne i nemoćne svećenike.

U Vrhbosanskoj nadbiskupiji briga za bolesne, nemoćne ili starije svećenike ostvaruje se ponajprije u Svećeničkom domu Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu (SDVN).

Ovim Statutom određuje se narav, svrha i uređenje Svećeničkog doma.

Članak 2.

Službeni naziv ustanove je Svećenički dom Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu
Dom je vlasništvo Vrhbosanske nadbiskupije.

Sjedište Svećeničkog doma je u Sarajevu, Stadlerova 11.

Dom ima svoj pečat na kojem u središtu стоји povijesni znak *PAX CHRISTI*, a oko grba natpis: *Svećenički dom Vrhbosanske nadbiskupije – Domus sacerdotalis archidioecesis vrhbosnensis*.

Članak 3.

Svrha Doma jest osigurati svećenicima-korisnicima dolično uzdržavanje (stanovanje i prehranu) i medicinsku njegu, duhovno vodstvo te rekreativski i kulturni život, u suradnji s Vrhbosanskim bogoslovnim sjemeništem.

Članak 4.

Dom organizira prehranu i pranje rublja i za svećenike koji ne stanuju u Domu. Na prijedlog Upravnog vijeća Doma cijene usluga određuje Ekonomsko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije.

U dvoranama Doma mogu se, s dopuštenjem upravitelja, organizirati svećenička okupljanja i kulturna događanja. Cijene usluga određuje Upravno vijeće Doma.

Članak 5.

Korisnici mogu biti redoviti i privremeni.

Redoviti korisnici su svećenici Vrhbosanske nadbiskupije koji su za Dom doprinosili u izgradnji Doma i uplaćivali redovno u „Međupomoć“, a ulaze po dekretu vrhbosanskog nadbiskupa. **Ukoliko su samo sudjelovali u jednom doprinosu, odlučivat će Ordinarij.**

Izvanredni korisnici su svećenici, koji nisu sudjelovali u izgradnji Doma i nisu sudjelovali u „Međupomoći“, a inkardinirani su u Vrhbosansku nadbiskupiju. Također iz drugih biskupija kojima na prijedlog Upravnog vijeća status izvanrednog korisnika daje vrhbosanski nadbiskup.

Redoviti korisnici su umirovljeni svećenici, a privremeni korisnici su oni koji se u Domu nalaze na određeno vrijeme prema odredbi vrhbosanskog nadbiskupa.

Članak 6.

Korisnik Doma dužan je potpisati Ugovor o korištenju Doma kojim prihvata Statut i Pravilnik Doma.

Ulaskom u Dom svećenik korisnik predaje oporuku upravitelju Doma, kao i kopije osobne karte BiH i HR, kopije zdravstvene knjižice BiH i HR, te kopije dokumenata ako ima neko drugo državljanstvo.

Članak 7.

Dom vodi i pravno zastupa upravitelj Doma kojega imenuje vrhbosanski nadbiskup. Za svoj rad upravitelj Doma odgovoran je vrhbosanskom nadbiskupu i Upravnom vijeću Doma. Mandat upravitelja Doma traje pet godina, a može se obnoviti na druga petogodišta.

Članak 8.

Upravitelj ima sljedeće dužnosti:

1. provoditi odluke vrhbosanskog nadbiskupa i Upravnog vijeća Doma;
2. zastupati Dom u svim pravnim poslovima;
3. brinuti se za provođenje cijelovite zdravstvene i duhovne skrbi korisnika Doma;
4. primati u Dom, koordinirati i potpisivati ugovore s korisnicima;
5. potpisivati ugovore o radu sa zaposlenicima, te koordinirati njihov rad;
6. voditi blagajnički dnevnik;
7. čuvati arhiv;
8. voditi kroniku;
9. voditi knjigu inventara;
10. upravljati materijalnim dobrima Doma; jer su tri strukture u istom Domu: garaže, poslovn prostor i sam prostor za svećenike;
11. na kraju finansijske godine podnijeti finansijski izvještaj Ekonomskom vijeću Vrhbosanske nadbiskupije;
12. snagom službe izvršitelj oporuke;
13. pobrinuti se za sprovod korisnika, kao i ispis u civilnim i crkvenim maticama;
14. voditi brigu za uređenje svećeničkih grobnica u vlasništvu Vrhbosanske nadbiskupije, koje se nalaze na groblju Bare u Sarajevu,
15. Voditi fond svećeničke solidarnosti „Međupomoć“.

Članak 9.

Upravitelju Doma pomaže zamjenik koji ga zamjenjuje u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti.

Zamjenik upravitelja predlaže upravitelj Doma, a imenuje Upravno vijeće. Mandat zamjenika traje kao i mandat upravitelja Doma.

Članak 10.

Cjelokupni nadzor nad radom Doma vrši Upravno vijeće Doma. Članove Vijeća imenuje vrhbosanski nadbiskup, a mandat im traje 5 godina.

Upravno vijeće Doma čine:

1. članovi po službi:
 - a) generalni vikar;
 - b) ekonom nadbiskupije;
 - c) rektor Bogoslovije;
 - d) ekonom Bogoslovije;

2. članovi po izboru:
 - a) predstavnik korisnika;
 - b) predstavnik Prezbiteretskog vijeća;
 - c) predstavnik zaposlenika

Članak 11.

Predsjednik Upravnog vijeća je generalni vikar, kojega u njegovoj odsutnosti ili sprječenosti zamjenjuje dopredsjednik.

Predsjednik Upravnog vijeća:
saziva sjednice Upravnog vijeća doma i predsjeda sjednicama,
određuje jednog od članova Vijeća da vodi zapisnik.

Dopredsjednika biraju članovi Upravnog vijeća Doma između sebe, a potvrđuje ga vrhbosanski nadbiskup.

Članak 12.

Dužnosti Upravnog vijeća su:

1. na temelju Statuta donijeti Pravilnik Doma;
2. potvrditi Pravilnik o radu zaposlenika Doma te odrediti uvjete zaposlenja i opis radnih mjesta;
3. potvrditi sadržaj Ugovora o korištenju Doma;
4. odobriti godišnji plan rada i finansijski plan koji predlaže upravitelj Doma;
5. potvrditi finansijsko izvješće po isteku građanske godine;
6. potvrditi izvješće o radu upravitelja Doma;
7. predložiti Ekonomskom vijeću Vrhbosanske nadbiskupije visinu naknade za izvanredne korisnike Doma; te poslovног prostora i garaža.
8. predložiti nadbiskupu primanje korisnika iz drugih biskupija;
9. na prijedlog upravitelja Doma potvrditi zamjenika upravitelja.

Članak 13.

Odluke Upravnog vijeća Doma donose se na sjednicama koje mogu biti redovite ili izvanredne.
Redovite sjednice Upravnog vijeća održavaju se svaka četiri mjeseca ili najmanje dva puta godišnje.

Na redovitim sjednicama prihvata se finansijski plan i izvješća, te se rješavaju redovita tekuća pitanja.

Izvanredne sjednice Upravnog vijeća sazivaju se kad to zahtijevaju izvanredne okolnosti ili kad to zatraži trećina članova Upravnog vijeća Doma.

Ako predsjednik neopravданo propusti sazvati sjednicu Upravnog vijeća, sjednicu mora sazvati dopredsjednik.

Na sjednice treba pozvati sve članove Upravnog vijeća. Ako se na sjednicu ne odazove treći na članova Vijeća, sjednica se ne može valjano održati.

Upravno vijeće donosi valjane odluke absolutnom većinom glasova prisutnih članova.

Kad se radi o osobama, glasovanje mora biti tajno.

Upravitelj Doma dužan je biti na sjednicama Upravnog vijeća!

Članak 14.

Sa zaposlenicima se sklapa Ugovor o radu kako to propisuje građansko zakonodavstvo.
Zaposlenici su dužni prihvati i Pravilnik o radu zaposlenika Doma kojim se određuju njihove dužnosti na radu, njihova prava i obveze.

Članak 15.

Ugovorom o korištenju korisnici preuzimaju obavezu podmirivati mjesečne ili dnevne troškove boravka u Domu.

Troškove boravka korisnici podmiruju na način određen Pravilnikom.

Članak 16.

U pitanjima koja nisu određena ovim Statutom primjenjuju se odredbe kanonskog prava, propisi Vrhbosanske nadbiskupije, kao i odredbe Pravilnika o radu zaposlenika te Ugovora o korištenju Doma.

Članak 17.

Mijenjati ili ukidati odredbe ovoga Statuta može samo vrhbosanski nadbiskup.

Članak 18.

Ovaj Statut stupa na snagu potvrdom vrhbosanskog nadbiskupa, te će se objaviti u službenom glasilu Vrhbosna.

Ovime potvrđujem Statut Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu, Stadlerova 11. i određujem da stupi na snagu na svetkovinu Bogomaterinstva – 1. siječnja 2011. godine.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

*Preč. Ilija Orkić
kancelar*

Članovima Upravnog odbora MCVN

Predmet: Poziv na sjednicu Upravnog odbora MCVN

Petač, 17. 12. u 10 sati

Datum: 13. prosinca 2010.
Broj: 2279/2010

Poštovani!

Sjednica Upravnog odbora Medijskog centra Vrhbosanske nadbiskupije bit će u petak, 17. prosinca 2010. godine s početkom u 10 sati. Sjednica će se održati u prostorijama Vrhbosanskog nadbiskupskog ordinarijata, Kaptol 7 (dvorana na 1. katu).

Program:
Nabavka kompjuterske i foto opreme za MCVN
Razno

S poštovanjem

*Ilija Orkić,
kancelar*

Pontifikali u Prvostolnici Vrhbosanskoj u 2011. godini

Datum: 10. siječnja 2011.

Broj: 030/2011

S. - 1. siječnja – u 10,30.s. –	Nova Godina – Marija Bogorodica – Dan mira;
Č. - 6. siječnja – u 10,30.s. –	Bogojavljenje;
S. - 2. veljače – u 10,30.s. –	PRIKAZANJE GOSPODINOVO – Svjećica – Dan posvećenog života;
S. - 5. ožujka – u 11,30.s. –	Susret Župskih ekonomskih vijeća;
S. - 12. ožujka – 11,30.s. –	Susret Župskih pastoralnih vijeća;
N. -17. travnja – 10,30.s. –	CVJETNICA – NEDJELJA MUKE
S. – 20. travnja – 10,30.s. –	Posveta ulja i obnova svećeničkih obećanja;
Č. – 21. travnja – u 18.s. –	Misa večere Gospodnje;
P. – 22. travnja – u 18.s. –	Obredi Velikog Petka;
S. – 23. travnja - u 23. s. –	Vazmeno bdijenje;
N. - 24. travnja - u 10,30.s. –	U S K R S
S. - 14. svibnja – u 10,30.s. –	MINISTRANSTKO ZBOROVANJE;
N. – 12. lipnja – u 10,30.s. –	D U H O V I – krizma u katedrali;
Č. - 23. lipnja - u 10,30.s. –	TJELOVO:
S.- 29. lipnja – u 10,30.s. –	Sv. Petar i Pavao – svećeničko ređenje;
N. - 3. srpnja – u 10,30.s.-	PROSLAVA SRCA ISUSOVA – Naslovnik katedrale i nadbiskupije;
Č. 11. kolovoza - u 18.s. –	Zadušnica za pokojnog nadbiskupa Marka Jozinovića;
P. - 1. studenog – u 10,30.s. –	SVI SVETI;
Č. - 3. studenog – u 18.s.	Zadušnica za pokojne nadbiskupe, svećenike i redovnike/ce;
N. - 20. studenog – u 10,30.s. –	KRIST KRALJ;
N. - 27. studenog – u 10,30.s. –	akonsko ređenje;
Č. - 8. prosinca - u 10,30.s. –	BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM.;
S. - 24. prosinca – u 24.s. -	BOŽIĆNA POLNOĆKA;
N. - 25. prosinca – u 10,30.s. -	B O Ž I Ć;
S. - 31. prosinca – u 18.s. –	ZAHVALNICA.

Kada je u katedrali Pontifikalna Mise onda se ne slavi na području katedralne župe u to vrijeme ni jedna sv. Misa, iznimka je Božićna polnoća, jer tada katedrala ne može sve primiti. Ujedno se očekuje izraz crkvene komunitarnosti s mjesnim biskupom koncelebracija svećenika koji mogu sudjelovati s područja grada Sarajeva i dijecezanskih i redovničkih. Očekuje se sudjelovanje u prvom redu kanonika, članova ordinarijata, Svećeničkog doma, Bogoslovije. Prikladno je da se uključe barem predstavnici samostana Bistrica, Provincijalata i Bogoslovije na Nedžarićima.

Ovi su predviđeni Pontifikali, ukoliko ne iskrne neka viša sila. Također u pojedinim izvanrednim zgodama slavljenja Pontifikalnih Misal u katedrali, naknadno će se javiti.

Uz iskreni pozdrav, neka je blagoslovljena ova 2011. godina.

Vinko kardinal Puljić
Nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić
kancelar

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Dostavlja se svim župskim uredima, redovničkim zajednicama i crkvenim institucijama u Sarajevu!

Predmet: Umrežavanje struktura u Nadbiskupiji

Datum: 10. siječnja 2011.
Broj: 034/2011

Pokazalo se vrlo korisnim barem jednom godišnje uvezati sve strukture Nadbiskupije, radi usklajivanja rada i upoznavanja rada u Nadbiskupiji. Ta izmjena informacija i zajednički pogled i rad za dobro nadbiskupije pomaže razbijati predrasude ali i uvezivati snage kako bi u ovim izazovnim vremenima mogli odgovoriti zadatku svoga poslanja.

Kako sam pred sam Božić najavio da bi ova 2011. godina bila godina molitve i početak priprave za Prvu nadbiskupijsku sinodu, i ovaj radni dan će biti prožet tom temom. Zato pozivam dolje nabrojane strukture da priprave kratki osvrt na proteklu godinu iz svoje domene rada i kratko bitne točke na kojima će raditi u ovoj godini. To nije redovno godišnje izvješće koje trebaju predati, nego kratka izmjena informacija. Potrebno je da bude u pisanoj formi kako bi mogli sve materijale složiti.

Zato sazivam ove strukture na zajednički jednodnevni rad za utorak, **1. veljače 2011. godine s početkom u 9 h u prostorijama Vrhbosanskog ordinarijata:**

Promicatelj Katoličkog školstva – mons. Dr. Pero Sudar, pomoćni biskup
Generalni vikar – preč. Mr. Luka Tunjić
Sudski vikar – dr. Pero Pranjić
Pastoralni vikar – mons. Bosiljko Rajić
Biskupski vikar za ekumenizam i dijalog - mons. Dr. Mato Zovkić
Kancelar Vrhbosanske nadbiskupije – preč. Ilija Orkić
Ekonom nadbiskupije – preč. Luka Kesedžić
Rektor katedrale i arhivar – preč. Ante Meštrović
Vrhbosansko bogoslovno sjemenište – preč. Marko Zubak, rektor
Katolički bogoslovni fakultet (KBF) – preč. Dr. Pavo Jurišić, dekan
Nadbiskupsko sjemenište „Petar Barbarić“ – preč. Marijan Pejić, rektor
Pročelnik katehetskog ureda – mons. Petar Jukić
Caritas vrhbosanske nadbiskupije – Dr. Mirko Šimić, direktor
Medijski Centar VN – vlč. Miroslav Čavar, direktor
Nadbiskupijski centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II“ – Dr. Šimo Maršić, ravnatelj
Katoličko vojno dušobrižništvo – Mr. Tomo Knežević, ravnatelj
Ravnatelj Svećeničkog doma VN – vlč. Fabijan Stanušić
Dijecezanski direktor PMD-a – preč. Pavo Šekerija
Za organizaciju redovničke duhovnosti – fra Slavko Topić

Zapisničar: vlč. Davor Topić, tajnik

Želeći Vam svaki Božji blagoslov u 2011, iskreno vas pozdravljam!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić
kancelar

Pravilnik Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

I. Narav Vijeća

Članak 1.

Ekonomsko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije (u dalnjem tekstu: Vijeće) je tijelo koje pomaže nadbiskupu u upravljanju vremenitim dobrima Nadbiskupije *prema naravi stvari i prema odredbama crkvenih zakona (PO, 17,3)*.

Članak 2.

Odredbe o naravi, zadaćama i funkcioniranju Vijeća nalaze se u *Zakoniku kanonskoga prava*, u *Dopunskim odredbama BK BiH uz Zakonik kanonskoga prava* (Vrhbosna, br. 3/1999., str. 320-322) i u ovom *Pravilniku*.

II. Zadaće Vijeća

Članak 3.

Zadaća Vijeća je savjetovati nadbiskupa u upravljanju vremenitim dobrima Nadbiskupije dajući mu svoje **mišljenje**:

o izradi uputa o upravljanju vremenitim dobrima Nadbiskupije (kan. 1276, § 2; kan. 1277), posebno u utvrđivanju poslova izvanrednog upravljanja koje poduzimaju pravne osobe podložne nadbiskupu (kan. 1281, § 2) kao i u određivanju visine i načina redovitoga doprinosa (kan. 1263);

o važnijim poslovima bilo općeg značenja – npr. o načinima ulaganja sredstava koja pripadaju crkvenim pravnim osobama, bilo u pojedinačnim slučajevima – npr. preuzimanje većeg vlasničkog udjela u trgovačkim društvima (kan. 1277).

o davanju u zakup nekretnina, ukupne vrijednosti manje od najnižeg iznosa što ga je utvrdila BK BiH, za stambenu upotrebu (kan. 1297);

o poslovima izvanrednog upravljanja, koje poduzimaju javne pravne osobe u Nadbiskupiji a za koje se traži dopuštenje nadbiskupa (kan. 1281, § 1);

o godišnjim računima koje podnose javne pravne osobe podložne nadbiskupu (kan. 1287, § 1);

o čuvanju i ulaganju dobara doznačenih kao glavnica nabožnim zakladama (kan. 1305);

o smanjenju obveza, ali ne misnih, koje se odnose na nabožne zaklade (kan. 1310, § 2);

o imenovanju i uklanjanju biskupijskog ekonoma (kan. 494, §§ 1-2);

o svakom drugom pitanju kad nadbiskup smatra uputnim ili potrebnim posavjetovati se s Vijećem.

Članak 4.

Vijeće daje nadbiskupu svoju **suglasnost**:

o poslovima izvanrednog upravljanja koje poduzima nadbiskup, kako su utvrđeni odlukom BK BiH;

o poslovima otuđenja crkvenih dobara, vrijednosti veće od najnižeg iznosa što ga je utvrdila BK BiH, ili dobara darovanih „ex voto“ te predmeta umjetničke i povjesne vrijednosti (kan. 1292);

o kriterijima davanja u zakup dobara javnih pravnih osoba u Nadbiskupiji te davanju u zakup nekretnina vrijednosti veće od najnižeg iznosa koji je utvrdila BK BiH, ili danih u zakup za upotrebu, koja nije ni pastoralna ni stambena (kan. 1297).

Članak 5.

Vijeće pomaže nadbiskupu:

Općenito:

u upravljanju materijalnim dobrima same Nadbiskupije i svih javnih pravnih osoba u Nadbiskupiji koje nisu izuzete ispod nadbiskupove vlasti.

Posebno:

određuje smjernice prema kojima ekonom Nadbiskupije i upravitelji središnjih pravnih osoba moraju postupati u obavljanju svojih zadaća i provjerava izvršenje povjerenih zadaća (kan. 494, § 3);

vodi brigu da se svake godine priredi, barem smjerodavno, proračun primitaka i izdataka Nadbiskupije kao i pojedinih pravnih osoba te potvrđuje konačni obračun primitaka i izdataka za prošlu godinu (kan. 493; 494, § 4);

III. Sastav Vijeća i trajanje službe

Članak 6.

Članove Vijeća imenuje nadbiskup u skladu sa zahtjevima o kojima se govori u kan. 492.

Članak 7.

Vijeće je sastavljeno od 5 vijećnika; vijećnike izabire nadbiskup zbog njihove stručnosti u ekonomskim i pravnim pitanjima (kan. 492, § 1); služba vijećnika traje 5 godina a mandat im se može obnoviti više puta (kan. 492, § 2).

Članak 8.

Pri prihvaćanju imenovanja vijećnici prisegom pred nadbiskupom ili njegovim ovlaštenikom jamče da će časno i vjerno obavljati povjerenu službu (kan. 1283, 1°).

IV. Predsjednik i tajnik

Članak 9.

Vijeću predsjeda nadbiskup (kan. 492, § 1).

Ako nadbiskup nije prisutan, Vijeću predsjeda njegov delegat, koji ne mora biti vijećnik. Delegat, ako nije vijećnik, ne može glasovati.

Članak 10.

Predsjedatelj saziva Vijeće, vodi sjednice, podržava suradnju s drugim biskupijskim tijelima, posebno s Prezbiteriskim vijećem, Zborom savjetnika kao i s uredima Nadbiskupskog ordinarijata, a ako je delegat podastire nadbiskupu izviješće i zaključke Vijeća.

Članak 11.

Tajnika Vijeća imenuje nadbiskup izvan članova Vijeća. Tajnik ostaje u službi pet godina, a mandat mu može biti obnavljan.

Tajniku su posebno povjerene zadaće: sastavljati zapisnike sjednica, voditi brigu o arhivu Vijeća, pripremati u dogовору s nadbiskupom odgovarajuće materijale za rasprave na sjednicama i dostavljati ekonomu o onima kojih se izravno tiču zaključke Vijeća, nakon što ih potvrdi Nadbiskup.

V. Sjednice Vijeća

Članak 12.

Vijeće se sastaje po potrebi da bi ispitalo predmete iz svoje kompetencije. Neke sjednice mogu biti posvećene proučavanju posebnih problema.

Barem trojica vijećnika imaju pravo napismeno zatražiti da se sazove izvanredna sjednica, ili sjednica Vijeća zajedno sa Zborom savjetnika.

Na redovitim sjednicama Vijeća sudjeluje, bez prava glasa, biskupijski ekonom.

Na svakoj sjednici usvojiti će se zapisnik s prethodne sjednice i vijećnici će se upoznati s realizacijom donesenih zaključaka.

Članak 13.

Predsjedatelj Vijeća može pozvati na sjednice Vijeća osobe kojih nazočnost smatra korisnom za svrhe sjednice, ali te osobe nemaju prava glasa.

Članak 14.

Barem tri dana prije sjednice tajnik će dostaviti vijećnicima dnevni red, kojega potpisuje predsjedatelj, nakon što se posavjetuje s nadbiskupijskim ekonomom. U ekonomatu je na raspolaganju dokumentacija koja se odnosi na predmete predviđene za raspravu na sjednici.

Članak 15.

Predsjedatelj može na sjednici Vijeća dopustiti tajniku ili odgovornom iz ustanove koje se tiče da objasne pojedina pitanja iz dnevnoga reda.

Članak 16.

Kad je Vijeće pozvano iznijeti mišljenje ili dati suglasnost o određenom pitanju, vijećnici se, na poziv predsjedatelja, formalno izjašnjavaju glasovanjem koje se redovito obavlja usmeno ili dizanjem ruke.

Na zahtjev predsjedatelja, ili na molbu barem trojice vijećnika, neka glasovanje bude tajno.

Zaključak je valjan, ako sjednici prisustvuje absolutna većina vijećnika te ako zaključak dobije absolutnu većinu glasova prisutnih.

Pravo je svakog vijećnika tražiti da se u zapisnik stavi njegovo obrazloženo protivljenje ili bilo koja druga primjedba.

Vijećnici su obvezni suzdržati se od glasovanja kad se radi o predmetima koji se odnose na pravne osobe kojima oni upravljaju.

Članak 17.

Vijećnici su obvezni čuvati tajnu o svemu što se raspravlja na sjednicama Vijeća.

Članak 18.

Nakon što završi sjednica, predsjedatelj izvještava Zbor savjetnika o predmetima od zajedničke kompetencije.

Članak 19.

Zapisnik sa sjednica Vijeća sastavlja tajnik, a potpisuju ga tajnik i predsjedatelj.

VII. Završna odredba

Članak 20.

Pravilnik Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije potvrđuje vrhbosanski nadbiskup i bit će objavljen u službenom glasniku *Vrhbosna*.

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Odobrenje Pravilnika Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 19. siječnja 2011.
Broj: 96/2011

Na sjednici Zbora konzultora 10. listopada 2006. godine kada je raspravljano o produženju mandata Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (EVVN), ukazala se potreba izrađivanja Pravilnika rada EVVN. Kako nije nitko bio zadužen da napravi potrebni Pravilnik, sve do danas nije napravljen Pravilnik. Posluživši se postojećim Pravilnicima u drugim biskupijama, napravljen je prijedlog ovog Pravilnika, koji je prošao na I. sjenici Ordinarijata Vrhbosanske nadbiskupije 13. siječnja 2011. god. i reviziju pravnika, ovim proglašavam obaveznim ovaj Pravilnik ekonomskog vijeća vrhbosanske nadbiskupije.

Današnjim danom stupa na snagu i obvezujući u našoj Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić
kancelar

S P O R A Z U M O POVJERAVANJU-PRIHVAĆANJU ŽUPE SV. FRANJE ASIŠKOGLA DOBRINJA - SARAJEVO

Datum: 17. siječnja 2011.
Broj: 68-1/2011

Sukladno odredbama Zakonika kanonskog prava: kan. 520 i 681, § 2, između NADBISKUPIJE VRHBOSANSKE, zastupane po nadbiskupu Vinku kardinalu Puljiću, i franjevačke PROVINCIJE BOSNE SREBRENE, koju zastupa provincial fra Lovro Gavran, sklapa se sljedeći sporazum:

1. Nadbiskup vrhbosanski, Vinko kardinal Puljić, povjerava franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj sa sjedištem u Sarajevu, na privremeno upravljanje župu SV. Franje Asiškoga, DOBRINJA-SARAJEVO, u granicama koje su utvrđene dekretom njezina osnutka od 12. kolovoza 1997. godine, br. 1062/97, a aktualni provincial Bosne Srebrenе, fra Lovro Gavran, sukladno Generalnim statutima franjevačkog reda, čl. 42, navedenu župu prihvata.

2. Franjevačka provincija Bosna Srebrena se obavezuje da će kroz period za koji se župa prihvata biti osiguran jedan svećenik-franjevac za službu župnika, a ako u budućnosti potrebe budu tražile i postojala mogućnost, također jedan ili više drugih svećenika-franjevaca za pomoći župniku u dušobrižništvu.

3. Kandidata za župnika i za moguće dušobrižničke službe predlagat će Provincial, a na te službe će ih postavljati i podjeljivati im odgovarajuću kanonsku misiju Nadbiskup Vrhbosanski

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

(usp. ZKP: kan. 682, § 1 i 523). Župnike i druge dušobrižnike, ako ih bude sa službe mogu uklanjati i Nadbiskup vrhbosanski i Provincijal Bosne Srebrenе (usp. ZKP: kan. 538, § 1, 552 i 682, § 2).

4. Župnik, kao i župni vikar ili drugi koji eventualno budu vršili dušobrižničku službu, imaju iste obveze i jednaka prava kao i biskupijski svećenici na takvim službama i pridržavat će se normi općeg kanonskog prava i odredaba i uputa mjesne crkvene vlasti kako u pogledu vršenja dušobrižništva tako i župne administracije i upravljanja vremenitom crkvenim dobrima.

5. U obavljanju župničke službe, dušobrižništva i izvanjskog apostolata franjevci provincije Bosne Srebrenе podložni su vlasti Nadbiskupa Vrhbosanskog i njegovu redovitom nadzoru (usp. ZKP: kan. 515, § 1, 519 i 678, § 1), a isto tako su podložni i svojim redovničkim poglavarima u redu redovničke nadležnosti (ZKP: kan. 678, § 2).

6. Župa sv. Franje Asiškog, DOBRINJA-SARAJEVO koja se povjerava franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj u ovom trenutku započinje sa izgradnjom svoje crkve, nema trenutno drugih vremenitih nepokretnih dobara, pa se, privremeno za bogoslužje i za redovito administrativno uredovanje koriste iznajmljeni prostori.

7. Zemljište za župnu crkvu u izgradnji i župne stambene i uredske prostorije, kao i sama gradnja tih objekata i nabavka potrebnog inventara osigurat će se doprinosom samih vjernika župljana, darovima dobrotvora i sredstvima dodijeljenim iz fonda Nadbiskupije, i sve što se tako stekne i izgradi bit će vlasništvo župe.

8. Svi prilozi i doprinosi bilo župljana bilo drugih osoba ili ustanova, koji i kasnije budu pritiđecali, pripadat će župi, osim ako drugačije ne bude proizlazilo prema izričitoj nakani darovatelja ili nije drugačije određeno propisima općeg kanonskog prava ili partikularnog prava Nadbiskupije.

9. Vremenitim dobrima koja budu vlasništvo župe upravljat će župnik u ovisnosti i pod nadzorom nadležne crkvene vlasti, a nad upravom dobrima koja budu pripadala župniku ili koja se dadnu franjevačkoj zajednici nadzor će vršiti nadležni redovnički poglavar.

10. Izdatke održavanja prostorija koje se sada koriste za potrebe župe, kao i župne crkve i župne kuće kada budu izgrađene, te župne administracije, a isto tako i troškove uzdržavanja župnika i odgovarajuće kućne posluge snosit će župna zajednica.

11. Župa DOBRINJA-SARAJEVO se pod unaprijed navedenim uvjetima povjerava franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj na vremenski period od 30 godina, a rok počinje teći od dana potpisivanja ovog Sporazuma – 17. siječnja 2011. godine i završava 17. siječnja 2041. godine.

12. Ovaj Sporazum će se moći produžiti, a ako koja stranka ne namjerava to učiniti, drugu će stranu o tome izvijestiti najmanje 6 mjeseci prije isteka navedenog roka. A u slučaju da franjevačka provincija Bosna Srebrena odluči napustiti župu i prije isteka navedenog roka, o tome treba izvijestiti Nadbiskupa Vrhbosanskog barem godinu prije nego što se župa napusti.

13. Ovaj se Sporazum može mijenjati u slučaju potrebe, uz pristanak obiju strana.

14. Ovaj Sporazum načinjen u 3 (tri) istovjetna primjerka, po jedan za Vrhbosanski nadbiskupski ordinarijat, za Provincijalat franjevačke provincije Bosne Srebrenе i za Župni ured Dobrinja -Sarajevo, stupa na snagu danom njegova potpisivanja od strane Nadbiskupa vrhbosanskog i Provincijala franjevačke provincije Bosne Srebrenе, ili njihovih opunomoćenih zastupnika.

*fra Lovro Gavran
Provincijal Bosne Srebrenе*

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

S P O R A Z U M

O POVJERAVANJU-PRIHVAĆANJU ŽUPE SV. JAKOVA MARKIJSKOG GREBNICE

Datum: 17. siječnja 2011.

Broj: 68-2/2011

Sukladno odredbama Zakonika kanonskog prava: kan. 520 i kan. 681, § 2, između NADBISKUPIJE VRHBOSANSKE, zastupane po nadbiskupu, Vinku kardinalu Puljiću, i franjevačke PROVINCIJE BOSNE SREBRENE, koju zastupa provincijal fra Lovro Gavran, sklapa se sljedeći sporazum:

1. Nadbiskup vrhbosanski, Vinko kardinal Puljić, povjerava franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj sa sjedištem u Sarajevu, na privremeno upravljanje župu Sv. Jakova Markijskog - Grebnice, u granicama koje su utvrđene dekretom njezina kanonskog osnutka od 28. svibnja 2010. godine, br. 943/2010, a aktualni provincijal Bosne Srebrenе, fra Lovro Gavran, sukladno Generalnim statutima franjevačkog reda, čl. 42, navedenu župu prihvata.
2. Franjevačka provincija Bosna Srebrena se obvezuje da će kroz period za koji se župa prihvata biti osiguran jedan svećenik-franjevac za službu župnika, a ako u budućnosti potrebe budu tražile i postojala mogućnost, također jedan ili više drugih svećenika-franjevaca za pomoć župniku u dušobrižništvu.
3. Kandidata za župnika i za moguće dušobrižničke službe predlagat će Provincijal, a na te službe će ih postavljati i podjeljivati im odgovarajuću kanonsku misiju Nadbiskup Vrhbosanski (usp. ZKP: kan. 682, § 1 i kan. 523). Župnike i druge dušobrižnike, ako ih bude sa službe mogu uklanjati i Nadbiskup vrhbosanski i Provincijal Bosne Srebrenе (usp. ZKP: kan. 538, § 1, kan. 552 i 682, § 2).
4. Župnik, kao i župni vikar ili drugi koji eventualno budu vršili dušobrižničku službu, imaju iste obveze i jednaka prava kao i biskupijski svećenici na takvim službama i pridržavat će se normi općeg kanonskog prava i odredaba i uputa mjesne crkvene vlasti kako u pogledu vršenja dušobrižništva tako i župne administracije i upravljanja vremenitim crkvenim dobrima.
5. U obavljanju župničke službe, dušobrižništva i izvanjskog apostolata franjevci provincije Bosne Srebrenе podložni su vlasti Nadbiskupa Vrhbosanskog i njegovu redovitom nadzoru (usp. ZKP: kan. 515, § 1; kan. 519 i 678, § 1), a isto tako su podložni i svojim redovničkim poglavarima u redu redovničke nadležnosti (ZKP: kan. 678, § 2).
6. Župa sv. Jakova Markijskog – Grebnice, koja se povjerava franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj na upravu, u ovom trenutku ima svoju župnu crkvu izgrađenu jer je osnutak započeo još 1992. godine, te je ratom zaustavljen proces. U Dekretu kanonskog proglašenja župe opisan je proces osnivanja, te lokacija za crkvu i župnu kuću, kao i Patron.
7. Zemljište župne crkve i župne stambene i uredske prostorije, kao i sama gradnja tih objekata i nabavka potrebnog inventara osigurana je doprinosom samih vjernika-župljana, darovima dobrotvora i sredstvima dodijeljenim iz fonda Nadbiskupije, i sve što se tako steklo vlasništvo je župe.
8. Svi prilozi i doprinosi bilo župljana bilo drugih osoba ili ustanova, koji i kasnije budu pritiđecali, pripadat će župi, osim ako drugačije ne bude proizlazilo prema izričitoj nakani darovatelja ili nije drugačije određeno propisima općeg kanonskog prava ili partikularnog prava Nadbiskupije.
9. Vremenitim dobrima koja budu vlasništvo župe upravljat će župnik u ovisnosti i pod nadzorom nadležne crkvene vlasti, a nad upravom dobrima koja budu pripadala župniku ili koja se dadnu franjevačkoj zajednici nadzor će vršiti nadležni redovnički poglavari.
10. Izdatke održavanja župne crkve i pastoralnog centra, koji se koriste za potrebe župe, te župne administracije, a isto tako i troškove uzdržavanja župnika i odgovarajuće kućne posluge

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

snositi će župna zajednica.

11. Župa sv. Jakova Markijskog, Grebnice se pod unaprijed navedenim uvjetima povjerava franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj na vremenski period od 30 godina, a rok počinje teći od potpisivanja ovog Sporazuma i završava 17. siječnja 2041. godine.

12. Ovaj Sporazum će se moći produžiti, a ako koja stranka ne namjerava to učiniti, drugu će stranu o tome izvestiti najmanje 6 mjeseci prije isteka navedenog roka. A u slučaju da franjevačka provincija Bosna Srebrena odluci napustiti župu i prije isteka navedenog roka, o tome treba izvestiti Nadbiskupa Vrhbosanskog barem godinu prije nego što se župa napusti.

13. Ovaj se Sporazum može mijenjati u slučaju potrebe, uz pristanak obiju strana.

14. Ovaj Sporazum načinjen u 3 (tri) istovjetna primjerka, po jedan za Vrhbosanski nadbiskupski ordinarijat, za Provincijalat franjevačke provincije Bosne Srebrenе i za Župni ured župe Grebnice, stupa na snagu danom njegova potpisivanja od strane Nadbiskupa vrhbosanskog i Provincijala franjevačke provincije Bosne Srebrenе, ili njihovih opunomoćenih zastupnika.

*fra Lovro Gavran
Provincijal Bosne Srebrenе*

*Vinko kardinal Puljić
Nadbiskup vrhbosanski*

S P O R A Z U M

O POVJERAVANJU-PRIHVAĆANJU ŽUPE SV. ALOZIJA STEPINCA ORAŠJE

Datum: 17. siječnja 2011.
Broj: 68-3/2011

Sukladno odredbama Zakonika kanonskog prava: kan. 520 i kan. 681, § 2, između NADBISKUPIJE VRHBOSANSKE, zastupane po nadbiskupu, Vinku kardinalu Puljiću, i franjevačke PROVINCIJE BOSNE SREBRENE, koju zastupa provincijal fra Lovro Gavran, sklapa se sljedeći sporazum:

1. Nadbiskup vrhbosanski, Vinko kardinal Puljić, povjerava franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj sa sjedištem u Sarajevu, na privremeno upravljanje župu Sv. Alojzija Stepinca - Orašje, u granicama koje su utvrđene dekretom njezina kanonskog osnutka od 04. studenoga 2006. godine, br. 1282/2006, a aktualni provincijal Bosne Srebrenе, fra Lovro Gavran, sukladno Generalnim statutima franjevačkog reda, čl. 42, navedenu župu prihvata.

2. Franjevačka provincija Bosna Srebrena se obvezuje da će kroz period za koji se župa prihvata biti osiguran jedan svećenik-franjevac za službu župnika, a ako u budućnosti potrebe budu tražile i postojala mogućnost, također jedan ili više drugih svećenika-franjevaca za pomoć župniku u dušobrižništvu.

3. Kandidata za župnika i za moguće dušobrižničke službe predlagat će Provincijal, a na te službe će ih postavljati i podjeljivati im odgovarajuću kanonsku misiju Nadbiskup Vrhbosanski (usp. ZKP: kan. 682, § 1 i kan. 523). Župnike i druge dušobrižnike, ako ih bude sa službe mogu uklanjati i Nadbiskup vrhbosanski i Provincijal Bosne Srebrenе (usp. ZKP: kan. 538, § 1, kan. 552 i 682, § 2).

4. Župnik, kao i župni vikar ili drugi koji eventualno budu vršili dušobrižničku službu, imaju iste obveze i jednaka prava kao i biskupijski svećenici na takvim službama i pridržavat će se normi općeg kanonskog prava i odredaba i uputa mjesne crkvene vlasti kako u pogledu vršenja dušobrižništva tako i župne administracije i upravljanja vremenitim crkvenim dobrima.

5. U obavljanju župničke službe, dušobrižništva i izvanjskog apostolata franjevci provincije Bosne Srebrenе podložni su vlasti Nadbiskupa Vrhbosanskog i njegovu redovitom nadzoru

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

(usp. ZKP: kan. 515, § 1; kan. 519 i 678, § 1), a isto tako su podložni i svojim redovničkim poglavarima u redu redovničke nadležnosti (ZKP: kan. 678, § 2).

6. Župa sv. Alojzija Stepinca - Orašje, koja se povjerava franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj na upravu, u ovom trenutku ima izgrađenu župnu crkvu. U Dekreту kanonskog proglašenja župe opisan je proces osnivanja, te lokacija za crkvu i župnu kuću, kao i Patron.

7. Zemljiste župne crkve i župne stambene i uredske prostorije, kao i sama gradnja tih objekata i nabavka potrebnog inventara osigurana je doprinosom samih vjernika-župljana, darovima dobrovlastora i sredstvima dodijeljenim iz fonda Nadbiskupije, i sve što se tako steklo vlasništvo je župe.

8. Svi prilozi i doprinosi bilo župljana bilo drugih osoba ili ustanova, koji i kasnije budu pritjecali, pripadat će župi, osim ako drugačije ne bude proizlazilo prema izričitoj nakani darovatelja ili nije drugačije određeno propisima općeg kanonskog prava ili partikularnog prava Nadbiskupije.

9. Vremenitim dobrima koja budu vlasništvo župe upravljat će župnik u ovisnosti i pod nadzorom nadležne crkvene vlasti, a nad upravom dobrima koja budu pripadala župniku ili koja se dadnu franjevačkoj zajednici nadzor će vršiti nadležni redovnički poglavari.

10. Izdatke održavanja župne crkve i pastoralnog centra, koji se koriste za potrebe župe, te župne administracije, a isto tako i troškove uzdržavanja župnika i odgovarajuće kućne posluge snositi će župna zajednica.

11. Župa sv. Alojzija Stepinca - Orašje se pod unaprijed navedenim uvjetima povjerava franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj na vremenski period od 30 godina, a rok počinje teći od potpisivanja ovog Sporazuma i završava 17. siječnja 2041. godine.

12. Ovaj Sporazum će se moći produžiti, a ako koja stranka ne namjerava to učiniti, drugu će stranu o tome izvjestiti najmanje 6 mjeseci prije isteka navedenog roka. A u slučaju da franjevačka provincija Bosna Srebrena odluči napustiti župu i prije isteka navedenog roka, o tome treba izvjestiti Nadbiskupa Vrhbosanskog barem godinu prije nego što se župa napusti.

13. Ovaj se Sporazum može mijenjati u slučaju potrebe, uz pristanak obiju strana.

14. Ovaj Sporazum načinjen u 3 (tri) istovjetna primjerka, po jedan za Vrhbosanski nadbiskupski ordinariat, za Provincijalat franjevačke provincije Bosne Srebrenе i za Župni ured župe Orašje, stupa na snagu danom njegova potpisivanja od strane Nadbiskupa vrhbosanskog i Provincijala franjevačke provincije Bosne Srebrenе, ili njihovih opunomoćenih zastupnika.

*fra Lovro Gavran
Provincijal Bosne Srebrenе*

*Vinko kardinal Puljić
Nadbiskup vrhbosanski*

Predmet: Imenovanje Upravnog vijeća Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 20. siječnja 2011.
Broj: 101/2011

Prema Statutu član 10. Svećeničkog doma vrhbosanske nadbiskupije ovim imenujem sljedeće članove Upravnog vijeća Svećeničkog doma VN:

Članovi po službi prema Statutu čl. 10:

Preč. Luka Tunjić, generalni vikar
Preč. Luka Kesedžić, nadbiskupijski ekonom

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Preč. Marko Zubak, rektor
Vlč. Damir Ivanović, ekonom u Bogosloviji

Članovi prema Statutu čl.10:

Vlč. Mijo Nikolić, umirovljenik
Mons. Mato Zovkić, član SVVN

Ovim pozivam da imenovani čim prije učine prema Statutu čl. 11. i 12. kako bi se mogao donijeti Pravilnik Statuta i potvrditi.

Ovim potvrđujem mandat imenovanih na pet godina počevši od dana imenovanja.

Prvom Upravnom vijeću želim uspješan rad te iskreno pozdravljam!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Predmet: Razrješenje Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 21. siječnja 2011.
Broj: 105/2011

Dosadašnje Ekonomsko vijeće vrhbosanske nadbiskupije (EVVN) je imenovano na prvi mandat 21. svibnja 2002. godine br. 587/02. To su:

Preč. Dr. Pero Pranjić
Mons. Dr. Mato Zovkić
Preč. Ante Meštrović
Mons. Dr. Marko Josipović
Vlč. Nikola Lovrić
Gosp. Mr.sc. Željko Šain

Nakon prvog mandata na sjednici Konzultorskog zbora, 10. listopada 2006. godine, prihvaten je drugi mandat istog EVVN. Tada je na toj sjednici bilo govora da se izradi Pravilnik rada EVVN. Nažalost, do sada nije bio pripravljen Pravilnik.

Sada, nakon što je pripravljen Pravilnik EVVN i odobren te stupa na snagu, je potrebno uspostaviti EVVN prema Pravilniku. Ujedno iz dosadašnjeg EVVN-a jedan član je dao ostavku - vlč. Nikola Lovrić, a jedan član je umro - +Mons. Dr. Marko Josipović. Zato ovim razrješujem i ostale članove dosadašnjeg EVVN, te im zahvaljujem na suradnji. Taj program je razmatran na sjednici Konzultorskog zbora 28. lipnja 2010. godine.

Na sve razriješene članove EVVN zazivam Božji blagoslov te iskreno pozdravljam.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Predmet: Imenovanje Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 21. siječnja 2011.
Broj: 106/2011

Prema prijedlozima Konzultorskog zbora održanog na sjednici 28. lipnja 2010. godine i prema novom Pravilniku Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (EVVN) čl. 7., ovim imenujem slijedeće članove Ekonomskog vijeće:

Preč. Mr. Luka Tunjić, generalni vikar

Mons. Bosiljko Rajić, biskupski vikar za pastoral

Preč. Marko Zubak, rektor VBS

Preč. Marijan Pejić, rektor Sjemeništa „Petar Barbarić“

Gospodin dr. oec. Željko Šain

Za stalnog tajnika EVVN (prema čl. 11) imenujem onoga koji će vršiti službu osobnog tajnika nadbiskupova.

Prema čl. 8. svi imenovani će prije prvog zasjedanja položiti prisegu.

U ovom mandatu novoimenovanim članovima EVVN želim dobru suradnju i iskrenu ljubav prema dobru ove mjesne Crkve, uz pozdrav i blagoslov!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Dostavlja se:
Imenovanima
Arhivu

Predmet: Dan posvećenog života

Datum: 21. siječnja 2011.
Broj: 107/2011

Već je ustaljena praksa da prema odredbi Svetog Oca proslavljamo Dan posvećenog života u Vrhbosanskoj nadbiskupiji na Svijećnicu, 2. veljače, s već pomalo ustaljenim programom. Tako vam i ove godine dostavljamo predviđen program za proslavu Dana posvećenog života.

Ovim najsrdačnije pozivam sve redovnike i redovnice da uzmuh učešće u Sarajevu na zajedničkom slavlju. Jasno, da su osim redovnika i redovnica pozvani i drugi na zajedničko slavlje i molitvu.

One zajednice koje ne mogu uzeti učešća s nama u Sarajevu, neka se u svojim zajednicama priključe molitvom i Euharistijom na tu nakanu.

Želeći obilje milosti i Božjeg blagoslova na našem zajedništvu u slavlju i molitvi prigodom obilježavanja Dana posvećenog života, iskreno pozdravljam!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Svim zajednicama redovnika i redovnica u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

**Na temelju Članka 12. Statuta Svećeničkoga doma u Sarajevu, Upravno vijeće Svećeničkog doma VN,
na sjednici od 01. ožujka 2011. godine donijelo je**

PRAVILNIK SVEĆENIČKOGL DOMA VN

Članak 1.

OPĆE ODREDBE

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- I. Prava i obveze uprave Doma
- II. Prava i obveze redovitih korisnika Doma
- III. Prava i obaveze vanjskih korisnika Doma
- IV. Prava i obaveze zaposlenika
- V. Kućni red Doma i posebne napomene
- VI. Obračun i podmirivanje troškova boravka u domu
- VII. Odgovornost zbog kršenja odredaba ovoga Pravilnika
- VIII. Informiranje korisnika
- IX. Završne odredbe

I. PRAVA I OBVEZE UPRAVE DOMA

Članak 2.

Uprava Doma osigurava korisniku:

1. Doličan smještaj u opremljenom i namještenom apartmanu uz mogućnost korištenja svih zajedničkih prostorija
2. Prehranu (doručak, ručak i večeru), a uz odluku liječnika i posebne obroke
3. Medicinsku skrb (svakidašnju njegu u apartmanu ili po potrebi u ambulanti Doma, odlazak na bolničko liječenje i boravak u lječilištu na preporuku liječnika, ako je ovaj oblik zdravstvene zaštite u djelokrugu i uz odobrenje ministarstva zdravstva)
4. Duhovnu skrb (slavljenje sv. Mise, molitvu časoslova-privatno odnosno prema dogovoru zajedno i drugu duhovnu skrb prema crkvenim propisima)
5. Rekreacijski život, TV-dvorana, čitaonica..., koje se koriste prema kućnom redu i posebnom rasporedu
6. Parking (za osobni automobil koji korisnik sam koristi)
7. Dostojan ukop korisnika
8. Održavanje svećeničkih grobova u vlasništvu Vrhbosanske nadbiskupije

Članak 3.

Uprava Doma ima pravo tražiti od korisnika potpuno pridržavanje kućnog reda i pravila Doma.

Članak 4.

Uprava Doma pridržava pravo mijenjati i dopunjavati kućni red i Pravilnik prema stvarnim potrebama, uz suglasnost Upravnog vijeća Doma.

Članak 5.

Uprava Doma dužna je imati Inventar svake sobe na popisu te pridržava pravo mijenjati sadržaj inventara apartmana i zajedničkih prostora.

Članak 6.

Vrhbosanska nadbiskupija je vlasnik svih inventarnih predmeta. Korisnik korištenjem apartmana i inventara ne stječe nikakva prava na njih, osim prava na korištenje do raskida Ugovora o korištenju ili smrti.

Članak 7.

Upravno vijeće Doma po Statutu čl. 4. predlaže, a Ekonomsko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije određuje visinu dnevnih i mjesecnih troškova za korištene usluge Doma.

Članak 8.

Odgovornost za provođenje Pravilnika Doma ima upravitelj Doma, a njemu pomaže zamjenik upravitelja kojemu su dužnosti:

1. Voditi brigu da se svi zaposlenici savjesno odnose prema korisnicima, drugim zaposlenicima, povjerenom poslu i inventaru Doma
2. Voditi nadzor nad kuhinjom, ambulantom i drugim potrebama Doma
3. Voditi brigu da zaposlenici prema opisu radnoga mjesta pravodobno i cijelovito izvršavaju dnevne, tjedne i mjesecne dužnosti
4. Podnosići upravitelju Doma izvještaj o svim bitnim promjenama i događajima vezanim uz korisnike i zaposlenike
5. Predlagati upravitelju Doma plan godišnjih odmora za zaposlenike, a o godišnjim odmora vodi evidenciju

II. PRAVA I OBVEZE REDOVITIH KORISNIKA DOMA

Članak 9.

Redoviti korisnici su svećenici Vrhbosanske nadbiskupije koji u njega ulaze Dekretom vrhbosanskog nadbiskupa. Status redovitog korisnika imaju jer su inkardinirani svećenici Vrhbosanske nadbiskupije i jer su redovno sudjelovali u uplaćivanju „Međupomoći“, kao i gradnji svećeničkog Doma.

Izvanredni korisnici su svećenici Vrhbosanske nadbiskupije koji nisu sudjelovali u uplaćivanju „Međupomoći“ kao i u gradnji Doma te svećenici iz drugih biskupija, kojima na prijedlog Upravnog vijeća, status izvanrednog korisnika daje vrhbosanski nadbiskup.

Trajni korisnici su umirovljeni svećenici, a privremeni korisnici su oni koji se u Domu nalaze na određeno vrijeme prema Ugovoru ili odredbom vrhbosanskog nadbiskupa.

Članak 10.

Od korisnika se očekuje ponašanje u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 11.

Korisnik u apartman može unijeti:

1. Osobne stvari
2. Dio knjiga koje mogu stati u predviđene police
3. Dio vlastitoga namještaja, ako takvoga već nema u sobi, i to uz suglasnost upravitelja Doma

Članak 12.

Korisnik izlaskom iz Doma (ili nakon smrti izvršitelj oporuke) mora:

1. Iznijeti iz Doma sve navedeno u čl. 11. u roku od 15 dana
2. Podmiriti troškove boravka u Domu prije iznošenja osobnih stvari

Članak 13.

Korisnik ulaskom u Dom mora imati važeću oporučku.

Zapečaćena oporučka pohranjuje se kod upravitelja Doma.

On u oporuči slobodno raspolaže svojim stvarima u skladu s propisima kanonskog prava, a čini se normalnim da dio knjiga pripada ustanovi u kojoj je umro.

U oporuči korisnik mora osobama ili ustanovama raspoređiti svoju ostavštinu, odrediti izvršitelja oporuke i izjasniti se o mjestu ukopa.

Korisnik je za života dužan predvidjeti potrebna sredstva za dostojan ukop.

Članak 14.

Opće napomene i ograničenja

Ne dopušta se korištenje dodatnih električnih grijalica i rešoa zbog opasnosti od požara.

Članak 15.

Adaptirati nešto u apartmanu i mijenjati bravu je dopušteno samo u dogovoru s upraviteljem Doma.

Članak 16.

Ako korisnik treba konak za nekoga od rodbine ili prijatelja rješava to s upraviteljem Doma.

Članak 17.

Korisnik u dvorište, dom i svoju sobu ulazi koristeći ključeve koje je zadužio ulaskom u Dom.

Zbog potrebe čišćenja, popravaka, donošenja hrane i zbog pružanja usluge u korisnikovu sobu može ući zadužena medicinska sestra i spremaćica rezervnim ključem.

Upravitelj Doma i odgovorna sestra zbog opravdanog razloga mogu ući u sobu nenajavljenog zbog dobra smog korisnika i Doma.

Članak 18.

Korisnici su dužni zapažene kvarove na objektima, instalacijama, uređajima i opremi prijaviti upravitelju Doma, zamjeniku upravitelja ili ako njih nema portiru.

Članak 19.

U slučaju požara, poplave, provale i drugih elementarnih nepogoda dužni su odmah obavijestiti upravitelja Doma i ovlaštene službe u gradu.

Članak 20.

Ako se utvrdi da je korisnik uništavao ili oštetio namjerno ili iz krajne nepažnje, komisijski će se utvrditi visina štete i provesti naplata.

III. PRAVA I OBVEZE VANJSKIH KORISNIKA DOMA Članak 21.

Osim redovnih i izvanrednih korisnika, Dom može pružiti usluge i vanjskim korisnicima. Usluge koje mogu koristiti vanjski korisnici su:

prehrana
pranje rublja
slavljenje sv. Mise
korištenje dvorana za sastanke i susrete
noćenje u prenoćištu

Članak 22.

Vanjski korisnici mogu koristiti usluge Doma na način da ne remete kućni red redovitim korisnikima te da ne zauzimaju vrijeme i mjesto koje je rezervirano redovitim korisnicima Doma.

Usluge Doma mogu se koristiti nakon dogovora s upraviteljem Doma.

Na vanjske korisnike odnose se i ostale točke ovog Pravilnika s obzirom na ulaz, izlaz, dvorane, telefon, parking i ostale prostorije a sve u dogovoru s upraviteljem Doma.

Članak 23.

Cijenu nabrojenih usluga određuje Upravno vijeće Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije, a naplaćuju se mjesečno ili nakon završetka usluga.

IV. PRAVA I OBVEZE ZAPOSLENIKA

Članak 24.

Prava i obaveze zaposlenika reguliraju se:

1. Pravilnikom o zasnivanju i prestanku radnog odnosa koji donosi i može mijenjati Upravno vijeće Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije
2. Pravilnikom o plaćama i ostalim materijalnim pravima zaposlenika koji donosi i može mijenjati Upravno vijeće Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije
3. Pravilnikom o radnom vremenu, plaćenom i neplaćenom dopustu te godišnjem odmoru koji donosi i može mijenjati Upravno vijeće Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije
4. Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji službi i poslova koji donosi i može mijenjati Upravno vijeće Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije
5. Svaki zaposlenik, prije primanja u radni odnos na određeno ili neodređeno vrijeme, mora biti upoznat s Pravilnicima i ostalim aktima Doma a koji se odnose izravno na njega potpisati ih

V. KUĆNI RED I POSEBNE NAPOMENE

Članak 25

Kućni red:

7.30 sv. Misa
8.00 doručak
13.00 ručak
18.30 sv. Misa
19.00 večera
21.00 – 7.00 počinak – mir u kući

Za vrijeme dnevnog odmora od 14.00 do 16.00 sati i u noćnim satima od 21.00 do 7.00 sati

idućeg dana u Domu treba vladati mir i tišina.
U slučaju potrebe upravitelj Doma može promijeniti pojedine točke kućnog reda.

Članak 26.

Primanje u Dom, useljenje i preseljenje u apartman (sobu)

1. Korisnik iz Vrhbosanske nadbiskupije u Dom ulazi Dekretom vrhbosanskog nadbiskupa.
2. Ako Dom raspolaže slobodnim prostorom, mogu se primiti i svećenici drugih biskupija. Za prijem svećenika iz drugih biskupija potrebna je molba korisnika i preporuka njegova dijecezanskog biskupa. Takav je korisnik izvanredni korisnik te u Dom ulazi na prijedlog Upravnoga vijeća, a status izvanrednog korisnika daje mu vrhbosanski nadbiskup.
3. Korisnik u Dom ulazi nakon potpisivanja Ugovora o korištenju doma. Potpisom Ugovora prihvata i potpisuje također i Pravilnik Doma. Prije ulaska u Dom korisnik treba biti upoznat i sa Statutom Doma.
4. Korisnik ulaskom u Dom preuzima dodijeljenu sobu.
5. Za vrijeme boravka u Domu, korisnik može preseliti u drugu sobu s odobrenjem upravitelja Doma.

Članak 27.

Primanje posjeta i slobodan ulazak i izlazak iz Doma

1. Korisnici goste primaju u gostinjsku blagovaonicu od 9.00 – 21.00.
2. Korisnici smješteni u prenoćištu, primaju posjetitelje također u gostinjsku blagovaonicu.
3. Uža rodbina, svećenici i časne sestre mogu pohoditi korisnika u njegovoj sobi svaki dan.
4. Posjetitelji korisnika moraju u Dom ući kroz glavni ulaz i javiti se portiru.
5. Svaka posjeta se evidentira kod portira.
6. Kada korisnik izlazi iz Doma trebao bi se javiti portiru, a ako izbivanjem preskače obroke, trebao bi se javiti odgovornoj sestri.
7. Za izbivanje koje bi trajalo više od jednog dana trebao bi obavijestiti osobno ili po odgovornoj sestri upravitelja Doma. U tom slučaju treba dati ime, adresu i telefonski broj osobe ili ustanove gdje će boraviti.

Članak 28.

Opće napomene i ograničenja

1. Korisnicima nije dopušteno narušavanje reda i mira kako u Domu tako i u dvorištu Doma.
2. Korisnici oštećena sluha trebaju se poslužiti slušalicama za slušanje glazbe i TV-programa da ne smetaju susjedima.
3. Za ulazak u zajedničke prostorije te za prolaz hodnicima treba biti dolično odjeven.
4. Korisnicima nije dopušteno pušenje u svim zajedničkim prostorijama, na sastancima i drugim skupovima u zatvorenom prostoru. U vlastitoj sobi pušenje također nije dopušteno, ali je moguće u čajnoj kuhinji svoga apartmana. No, zbog opasnosti od požara trebaju se poštivati sve protupožarne mjere.
5. Korisnici ne bi trebali u sobama i dvorištu ostavljati otpatke hrane i druge predmete.
6. Korisnicima nije dopušteno u sobama ili drugim prostorijama držati kućne ljubimce.

Članak 29.

Korištenje kapele

1. Kapela je na raspolaganju korisnicima i zaposlenicima Doma te onima koji se s upraviteljem Doma dogovore. Korisnici trebaju poštivati satnicu jutarnje i večernje sv. Mise jer kapelu mogu koristiti i svećenici izvan Doma, u dogovoru s upraviteljem Doma, ako imaju ministranta ili koncelebranta.

2. Korisnici će se po mogućnosti mijenjati u predvođenju sv. Mise.
3. Kapela je privatnog karaktera te se na sv. Misu ne može pozivati rodbina i prijatelji osim na obljetnice smrti roditelja, braće i sestara korisnika u dogovoru s upraviteljem Doma u vrijeme kad to ne smeta ostalim korisnicima.
4. Misne nakane korisnici primaju od upravitelja Doma, a za odslužene nakane misni stipendij.
5. U sakristiji svaki korisnik ima svoj ovratnik, albu, štolu, purifikatorij i pojas.
6. Zaposlenike se ne može koristiti za ministiriranje.

Članak 30.

Svećenici, koji nisu korisnici Doma, mogu slaviti sv. Misu u kapeli Doma zajedno s korisnicima, ili u vrijeme kad ne remete kućni red u dogovoru s upraviteljem Doma.

Članak 31.

Korištenje čitaonice i dnevnoga boravka

1. U skladu s kućnim redom čitaonica je otvorena od 8.00 do 21.00 sat. Za druženje korisnika mogu se upotrijebiti audiovizualni aparati uz poštivanje želje i potrebe većine.
2. Zajedničke novine se ne iznose iz dnevnog boravka po sobama.

Članak 32.

Korištenje blagovaonice

1. U blagovaonici svaki korisnik ima svoje mjesto i svoj ubrus. Osoba zadužena za serviranje hrane pomoći će u podjeli hrane.
2. Hrana se korisnicima poslužuje u blagovaonici (doručak, ručak i večera), a uz liječničku preporuku u sobama.
3. Između obroka ne bi se trebalo ulaziti u blagovaonicu.
4. Korisnici nemaju potrebe ulaziti u kuhinju.
5. Korisnicima nije dopušteno iznošenje hrane, posuda i pribora za jelo iz blagovaonice.
6. Od liječnika preporučene dodatne obroke dostaviti će zaposlenici u sobu.
7. Čajna kuhinja u apartmanima daje mogućnost svakom korisniku pripremiti si kavu, čaj i slično pridržavajući se uputa o korištenju kuhala da ne dođe do požara.

Članak 33.

Korištenje drugih prostora Doma

1. Za ulazak ili izlazak iz dvorišta Doma koriste se dvoje stepenecie i dva dizala s jedne i s druge strane Doma.
2. Nikome nije dopušteno pustiti na ulicu korisnika koji se nije kadar sam vratiti. Također nije dopušteno pustiti goste ili posjetitelje bez znanja portira jer se time dovode u opasnost osobe i imovina Doma.
3. Korisnici koji koriste vlastiti automobil imat će svoj parking prostor uz posebnu karticu korištenja parkinga. Ne smije tu karticu davati ni pozajmljivati drugima, jer će mu se ista zbog zloupotrebe oduzeti.
4. Posjetitelji mogu koristiti redovno parkiralište kao i svi građani koji parkiraju pod istim uvjetima.
5. Korisnici neka ne ulaze u prostorije izvan prostora Doma predviđen za svećenike, tj. iznajmljene prostore.
6. Ako se dijelovi Doma dadnu na korištenje crkvenim potrebama, korisnici će biti na vrijeme obaviješteni mogu li prisustvovati tim susretima. Ako korisnici na njima ne mogu prisustvovati,

obavijestit će ih se koje prostorije i u kojem vremenu treba izbjegavati, a susretima ne smetati.

Članak 34.
Korištenje telefona

1. Ulaskom u Dom korisnici će zadužiti dva telefonska aparata: jedan za vanjsku a drugi za vezu unutar Doma.
2. Telefoni u zajedničkim prostorijama koriste se samo za kućne pozive.
3. Interni telefonski imenik dostaviti će se svakom korisniku i zaposleniku.

VI. OBRAĆUN I PODMIRIVANJE TROŠKOVA BORAVKA U DOMU

Članak 35.

Korisnik Doma sam podmiruje:

1. Telefonski račun
2. Troškove odjeće i obuće
3. Eventualne posebne (osobne) zahtjeve za hranu i piće
4. Sredstva za osobnu higijenu
5. Osobna putovanja
6. Boravak u lječilištu (na osobni zahtjev)

Članak 36.
Podmirivanje troškova boravka u Domu

1. Punu cijenu boravka u Domu određuje Ekonomsko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije na prijedlog Upravnog vijeća Doma.
2. Redoviti korisnik Vrhbosanske nadbiskupije potpisom Ugovora o korištenju Doma ne plaća Dom, jer to preuzima „Međupomoć“.
3. Korisnik Vrhbosanske nadbiskupije koji je mirovinu stekao na ime svoje službe izvan Nadbiskupije i za to vrijeme je uplaćivao „Međupomoć“, ima status kao korisnici iz stavka 2.
4. Korisnik Vrhbosanske nadbiskupije koji je mirovinu stekao na ime svoje službe izvan Nadbiskupije, a nije za to vrijeme uplaćivao „Međupomoć“, plaća punu cijenu boravka u Domu.
5. Korisnici iz drugih biskupija podmiruju punu cijenu troškova boravka u Domu.
6. Trošak boravka u Domu uplaćuje se unaprijed za mjesec koji započinje do petog dana u mjesecu.
7. Za redovitog korisnika Vrhbosanske nadbiskupije trošak boravka u Domu podmiruje „Međupomoć“. Ili ako dođe do rješenja da država daje mirovine, tada ide iz tog fonda plaćanje Doma.
8. Korisnici Vrhbosanske nadbiskupije na koje se odnosi stavak 4 i korisnici iz drugih biskupija cijenu boravka podmiruju sami ili njihova biskupija na način kako je to predviđeno Ugovorom o korištenju Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije.

Članak 37.

Korisnik zbog sigurnosti može svoja novčana sredstva povjeriti na čuvanje upravitelju Doma o čemu će primiti potvrdu kojom dokazuje vlasništvo nad pohranjenim sredstvima.

Pohranjena novčana sredstva može korisnik upotrijebiti sukladno svojim potrebama kad god to poželi, a preostala novčana sredstava raspodijelit će se onako kako je to korisnik predvidio oporukom.

Članak 38.

U slučaju kad korisnik Doma ne postupa odgovorno s vlastitim novčanim sredstvima, zbog psihofizičkog stanja upravitelj Doma ima pravo, novac od mjesečnog džeparca i intencija

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

uručiti odgovornoj sestri, koja je dužna korisniku predati onoliku svotu kolika mu je za opravданu potrebu dosta, a o primljenim i predanim sredstvima voditi blagajnički dnevnik.

Prije donošenja ovakove mjere, upravitelj Doma dužan je o okolnostima i razlozima izvijestiti Upravno vijeće Doma.

Mjera ostaje na snazi do opoziva upravitelja Doma ili Upravnog vijeća Doma.

Potpisom Ugovora korisnik potvrđuje da je upoznat s ovom odredbom Pravilnika te da istu prihvata u cijelosti i daje neopozivu suglasnost da se ova mjera u slučaju potrebe primjeni.

Članak 39.

Korisnik koji ode iz Doma zbog bilo kojeg razloga i bez obzira koliko vremena, plaća istu mjesecnu cijenu, tj. cijena se ne umanjuje zbog njegovog izbivanja.

Također korisniku koji ne dolazi redovito na obroke ne može se umanjiti visina mjesecne naknade za korištenje Doma zbog njegovog nedolaska.

VII. ODGOVORNOST ZBOG KRŠENJA ODREDBA PRAVILNIKA

Članak 40.

Za korisnika koji krši odredbe ovoga Pravilnika može se pokrenuti postupak o prekidu Ugovora boravka u Domu.

Odluku o prekidu Ugovora donosi Upravno vijeće Doma.

Ako korisnik zbog bolesti ne može shvaćati i provoditi odredbe ovoga Pravilnika, može se smjestiti u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu.

VIII. INFORMIRANJE KORISNIKA I ZAPOSLENIKA

Članak 41.

Upoznavanje s ovim Pravilnikom i drugim važećim aktima Doma provest će se tako što ih svaki korisnik primi i potpiše prije ulaska u Dom.

Zaposlenici su također obvezatni poznavati Pravilnike i druge akte Doma, a potpisat će one koje donosi i potvrđuje Upravno vijeće Doma. To su pravilnici i akti Doma koji tretiraju prava i obveze zaposlenika.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu odobrenjem predsjednika Upravnoga vijeća Doma. Pravilnik će biti objavljen u službenom glasilu Vrhbosanske nadbiskupije Vrhbosna.

Ovime se odobrava Pravilnik Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu broj 321/2011 i određuje da stupi na snagu 01. ožujka 2011. godine.

*Predsjednik Upravnog vijeća
preč. Luka Tunjić, generalni vikar*

*Preč. Ilija Orkić
kancelar*

Održana VI. Sjednica Vijeća za mlade

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

U prostorijama biskupijskog ordinarijata 26. studenog održana je VI. sjednica Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije. Na sjednici su se okupili predstavnici dekanata, te različitih udruga i skupina koje djeluju na prostoru Vrhbosanske nadbiskupije. Sjednicu je predvodio predsjednik Vijeća **Vinko kardinal Puljić**.

Na početku sjednice sve nazočne je pozdravio kardinal Puljić, zahvalio na zauzetosti svih Vijećnika, te ih pozvao da i dalje budu predani svom radu, te da tako doprinose bogatstvu pastoralu mlađih Vrhbosanske nadbiskupije.

Nakon usvajanja zapisnika s prethodne sjednice kardinal Puljić je imenovao nove članove Vijeća: **Ivana Galic**, nova predsjednica *Udruge katoličkih studenata „Emaus“*; **Gorana Lovrić**, odgovorna za *Katoličke skaute*, te **Renata Vrdoljak**, koordinatorica projekta *„Mali putokazi u život“*.

Nakon imenovanja vijećnici su prezentirali svoja izvješća. Naime, tema ove redovne jesenske sjednice je evaluacija ljeta i svi projekta realiziranih u proteklom periodu, kako na biskupijskoj razini, tako i u okviru djelovanja pojedinih Udruga, pokreta i skupina mlađih koji su aktivni na području Vrhbosanske nadbiskupije.

Svi Vijećnici su se složili kako se u projektima na biskupijskoj razini povećava broj mlađih, kao i broj župa koje uzimaju učešće. To su potvrdila i izvješća voditelja pojedinih projekata (*Ekumenski kamp „Friedensgrund BiH, Formacija animatora „Mladi za mlade“, te Internacionalni kamp „Friedensweg“*), što se može pripisati i zauzetosti svih vijećnika koji su promovirali ove, kao i ostale projekte, u mjestima svoga djelovanja.

O regionalnom *Taize susretu* koji se održao od 3. do 9. rujna u Sarajevu izvjestio je **Ivan Gavran**. On je istaknuo da su svi mlađi bili smješteni po obiteljima, što se može zahvaliti velikoj zauzetosti župnika grada Sarajeva koji su animirali vjernike da prime mlađe. Na Susretu je sudjelovalo oko 600 mlađih iz 16 europskih zemalja, najviše iz Hrvatske i Poljske, dok je iz Bosne i Hercegovine sudjelovalo oko 150 mlađih. Braća iz Zajednice su bili izuzetno zadovoljni organizacijom i pozitivnim duhom koji se tijekom susreta osjetio, te su nakon susreta poslali i pisma zahvale. Susret u Sarajevu im je ostao u sjećanju kao jedan od ljepših.

O realizaciji „72 sata bez kompromisa“ izvjestila je **Ivana Klačar**, koordinatorica projekta. Naglasila je da cijeli projekt i odaziv mlađih ne bi bio moguć bez animatora, mlađih koji su bili sudionici ljetnih kampova, volontera na regionalnom susretu, te konačno Vijećnika koji su bili regionalni koordinatori. Rekla je kako se kroz sve navedene projekte koji su prethodili samoj akciji stvorila mreža aktivnih mlađih i njihovih župnika, bez kojih cijeli projekt ne bi imao uspjeh. Statistički gledano realizirana su ukupno 42 projekta, 22 župe su prijavile projekte, a 66 grupa mlađih iz 50 župa vrhbosanske nadbiskupije radilo je na humanitarnim, kreativnim i socijalnim projektima. Sveukupno oko 1000 volontera i djelatnika je sudjelovalo u akciji. Iduća akcija će biti održana 2012.

O *Katoličkim skautima*, u odsutnosti Gorane Lovrić-voditeljice skauta, kratko je izvjestila **Lucija Vukoja**, koja je rekla kako je BiH postala 21. članica Federacije europskih skaутa. Četvero mlađih iz župe Stup, 24. listopada dalo je obećanja te su tako i službeno započeli s radom u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Trenutno rade na planiranju prvih kampova i obuke mlađih. **Vlč. Šimo Maršić** posebno je zahvalio **Antoniju Džolanu**, vijećniku Bugojanskog dekanata, koji je pomogao u organizaciji kampa skauta u župi Kandija. Dio mlađih koji je bio na tom kampu proći će formaciju kako bi postali katolički skauti.

O aktivnostima *Salezijanske mlađeži* za vrijeme ljetnih praznika, izvjestila je **Kristina Udovičić**. Pored Tečaja animacije, Kampa animatora na Risovcu, Formativnog kampa u Postirama, Hodočašća u Međugorje, najposjećenije je svakako bilo Dječje ljeto. Njih 260 u uzrasu od 8-13 godina, s odvojenom skupinom „Bebača“ - djece predškolske dobi, provelo je više od dva tjedna zajedno sa svojim voditeljima koji su za njih pripremili raznolik i bogat program.

U proteklom periodu *Frama* je imala tri veća događaja o kojima je izvjestio **Dragan Glavaš**, predsjednik Frame Bosne Srebrne. To su Franjevački hod u kojem je sudjelovalo četvero framaša iz Tuzle zajedno sa svojim duhovnim asistentom; Sportski susret Frame održan 18. rujna u

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Kiseljaku gdje je sudjelovalo oko 600 framaša iz 22 bratstva, te 13-ti Festival duhovne glazbe-Framafest na kojem su učešće uzelo 13 Frama. Pokrenuta je i diskusija o mogućnosti organiziranja Franjevačkog hoda u BiH, što će biti jedan od zadataka Frame u narednom periodu.

Dekanatski predstavnici prisutni na sjednici izvijestili su o aktivnostima i učešćima mladih i župa svojih dekanata. Svi su se složili kako se mladima nudi bogatiji program u usporedbi s prethodnim godinama, te da svatko može pronaći nešto za sebe. Istovremeno, istaknuli su kako se pojedine župe još uvijek nisu aktivirale i kako je potrebno u narednom periodu poraditi i na tome. Kardinal Puljić je pozvao Vijećnike da se ne uplaše poteškoća na koje nailaze i ne izgube volju, te da nastave raditi kao što su i do sada, jer njihova zauzetost daje vidljive plodove.

Kao nastavak ovog susreta Vijećnici su sudjelovali na duhovnoj obnovi 27. studenog koju je u prostorijama Vrhbosanske bogoslovije predvodio v.l. Jakov Kajinić, te se tako na najljepši način pripravili za Božić.

Vijeće za mlade je institucija koja koordinira sve aktivnosti za mlade koje se provode na području Vrhbosanske nadbiskupije, te je njegova uloga od velike važnosti za pastoral mladih. Ono polako postaje jedno prepoznato tijelo u Nadbiskupiji i nadamo se da će i dalje aktivno raditi na promoviranju kršćanskih vrijednosti među mladima.

Dr. Šimo Maršić,
tajnik Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Odobrenje Molitve za bolesnike po zagovoru fra Lovre

Datum: 22. siječnja 2011.
Broj: 114/2011

MOLITVA ZA BOLESNIKE PO ZAGOVARU FRA LOVRE

Milosrdni Bože, fra Lovro je služio tebi i bližnjima. Dok je obavljao svoju svećeničku službu pohađanja bolesnika i dijeljenja utjehe vjere, prekinut mu je mladi život u naponu snage. Po mučeničkoj smrti prinio ti je svoj život kao žrtvu. Čvrsto vjerujem da se nalazi među vjernim prijateljima i miljenicima i da nam svojim zagovorom kod tebe može pomagati. Molim te da po njegovu zagovoru milosrdno udijeliš zdravlje mom (mojoj) N. N. od njegove (njezine) bolesti. Obećavam da ću širiti štovanje fra Lovre i raditi na tome da ga Crkva proglaši blaženim kako bi se i drugi ljudi u njihovim potrebnama mogli utjecati tvome milosrđu po njegovu primjeru i zagovoru. To te molim po Kristu, našem Gospodinu. Amen.

Obrazloženje:

Predložak molitve, koji je sastavio fra Tomislav Čačić a fra Nikola Bošnjak dostavio na pregled i odobrenje vrhbosanskom nadbiskupu kardinalu Vinku Puljiću, obraćao se *izravno fra Lovri*. Posavjetovavši se s crkvenim pravnikom i postulatorom kauze Drinskih mučenica Mr. Markom Tomićem, preradio sam taj nacrt tako da se molitelj obraća *izravno Bogu*. Prepostavljam da će sliku i molitvu izdati župni ured pa bi to bilo protukanonsko štovanje Božjega ugodnika prije nego je za njega pokrenuta dijecezanska kauza.

Msgr. Mato Zovkić, arhiđakon toliški

Ovim se odobrava „Molitva za bolesnike po zagovoru fra Lovre“ Milanovića.

Vinko kard. Puljić
Nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Članovima Zbora konzultora Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Poziv na sjednicu

Datum: 27. siječnja 2011.

Broj: 125/2011.

Ovim pozivam na sjednicu članove Zbora konzultora Vrhbosanske nadbiskupije koja će se održati 17. veljače 2011. godine u prostorijama Ordinarijata s početkom u 15 sati.

Dnevni red:

Zapisnik s prošle sjednice

Sinoda Vrhbosanske nadbiskupije

Beatifikacija Sluge Božjega pape Ivana Pavla II. i hodočašće u Rim

Beatifikacija Službenica Božjih Drinskih mučenica

Dolazak pape Benedikta XVI. u Hrvatsku i hodočašće vjernika iz naše Nadbiskupije

Razno

Kao što se može vidjeti puno je milosnih događaja u ovoj godini vezanih za naše vjernike i cijeli narod. Ustrajna molitva i dobra organizacija će učiniti da oni dopru do svih vjernika, učvrste našu vjeru i iščupaju posijano sjeme beznađa. Uz ove dvije značajne beatifikacije i pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj razmišljat ćemo posebno o najavljenoj Sinodi u našoj Nadbiskupiji.

U iščekivanju susreta i sjednice iskreno Vas pozdravljam u Gospodinu.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Članovima Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Poziv na sjednicu

Datum: 27. siječnja 2011.

Broj: 126/2011.

Za mnoge događaje u našoj mjesnoj i općoj Crkvi smo molili i priželjkivali da se što prije, djelovanjem Duha Svetoga, i ostvare. Nebrojeno mnoštvo vjernika je to i izmolilo. Svjedoci smo ovih dana objavljivanja tih milosnih događaja za koje smo molili i koje smo iščekivali ali ih nismo uvrstili u redoviti Pastoralni kalendar naše Nadbiskupije. Za nas su toliko važni da je potrebno da i Svećeničko vijeće dadne svoj doprinos i viđenje kako ih najbolje proslaviti i pratiti njihovo ostvarenje. Zbog toga sazivam sjednicu Svećeničkog vijeća koja će se održati 28. veljače 2011. u prostorijama Ordinarijata s početkom 9.30 sati.

Dnevni red:

Zapisnik s prošle sjednice

Sinoda Vrhbosanske nadbiskupije

Beatifikacija Sluge Božjega pape Ivana Pavla II. i hodočašće u Rim

Beatifikacija Službenica Božjih Drinskih mučenica

Dolazak pape Benedikta XVI. u Hrvatsku i hodočašće vjernika iz naše Nadbiskupije

Razno

Dijeleći radost i zahvalu Bogu zbog ovih događaja iskreno Vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Članovima Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Poziv na sjednicu

Datum: 27. siječnja 2011.
Broj: 127/2011.

Ovim pozivam na sjednicu članove Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije koja će se održati 12. ožujka 2011. godine u prostorijama Ordinarijata s početkom u 14.30 sati.

Dnevni red:

Zapisnik s prošle sjednice
Sinoda Vrhbosanske nadbiskupije
Beatifikacija Sluge Božjega pape Ivana Pavla II. i hodočašće u Rim
Beatifikacija Službenica Božjih Drinskih mučenica
Dolazak pape Benedikta XVI. u Hrvatsku i hodočašće vjernika iz naše Nadbiskupije
Razno

„Velika nam djela učini Svesilni i opet smo radosni“ kliče psalmista. Za nas su, kao i za cijelu Crkvu, ovo uistinu velika djela. Raduju me ove dvije beatifikacije koje za nas imaju posebno značenje, kako za našu prošlost a još više neizvjesnu budućnost. Upravo ovi događaji govore da su mržnja i zlo kratkoga vijeka te daju nadu i skidaju tamne sjene s naših očiju i čine ovu neizvjesnost bistrijom i sigurnijom jer su se životi Velikoga Pape i Drinskih mučenica temeljili u Bogu. Još jednom smo svjedoci da tko god s Bogom gradi ne treba strahovati za svoju budućnost. Svaki Papin pohod jednom narodu je milosni dar i ispit savjesti vjernosti Petrovu nasljedniku i samome Bogu. Upravo taj ispit savjesti ćemo temeljito obaviti u najavljenoj Sinodi naše Nadbiskupije. Ovaj termin sjednice je iz praktičnih razloga jer je taj dan susret župskih Pastoralnih vijeće pa da većina vijećnika ne mora dva puta dolaziti u Sarajevo.

Radujući se i zahvaljujući Bogu zbog ovih milosnih događaja iskreno Vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Predmet: Poziv na VII. sjednicu Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 9. veljače 2011.
Broj: 202/2011

Prema članku 17. Statuta Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije, sazivam sjednicu Vijeća za mlade koja se ima održati 18. veljače 2010. u prostorijama Ordinarijata Vrhbosanske nadbiskupije, Kaptol 7 (Sarajevo) s početkom u 16:00 sati.

Dnevni red:

Pozdrav i uvodna riječ nadbiskupa Vinka Kardinala Puljića

Usvajanje zapisnika s prošle sjednice

Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije

Dekanatski križni put

Dekanatski susreti krizmanika

Svjetski dan mladih u Madridu

Promocija Centra

Razno

U subotu 19. veljače predviđen je nastavak rada Vijeća za mlade Vrhbosanske Nadbiskupije u prostorijama Katoličkog školskog centra Sv. Josip u Sarajevu.

U nadi da će se odazvati na sjednicu, sve Vas iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova.

*Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Članovima Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Sjednica novoimenovanog Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

25. veljače 2011. u 15 h.

Datum: 19. veljače 2011.
Broj: 255/2011.

Sazivam novoimenovano Ekonomsko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije na Prvu sjednicu u ovom mandatu 25. veljače 2011. u 15. sati u prostorijama Ordinarijata.

Dnevni red:

Ispovijest vjere i polaganje zakletve svih članova

Predstavljanje Pravilnika EVVN, po kojem će Vijeće raditi

Čitanje Zapisnika s prošle sjednice EVVN bivšeg sastava

Prikaz stanja poslovanja Ekonomata VN

Raspodjela pregleda pristiglih preslika župskih računa

Razmatranja o Imovini Nadbiskupije

Kuća u Vogošći, i druga imovina

Kuće u Zagrebu i u Dubrovniku

Donošenje odluke o prikupljanju sredstava za Centar mladih (predlaže se nedjelja 3. travnja 2011.)

Razno

Mole se članovi da unaprijed mogu razmotriti teme o kojima će se raspravljati, kako bi na sjednici bili što učinkovitiji.

Želeći uspješan rad, iskreno pozdravljam i blagosloviljam!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Dostavlja se:

Preč. Mr. Luki Tunjiću, generalnom vikaru
Mons. Bosiljku Rajiću biskupskom vikaru za pastoral
Preč. Marku Zupku, rektoru VBS-a
Preč. Marijanu Pejiću, rektoru Sjemeništa „Petar Barbarić“
Gospodinu dr. oec. Željku Šainu
Arhivu

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Predmet: Upoznajmo i širimo štovanje Drinskih mučenica

Datum: 21. veljače 2011.

Broj: 258/2011

Draga braćo misnici!
Dragi redovnici i redovnice!
Dragi vjernici!

Ova zemlja Bosna i Hercegovina koju nam je Bog dodijelio kao našu Domovinu, kroz dugu povijest je natapana tolikom krvlju, suzama i znojem. Mnogi su položili živote za svoju vjeru, te vjernost Kristu i Crkvi. Neke od njih je naše povjesno pamćenje sačuvalo kroz pisane dokumente, a mnoge je, nažalost, pokrio zaborav.

Htijući u nama probuditi vrednovanje te plemenite žrtve naših predaka, te se na njihovoj vjernosti nadahnjivati, ponukalo nas je pokretanje dijecezanskog procesa za Drinske mučenice u ono vrijeme kada je to bilo moguće napraviti, te ne samo oteti zaboravu, nego imati pred sobom svjetle likove za uzor i istinske zagovornike na nebu.

Dijecezanski postupak beatifikacije Službenica Božjih s. M. Jule Ivanišević i četiriju susestara, poznatih pod imenom Drinske mučenice, iz Družbe sestara Kćeri Božje ljubavi, otvoren u prosincu 1999. godine u Sarajevu, zaključen je u prosincu 2002. godine. Početkom 2003. god. svi spisi i dokumenti, s prijepisima i prijevodima na talijanski, predani su Kongregaciji za kauze blaženih i svetih u Rimu.

Nakon izdavanja Dekreta o valjanosti kauze, slijedio je drugi korak, tj. sastavljanje Pozicije u kojoj se, uz kraći prikaz krepostnoga života Službenica Božjih, nastojalo dokazati njihovo mučeništvo za vjeru i vrjednote Bogu posvećenoga života. Pozicija je napisana na talijanskom pod vodstvom Relatora p. Hieronima Fokinskog, SI, te je 15. srpnja 2008. god. predana Kongregaciji gdje je procjena i diskusija povjesne, stručne teološke komisije i kardinalskog zbora završena. Sveti Otac je potpisao dokument kojim je proces završen i dogovoren je datum proglašenja blaženim Časnih Službenica Božjih – tzv. Drinskih mučenica ili službeni naziv: s. **Jula Ivanišević i četiri susestre KBLJ.**

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Predviđen dan za proglašenje blaženim je subota 24. rujna 2011. godine. Svečani čin proglašenja će obaviti pročelnik Kongregacije za proglašenje svetih kardinal Angelo Amato. Za sada se predviđa u Sarajevu u prostorijama sportskog centra ZETRA, u 11,00 sati.

Želio bih Vas podsjetiti da je ovo prva kauza otvorena na području Vrhbosanske nadbiskupije, kao i prva u Družbi sestara Kćeri Božje ljubavi. Zbog vrlo složene društvene i političke situacije u Bosni i Hercegovini, među klerom i vjernicima katolicima osjeća se potreba za snažnim uzorima vjere, koje je Crkva uzdigla na čast oltara. Svjedočanstvo ovih pet Časnih Službenica Božjih, potvrđeno njihovom vlastitom krvlju 1941. godine, bilo je ohrabrenje mnogim vjernicima koji žive na ovim prostorima, a i drugdje, za vrijeme ova dva posljednja rata pa sve do danas. Treba istaknuti i činjenicu da Službenice Božje potječu iz tri različita naroda: jedna je Hrvatica – s. Jula (48 god.) iz Požeške biskupije, druga je hrvatska Mađarica iz Bjelovarsko - Križevačke biskupije s. Bernadeta (29 god.), dvije Slovenke – s. Krizina (56 god.) i s. Antonija (34 god.) iz biskupije Novo Mesto, te jedna Austrijanka – s. Berchmana (76 god.) iz Bečke nadbiskupije.

Zato vas, kao pastir ove mjesne Crkve, najljubaznije pozivam da radost proglašenja blaženim s. Jule Ivanišević i četiriju sestara KBLJ – poznate kao *Drinske mučenice* podijelite u zajedništvu slavlja.

Posebno predlažem da se kroz korizmene petke zajednice što bolje upoznaju s našim Drinskim mučenicama, te se prema njima probudi istinska ljubav i štovanje. Uvjerem sam da će svaka naša vjernička zajednica, kao i svaki vjernik osobno, posegnuti za dostupnim materijalima koji će ga upoznati s ovim izvrsnim primjerima posvjedočene ljubavi prema Kristu.

Sve druge informacije o pripremama i odvijanju svečanosti ćete blagovremeno dobiti. Radujući se tom milosnom događaju i vašem sudjelovanju iskreno vas pozdravljam, zazivam obilje Božjeg blagoslova i preporučam zagovoru Drinskih mučenica!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Predmet: Dodjela priznanja vjernicima Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 21. veljače 2011.
Broj: 259/2011

Svečani čin obilježavanja 130 -te obljetnice obnove redovne crkvene hijerarhije u BiH planiramo imati uz slavlje Naslovnika katedrale i naše nadbiskupije – slavlje Presvetog Srca Isusova. Za tu prigodu smo odlučili dati jedno Priznanje Vrhbosanske nadbiskupije po jednom angažiranom vjerniku laiku iz naših 13 dekanata. Zato vas, dekane, pozivam da se na dekanskoj koroni ili sastanku dogovorite i predložite iz svog dekanata po jednog laika prema dolje predloženim kriterijima. Također molim dekane da dostavite Ordinarijatu, uz ime predloženog laika, i razloge zbog kojih preporučuju baš tog dotičnog vjernika za Priznanje.

Kriteriji za dodjelu priznanja vjernicima Vrhbosanske nadbiskupije po dekanatima a prigodom 130 - te obljetnice ponovne uspostave redovne crkvene hijerarhije:

Svaki dekanat predlaže po jednog vjernika.

Predloženi vjernik treba biti u kršćanskom braku te da ima djecu. Jasno da dolazi u obzir vjernik čiji je supružnik umro a ispunjava ostale uvjete.

Treba biti aktivni vjernik koji je primio sve sakramente, ovisno o dobi i statusu, te da živi sakralno: redovito nedjeljom, blagdanom, pa radnim danom dolazi na sv. Misu; redovito

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

se pričešće i isповijeda (barem za Božić, Uskrs i patron župe...). Isti princip sakramentalnog života vrijedi i za njihovu djecu, s tim što se od djece, ako idu u školu, očekuje da idu na župski i školski vjerouauk (ako je školski organiziran), ministiraju, čitaju, budu članovi crkvenog zabora i drugih pastoralnih aktivnosti koje organizira župnik. A ako su odrasla djeca, mladići i djevojke, ili oženjeni/udati da žive kršćanski na način koji se traži i za roditelja kojeg se predlaže za priznanje.

Uz sakramentalni život očekuje se od predloženog vjernika sudjelovanje u pastoralnim aktivnostima u župi: pomagati župniku u pastoralu, karitativnom djelovanju, podržavati, odazivati se i prednjačiti u akcijama koje župnik organizira, a ako ima sluha da je član crkvenog zabora.

Predloženi vjernik bi trebao biti, ili je bio u prošlim sazivima, član ŽPV- a ili ŽEV- a.

Očekuje se da bude ugledan član župske zajednice, a svoj ugled je stekao živeći i svjedočeći svoju vjeru.

Očekuje se također ne samo da prednjači u akcijama koje organizira župnik nego da je i sam pokretač i organizator pojedinih akcija, planova, programa... te da sam, ako mu dopušta njegovo materijalno stanje, pomaže potrebnim obiteljima ili pojedincima u župi i čini djela milosrđa.

Podržavati, organizirati sa župnikom i odlaziti na hodočašće.

Trebao bi biti pretplatnik barem jedne katoličke tiskovine i sudjelovati u širenju katoličkog tiska.

Redovito bi trebao izmirivati svoje obvezne prema župi i župniku.

Kao što se vidi iz kriterija logično bi bilo da predloženi vjernik bude muškarac ili žena zrelij je dobi (iznad pedeset godina).

Kod slanja – predlaganja vjernika za nadbiskupijsko priznanje dekan treba napisati na kojem dekanskom susretu je taj vjernik predložen i u pisanim obliku, na osnovu ovih kriterija, obrazložiti zašto baš njega predlažu iz svog dekanata.

Po istom principu bi trebali učiniti župnici po župama t.j. jasno reći na kojoj sjednici vijeća je predložen taj vjernik te na osnovu ovih kriterija u pisanim obliku obrazložiti njegovu kandidaturu preko dekanata za nadbiskupijsko priznanje.

Očekujemo Vaše prijedloge za Priznanje u pisanim oblicima do 5. svibnja 2011. godine.
U iskrenoj želji dobre suradnje sve vas pozdravljam i na vas zazivam obilje Božjeg blagoslova!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

XIV. Susret ministranata Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, subota 14. svibnja 2011.
(KŠC i Crkva Kraljica sv. Krunice – Banjški Brijeg)

Datum: 24. veljače 2011.
Broj: 288/2011

UPUTE I SUGESTIJE ZA PRIPRAVU

Dopisom broj 2193/2010. od 27. studenoga 2010. (Vrhbosna br. 4/2010 str. 320) Nadbiskup vrhbosanski je najavio XIV. susret ministranata naše Nadbiskupije. Zbog „vrlo pozitivnih iskustava, posebno od strane ministranata“ on je zadaću priprave povjerio posebnom odboru i zadužio ga za organizacijske poslove.

Radi dobre pripreme i realizacije ovog programa molimo gospodu dekane i župnike, upravu Bogoslovije i bogoslove te upravu KŠC Sv. Josip u Sarajevu da ovom pastoralnom projektu

posvete dostatnu brigu i potporu. U tu se svrhu ovdje donose slijedeće upute i sugestije:

Programski sadržaji i priprava:

Župnici će pružiti priliku sudionicima susreta ministranata pojedinačno sakramentalno pomirenje u svojim župama.

Među sudionike župnici mogu uključiti i članove drugih liturgijskih grupa (čitači, pjevači...), ali valja paziti na dob i uzrast: neka to ne budu mala djeca i odrasle osobe. S tim što oni nemaju pravo uključivati se u natjecanje.

Dva su osnovna dijela zborovanja: liturgijski (procesija i svečano misno slavlje) te kulturni i sportsko-rekreacijski. (Ministranti nose vlastito ministrantsko ruho)

Lijepo je i korisno da u liturgijskom dijelu programa dođe do izražaja naša lokalna i krajevna raznolikost u zajedničkom misnom slavlju. Zbog toga dekani trebaju predvidjeti i neke sudionike koji kao predstavnici dekanata u liturgiji vrše posebne službe (o tome konkretnije u odlomku *Prijavljanje*).

Za prinos darova dekani će predvidjeti prikidan dar koji na neki način simbolizira kraj iz kojeg dolazi.

U drugom dijelu programa, koji je dijelom natjecateljski a dijelom revijalni, mogu aktivno sudjelovati samo uredno i pravodobno prijavljeni pojedinci i skupine. Prijavljanje je zadaća župnika i dekana. Uz prijavu svakako treba staviti i vođu ministrantske skupine: župe, dekanata...

Tema kviza znanja je, kako je najavljen u dopisu o Ministrantskom zborovanju (br 2193/2010., Vrhbosna 4/2010., str. 320), u duhu godine Memorija za solidarnost pod gesmom „Solidarnost ministranta u župnoj zajednici“. Pitanja za kviz će biti vezana uz sadržaj dopisa br. 1032/2009. objavljen u Vrhbosni broj 2/2009., str. 145 – 147., odnosno četiri točke u dopisu vezane za temu Memorija i sedam točaka vezanih za Solidarnost. Kao što znadete 24. rujna ove godine je proglašenje blaženim Drinskim mučenicima, što nas je ponukalo upoznati blaženike i svete u našem Hrvatskom narodu, a u Bosni i Hercegovini i Sluge Božjeg za kojeg je službeno pokrenut proces za proglašenje blaženima. Dakle, što se tiče Slugu Božjih za koje je pokrenut proces za proglašenje blaženim u BiH, već proglašenih blaženika i svetih u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, potrebno je znati samo njihova imena.

Ali o Drinskim mučenicama će trebati, osim imena i odakle su, znati malo više, barem one osnovne stvari: kojoj redovničkoj zajednici su pripadale, odakle su i kad odvedene u Goražde a kad su podnijele mučeničku smrt i zbog čega, još po koji važniji detalj te kad je pokrenut proces za proglašenje blaženim? Ovo i sve što je potrebno za kviz možete saznati u knjizi Zavjet krvljku potpisana, S. M. Slavica Buljan, FDC, Zagreb, 2010., II izdanje i u knjižici Postojane u vjernosti, Stjepan Lice, Zagreb, 2010.

O Drinskim mučenicama je pisao i svećenik Vrhbosanske nadbiskupije vlč. Anto Baković. Uvjereni smo da će mnogi ministranti biti sudionici u Misnom slavlju proglašenja blaženim tako da bi im ovo bila dobra priprava za slavlje.

I ove godine predviđamo mogućnost glazbenoga ili scenskog nastupa, koji je revijalnog a ne natjecateljskog karaktera. Tako će zborovi, solisti, folklorne ili dramske skupine moći drugima pokazati ono najbolje iz svojega repertoara. U obzir dolaze zborne ili solističke skladbe, skečevi, recitali, plesovi, pantomima...).

Propozicije za sudjelovanje:

U natjecateljskom dijelu programa mogu sudjelovati samo djeca četvrtog, petog, šestog, sedmog i osmog razreda osnovne škole (ne mlađi ni stariji). Prošlih godina su igrali i srednjoškolci, što nije korektno prema sudionicima koji se drže propozicija.

U malonogometnom turniru sudjeluje po jedna ekipa iz dekanata i to ona koja se za finale plasirala bilo razigravanjem na razini dekanata bilo međusobnim dogовором župnika u dekanatu.

U kvizu znanja i stolnom tenisu sudjeluju unaprijed prijavljeni predstavnici župa (po

jedan natjecatelj).

Glazbeni i scenski prilozi će se odvijati istovremeno dok traju natjecanja u kvizu, malom nogometu i stolnom tenisu. Stoga je vrijeme trajanja nastupa za svaku prijavljenu župu 7 minuta. Ako ne bude puno prijavljenih može i više od sedam minuta.

Prijavljanje sudionika:

Župnici prijavljuju uredu svog dekanata **ukupni broj** sudionika iz svoje župe, **imena** natjecatelja za kviz i stolni tenis te da li će nastupiti u glazbeno-scenskom programu ili neće.

Dekan prijavljuje organizatoru **po jednog** predstavnika dekanata za ministiriranje i za prinos darova kao i dar koji se prinosi u misnom slavlju.

Dekan također prijavljuje **natjecateljsku ekipu za mali nogomet**. Iz prijave treba biti jasno da li je natjecateljska ekipa sastavljena iz više župa ili samo jedna župa koja zastupa dekanat te koja je to župa.

Za svaku župu iz svoga dekanata te za dekanat u cijelini dekan popunjava posebni obrazac (dostavljen samo dekanima) i dostavlja ga organizacijskom odboru do **29. travnja 2011.**

Važna napomena: ekipe i pojedinci koji ne budu unaprijed prijavljeni neće sudjelovati u natjecateljskom dijelu programa! Također je važno napisati u prijavi tko je vođa skupine ministranata bilo župe, bilo da je organizirana pratnja na dekanskoj razini.

Neke tehničke napomene:

Ministranti izlaze iz autobusa kod katedrale, autobusi odlaze na prikladno parkiralište (najbolje mogućnosti su iza Vijećnice – na Bentabaši – i kod hotela *Holiday Inn*)

Ministrante će kod katedrale dočekati bogoslovi i upućivati prema KŠC „Sv. Josip“.

Iz KŠC „Sv. Josip“ se ide u procesiji na sv. Misu u crkvu Kraljica sv. Krunice (Banjski Brijeg)

Manji automobili moći će se parkirati na parkiralištima između katedrale i kurije (parkirno mjesto se plaća!); nema mogućnosti parkiranja u krugu KŠC.

Autobusi na odlasku mogu preuzeti ministrante na istom ili na drugom prikladnom mjestu, prema dogovoru s vozačem i vođom puta.

Dobro je upozoriti ministrante na uljudno ponašanje (psovke, bacanje smeća uokolo, uništanje inventara, dobacivanje prolaznicima, nekulturno ponašanje u trgovinama... su naša dosadašnja loša iskustva). Za očekivati je da pratitelji ministranata (svećenici, časne sestre, katehete ili druge odrasle osobe) budu cijelo vrijeme uz svoje ministrante.

Program susreta:

do 10.00 sati	- okupljanje ministranata u KŠC-u Sv. Josip i priprema za sv. Misu
10.15 sati	- procesija prema crkvi Kraljice sv. Krunice
10.30 sati	- sveta misa, a nakon svete mise okrepa
12.00 sati	- natjecanje u kvizu znanja, malom nogometu i stolnom tenisu
15.00 sati	- podjela nagrada i povratak kućama

Nadam se da ćemo svi doprinijeti kako bi i ovogodišnji susret ministranata prošao u lijepom i korisnom ozračju.

Lijepa je to prigoda da se ministranti iz naše Nadbiskupije susretnu, mole, igraju, druže... Nadam se također da će im i ovaj susret pomoći da u svojim župama služe s još više ponosa i žara.

U toj želji i nadi iskreno Vas pozdravljam.

msg. Bosiljko Rajić
Koordinator

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Prijave slati na jednu od slijedećih mogućnosti:

Vrhbosanska nadbiskupija
Kapitol 7, 71000 Sarajevo
Fax: 033 212-937
email: rajic@bih.net.ba

(Ukoliko Vam je jednostavnije možete zatražiti materijal i formulare na naznačeni emajl)

Predmet: Sjednica Definitorija Franj. prov. B. S. i Ordinarijata – 10. ožujka 2011.

**o. Fra Lovro Gavran, provincijal
SAMOSTAN SV. KRIŽA
Zagrebačka 18
BiH – 71 000 SARAJEVO**

Datum: 1. ožujka 2011.
Broj: 320/2011

Prema našem usmenom dogovoru, ovim sazivam Sjednicu Definitorija Franjevačke Provincije Bosne Srebrenе i Ordinarijata Vrhbosanskog dana 10. ožujka 2011. godine sa početkom u 15 sati.

Dnevni red:
Moguća područja suradnje u pripremanju nadbiskupijske Sinode
Sudjelovanje u zajedničkim pastoralnim programima
Razgovor o neriješenim pitanjima
Mirovinsko i zdravstveno osiguranje svećenika
Zajednička građevinska komisija (za crkve i kapele)
Sufinanciranje gradnje crkava
Suradnja među našim visokoškolskim ustanovama
Razno

Unaprijed iskreno zahvaljujem na sudjelovanju.

*Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Održana Sjednica svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

28. veljače u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu Svećeničko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije održalo je svoju sjednicu pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića.

U uvodnoj riječi kardinal Puljić je podsjetio da je institucija Svećeničkog vijeća nastala kao plod Drugog vatikanskog sabora koji na osobit način promiče sinodalnost Crkve. „Tako je i moja želja da u pastoralnom radu gajimo sinodalni duh. Ti znači žici skupa' ili žbiti zajedno na putu' te žgledati stvar zajedničkim očima“”, kazao je kardinal Puljić pojašnjavajući da taj duh pomaže

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

biskupu u vodstvu mjesne Crkve potičući suradnju svećenika i laika u pastoralnom radu. Istaknuo je da, u tom duhu, i u Vrhbosanskoj nadbiskupiji žele u ovim vremenima promatrati život žzajedničkim očima' i tražiti kako žići skupa' ka istom cilju. „Ideal je zajedništvo cjelokupnog klera, redovništva i cjelokupnog laikata kako bi se zajedno rješavali brojni problemi, pitanja i izazovi svagdašnjice.... Važno je da sami shvatimo i prihvativmo tu suradnju te trajno budemo otvoreni izgrađivati Crkvu u sinodalnom duhu“, rekao je Kardinal ističući važnost svjesnog i vjerodostojnog življenja svećeničkog i redovničkog poslanja.

Vijećnici su dali smjernice za izradu loga Sinode Vrhbosanske nadbiskupije i prigodne molitve za Sinodu. Za geslo su izabrali riječi koje ističu uskrslog Krista kao nadu i snagu vjernika. Tijekom diskusije o ciljevima Sinode, istaknuto je da će se, tijekom njezina trajanja, promatrati poratne prilike i vlastitu katoličku tradiciju kao i nove vanjske prilike te tražiti rješenja utemeljena na vjeri i nadi u uskrslog Krista te u skladu s cjelokupnim naukom Crkve pomažući da župe iznova otkriju svoje mjestu u vrhbosanskoj mjesnoj Crkvi. Spomenuto je da se na kraju Sinode očekuju zaključci i programi koji bi se potom provodili. Naglašena je potreba da se, u duhu Drugog vatikanskog sabora, što temeljitije zahvati u djelovanje osobito pastoralnih struktura nadbiskupije te trajnog vraćanja na izvore kojima je temelj Isus Krist. Ukažana je potreba da se bude otvoren za sve crkvene teme među kojima su i tema nove evangelizacije kao i uloga redovništva u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Vijećnici su upoznati i s pripremama za organiziranje hodočašća u Rim na svečanost proglašenja blaženim pape Ivana Pavla II. za koje se već pripremaju mladi iz Nadbiskupskog centra za mlade koji nosi njegovo ime. Kardinal Puljić je upoznao vijećnike o prvoj sjednici Organizacijskog odbora za proglašenje blaženim Drinskih mučenica koje će biti organizirano 24. rujna 2011. u Sarajevu. Vijećnici smatraju važnim da se tijekom priprave naglasak stavljat na duhovnu veličinu pet sestara Kćeri Božje ljubavi, koje su bile različitih nacionalnosti, a podnijele su smrt iz ljubavi prema Bogu i čovjeku u potrebi. Bilo je riječi i o pripravi za hodočašće u Zagreb na susret s Papom Benediktom XVI., 4. i 5. lipnja 2011. Istaknuto je da se Sveti Otac tom prigodom želi susresti na osobit način s obiteljima, te je, u tom duhu, razmišljano o načinima što boljeg pastrolanog rada s obiteljima i u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Istaknuta je potreba osnivanja Ureda za pastoral obitelji na razini Nadbiskupije, u kojem bi odgovorne osobe planirale i koordinirale cjelokupan pastoral obitelji na svim razinama.

Dr. Šimo Maršić

Održana sjednica Zbora konzulora VN

17. veljače 2011.

U prostorija Nadbiskupskog ordinarijata u Sarajevu, 17. veljače 2011. godine održana je Sjednica Zbora konzultora VN. Uz predsjedanje nadbiskupa Vinka kard. Puljića, vijećnici su razgovarali o Sinodi Vrhbosanske nadbiskupije, o beatifikacija Sluge Božjega pape Ivana Pavla II. i hodočašću u Rim, o beatifikacija Službenica Božjih Drinskih mučenica, te o dolasku pape Benedikta XVI. u Hrvatsku i hodočašću vjernika iz naše Nadbiskupije u Zagreb.

Nakon čitanja Zapisnika s prošle sjednice nadbiskup Vinko je zamolio nazočne da se očituju o poslanim materijalima za Sinodu VN, koju je objavio. Izjašnjavali su se pojedini konzultori o grbu Sinode i o predloženim molitvama. Zajednička ideja je da bi trebalo ponuditi profesionale da izrade logo Sinode. Usvojen je predloženi moto Sinode: „Ja sam s vama!“ (Mt 28,20)

Potom su konzultori predlagali imena kandidata za tajnika Sinode. Uz tajnika će biti potrebito oformiti timove za rad po sektorima.

Beatifikacija sluge Božjega pape Ivana Pavla II., koji je dolazio u Bosnu i Hercegovinu dva puta, te u Hrvatsku tri puta, bit će 1. svibnja ove godine. Tom činu proglašenja blaženim bi trebali nazočiti i naši predstavnici. Na taj bi se očitovala naša povezanosti i zahvalnost prema istinskom prijatelju Hrvatskog naroda. Procjenjuje se da će tih dana biti u Rimu biti oko dva miliona hodočasnika.

Posebno važna tema sastanka je bila beatifikacija Službenica Božjih Drinskikh mučenica s. Jule i 4 susestre, a koje se ima dogoditi 24. rujna ove godine. Predloženo je mjesto svečanog proglašenja blaženim u sportskoj dvorani Zetra u Sarajevu. Razloga je više, a bitna je činjenica da se petnaestak tisuća osoba može smjestiti u jedan prostor koji je natkriven, a kako je riječ o jeseni – moguća je kiša ili hladan dan. Drugi razlog je već postojeća infrastruktura... Skup je informiran o poslanim obavjestima biskupima u BiH, Hrvatskoj, Sloveniji, Crnoj Gori, Srbiji, Makedoniji. Bit će potrebno animirati i informirati vjernike o budućim blaženicama. Mons. Zovkić je informirao konzultore da će u katedrali kroz korizmene petke biti propovijedi o Drinskim mučenicima. A takav model može biti i za druge župe. Jako je važno upoznati vjernike sa novim blaženicama, a onda će biti i dovoljno ljudi koji će htjeti hodočastiti taj dan u Sarajevo.

Dolazak pape Benedikta XVI. u Zagreb – u Hrvatsku povezan je sa željom isticanja važnosti obitelji... Papa želi ohrabriti obitelji; puno je abortusa, rastava brakova, drugih problema vezano za brak. Kako spasiti brakove? Što činiti da im se pomogne? Konstatirano je da ovaj put nećeemo iz Ordinarijata ništa organizirati za hodočašće susreta s Papom u Zagrebu. Neka se župe angažiraju i povedu vjernike. Neka se župnici organiziraju. Važna je teologija hodočašća!

Konzultori su iznijeli činjenice da mi nemamo programa za pomoći obiteljima sa više djece. Razmišljalo se naglas kako pomoći onima koji već imaju djecu. Zatim pitanje kako pomoći rastavljenima? I u gradu i u selima je puno jedinaca, malo djece, samci u roditelja.

Generalni vikar Luka Tunjić je predložio da se kroz proljetne korone pripravi građa i razmišlja o obiteljima. Dr. Pavo Jurišić, dekan KBF je rekao kako je narušen pojam svetog. *Kao da ništa više nije sveto. Potrebno je jasno i hrabro reći što je sveto, odgajati ljude, reći im što je važno i s čim nema pogodažanja...*

Na koncu je bilo postavljeno pitanje trajnog đakonata u našoj Nadbiskupiji. Jedan zavšeni teolog je izrazio želju inkardinirati se kao trajni đakon u Vrhbosansku nadbiskupiju. Nakon saslušanih razmišljanja o trajnom đakonatu, te o mogućnostima i potrebama u dijecezi, Nadbiskup Vinko je rekao da će ići na BK BiH s tim prijedlogom.

Ilija Orkić

Održana VII. Sjednica Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

U prostorijama biskupijskog ordinarijata 18. veljače održana je VII. sjednica Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije. Na sjednici su se okupili predstavnici dekanata, te različitih udruga i skupina koje djeluju na području Vrhbosanske nadbiskupije.

Na početku sjednice sve nazočne je pozdravio kardinal Vinko Puljić, zahvalio na zauzetosti svih Vijećnika kojom doprinose bogatstvu pastoralna mladih naše nadbiskupije.

Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije

Prijedlog ovogodišnjeg programa koji će se ponuditi mladima na Danu mladih Vrhbosanske nadbiskupije predstavila je Lucija Vukoja, koordinatorica susreta. 40-ti po redu Dan mladih, održat će se 27. i 28. svibnja u Gospinom svetištu Kondžilo pod motom „Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, učvršćeni vjerom“ (Kol 2,7). Ove godine mlade očekuje bogatiji program. Na samom ulazu u župno dvorište svi hodočasnici će imati priliku proći kroz Labirint vjere, gdje će ih animatori kroz igru i zabavu uvesti u ovogodišnji susret. U 9:00 će započeti „Festival vjere“ koji će voditi animatori Kreševskog dekanata. Kroz skećeve i pjesme u sat vremena, pokazat će s kojim se problemima današnji mladi susreću, kako pronalaze rješenje i kako im vjera u tome pomaže. Nakon uvodnog programa i pokorničkog bogoslužja, svi hodočasnici će se u procesiji s Gospinom slikom uputiti na brdo Kondžilo gdje će kardinal u podne služiti sv. Misu. Po povratku s brda služit će se ručak, a onda će mladi kroz Sajam vjere imati mogućnost naučiti nešto o skupinama i pokretnima mladih koji djeluju na području naše nadbiskupije. U sat vremena mladi će moći posjetiti 15-ak standova informirati se, ali i osvojiti poneku nagradu. Svaka skupina će pred mlade staviti male

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

izazove. Oni koji ih uspješno riješe svoja imena će ubaciti u kutiju, a najsretniji će moći osvojiti put na Svjetski dan mlađih u Madridu, Ljeto u Taize-u, besplatnu formaciju animatora, učešće na KMNL-u oslobođeno kotizacije, majice, knjige i sl.

Dekanatski susreti mlađih

U nastavku sjednice Ivana Vidović je podsjetila Vijećnike na uspjeh prošlogodišnjeg Dekanatskog križnog puta koji se održao u Sutješkom dekanatu. Predložila je da se ove godine Križni put održi petak pred Cvjetnicu, 15. travnja, u svim dekanatima, te je pozvala vijećnike da oni budu organizatori u svom dekanatu. Tako su se Vijećnici Bugojanskog, Tuzlanskog, Kreševskog i Žepačkog dekanata izjasnili da će pokušati zajedno s dekanom i animatorima u svom dekanatu organizirati Križni put.

O Dekanatskom susretu krizmanika govorila je Lucija Vukoja. Istaknula je kako će ove godine u 44 župe naše nadbiskupije preko 2000 mlađih primiti sakrament Krizme. To je velika skupina mlađih s kojom se treba sustavno raditi kako bi i nakon krizme ostali aktivni u svojim župnim zajednicama. Prihvaćen je prijedlog da se ove godine u dva dekanata održi Dekanatski susret krizmanika. Susret će biti zabavno-edukativnog karaktera, a animirat će ga i voditi animatori Vrhbosanske nadbiskupije.

U nastavku sjednice, bilo je govora o potrebi promocije gradnje Centra kako bi se što veći broj mlađih uključio u gradnju Našeg centra za našu budućnost. U narednom razdoblju bit će otvoreni i humanitarni brojevi na kojima će svatko moći jednim pozivom donirati 1 KM i tako malim prilogom pripomoći izgradnji Centra koji će biti mjesto susreta svih mlađih naše nadbiskupije.

Predstavljen je posjet pape Benedikta XVI. Zagrebu 4. i 5. lipnja, te susret s mlađima. Nadbiskupijski centar za pastoral mlađih „Ivan Pavao II.“ će organizirati odlazak mlađih naše nadbiskupije. Svi mlađi koji žele ići na susret morat će se registrirati preko Ureda za mlade, kako bi dobili propusnice za ulazak na Trg bana Jelačića, gdje će biti molitveno bdijenje s Papom 4. lipnja, te na hipodrom gdje će dan poslije biti služena sv. Misa. Svim hodočasnicima će biti osiguran smještaj na Zagrebačkom velesajmu. Ured za mlade će ponuditi organizaciju i prijevoz, te majice po kojima ćemo biti prepoznatljivi. Kontakt osoba za sva pitanja u vezi susreta s Papom je Marko Baškarad.

Svi Vijećnici su nastavili rad i dan poslije u prostorijama KŠC-a sv. Josip u Sarajevu. Radili su na razradi programa pojedinih susreta, evaluaciji „72 sata bez kompromisa“, ali i na podjeli zaduženja za pojedine projekte.

Dr. Šimo Maršić

Izvještaj sa sjednice Ekonomskog Vijeće Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, 25. Veljače 2011.

Dana 25. veljače 2011. godine u Ordinarijatu vrhbosanskom, pod presjedanjem uzoritog gospodina Vinka kardinala Puljića održana je sjednica novoimenovanog Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.

Novoimenovani članovi EVVN su: preč. Luka Tunjić, generalni vikar; preč. Marko Zubak, rektor VBS; preč. Marijan Pejić, rektor Nadbiskupijskog sjemeništa i dr. Zdravko Šain. Imenovan je također i mons. Bosiljko Rajić, ali je uslijed obaveza bio odsutan.

Nakon položene isповijedi vjere i zakletve članovi vijeća su upoznati sa novim odobrenim Pravilnikom EVVN po kojem će se u buduće ovo vijeće ravnati. Ekonom VN preč. Luka Kesedžić prikazao je ekonomsko poslovanje vrhbosanske nadbiskupije koje obuhvaća prihode i rashode te statistički upoznao s cjelovitim poslovanjem. Također je EV razmotrilo upravljanje

s imovinom Vrhbosanske nadbiskupije koju treba uzdržavati i neriješena pitanja privoditi kraju kao što su vila Salvator u Dubrovniku; zgrade u Zagrebu - Stenjevcica 6 i 8., te pitanje vraćanje imovine koja je nacionalizirana.

Posebna točka razmatranja su bila izvješća (preslici) blagajničkih dnevnika sa župa. Konstatirali su da neke župe konstantno već nekoliko godina ne dostavljaju na vrijeme preslike blagajničkih dnevnika. Ovaj puta, ekonom preč. Kesedžić je dobio zadatak da pošalje pismeno upozorenje župnicima da do određenog roka dostave svoje obvezne. Na sjednici EV je odobrilo prikupljanje sredstava za centar mladih Ivan Pavao II, kao dodatnu milostinju koja će se skupljati 3. travnja o. g., a uz prikupljanje milostinje važna je i animacija župljana, posebno mladim da se zainteresiraju za ovaj centar.

D. Topić

Dekanatski susreti u Nadbiskupskom ordinarijatu 2011. – „Komunikacija“

(Sarajevo, 4. – 23. veljače 2011. godine)

Po već ustaljenoj praksi - svećenici, koji djeluju kao župnici u vrhbosanskoj nadbiskupiji, sudjelovali su na Dekanatskim susretima u Ordinarijatu. Za ove susrete su bili pozvani i župni suradnici, kao i župni vikari.

Od 4. do 23. veljače kroz 13 termina župnici iz 13 dekanata sudjelovali su na radnom susretu u Ordinarijatu. Glavna tema susreta je bila: Komunikacija – metode komunikacije.

Prije samih susreta, župnici bi obično dostavljali u kancelariju godišnju župnu statistiku i prijepise matica, a u kancelariju ekonomata godišnja izvješća o gradnji u župi i prijepise Blagajničkog dnevnika. Uz to su i izmirivali dugove prema Ordinarijatu.

Sastancima je predsjedao nadbiskup Vinko kardinal Puljić, koji je i predvodio i koordinirao rad susreta. Uz njega i župnike, sastancima su još nazočili generalni vikar preč. mr. Luka Tunjić, zatim arhiđakon pojedinog arhiđakonata, kancelar preč. Ilija Orkić i ekonom preč. Luka Kesedžić.

Na početku susreta nazočne je pozdravljao Nadbiskup, a zatim bi prepustio riječ gosp. Zlatku Maliću i vlč. Josipu Vajdneru. Gosp. Malić, uposlenik Caritasa BK BiH, zanimljivim načinom je predstavio značaj komunikacije, te prezentirao stilove agresivne, pasivne i asertivne komunikacije. U terminima sprječenosti istu temu je predstavio mons. Bosiljko Rajić, pastoralni vikar Vrhbosanske nadbiskupije... Župnici su imali mogućnost iznijeti u pisanim oblikama svoje osvrte na rad nadbiskupske Kancelarije i Ekonomata, te uputiti pohvale, kritike i prijedloge, kako bi se bolje odvijala komunikacija i život u Nadbiskupiji.

Glavni urednik Katoličkog tjednika, vlč. Vajdner je govorio o važnosti pisane riječi, te posebno o strukturi pisanja vijesti.

U drugom dijelu susreta Nadbiskup je svećenike informirao o važnijim događajima u Nadbiskupiji: o proglašenju blagopokojnog pape Ivana Pavla II. Blaženim, zatim o pohodu pape Benedikta XVI. Zagrebu početkom lipnja; o pripravi za brak u našoj Nadbiskupiji.

Tu su još bile i teme o dodjeli priznanja zaslužnim vjernicima iz naše nadbiskupije – 13 osoba iz 13 dekanata će primiti posebno priznanje uz 130 godina djelovanje Vrhbosanske nadbiskupije.

Ponajviše pažnje je privuklo informiranje o proglašenju blaženih sestara Drinskih mučenica, a koje se ima dogoditi 24. rujna 2011. u dvorani Zetra u Sarajevu. Nadbiskup je potakao župnike da animiraju župljane na dolazak za taj dan, ali još više da upoznaju vjernike tko su bile sestre Drinske mučenice.

Neizostavna tema susreta je bila i Sinoda, koju je Nadbiskup nagovijestio uoči Božića 2010. godine. Najprije će biti izabrani tajnik i odbor Sinode, a zatim će se kroz naredne godine prikupljati materijal za sinodu.

Pojedini su župnici iznosili i posebnosti njihovih dekanata, kao što su problemi oko ukopa u

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Tuzlanskom dekanatu ili malo svijeta u Derventskom dekanatu. Ponegdje se događaju i napadi na crkvene objekte, najčešće iz koristoljublja.

Izmjenjene su i informacije svećenika o poduzetim aktivnostima u župi glede pomoći obiteljima.

Jedan broj svećenika se ispričao zbog nemogućnosti dolaska na susrete ili su došli drugi dan s drugim dekanatom

Ilija Orkić

Susret Župnih ekonomskih vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Susret Župnih ekonomskih vijeća u Vrhbosanskoj nadbiskupiji održan je u subotu 5. ožujka 2011. u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu. Sudjelovalo je 63 vijećnika i 12 župnika. Na početku susreta sve sudionike pozdravio je nadbiskup i metropolita vrhbosanski Vinko kardinal Puljić koji je pritom naglasio važnost današnje teme *Komunikacija* unutar župnih zajednica. On je naglasio da ove godine obilježavamo 130 godina uspostave redovne hijerarhije u BiH, dočekujemo papu Benedikta XVI u Hrvatskoj te da je proglašenje blaženim Drinskih mučenica.

Središnje izlaganje na temu „Komunikacija u župnim zajednicama“ održao je pastoralni vikar Bosiljko Rajić. On je u svom izlaganju istaknuo važnost komunikacije po kojoj možemo puno dobra činiti u zajedničkom interesu.

Župna zajednica, koja u središte stavlja svoju vjeru u Isusa Krista, otvorena je za sve one koji traže i pitaju: o Bogu i čovjeku i koja je pozvana da u Kristovoj vjeri ostvaruje zajedništvo, slavljenje Boga, služenje i svjedočenje, istaknuo je predavač.

Euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda predvodio je Vinko kardinal Puljić uz koncelebraciju generalnog vikara preč. Luke Tunjić i 15 svećenika. U propovijedi je kardinal govorio o važnoj ulozi ekonomskih vijeća u pomaganju župnicima u upravljanju crkvenim dobrima. Istaknuo je važnost rasta žive zajednice koja u svoje središte stavlja Isusa Krista i ostvaruje svoje poslanje služenja, slavljenja Euharistije i ostvaruje djelotvornu ljubav. Poslije euharistijskog slavlja nastavljeno je zajedničko druženje uz zajednički objed i razgovor.

Župna ekomska vijeća djeluju u župama od 2000-te godine sa svrhom suradnje i pomađanja župnicima u ekonomskom poslovanju i u upravljanju vremenitim dobrima župe.

B. R.

Susret Župnih pastoralnih vijeća VN

12. ožujka 2011.

Susret Župnih pastoralnih vijeća u Vrhbosanskoj nadbiskupiji održan je u subotu 12. ožujka u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu. Oko dvjesto deset sudionika pastoralnih vijećnika sa svojim župnicima pozdravio je na početku nadbiskup i metropolita vrhbosanski Vinko kardinal Puljić, koji je pritom naglasio važnost susreta u godini kada obilježavamo 130 godina uspostave redovne hijerarhije u BiH. Nadbiskup je istaknuo i veliki događaj proglašenja blaženim Drinskih mučenica i pape Ivana Pavla II te posjet pape Benedikta XVI. Hrvatskoj. Središnje predavanje na temu „Komunikacija u župnim zajednicama“ održao je pastoralni vikar mons. Bosiljko Rajić.

On je u svom izlaganju istaknuo važnost komunikacije, koja je temelj dobre organiziranosti i razvoja pastoralnog rada i potpore kršćanskem življenju cijele župne zajednice. Za rast i život župne zajednice istaknuo je našu zadaću da „svjedočimo radosnu poruku i Božju ljubav svakom čovjeku, da gajimo kršćansko zajedništvo i slavimo Euharistiju kao zajedništvo s Isusom Kristom, da pomažemo i jačamo ljudе u svakodnevnom životu i da činimo kako bi na koncu

Božja ljubav bila konkretna u ljubavi prema bližnjemu".

Euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda predvodio je Vinko kardinal Puljić uz concelebraciju generalnog vikara preč. Luke Tunjić i 25 svećenika. U propovijedi je kardinal govorio o važnoj ulozi pastoralnih župnih vijeća u pastoralnom radu i istaknuo je važnost žive zajednice, koja u središtu života mora imati Isusa Krista a u komunikaciji jedni s drugima uvijek treba pokazati spremnost na praštanje, pomirenje i razumijevanje. Pozvao je pastoralna vijeća da u svom radu budu potpora i pomoć župnicima koji imaju važnu i odgovornu zadaću.

Poslije euharistijskog slavlja nastavljeno je zajedničko druženje uz zajednički objed i razgovor.

Župna pastoralna vijeća djeluju u župama od 2000 –te godine sa svrhom suradnje i poma-
ganja župnicima u planiranju i organiziranju župnog pastoralala.

B. R.

Održana sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, 12. ožujka 2011.

Pod predsjedanjem vrhbosanskog nadbiskupa uzoritog kardinala Vinka Puljića 12. ožujka 2011. održana je u Nadbiskupskom ordinarijatu sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije. Sudjelovalo je 27 članova. Na dnevnom redu su bile teme o važnim događanjima u ovoj godini.

Proglašenje blaženim Drinskih mučenika u rujnu 2011. u Sarajevu je važan događaj za našu mjesnu crkvu. Nadbiskup je u veljači poslao poruku svim svećenicima, redovnicima i redovnicama te svim vjernicima *Upoznajmo i širimo štovanje Drinskih mučenica*. Za tu svečanost predviđen je Olimpijski centar Zetra koji može primiti veliki broj hodočasnika. Za pripremu su osnovani odbori koji će raditi na pripremi.

Na sjednici je nadbiskup uveo u temu i održavanje Sinode Vrhbosanske nadbiskupije o kojoj se razgovaralo na dekanatskim susretima, svećeničkom vijeću, vijeću konzultora i na drugim susretima i sjednicama. Nakon početne pripreme bit će osnovano i povjerenstvo koje će koordinirati daljnju pripremu.

Pastoral obitelji treba intenzivirati uzimajući u obzir današnje prilike u kojima obitelji žive i djeluju. Ova tema je razmotrena u vidu pastoralnog posjeta pape Benedikta XVI Hrvatskoj (4/5. lipnja) s naglaskom na pastoralu obitelji. Naše župe će, svaka prema svojim mogućnostima, organizirati hodočašće na susret s papom.

Proglašenje blaženim Ivana Pavla II u Rimu (1. svibnja) je važan događaj i za našu mjesnu crkvu koju je papa posjetio dva puta za svoga pontifikata. Razmatrana je mogućnost organiziranja hodočašća za tu prigodu.

Bosiljko Rajić

Stadlerovi dani u godini 2011.

Solidarnost na djetetu

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

8. siječnja: Subota nakon Bogojavljenja

Čitanja: 1 Iv 4,7-10; Ps 72,1-2.3-4ab.7-8; Mk 6,34-44.
Tema: „U danima njegovim cvjetat će pravda“

8. veljače: Utorak Petog tjedna kroz godinu

Čitanja: Post 1,20-2,4a; Ps 8,4-5.6-7.8-9; Mk 7,1-13.
Tema: „Božja volja“ (Bog stvara svojom voljom, sve čini novo i sve je dobro. Stadler želi u svemu slijediti Božju volju.)

8. ožujka: Srijeda Devetog tjedna kroz godinu

Čitanja: Tob 2,10-23; Ps 112,1.2. 7b-8.9; Mk 12,13-17.
Tema: „Pod zaštitom sv. Rafela“ (Sluga Božji Josip Stadler stavlja Družbu sestara Služavki Malog Isusa pod zaštitu sv. Rafaela.)

8. travnja: Petak Četvrtog tjedna korizme

Čitanja: Mudr 2,1a.12-22; Ps 34,17-18.19-20.21-23; Iv 7,1-2. 10.25-30.
Tema: „Pomoć je moja u imenu Gospodina koji je stvorio nebo i zemlju“ (Stadlerovo pouzdanje u Boga koji sve uzdržava i svime upravlja.)

8. svibnja: Treća uskrsna nedjelja

Čitanja: Dj 2,14.22-26; Ps 16,1-2a.5.7-8.9-10.11; 1 Pt 1,17-21; Lk 24,13-35.
Tema: „Kocka pade na Matiju“ (Josip Stadler, između braće izabran posebnim Božjim odabirom da bude Pastir napačenog stada koje mu je povjereno da mu rane vida i da ga prosvjetom ogrije i prosvijetli.)

8. lipnja: Srijeda Sedmog tjedna po Uskrsu

Čitanja: Dj 20,28-38; Ps 68,29-30-33-35a.35b-36c; Iv 17,11b-19.
Tema: „Sada vas povjeravam Bogu i Riječi milosti njegove“ (Stadler na završetku svog života upravlja riječi ohrabrenja svima da prihvate stanje kakvo jest i da se pokušaju organizirati kako bi se u zajedništvu očuvali od svih nevolja koje bi ih mogle zadesiti.)

8. srpnja: Petak Četrnaestoga tjedna kroz godinu

Čitanja: Post 46,1-7. 28-30; Ps 37,3-4.18-19.27-28.39-40; Mt 10,16-23.
Tema: „Ne boj se, ja sam s tobom“ (Stadlerov osjećaj da je Bog uz njega i da je u svim kušnjama života Srce Isusovo izvor sve utjehe i milosti.)

8. kolovoza: Ponedjeljak Devetnaestog tjedna kroz godinu: Sveti Dominik

Čitanja: Pnz 10,12-22; Ps 147,12-13.14-15.19-20; Mt 17,22-27.
Tema: „Bog pruža svoju ruku nad nama da nas svojim blagoslov zaštiti“ (Stadler je uvijek osjećao Božju milost i njegovu snagu kako ga vodi.)

8. rujna: Srijeda: Blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije

Čitanja: Mih 5,1-4a; Ps 13,6ab.6cd; Mt 1,18-23.
Tema: „Marija je majka naša“

8. listopada: Subota Dvadesetsedmoga tjedna kroz godinu

Čitanja: Jl 4,12-21; Ps 97,1-2.5-6.11-12; Lk 11,27-28.
Tema: „Gospodin je pravda naša“ (Vrijeme u kojemu će Gospodin izliti svoju pravdu i milost na sve.)

8. studenoga: Utorka Tridesetdrugog tijedna kroz godinu
Čitanja: Mudr 2,23-3,9; Ps 34,2-3.16-17.18-19; Lk 17,7-10.
Tema: „Bog je stvorio čovjeka da živi“

Božja volja

8. veljače: Utorka Petog tijedna kroz godinu
 Čitanja: Post 1,20-2,4a; Ps 8,4-5.6-7.8-9; Mk 7,1-13.

Čitanje: Post 1,20-2,4a

Čitanje Knjige postanka

I reče Bog: „Nek vodom povrvi vreva živih stvorova, i ptice nek nad zemljom polete svodom nebeskim!“ I bi tako! Stvori Bog morske grdosije i svakovrsne žive stvorove što mile i vrve vodom i ptice krilate svake vrste. I vidje Bog da je dobro. I blagoslovi ih govoreći: „Plodite se i množite i napunite vode morske! I ptice neka se namnože na zemlji!“ Tako bude večer, pa jutro - dan peti.

I reče Bog: „Neka zemlja izvede živa bića, svako prema svojoj vrsti: stoku, gmazove i zvjerad svake vrste!“ I bi tako! I stvori Bog svakovrsnu zvjerad, stoku i gmazove svake vrste. I vidje Bog da je dobro.

I reče Bog: „Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci - svoj zemlji - i svim gmazovima što gmižu po zemlji!“

Na svoju sliku stvori Bog čovjeka,
 na sliku Božju on ga stvori,
 muško i žensko stvori ih.

I blagoslovi ih Bog i reče im: „Plodite se, i množite, i napučite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama morskim i pticama nebeskim i svim živim stvorovima što gmižu po zemlji!“ I doda Bog: „Evo, dajem vam sve bilje što se sjemeni, po svoj zemlji, i sva stabla plodonosna što u sebi nose svoje sjeme: neka vam bude za hranu! A zvijerima na zemlji i pticama u zraku i gmazovima što gmižu po zemlji u kojima je dah života - neka je za hranu sve zeleno bilje!“ I bi tako. I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro. Tako bude večer, pa jutro - dan šesti.

Tako bude dovršeno nebo i zemlja sa svom svojom vojskom. Sedmoga dana, pošto Bog dovrši svoje djelo koje učini, sedmoga dana počinu od svega djela koje učini.

I blagoslovi Bog sedmi dan i posveti ga, jer u taj dan počinu od svega djela svoga koje stvaranjem učini.

To je postanak neba i zemlje, tako su stvarani.

Riječ Gospodnja

Prijevni psalam: 8,4-5.6-7.8-9

*Gospodine, Bože naš,
 divno li je ime tvoje po svoj zemlji*

Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih,
 mjesec i zvijezde što ih učvrsti -
 pa što je čovjek da ga se spominješ,
 sin čovječji te ga pohodiš?

Ti ga učini malo manjim od Boga,
 slavom i sjajem njega okruni.
 Vlast mu dade nad djelima ruku svojih,

njemu pod noge sve podloži:

Ovce i svakolika goveda,
i zvijeri poljske k tome,
ptice nebeske i ribe morske,
i što god prolazi stazama morskim.

Aleluja:

*Otvori oči moje, Gospodine,
Da gledam divote tvoga Zakona.*

Evangelje: Mk 7,1-13

Čitanje svetog evanđelja po Marku

U ono vrijeme: Skupe se oko njega farizeji i neki od pismoznanaca koji dođoše iz Jeruzalema. I opaze da neki njegovi učenici jedu kruh nečistih, to jest neopranih ruku.

A farizeji i svi Židovi ne jedu ako prije temeljito ne operu ruke; drže se predaje starih. Niti s trga što jedu ako prije ne operu. Mnogo toga još ima što zbog predaje drže: pranje čaša, vrčeva i lonaca.

Zato farizeji i pismoznanci upitaju Isusa: „Zašto tvoji učenici ne postupaju po predaji starih, nego nečistih ruku blaguju?“

A on im reče: „Dobro prorokova Izajia o vama, licemjeri, kad napisao:

*Ovaj me narod usnama časti,
a srce mu je daleko od mene.
Uzalud me štiju
naučavajući nauke - uredbe ljudske.*

Napustili ste zapovijed Božju, a držite se predaje ljudske.“

Još im govoraše: „Lijepo! Dokidate Božju zapovijed da biste sačuvali svoju predaju. Mojsije doista reče: *Poštuj oca svoga i majku svoju. I: Tko prokune oca ili majku, smrću neka se kazni.* A vi velite: ‘Rekne li tko ocu ili majci: Pomoć koja te od mene ide neka bude ‘korban’, to jest sveti dar’, takvome više ne dopuštate ništa učiniti za oca ili majku. Tako dokidate riječ Božju svojom predajom, koju sami sebi predadoste. I još štošta tomu slično činite.“

Riječ Gospodnja

Nagovor:

„Ne pravi sebi lika ni obličja bilo čega što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodama pod zemljom. Ne klanjam se niti im služi. Jer ja, Gospodin, Bog tvoj, Bog sam ljubomoran!“

To je poruka koju Bog šalje, kako u ono vrijeme svom narodu, kojeg je trebalo učvrstiti u pravom štovanju Boga, tako i nama danas. Sve što je ljudskih ruku djelo, ne može ništa drugo biti, nego on što jest: „Usta imaju a ne govore, oči imaju a ne vide, i nema daha u ustima njihovim“. Samo Bog jedini može stvoriti svoju sliku koja odgovara njemu. Čovjek je ta Božja slika, predstava onoga što je Bog naumio s njime.

„Ja znam svoje naume koje s vama namjeravam, naume mira, a ne nesreće: da vam dadnem budućnost i nadu“. Jasna poruka koju Bog šalje preko proroka Jeremije. Ako sam ja taj naum Božji, slika Boga Stvoritelja (a njegov je naum mir, ne nesreća), onda je uistinu tu nalazi uzvišeni uzorak života. Čovjek - muško i žensko - slika trojedinoga Boga, stvoren je zato da u svijesti svega stvorenoga otkriva naume Stvoritelja, naume mira, a ne nesreće. U tom se pokazuje čovjek kao slika Božja. On je suradnik i dionik Božji, jer mu je Bog dao da bude gospodar nad svim stvorovima; ne izrabljivač koji pustoši sve na što naiđe, nego suradnik Boga Stvoritelja koji daje sigurnost i nadu, koji obećava budućnost.

A tko to može ispuniti? Tko može odgovoriti Božjem naumu i izvršiti njegovu svetu volju?

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Pitanje na koje je Sluga Božji Josip stalno tražio odgovor. Ne samo tražio, nego i molio: „Neka mi Bog pomogne da prepoznam njegovu svetu volju da je izvršim“, kako piše kao mladi svećenik u jednom pismu svom bivšem duhovniku u Germanikum, kada se mučio s pitanjima, što učiniti u situaciji kada je osjećao u sebi redovnički poziv. A Bog mu je doista pružao prilike da mu očituje svoje naume, što mu je činilo.

Stadler je još kao učenik u Zagrebu pobudio pažnju kod svojih duhovnih poglavara svojom sposobnošću i svojim vrlinama, zato su ga spremili u Rim na studij. Godine 1862. rektor ovoga Zavoda javlja u Zagreb da ima dva slobodna mjesta za dvojicu pripravnika iz Zagrebačke nadbiskupije. Tadašnji zagrebački nadbiskup, kardinal Haulik, šalje u Rim Josipa Stadlera i Jurja Žerjavica. Stadler je tada imao devetnaest godina života. „Iz Broda i Požege ponio je otvorenu dušu i srce za sve, što je dobro i plemenito, osjećao je ljubav prema Hrvatskoj, sanjao je o slobodi svoga naroda. U Zagrebu je proučio tragičnu povijest hrvatskoga naroda i shvatio njegov težak položaj u borbi između Austrijanaca, Mađara i Turaka. Idealan mladić sudjelovao je u Zagrebu ponekada i u đačkim manifestacijama, kao na primjer prigodom Kačićevih proslava. Uživio se u zagrebačke prilike, pratilo je rad hrvatskoga sabora. Već je onda uviđao razlike između iskrene rodoljubija i stava Starčevića, Kvaternika i drugih prvaka, kao i sebičnost nehrvatskih pojedinaca i skupina, što su se tijekom povijesti dočepale vlasti u Hrvatskoj i prije svega išle za svojim osobnim i strančarskim interesima. U Zagrebu je dolazio u izravnu i neizravnu vezu s predstavnicima bosansko-hercegovačkih Hrvata, čitao je književne rade mladog rodoljuba Augusta Šenoe, pratilo znanstveni napor Kukuljevića, Račkoga i drugih, cijenio je hrvatske žrtve, koje su rodoljubi pridonijeli 1848. i 1849. za oslobođenje od mađarske tiranije. Sviđao mu se Ivan Mažuranić ne samo zbog spjeva o Čengiću nego i zbog trijezna nastupa u političkoj borbi i zbog smisla za određene mogućnosti uspjeha u radu za unapređenje hrvatskih narodnih interesa.“

U Rimu je Stadler naučio strane jezike, upoznao središnju crkvenu upravu, usavršio svoje osjećanje s Crkvom, stvorio bogat program svoga budućega svećeničkoga rada. Crkvena je država već izdisala, kad je mladi svećenik Stadler polazio iz Rima, ali ostalo je papinstvo u sjaju svoje isključivo duhovne snage i ugleda, i Providnost je htjela, da se u Stadlerovo doba na Petrovoj stolici nalažahu odabrani muževi uma i krjeposti: Pio IX., Lav XIII., Pio X. i Benedikt XV. U svakom od njih Stadler je gledao Krista učitelja i prvosvećenika. Ljubav prema papinstvu ostala je bitnom značajkom njegova duhovnoga života i njegova apostolskoga nastojanja među hrvatskim narodom.

Josip Stadler primio je od Boga krasne darove uma i tijela. Providnost mu je dosudila takvo djetinjstvo i mladost, da je uz Božju milost sretno svladao sve nevolje i postao uzornim svećenikom, na koga su oko bacili i koga su izabrali za prvoga sarajevskoga nadbiskupa. On se istakao upravo među siromasima i nevolnjicima, čije je nevolje razumio i koje je želio imati kao svoje prijatelje. Oni su mu bili blagoslov.

Bog je ljubav i milosrđe. Stadlerova je veličina u tome, što je prema toj temeljnoj stvarnosti i kršćanskoj spoznaji uredio sav svoj život i rad. Otkupljujući vrijeme i služeći se Božjim darovima i sposobnostima, ostvario je u sebi uzoran lik biskupa i pastira. Sjeme, koje je svojim trudom zasijao, donosi plodove i nakon njegove smrti. Trnje, koje mu je vrijeđalo glavu, sputavalо ruke i noge, svjedoči o njegovoj veličini pred Bogom.

AMEN

Molitva vjernika:

Pomolimo se Bogu, koji svojim zapovijedima upravlja našim životom.

Daj Gospodine, da s ljubavlju vršimo tvoje zapovijedi i tako živimo u prijateljstvu s tobom, molimo te.

Pomozi, Gospodine, svakom čovjeku da živi skladno i bude tvoja slika u svijetu, molimo te.
Prati, Gospodine, svojom ljubavlju sve ljudе da se ne izgube na životnim putovima, molimo te.

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Daruj milost svojoj Crkvi da poput tvoga Sluge nadbiskupa Josipa Stadlera u svim nevoljnim prepoznaće Isusa koji se poistovjećuje s njima, molimo te.

Udjeli našim pokojnima mir u svom nebeskom kraljevstvu da uživaju nepresušnu radost koju si obećao onima koji te ljube, molimo te.

Primi naše molitve, dobri Gospodine Bože, i nadalje upravljam našim životom prema vječnoj luci. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen

Popis sudionika Duhovnih vježbi

Sarajevo, 14. - 17. veljače 2011. - Bogoslovija

Mons. Marko Semren

Vinko kard. Puljić

Mons. Pero Sudar

Mons. Bosiljko Rajić

Mons. Mato Zovkić

Mons. Ante Meštrović

Mons. Pero Pranjić

Mons. Petar Jukić

Mons. Ivo Tomašević

Mons. Mato Janjić

Preč. Luka Kesedžić

Preč. Marko Zubak

Preč. Pavo Šekerija

Preč. Zlatko Ivkić

Preč. Franjo Ivandić

Preč. Bartol Lukić

Prof. Franjo Topić

Prof. Anto Ćosić

Prof. Božo Odobašić

Don Miljenko Džalto

Don Josip Vajdner

Vlč. Marko Majstorović

Vlč. Marko Mikić

Vlč. Andrija Janjić

Vlč. Marinko Filipović

Vlč. Josip Senjak

Vlč. Ilija Miškić

Vlč. Nikola Lovrić

Vlč. Marijan Perić

Vlč. Mato Mikić

Vlč. Željko Vlajić

Vlč. Ilija Karlović

Vlč. Donald Marković

Vlč. Miro Bešlić

Vlč. Marko Lacić

Vlč. Ivo Tomić

Vlč. Anto Jelić

Vlč. Željko Kovačević

Vlč. Ivan Mandić

Vlč. Žarko Vujica

Vlč. Tadija Ivoš

Vlč. Ilija Ivoš

Vlč. Jakov Pavlović

Vlč. Vlatko Rosić

Vlč. Marko Hrskanović

Vlč. Robert Ružić

Vlč. Anto Stjepić

Vlč. Jozo Majić

Vlč. Ivo Paradžik

Vlč. Marijan Brkić

Vlč. Davor Topić

Vlč. Mijo Nikolić

Vlč. Ivo Jezidžić

Vlč. Miroslav Čavar

Vlč. Hrvoje Kalem

Vlč. Marijan Kopić

Vlč. Mirko Šimić

Vlč. Pero Brajko

Vlč. Nikica Ikić

Vlč. Ivan Kuprešak

Vlč. Josip Šimunović

Vlč. Luka Brković

Vlč. Damir Ivanović, ekonom

Imenovanja i premještaji

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Vlč. Gosp. Fra Krešimir Vukadin razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ante Padovanskog u Sivši i imenovan župnikom u župi Sv. Ante Padovanskog u Dobretićima (Broj 2312-1/2010 od 20. prosinca 2010.)

Vlč. gosp. Fra Stjepan Živković razriješen službe župnika u župi Sv. Ante Padovanskog u Dobretićima i imenovan župnim vikarom u župi sv. Ante Padovanskog u Sivši (Broj 2312-2/2010 od 20. prosinca 2010.)

Vlč. gosp. Ivan Rako, đakon, određen na đakonski praktikum u župi Sv. Luke evanđeliste u Novom Gradu – Sarajevo (Broj 02/2011 od 4. siječnja 2011.)

Vlč. gosp. Mario Oršolić stavljen na raspolaganje HKM u Innsbrucku za zamjenu dok je tamošnji dušobrižnik na oporavku i liječenju (Broj 029/2011 od 10. siječnja 2011.)

Vlč. gosp. Fra Ćiril (Ilija) Lovrić razriješen službe vojnog kapelana u Livnu (Broj 99/2011 od 20. siječnja 2011.)

Vlč. gosp. Marcel Babić razriješen službe stručnog savjetnika u Uredu katoličkog dušobrižništva MO BiH te imenovanjem privremenim vojnim kapelanom na ustrojbenom mjestu kapelana bojne Zapovjedništva 1. pješačke bojne u 4. pješačkoj brigadi OS BiH sa sjedištem u Livnu. (Broj 100/2011 od 20. siječnja 2011.)

Vlč. gosp. Dr. Pero Pranjić razriješen službe sudskog vikara Prvog stupnja (Broj 103/2011 od 20. siječnja 2011.)

Vlč. gosp. Mr. Marko Tomić imenovan sudskim vikarom Ženidbenog suda Vrhbosanske nadbiskupije i banjalučke biskupije (kan 1420 i sl.) i aktom Apostolske Signature br. 4571/1/07 SAT od 13. srpnja 2007. (Broj 104/2011 od 20. siječnja 2011.)

Vlč. gosp. Ivo Jezidžić imenovan ravnateljem Radio Marije BiH - Studija u Sarajevu (broj 113/2011 od 22. siječnja 2011.)

Vlč. gosp. O. Krešimir Djaković imenovan duhovnikom svih članova Marijine legije u Vrhbosanskoj nadbiskupiji (broj 139/2011 od 29. siječnja 2011.)

Preč. gosp. Ante Meštrović, kanonik razriješen dužnosti bilježnika u ženidbenom sudu Vrhbosanske nadbiskupije (Broj 191/2011 od 7. veljače 2011.)

Preč. gosp. Dr. Pero Pranjić, prepošt Kaptola, imenovan sucem Metropolijskog ženidbenog suda Drugog stupnja (Broj 203/2011 od 9. veljače 2011.)

Vlč. gosp. Ivan Rako, đakon, razriješen službe đakonskog praktikuma u župi Svetog Luke Novi Grad - Sarajevo u i upućiven na studij crkvene glazbe u Salzburg –Austrija (Dekret br. 315/2011 od 1. ožujka 2011.)

Vlč. gosp. fra Franjo Martinović, župnik župe Breške, imenovan Tuzlanskim dekanom na mandat od 5 godina (Dekret broj: 316/2011 od 1. ožujka 2011.)

Imenovanje – dopuna članova Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije – imenovani u vijeće: za Šamački dekanat – Magdalena Mišković, umjesto vlč. Josipa Senjaka – vlč. Pero Iljkić, umjesto s. Anite Čutura imenovana je s. Pia Herman (Dekret br. 329/2011 od 2. ožujka 2011. i 337/2011 od 3. ožujka 2011.)

Preč. gosp. Marko Zubak, rektor Bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu, imenovan dopredsjednikom Upravnog vijeća Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije (Dekret broj: 355-1/2011 od 7. ožujka 2011.)

Dozvole

Dekret broj: 1325/2010 – od 26. srpnja 2010: Daje se dozvola gradnje župne crkve Prečistog Srca Marijina u Foči kod Dervente

Dekret broj: 2299/2010 od 15. prosinca 2010: Patron kapele u kući časnih sestara u Kaknju je sv. Josip zaručnik BDM – 19. ožujka

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Dekret broj: 2307-1/2010 od 20. prosinca 2010: Daje se kanonska misija za održavanje pučkih misija u župi Duha Svetoga – Fojnica , p. Zvonki Vlahu, DI

Dekret broj: 197/2011 od 8. veljače 2011: Daje se dozvola prodaje naznačene nekretnine u selu Kornica - župa Žalosne Gospe – Čardak

Dekret broj: 242/2011 – od 14. veljače 2011: Daje se dozvola za rekonstrukciju postojeće župne kuće u Lukavcu – župa Sv. Ante Padovanskog – Lukavac

Dekret broj: 289-1/2011 od 25. veljače 2011: Daje se dozvola za sanaciju zvonika župne crkve Srca Marijina u Skopaljskoj Gračanici

Dekret broj: 297/2011 od 25. veljače 2011: Daje se dozvola za gradnju – rekonstrukciju kapelice na groblju Vidoševići – župa sv. Mihovila arkandela – Ovčarevo

Dekret broj: 300/2011 od 25. veljače 2011: Odobrenje plana objekta župne kuće u župi Svetе Obitelji - Kupres, dozvola gradnje župne kuće i dozvola zamjene zemljišta uz župnu crkvu u župi Svetе Obitelji - Kupres.

Dekret broj: 369-1/2011 od 10. ožujka 2011: Konvalidira se gradnja kapelice na groblju „Babin greb“ u Višnjiku – župa Žeravac i daje se dozvola za blagoslov iste kapele (župa Sv. Franje Asiškog – Žeravac)

Novi pečati

Nadbiskupova kronika

25. studeni 2010. – 9. ožujka 2011.

25. studeni

U 9.00 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Ćavara. U 9.30 Nadbiskup je primio dr. Zvonku Jurišića i predstavnike iz HSP BiH. U

11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u kapelici VBS-a o završetku duhovnih vježbi za bogoslove.

26. studeni

U 9.30 Nadbiskup je primio gosp. Franju Marića i mons. Ivu Tomaševića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio Mariju Ćelam djelatnicu KT. U 16.00 sati Nadbiskup je presjedao sjednici Vijeća mladih. U 19.30 Nadbiskup je predvodio obredno slavlje s prvom neokatekumenskom zajednicom u župnoj katedralnoj kući.

27. studeni

U 9.00 sati Nadbiskup je pohodio vjeroučitelje na početku duhovnih vježbi u KŠC Sv. Josip – Sarajevo.

Od 27. studenog do 4. prosinca Nadbiskup je odsutan. Radni susret u Censtohovi u Poljskoj.

5. prosinca

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio misu ređenja u župi Imena Marijina - Oštra Luka Bok, te zaredio za đakona Iliju Markovića. U povratku doma navratio u župu Gorice pohodio župnika vlč. Đuru Živkovića, koji je imao operaciju, pa se oporavlja. U večernjim satima primio vlč. Mr. Antu Ledića, ravnatelja KŠC – Zenica.

6. prosinca

U 9.00 sati Nadbiskup je primio biskupa u miru iz Francuske mons. Gerarda Defoisa. U 10.00 Nadbiskup je primio talijanskog svećenika don Giovani iz Milana. U 11.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Feliksa Vidovića, federalnog ministra za pravosuđe. U 14.30 nadbiskup je primio Pier Luigia odgovornog za RM. U 16.00 sati Nadbiskup je presjedao izvanrednoj Sjednici ordinarijata. Pohodio u 17.30sati kratko Karmel.

7. prosinca

U 9.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Antu Jelića. U 10.00 sati Nadbiskup je presjedao sjednici građevinskog odbora za svetište u Komušini. U 11.30 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara. U 15.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Željka Marića. U 18. s. Primio vlč. Dr. Mirka Šimića direktora Caritasa VN. U 19.00 sati u VBS-u Nadbiskup je nazočio predstavljanju knjige *Betlehemski rukoveti* i otvaranju izložbe *Na izvoru ljubavi* prigodom 120-te obljetnice Družbe SMI.

8. prosinca

U 10.30 Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u katedrali prigodom Bezgrešnog začeća BDM.

9. prosinca

U 10.00 sati Nadbiskup je dao intervju za novinara s Turske televizije. U 16.00 sati

Nadbiskup je presjedao Sjednici ordinarijata.

10. prosinca

U 9.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Fabijana Stanušića.

11. prosinca

Nadbiskup je sudjelovao na otvaranju Svećeničkog doma VN. Nakon euharistijskog slavlja koje je predvodio u 10.30 dr. Marin Srakić nadbiskup đakovačko osječki, kardinal je blagoslovio novoizgrađeni Svećenički dom.

12. prosinca

U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje treće adventske nedjelje u župi Fojnica. U popodnevnim satima Nadbiskup je pohodio obitelj Milušić, zajednicu Milosrdni Otac i samostan sestara SMI u Gromiljaku.

13. prosinca

U 9.00 sati Nadbiskup je primio dosadašnjeg pukovnika karabinjera gosp. Collonella Coletta. U 10.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Vinka Dumancića, direktora granične policije BiH; gosp. Milorada Barašinu, glavnog tužitelja Tužiteljstva BiH i gosp. Jozu Pavkovića. U 16.00 sati Nadbiskup je dao intervju za Slovačku TV. U večernjim satima primio biskupa dr. Franju Komaricu.

14. prosinca

U popodnevnim satima Nadbiskup je otputovao u Rim.

15. prosinca

Nadbiskup je bio na redovnoj općoj audienciji kod Svetog Oca, te sa umirovljenim svećenikom don Antonom Bakovićem darovao Papi knjigu Hrvatski martirologij. U 19.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u svojoj naslovnoj župi Santa Chiara.

17. prosinca

U popodnevnim satima Nadbiskup se vratio iz Rima.

18. prosinca

U 10.00 sati Nadbiskup je imao susret s bogoslovima i odgojiteljima VBS-a. U 15.00 sati Nadbiskup je primio mons. Petra Jukića. U 19.00 sati Nadbiskup je bio na Božićnoj akademiji koja je priređena na franjevačkoj teologiji.

19. prosinca

Na putu za Travnik, navratio se setrama SMI u Vitez. Došavši u Travnik pohodio je sjemeništare po razredima. U 18.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi u Travniku, a nakon mise uslijedila je Božićna večer sa sjemenišnom zajednicom. U 19. sati ej primio inžinjere – arhitekte u sjemeništu, koji su snimali stanje zgrade.

20. prosinca

U 9.00 sati Nadbiskup je imao intervju za radio Mir Međugorje povodom Božića. U 10.00 sati Nadbiskup je primio fra Lovru Gavrana ofm, provincijala *Bosne Srebrenе*. U 10.45 Nadbiskup je primio p. Krešimira Dijakovića DI. U 11.15 Nadbiskup je imao intervju za RTRS povodom Božića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Marijana Koplja. U 18.00 sati Nadbiskup je nazočio božićnom igrokazu u sjemeništu u Visokom.

21. prosinca

U 9.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Fabijana Stanušića. U 12.00 sati Nadbiskup je bio na Božićnoj priredbi u Dječjem vrtiću *Svete Obitelji* na Stupu. U 15.00 sati Nadbiskup je dao intervju za radio Mir Međugorje. U 15.30 sati dao intervju za radio Žepče. U 20.00 sati Nadbiskup je prisustvovao Božićnoj akademiji u VBS-u.

22. prosinca

U 9.15 Nadbiskup je primio bogoslova Ivana Karaću, a u 9.45 bogoslova Tvrta Pavlović. U 10.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Maria Čosića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Domagoja Soukupa, direktora iz Nexe Grupe BiH. U 17.30 Nadbiskup je primio vlč. Tadiju Ivoša, a u 18.30 Iliju Ivoša. U 21.00 sati Nadbiskup je bio gostovao u emisiji *Povodom na Tv SA*.

23. prosinca

U 11.00 Nadbiskup je održao konferenciju za novinare i svim vjernicima katolicima čestitao Božić i Novu 2011. godinu. U 11.45 Nadbiskup je primio apostolskog nuncija mons. Alessandra D'Errica i tajnika nunciature mons. Josefa. U 15.00 sati je primio vlč. Josipa Kaneževića. U 18.00 sati Nadbiskup je na Banjskom briježu nazočio Božićnoj priredbi koju su pripremili učenici KŠC-a Sv. Josip.

24. prosinca

U 11.00 sati tradicionalno na Badnji dan održan je prijem u prostorijama Ordinarijata za svećenike, redovnike i redovnice s područja grada Sarajeva. U 15.00 Nadbiskup je pohodio samostan „Karmel“ na Stupu.

25. prosinca

U 00.00 Nadbiskup je predvodio svečanu misu polnoćku u sarajevskoj katedrali Srca Isusova. U 10.30 Nadbiskup je predvodio na svetkovinu Božića svečanu svetu misu u katedrali Srca Isusova. Nakon svete mise uslijedio je tradicionalni božićni prijem za građane

grada Sarajeva.

26. prosinca

U 11.00 sati Nadbiskup je u Novo travničkoj župi Uzašašća Gospodinova pod misom zaredio za đakona Ivana Raku. Po povratku Nadbiskup je pohodio zajednice sestara SMI *Sv. Josip* i *Sv. Rafael* u Vitezu.

27. prosinca

U 11.00 Nadbiskup je čestitao božićne blagdane na prijemu u Svećeničkom domu koji se priređuje za vjerske predstavnike, predstavnike političkog i društvenog života i predstavnike diplomacije i kulture. U 16.00 sati Nadbiskup je u kapelici Ordinarijata podjelio sakrament svete potvrde.

28. prosinca

U 10.00 sati Nadbiskup je primio prof. Franju Marića.

29. prosinca

U 15.00 sati Nadbiskup je pohodio samostan Karmel.

30. prosinca

U 10.00 sati Nadbiskup je imao intervju za tv-Visoko

31. prosinca

U 18.00 sati Nadbiskup je predvodio misu zahvalnicu na kraju građanske godine u katedrali.

1. siječnja 2011.

U 10.30 Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje o svetkovini Svetе Bogorodice i na početku Nove građanske godine. U 15.30 Nadbiskup je primio vlč. dr. Niku Ikića.

2. siječnja

U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u sarajevskoj župi Sv. Luke u Novom gradu.

3. siječnja

U 14.30 Nadbiskup je primio gđu. Roziku Tenšek. U 17.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Antu Pranjkovića, studenta na KBF-u.

4. siječnja

U 15.00 sati Nadbiskup je primio dr. Davora Perinovića. U 16.00 sati Nadbiskup je primio pravoslavnog svećenika Niku Mojsilovića, a u 17.00 sati vlč. Ivu Jezidžića.

5. siječnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Slavišu Stavnjaka. U 15.00 sati Nadbiskup je blagoslovio studio Radio Marije u Sarajevu.

6. siječnja

U 10.30 Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje o svetkovini Bogojavljenja u katedrali. U 13.15 Nadbiskup je primio vlč. Vlatka Rosića. U

19h je obavljen blagoslov zgrade Ordinarijata.

7. siječnja

U 9.00 sati Nadbiskup je nazočio arhijerejskoj liturgiji u sabornoj crkvi Presv. Bogorodice povodom slavlja pravoslavnog Božića. U 13.00 sati Nadbiskup je primio vlač. Olivera Jurišića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Murata Hađimuratovića, savjetnika u BH Telecomu. U 18h primio vlač. Josipa Kneževića.

8. siječnja

Nadbiskup je primio u 10h primio fra Ivana Pervana; u 11h prof. Dr. Franju Topića. U 12.00 sati Nadbiskup je primio grupu studenata iz molitvene zajednice u Hrvatskoj. U 14.30 Nadbiskup je primio vlač. Ivicu Božinovića. U 18.00 sati Nadbiskup je nazočio Božićnom prijemu kod mitropolite Nikolaja. U 20.00 Nadbiskup je primio preč. Marijana Pejić.

9. siječnja

U 10.00 sati Nadbiskup je slavio misu u župi Kostajnica, te na Barama u 11.30., a potom zajedno s vjernicima na agape. U popodnevnim satima Nadbiskup je posjetio i susjednog župnika fra Darka Drlju u župi Podhum – Žitače.

10. siječnja

U 10.30 nadbiskup je primio vlač. Antu Čosića, župnika u Komušini. U 11.30h je primio provincijalku SMI s. Marinu Piljić. U 14.30 Nadbiskup je dao intervju za Radio Mir Medugorje.

11. siječnja

U 11.00 sati Nadbiskup je primio vlač. Miljenka Džaltu. U 15.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Gradimira Gojera, a u 15.30 gđu. Roziku Tenšek. U 17.00 sati Nadbiskup je primio vlač. dr. Zdenka Spajića.

12. siječnja

U 8.30 Nadbiskup je primio svećenika iz Italije don Paula. U 10.00 sati Nadbiskup je imao sastanak s preč. Lukom Kesedžićem, p. Krešimirom Dijakovićem i gosp. Jurom Pranjićem. Nakon sastanka Nadbiskup je zajedno s inženjerom J. Pranjićem pohodio samostan Karmel. U 15.00 sati Nadbiskup je primio vlač. dr. Darka Tomaševića.

13. siječnja

U 11.00 sati Nadbiskup je primio apostolskog nucija mons. Alessandra D'Errica i tajnika nuncijature mons. Josepha Arshada. U 15.00 sati Nadbiskup je presjedao sjednici ordinarijata. U 17.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Zdravka Fučeka.

14. siječnja

U 14.30 Nadbiskup je primio vlač. Peru Brkića, župnika u Vogošći. U 15.45 Nadbiskup je primio vlač. Marka Majstorovića, ekonoma u travničkom sjemeništu. U 18h primio vlač. Roberta Ružića. U 19.00 sati Nadbiskup je nazočio novogodišnjem prijemu koji je priredio Nato Štab u Domu oružanih snaga.

15. siječnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio gđu. Zdravku i Maju Knezović, župljanke iz katedralne župe. U 10.00 sati Nadbiskup je u pratinji vlač. dr. Franje Topića i vlač. dr. Sime Maršića pohodio centar Sv. Vinka Paulskog. U 15 h susret s vlač. Fabijanom Stanušićem.

16. siječnja

U 10.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u Vogošći, a potom u 12.00 u župi Čemerno. U popodnevnim satima u pratinji župnika vlač. dr. Pere Brkića i župne delegacije Nadbiskup je posjetio neka mjesta na području župe, posebno bivše sjedište na Taračin Dolu, te se sastao s načelnikom općine.

17. siječnja

U 10.00 sati Nadbiskup je zajedno s preč. Lukom Tunjićem, generalnim vikarom VN primio provincijala Franjevačke provincije fra Lovru Gavrana i ... U 11.30 Nadbiskup je primio vlač. dr. Zdenka Spajića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio postulatora kauze Drinskih mučenica vlač. mr. Marka Tomića, provincijalnu glavaricu Družbe sestara KBLj s. Elviru Tadić, vicepostulatorkinju dr. s. Ozanu Krajačić i s. Kristijanu Jurić, a nakon sastanka zajednički pohodili sportski centar Zetra, tražeći prikladni prostor za dan slavlja proglašenja Drinskih mučenica blaženima.

18. siječnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio preč. dr. Pavu Jurišića, dekana KBF-a u Sarajevu. U 10.30 Nadbiskup je primio vlač. Ivana Raku, đakona u župi Novi grad – Sa. U 15.00 sati Nadbiskup je zajedno s preč. Lukom Kesedžićem imao sastanak s gosp. Vanjom Gavranom i gosp. Zdravkom Cvijanovićem. U 17.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Daria Vučića i njegovu zaručnicu gđicu Anu. U 18.00 u katedrali Presv. Srca Isusova povodom molitvene osmine za jedinstvo kršćana Nadbiskup je prisustvovao ekumenskom bogoslužju Riječi. U 20.00 sati Nadbiskup je primio vlač. mr. Tomu Kneževića, ravnatelja ureda katoličkog dušo-

brižništva u ministarstvu Obrane BiH.

19. siječnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio fra Hrvoja Radića, župnika u Busovači i fra Davora Dominovića, župnog vikara u Uskoplju. U 11.00 sati Nadbiskup je primio vlc. Pavu Šekeriju, katedralnog župnika. U 11.30 Nadbiskup je primio vlc. Željka Čuturića, zamjenika ravnatelja u uredu za katolič.dušobrižništvo, u pratinji s gosp. Tomom Kolenda, brigadirom; gosp. Ivanom Spajićem, pukovnikom i gosp. Zvonkom Nedić, bojnikom. U 12.15 Nadbiskup je primio vlc. Miroslava Čavara. U 15.00 sati Nadbiskup je primio fra Slavka Topića, a u 16.00 sati vlc. Ivana Tolja, župnika u Gornja Močila – Sijekovac. U 18.30 na Bogosloviji Nadbiskup je nazočio predstavljanju monografije „Kardinal od Vrhbosne“ u organizaciji Večernjeg lista i HKD Napredak.

20. siječnja

U 8.00 sati Nadbiskup je primio vlc. Josipa Senjaka, župnika u Vidovicama. U 10.30 Nadbiskup je primio fra Danijela Rajića, samostanskog vikara na Bistriku, a u 11.00 sati vlc. dr. Šimu Maršića. U 18.00 sati Nadbiskup je primio dr. Antuna Zdilara.

21. siječnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića i s. Emanuela. U 10.00 sati Nadbiskup je primio fra Nikolu Bošnjaka i p. Krešimira Dijakovića. U 15.00 sati povodom imendana Nadbiskup je primio vlc. Marka Majstorovića ekonoma u travničkom sjemeništu zajedno sa sedmoricom sjemeništaraca.

22. siječnja

U 8.30 Nadbiskup je primio mons. Franju Komariću, banjalučkog biskupa. U 12.00 Nadbiskup je u Ordinarijatu imao prijem za svećenike, redovnike i redovnice povodom slavlja imendana. U 20h je sudjelovao na koncertu u katedrali kršćanskih zajednica u Sarajevu.

23. - 25. siječnja

Nadbiskup je sudjelovao na zasjedanju HBK i BK BiH, te na teološko pastoralnom tjednu u Zagrebu.

27. siječnja

U 9.30 Nadbiskup je primio gosp. Andrea Schallera, novog švicarskog veleposlanika u BiH. U 15.00 sati Nadbiskup je bio u Pivnici grada Sarajeva povodom ceremonije uručenja nagrade *Ličnosti 2010.g.*, u dnevnom listu *San*. U 18.00 sati Nadbiskup je nazočio prijemu kod pravoslavnog mitropolite Nikolaja povodom blagda-

na Svetoga Save, prvog arhiepiskopa srpskog.

28. siječnja

U 8.45 Nadbiskup je primio gosp. Rollanda Gillesa, novog francuskog veleposlanika u BiH.

29. siječnja

U 11.00 sati Nadbiskup je u pratinji zeničkog župnika vlc. Vladimira Pranjića pohodio zatvorenike KPZZT u Zenici i predvodio euharistijsko slavlje u zatvorskoj kapelici te osobno susreo i razgovarao s gosp. Tihomirom Purdom i gosp. Branimirom Glavašem. Nadbiskup se kasnije susreo i s upraviteljima KPZZT-a. U popodnevnim satima Nadbiskup je pohodio samostan sestara Uršulinki u Zenici. U 17h primio gospodina Vlatka Filipovića.

30. siječnja

U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u župi Sv. Dominika u Goraždu, te u 12.00 sati susreo se s načelnikom općine mr. Muhamedom Ramovićem.

31. siječnja

U 9.30 Nadbiskup je primio gosp. Jasmina Puce, iz Udruge Hrv. Branitelja u Mostaru. U 12.00 sati Nadbiskup je primio dr. don Tomu Vukšića, generalnog vikara mostarsko duvanske biskupije. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku na kojem su među ostalima prisustvovali postulator kauze Drinskih mučenica vlc. mr. Marko Tomić i s. Elvira Tadić, provincijalna glavarica Družbe KBLj. U 19.30 Nadbiskup je primio preč. Marka Zubka, rektora VBS-a.

1. veljače

U 9.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednicu *Umrežavanje struktura u Nadbiskupiji*. U 16.30 Nadbiskup je primio vlc. mr. Željka Marića, tajnika KBF-a.

2. veljače

U 10.30 Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u katedrali Presvetog Srca Isusova, povodom dana posvećenog života. U 15.30 Nadbiskup je nazočio Svečanoj akademiji koju su pripremili redovnici i redovnice na franjevačkoj teologiji.

3. veljače

U 8.30 Nadbiskup je primio gosp. Axela Sachsa i suradnice Jenny Bednarek i Anju Koehler koji su pri njemačkoj vladinoj organizaciji iz (GTZ-a) „Programski ured za međukulturalne veze i dijalog“. U 10.30 Nadbiskup je sudjelovao na sastanku potpisivanje protokola između Vlade Federacije BiH i Međureličkog

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

vijeća u sjedištu MRV-a. U 14.00 Nadbiskup je zajedno s predstavnicima vjerskih zajednica angažiranih u MRV-u, bio na ručku kod iranskog veleposlanika u Sarajevu. U 19.30 Nadbiskup je primio vlč. Josipa Tadića, pastoralnog suradnika u župi - Novo Sarajevo.

4. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Sarajevskog dekanata. U 14.30 Nadbiskup je pohodio studio Radio Marije u Sarajevu te za odgovornog imenovao vlč. Ivu Jezidžića. U 15.00 sati nadbiskup je primio vlč. Andriju Župarića, župnika u Lovnici. U 19.30h kratko pohodio Karmel.

5. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Kreševskog dekanata. U 15.00 sati Nadbiskup je primio gđicu Katarinu Drljo.

6. veljače

U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u župi *Sv. Petra i Pavla* u Tuzli. U 14.00 sati Nadbiskup je pohodio zatvorenike u KPZPT u Tuzli te predvodio euharistijsko slavlje u zatvorskoj kapelici. U večernjim satima primio biskupa Franju Komaricu.

7. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Šamačkog dekanata. U 14.30 Nadbiskup je primio gosp. Ivana Fuček. U 15.30 Nadbiskup je posjetio vlč. Juru Babića u Vojnoj bolnici. U 17.00 sati Nadbiskup je naznačio otvaranju *Sarajevske zime* i izložbe o trapistima *Sjaji Marija Zvijezda*.

8. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Brčanskog dekanata. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Ćavara, direktora KT. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Vijeće za sjemeništa.

9. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Ramskog dekanata. U 15.00 sati nadbiskup je predsjedao sjednici Vijeće za bogosloviju.

10. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Bugojanskog dekanata. U 15.00 sati nadbiskup je predsjedao sjednici Vijeće za ekumenizam i dijalog. U 18.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi Sv. Ćirila i Metoda povodom Stepinčeva.

11. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Sutješkog dekanata. U 10.30 Nadbiskup

je primio gosp. Hoyt Yee, zamjenika američkog veleposlanika u R. Hrvatskoj. U 15.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Christofa Maria Fritzen, veleposlanika Suverenog Malteškog Viteškog Reda u BiH. U 16.00 sati Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića, ravnatelja nadb. centra za pastoral mlađih *Ivan Pavao II*. U 18.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Vladimira Šišljadića, župana osječko baranjske županije; gosp. Krešimira Bubalo, gradonačelnika grada Osijeka i gosp. Božidara Šnajdera, intendanta HNK-a u Osijeku.

12. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Travničkog dekanata. U 17.00 sati Nadbiskup je pod svetom misom u župi *Uznesenja BDM* u Uskoplju krstio Olivera, peto dijete od obitelji Batinić. Nakon misnog slavlja Nadbiskup se susreo s mladima iz Frame i s Marijom Livajušić i njenom obitelji.

13. veljače

U 11.00 Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u župi *Srca Marijina* - Skopaljska Gračanica, pod misom je krstio Dominika, treće dijete Ivana i Jelene Boškić. U povrazku se navratio u župu Turbe te pregledao radove u crkvi i u župi.

14. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Žepačkog dekanata. U večernjim satima sudjelovao na početku duhovnih vježbi za svećenike.

Od 15. do 17. veljače

Nadbiskup je zajedno sa svećenicima bio na duhovnim vježbama u VBS-u koje je predvodio mons. Marko Semren, pomoći biskup banjolučki.

17. veljače

U 14h je primio gospodina dr. Dragana Čovića i dr. Božu Ljubića. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Vijeće konzultora.

18. veljače

U 9.00 sati Nadbiskup je imao termin kod liječnika u KBC Koševo. U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Derventskog dekanata. U 14.30h radni susret s ing. Jurom Pranićem i župnikom o. Krešom Djakovićem. U 16.00 ati Nadbiskup je predsjedao sjednici Vijeća mlađih. U 18.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Pericu Majića, župnika u Borovici.

19. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Tuzlanskog dekanata. U 13.00 sati Nadbiskup je

primio vlč. Miroslava Karatovića, župnika u Draganji, a u 13.30 primio je fra Franju Martinović, župnika u Breškama. U 14.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Nikolu Muslim, pravnog savjetnika. U 14.30 Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića, tajnika BK BiH. U 17.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Maria Oršolića.

20. veljače

U 9.30 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u župi *Sv. Franje Asiškog* na Dobrinji u atomskom skloništu, te pogledao gradnju nove župne crkve.

21. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Doborskog dekanata. U 13.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Borisa Salapića, župnika u Čardaku. U 17.30 Nadbiskup je primio mons. Tomu Vukšića.

22. veljače

U 11.00 sati Nadbiskup je imao susret s apostolskim nuncijem mons. Alessandrom D'Errico, u nuncijaturi. U 16.30 Nadbiskup je primio fra Marka Lovrića, župnika u Šikarama. U 19.00 sati Nadbiskup je primio vlč. dr. Peru Brkića.

23. veljače

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao sastanku Usorskog dekanata. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića i brata Richarda iz Taizea.

24. veljače

U 8.30 Nadbiskup je pohodio katedralu Presv. Srca Isusova i katedralni župni ured, koji su provaljeni. U 10.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Željka Komšića, člana predsjedništva BiH. U 11h je pohodio župu Novi grad u sarajevu i razgovarao sa župnikom vlč. Antonom Jelićem i đakonom vlč. Ivanom Rakom. U 15.00 sati Nadbiskup je presjedao sjednici članova Ordinarijata VN. U 17.00 sati Nadbiskup je primio odgovorne iz HPT-a Zagreb. U 20.h je primio biskupa Franju Komariću. Te u noćnim satima dočekao goste mons. Josipa Mrzljaka i direktora Caritasa HBK.

25. veljače

U 9.00 sati Nadbiskup je primio mons. Josipa Mrzljaka i delegaciju iz Caritasa HBK iz Zagreba. U 9.30 nadbiskup je predsjedao Odborom za organizaciju povodom proglašenja *Drinskih mučenica*. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici novoimenovanog Ekonomskog vijeća VN. U 17.30 nadbiskup je primio

vlč. Miroslava Ćavara, direktora KT.

26. veljače

U 9.30 Nadbiskup je uputio uvodnu riječ na susretu animatora liturgijskog pjevanja na KBF-u. U 10.00 sati Nadbiskup je imao susret s preč. Markom Zubkom, rektorm VBS-a. U 13.00 sati Nadbiskup je primio mons. dr. Franju Komariću, banjolučkog biskupa i mons. dr. Tomu Vukšiću, novoimenovanog vojnog ordinarija u BiH.

27. veljače

Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u župi Vogošča te u 10.00 sati predvodio euharistijsko slavlje. U 12.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u župi Ljubina te imao kanonsku vizitaciju.

28. veljače

U 9.30 nadbiskup je predsjedao sjednici Svećeničkog vijeća VN. U 12.30 u prostorijama KBF-a Nadbiskup kao veliki kancelar potpisao je ugovor između KBF-a i Sveučilišta u Sarajevu. U 15.00 sati nadbiskup je primio vlč. Dragana Jurića, župnog vikara u Kupresu. U 18.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u crkvi Sv. Cirila i Metoda, povodom desete godišnje skupštine nacionalnog vijeća PMD u BiH.

1. ožujak

U 9.00 sati Nadbiskup je otvorio desetu godišnju skupštinu nacionalnog vijeća PMD u Misijskoj središnjici. U 10.30 Nadbiskup je primio p. Krešimira Djakovića. U popodnevnim satima Nadbiskup je otpotovao u Rim.

Od 1. do 4.

Nadbiskup je u Rimu.

5. ožujka

U 10.00 Nadbiskup je sudjelovao susretu Župnih ekonomskih vijeća u Bogosloviji, a u 11.30 s članovima vijeća slavljenja je sveta misa. U 14.30 nadbiskup je primio Franju Marića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio Marinu Knežević.

6. ožujak

U 11.00 sati nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u župi Goražde a potom je imao kanonsku vizitaciju župe.

7. ožujka

U 9.30h primio ing Juru Pranjića. U 11.00 sati Nadbiskup je primio s. Katu Karajicu, zamjenicu provincijalne glavarice Bosansko Hrvatske provincije. U 11.30 Nadbiskup je primio gosp. Davor Čordaša. U 12.00 sati Nadbiskup je dao intervju za spremanje dokumentarnog filma o dr. Josipu Stedleru. U 15.00 sati Nadb-

iskup je obavio kanonsku vizitaciju u župi Grbavica, a u 18.00 sati slavljenja je sveta misa.

8. ožujak

U 11.30 Nadbiskup je primio vlč. Antu Čosića, st. župnika u svetištu – Komušina. U 15.00 sati Nadbiskup je imao kanonsku vizitaciju u katedralnoj župi Srca Isusova. U 18h je sudjelovao na primanju ambasadora Malteškog reda.

9. ožujka

U 10.30 Nadbiskup je dao intervju za HRT-u o „Drinskim mučenicama“. U 11.30 Nadbiskup je primio gosp. Želimira Galkića, a u 12.00 sati vlč. Miroslava Čavara. U 16.00 Nadbiskup je nastavio s kanonskom vizitacijom u župi katedrala. U 18.00 sati nadbiskup je predvodio euharsitijsko slavlje početak korizme.

Kroniku zabilježio: vlč. Davor Topić, tajnik

**Susret Župniški ekonomski i pastoralni vijeća -
Sarajevo, 5. i 12. ožujka 2011.**

Evidencija sudionika na susretima

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Red. br.	ŽUPA	ŽEV -	5. 3.'11.	ŽPV -	12. 3. '11.
		broj vijećnika	župnik	broj vijećnika	župnik
001.	Banbrdo	0	0	0	0
002.	Bežlja	3	1	6	1
003.	Bijelo Brdo	0	0	0	0
004.	Bijeljina	0	0	0	0
005.	Bistrica kod Uskoplja	2	1	0	0
006.	Bistrica kod Žepča	0	0	0	0
007.	Boće	0	0	0	0
008.	Borovica	0	0	0	0
009.	Bosanski Brod	0	0	0	0
010.	Bosanski Šamac	0	0	0	0
011.	Brajkovići	0	0	0	0
012.	Brčko	3	1	2	0
013.	Brestovsko	2	0	2	0
014.	Breške	0	0	6	0
015.	Breza	0	0	0	0
016.	Brusnica	0	0	0	0
017.	Bučići	0	0	3	0
018.	Bugojno	4	0	6	0
019.	Bukovica	0	0	0	0
020.	Busovača	0	0	3	1
021.	Cer	0	0	0	0
022.	Čardak	0	0	0	0
023.	Čemerno	0	0	0	0
024.	Derventa	0	0	0	0
025.	Deževice	0	0	0	0
026.	Doboj	0	0	4	0
027.	Dobretići	0	0	1	1
028.	Dolac	0	0	0	0
029.	Doljani	0	0	3	0
030.	Domaljevac	0	0	0	0
031.	Donja Tramošnica	0	0	0	0
032.	Dragunja	3	0	6	0
033.	Drijenča	4	0	3	0
034.	Dubrave	0	0	0	0
035.	Foča kod Dervente	0	0	0	0
036.	Fojnica	2	0	2	0
037.	Garevac	0	0	0	0
038.	Glavice	0	0	0	0
039.	Globarica	0	0	0	0
040.	Goražde	0	0	0	0

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

041.	Gorice	0	0	0	0
042.	Gornja Dubica	0	0	0	0
043.	Gornja Komušina	0	0	0	0
044.	Gornja Močila – Sijekovac	0	0	0	0
045.	Gornja Tramošnica	0	0	0	0
046.	Gornji Vakuf - Uskoplje	2	0	3	0
047.	Gračac	0	0	0	0
048.	Gradačac	0	0	0	0
049.	Grebnice	0	0	0	0
050.	Gromiljak	2	1	2	1
051.	Guča Gora	0	0	0	0
052.	Haljinići	0	0	0	0
053.	Tišina	0	0	0	0
054.	Husino	0	0	3	1
055.	Ilijaš	0	0	0	0
056.	Jelah	0	0	0	0
057.	Jelaške	0	0	0	0
058.	Kakanj	0	0	3	0
059.	Kandija	3	1	8	1
060.	Kiseljak	2	0	0	0
061.	Kolibe	0	0	0	0
062.	Komušina	0	0	4	0
063.	Kopanice	0	0	0	0
064.	Koraće	0	0	0	0
065.	Korićani	0	0	0	0
066.	Kraljeva Sutjeska	0	0	0	0
067.	Krepšić	0	0	0	0
068.	Kreševo	2	1	2	0
069.	Kulina	0	0	0	0
070.	Kupres	0	0	0	0
071.	Lovnica	0	0	0	0
072.	Lug-Brankovići	2	0	9	0
073.	Lukavac	2	1	2	0
074.	Maglaj	0	0	4	0
075.	Modriča	0	0	0	0
076.	Morančani	0	0	0	0
077.	Nova Bila	0	0	0	0
078.	Novi Šeher	0	0	5	0
079.	Novi Travnik – Presveto Trojstvo	0	0	0	0
080.	Novi Travnik – Uzašašće Gospodinovo	0	0	2	0
081.	Novo Selo – Balegovac	0	0	0	0
082.	Novo Selo – kod B. Broda Presv. Srce Isusovo	0	0	0	0
083.	Obri	0	0	0	0
084.	Odžak	0	0	0	0
085.	Orašje	0	0	0	0
086.	Osova	0	0	3	0
087.	Oštra Luka – Bok	1	1	2	1

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

088.	Otinovci	0	0	0	0
089.	Ovčarevo	0	0	0	0
090.	Pale	0	0	0	0
091.	Par Selo	1	0	0	0
092.	Pećine	0	0	0	0
093.	Pećnik	0	0	0	0
094.	Plehan	0	0	0	0
095.	Podkraj	0	0	0	0
096.	Podmilačje	1	0	3	0
097.	Poljaci	0	0	4	0
098.	Posavska Mahala	0	0	0	0
099.	Potočani	0	0	0	0
100.	Prozor	0	0	5	0
101.	Prud	0	0	0	0
102.	Radunice	0	0	0	0
103.	Rama-Šćit	0	0	2	0
104.	Rankovići	0	0	3	0
105.	Rastićevo	0	0	0	0
106.	Rostovo	0	0	0	0
107.	Rumboci	3	0	2	0
108.	SA – Brijesće	1	0	1	0
109.	SA – Dobrinja	0	0	0	0
110.	SA – Grbavica	1	0	3	0
111.	SA – Katedrala	2	0	3	0
112.	SA – Marijin Dvor	0	0	2	0
113.	SA – Novi Grad	1	0	4	0
114.	SA – Novo Sarajevo	0	0	0	0
115.	SA – Stup	0	0	2	0
116.	Sivša	0	0	0	0
117.	Skopaljska Gračanica	2	1	2	1
118.	Solakova Kula	0	0	0	0
119.	Srednja Slatina	0	0	0	0
120.	Suho Polje	3	1	4	1
121.	Svilaj	0	0	0	0
122.	Šikara	0	0	4	1
123.	Špionica	0	0	0	0
124.	Tarčin	0	0	0	0
125.	Teslić	0	0	2	0
126.	Tolisa	0	0	0	0
127.	Travnik	0	0	0	0
128.	Turbe	0	0	0	0
129.	Turić	0	0	0	0
130.	Tuzla	0	0	0	0
131.	Ularice	0	0	0	0
132.	Ulice	0	0	0	0
133.	Uzdol	0	0	2	1
134.	Vareš	0	0	3	1
135.	Veliki Prnjavor – Sočanica	0	0	0	0
136.	Vidovice	0	0	0	0

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

137.	Vijaka	0	0	0	0
138.	Vitez	0	0	0	0
139.	Vukanovići	0	0	0	1
140.	Zavidovići	Isprič.	Isprič.	3	1
141.	ZE – Crkvica	1	0	1	0
142.	ZE – Čajdraš	0	0	2	0
143.	ZE – Klopče	1	0	1	0
144.	ZE – Sv. Ilija prorok	1	0	1	0
145.	ZE – Sv. Josip	2	0	2	0
146.	Zovik	0	0	0	0
147.	Zvornik	0	0	0	0
148.	Žabljak	0	0	2	0
149.	Žepče	2	1	15	1
150.	Žeravac	2	1	6	0
151.	Žitače (Podhum – Žitače)	0	0	0	0
152.	Živinice	0	0	0	0
	Expositura				
153.	Olovo	0	0	1	
154.	Visoko	0	0	1	

NADBISKUP VRHBOSANSKI
ARCHIEPISCOPUS VRHBOSNENSIS

Sarajevo, 05. siječnja 2011.

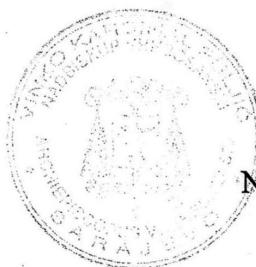
Broj: 6/11-prez.

**Predmet: ODLUKA O OSNIVANJU „RADIO MARIJE-BiH“
U SARAJEVU**

Ovim obznanjujem odluku o osnivanju „Radio Marije – BiH“, po ustaljenim programom rada, kao što redovito djeluje velika obitelj „Radio Marije“. Studio u Sarajevu će biti uvezan i ujedinjen sa studijem u Banja Luci, gdje će se ujedinjenim nastojanjem izrađivati plan i program djelovanja, ali pod vodstvom iz Banja Luke.

Prvotna uloga je navještaj Evangelja i poruka nade na ovim prostorima te učvršćivanje vjere. Posebna uloga je povezati one koji su u svojim domovima osmaljeni kako bi po radiovalovima „Radio Marije“ doživjeli da nisu sami, i da život ima nadu.

Želeći uspjeh u radu i važnom poslanju zazivam na sve djelatnike, podupiratelje, dobročinitelje, kao i sve slušatelje obilje Božjeg blagoslova po zagovu Blažene Djevice Marije!

Vinko kardinal Puljić
Nadbiskup metropolit vrhbosanski

ARCHIEPISCOPUS VRHBOSNENSIS

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

COPY

NADBISKUPIJSKA
KANCELARIJA
SARAJEVO
Broj... 3221/2011
Datum... 1.3.2011
Potpis: J. Jelić

IZ VRHOBOSANSKE NADBISKUPIJE

SVMMVS PONTIFEX
BENEDICTVS XVI

INTER SVOS CAPPELLANOS
ADLEGIT REVERENDVM DOMINVM

*Thomam Knežević
ex Archidioecesi Vrbosnensi*

QVOD QVIDEM EIDEM REVERENDO DOMINO
OPPORTVNE SIGNIFICATVR.

EX AEDIBVS VATICANIS. *die XIV mensis Februarii anno MMXI*

+ S. Ahun

SVBSTITVTVS

**Skupljanje za Vrhbosansko bogoslovno sjemenište
po župama u 2010. godini**

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Broj	Župa	U novcu	U naravi (hrana)
1.	Čardak	410,00	Da
2.	Deževice	496,00	Da
3.	Garevac	900,00	Da
4.	Gromiljak	1 200,00	Da
5.	Husino	330,00	
6.	Kakanj	1 010,00	
7.	Morančani	480,00	
8.	N. Selo – Balegovac	814,00	Da
9.	Odžak	1 120,00	Da
10.	Pećnik	580,00	Da
11.	Poljaci	470,00	Da
12.	Posavska Mahala	515,00	Da
13.	M. grad – filijala Majdan (BL)	254,00	
UKUPNO		8 579,00 KM	

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima koji nas potpomažu u našim potrebama bilo na duhovni ili materijalni način. Hvala Vam! Preporučujemo Vam se i dalje.

Uprava VBS-a Sarajevo

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Statistički podaci župa po dekanatima za 2010. godinu - Vrhbosanska nadbiskupija

R. br.	Župa	Broj vjernika	Domać.	K r š t e n i				Prvoprice snici	Krizm	Crkveno vjenčani				U m r i i			
				do 1 god.	od 1 do 7 god.	iznad 7 god.	Ukupn o			izmed u dvoje kotolik a	izmed u kotolik a	izmed u kotolik a	Ukupn o vjenča nih	prov eni sv. Sakra menti ma	prov en z bog nje smi	neprov ideni z bog nežu	Ukupn o
I. Kreševski dekanat																	
1	Banbrdo	2.100	700	18	0	0	18	29	0	13	2	0	15	27	4	0	31
2	Brestovsko	1.731	569	15	0	0	15	22	0	6	0	0	6	18	8	0	26
3	Busovača	7.300	2.395	75	0	2	77	88	127	27	0	0	27	73	21	0	94
4	Deževice	150	60	3	2	0	5	0	0	0	0	0	0	5	0	1	6
5	Fojnica	3.246	1.176	32	0	1	33	47	0	18	2	0	20	43	13	0	56
6	Gromiljak	2.309	720	29	0	0	29	28	0	15	0	0	15	16	6	2	24
7	Kiseljak	5.576	1.834	66	0	0	66	0	0	26	2	1	29	15	5	34	54
8	Kreševo	1.372	3.796	43	0	0	43	45	112	21	0	0	21	38	5	17	60
9	Visoko	323	133	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2	5	13
	Ukupno:	24.107	11.383	281	2	3	286	259	243	126	6	1	133	241	64	59	364
II. Ramski dekanat																	
1	Doljani	254	99	5	0	1	6	2	0	3	0	0	3	9	0	0	9
2	Gracac	1.094	289	13	0	0	13	17	0	7	0	0	7	8	3	0	11
3	Obri	50	34	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	9	3	0	12
4	Prozor	3.969	956	39	0	0	39	66	0	25	0	0	25	26	0	0	26
5	Rama - Ščit	2.742	599	33	0	0	33	35	0	18	0	0	18	10	10	0	20
6	Rumboci	1.482	344	24	0	0	24	25	0	16	0	0	16	7	4	0	11
7	Solak, Kula	33	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Uzdol	413	125	2	0	0	2	6	0	2	0	0	2	9	0	0	9
9	Podhum-Žitače	122	67	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	6	4	0	10
	Ukupno:	10.159	2.531	118	1	2	121	151	0	72	0	0	72	84	24	0	108
III. Sarajevski dekanat																	
1	Čemerno	383	206	1	2	0	3	0	0	0	0	0	0	4	7	5	16
2	Goražde	9	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
3	Pale	86	15	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
4	Brijeske	244	111	1	0	0	1	5	2	1	0	0	1	1	0	1	2
5	Dobrinja	619	278	3	0	1	4	3	7	1	0	2	3	5	4	7	16
6	Grbavica	530	250	1	0	0	1	3	2	0	0	1	1	1	2	9	12
7	Marijin Dvor	1.700	950	16	2	11	29	18	23	6	3	3	12	28	19	0	19
8	Novi Grad	1.900	992	5	6	3	14	12	10	0	0	0	0	13	12	8	33
9	Novo Sarajevo	3.010	1.477	8	5	8	21	12	21	4	0	1	5	25	20	21	66
10	Katedrala	1.480	801	7	4	2	13	16	20	6	0	2	8	17	3	29	49
11	Stup	2.500	900	14	1	1	16	21	25	9	1	0	10	17	7	15	39
12	Tarčin	195	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	5	3	12
	Ukupno:	12.656	6.050	57	20	26	103	90	110	27	4	9	40	115	80	101	268
IV. Sutješki dekanat																	
1	Borovica	73	46	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5	1	0	6
2	Breza	245	149	1	0	1	2	0	0	1	0	0	1	6	1	2	9
3	Hajliniči	74	34	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
4	Ilijas	247	115	0	2	0	2	1	0	0	0	0	0	8	2	1	11
5	Jelaške	340	150	3	0	0	3	2	15	2	0	0	2	2	1	2	5
6	Kakanj	1.394	604	6	1	0	7	7	26	2	0	0	2	18	6	16	40
7	Kraljeva Sutj.	1.475	674	11	1	1	13	8	0	13	0	0	13	49	4	0	53
8	Olovo	86	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
9	Vareš	2.170	1.075	14	3	1	18	19	47	2	0	0	2	31	13	31	75
10	Vijaka	291	145	5	0	0	5	2	18	2	0	0	2	14	2	3	19
11	Vukanovići	220	77	2	0	0	2	3	0	4	0	0	4	2	1	0	3
	Ukupno:	6.615	3.107	43	8	3	54	43	106	26	0	0	26	137</b			

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

6	Nova Bila	4.582	1.381	63	0	0	63	81	180	25	0	0	25	23	5	8	37
7	Novi Travnik-P.	3.296	1.053	34	0	0	34	35	148	15	0	0	15	11	4	2	17
8	Novi Travnik-U.	1.881	619	27	1	1	29	26	83	12	0	1	13	13	5	4	22
9	Ovčarevo	2.044	709	21	1	2	24	30	59	9	0	0	9	26	7	6	39
10	Pecine	155	61	5	1	1	7	0	7	3	0	0	3	6	4	2	12
11	Podkraj	453	149	7	0	0	7	5	32	5	0	0	5	7	2	5	14
12	Rankovići	1.803	521	18	1	0	19	22	66	5	0	0	5	8	7	0	15
13	Rostovo	46	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
14	Travnik	1.536	676	11	3	0	14	21	34	4	0	0	4	20	7	12	39
15	Turbe	395	153	5	2	0	7	2	0	2	0	0	2	3	1	1	5
16	Vitez	12.013	3.784	115	9	4	128	166	252	72	0	0	72	56	10	28	94
Ukupno:		33.515	10.981	373	18	10	401	440	1.056	192	0	1	193	258	65	93	417

VII. Žepacki dekanat																	
1	Bistrica k. Ž.	1.003	271	8	0	0	8	10	33	6	0	0	6	2	5	0	7
2	Globarica	549	173	2	0	0	2	8	0	2	0	0	2	7	1	0	8
3	Lovnica	424	129	5	0	0	5	1	16	2	0	0	2	1	1	2	4
4	Lug-Brankov.	1.530	436	15	0	0	15	17	0	6	0	0	6	7	4	0	11
5	Maglaj	600	211	3	0	0	3	4	17	2	0	0	2	4	1	4	9
6	Novi Šeher	3.490	1.001	58	1	0	59	52	115	26	1	0	27	17	20	6	43
7	Osova	2.810	801	27	0	0	27	0	116	22	0	0	22	16	3	11	30
8	Radunice	330	116	5	0	0	5	6	16	1	0	0	1	4	0	1	5
9	Zavidovići	1.514	621	10	2	1	13	8	0	5	0	0	5	5	10	17	32
10	ZE-Crkvica	1.948	895	2	1	1	4	5	0	3	0	0	3	31	8	10	49
11	ZE-Čajdras	540	215	5	0	0	5	6	6	1	0	0	1	8	1	0	9
12	ZE-Klopče	450	176	2	0	0	2	0	4	2	0	0	2	5	2	0	7
13	ZE-Sv. Ilijja	1.966	995	15	7	1	23	13	26	7	0	0	7	29	12	8	49
14	ZE-Sv. Josip	2.149	976	14	0	3	17	15	30	3	0	1	4	28	6	30	64
15	Žepče	5.060	1.496	60	1	0	61	47	100	33	0	0	33	30	10	6	46
Ukupno:		24.363	8.512	231	12	6	249	192	479	121	1	1	123	194	84	95	373

VIII. Derventski dekanat																	
1	Bijelo Brdo	33	15	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	12	RS		
2	Bos. Brod	95	71	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	dovezeno iz drugih država	14	RS	
3	Brusnica	30	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	4
4	Bukovica	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
5	Cer	35	20	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	7	0	0	7
6	Derventa	336	174	0	0	1	1	0	6	2	1	0	3	20	8	0	28
7	Foča k. Derv.	171	98	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	8	0	0	8
8	GM-Sjekovac	14	6											RS			
9	Kolibe	6	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
10	Koracé	95	51	3	0	0	3	2	0	0	2	0	2	8	2	1	11
11	Kulina	12	5	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	3	0	0	3
12	Novo Selo-Pre.	113	54	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	14	3	0	17
13	Plehan	95	99	2	0	0	2	0	0	0	1	0	0	1	15	7	8
14	Sočanica	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
15	Žeravac	110	55	0	0	1	1	1	4	0	0	0	0	7	2	0	9
Ukupno:		1.149	671	8	0	2	10	3	10	7	3	0	10	103	23	9	149

IX. Tuzlanski dekanat																	
1	Breške	1.620	675	5	2	0	7	14	24	5	0	0	5	26	9	14	49
2	Dragunja	1.580	556	6	0	0	6	12	0	4	0	0	4	11	0	7	18
3	Driječa	395	171</td														

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

XII. Doborski dekanat

1 Čardak	117	71	3	0	0	3	0	0	1	1	0	2	17	1	4	22	RS
2 D. Tramošnica	220	127	2	0	0	2	1	1	2	0	0	2	11	1	3	15	RS
3 Garevac	114	80	4	0	0	4	0	0	1	0	0	1	8	2	0	10	RS
4 G. Dubica	1.482	557	15	0	0	15	2	39	3	1	0	4	29	5	0	34	
5 G. Tramoš.	249	137	2	0	0	2	0	3	1	0	0	1	8	0	0	8	RS
6 Gradačac	302	137	0	0	0	0	2	6	0	0	0	0	6	0	3	9	
7 Modriča	104	71	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	3	1	4	8	RS
8 N. Selo-Baleg.	1.811	587	13	0	0	13	8	16	4	0	0	4	10	2	1	13	
9 Odzak	1.892	556	14	0	0	14	14	49	12	0	0	12	15	0	2	17	
10 Pećnik	121	71	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	8	4	3	15	RS
11 Pos. Mahala	460	200	4	2	0	6	4	8	5	0	0	5	5	2	3	10	
12 Potočani	1.025	435	6	4	0	10	5	23	5	0	0	5	13	3	11	27	
13 S. Slatina	45	24	2	0	0	2	0	0	0	1	0	1	1	1	0	2	RS
14 Svilaj	1.020	380	11	0	0	11	0	25	5	0	0	5	12	1	1	14	
15 Turić	228	96	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	5	1	1	7	RS
Ukupno:	9.190	3.529	79	7	0	86	37	171	39	4	0	43	151	24	36	211	

XIII. Šamački dekanat

1 Bos. Šamac	101	71	1	3	0	4	0	0	0	0	0	0	6	4	3	13	RS
2 Domaljevac	3.923	1.008	24	0	0	24	22	35	11	0	0	11	26	8	4	38	
3 Grebnice	1.357	420	6	0	0	6	15	13	5	0	0	5	14	0	6	20	
4 Kopanice	380	157	7	0	0	7	4	9	3	0	0	3	12	2	1	15	
5 O.L. Bok	3.042	1.018	29	2	0	31	41	0	20	0	1	21	35	7	7	49	
6 Orašje	1.275	440	15	0	0	15	22	16	3	0	0	3	3	3	0	6	
7 Prud	690	264	4	0	0	4	7	0	5	1	0	6	6	1	5	12	
8 Tišina	425	168	3	0	0	3	0	0	1	0	0	1	8	4	0	12	RS
9 Tolisa	10.598	3.113	92	0	1	93	114	114	53	0	1	54	126	6	3	135	
10 Vidovice	985	386	11	1	1	13	12	0	5	0	0	5	9	3	5	17	
Ukupno:	22.776	7.045	192	6	2	200	237	187	106	1	2	109	245	38	34	317	

Statistika po dekanatima 2010. godine

R. br.	Dekanat	Broj vjernika	Domać.	K r š t e n i			Propriće snici	Krizm	Crkveno vjenčani			U m r l i i				
				do 1 god.	od 1 do 7 god.	iznad 7 god.			Između katolika i kršć. nekatolika	Između katolika i nekršćenoga	Ukupno vjenčanjih	provđeni sv. Sakramentima	neprovđeni zbog magle smiti	neprovđeni zbog nezvaničja svećenika		
1 Kreševski	24.107	11.383	281	2	3	286	259	243	126	6	1	133	241	64	59	364
2 Ramski	10.159	2.531	118	1	2	121	151	0	72	0	0	72	84	24	0	108
3 Sarajevski	12.656	6.050	57	20	26	103	90	110	27	4	9	40	115	80	101	268
4 Sutješki	6.615	3.107	43	8	3	54	43	106	26	0	0	26	137	31	56	224
5 Bugojanski	16.553	5.251	181	16	3	200	219	0	89	2	1	92	145	73	33	251
6 Travnički	33.515	10.981	373	18	10	401	440	1.056	192	0	1	193	258	65	93	417
7 Žepački	24.363	8.512	231	12	6	249	192	479	121	1	1	123	194	84	95	373
8 Derventski	1.149	671	8	0	2	10	3	10	7	3	0	10	103	23	9	149
9 Tuzlanski	17.388	6.981	100	11	9	120	130	305	71	3	4	78	190	68	126	384
10 Usorski	7.735	2.785	59	5	1	65	62	9	21	4	0	25	75	47	31	153
11 Brčanski	8.606	3.556	88	3	3	94	100	205	44	1	1	46	155	25	33	213
12 Doborski	9.190	3.529	79	7	0	86	37	171	39	4	0	43	151	24	36	211
13 Šamački	22.776	7.045	192	6	2	200	237	187	106	1	2	109	245	38	34	317
Ukupno:	194.812	72.382	1.810	109	70	1.989	1.963	2.881	941	29	20	990	2.093	646	706	3.432

N A D B I S K U P V R H B O S A N S K I
ARCHIEPISCOPUS VRHBOSNENSIS

Sarajevo, 25. prosinca 2010.

IZ KORESPONDENCIJE

*Njegova svetost
Benedikt XVI
Vatikan*

Sveti Oče!

Božić je! Radosno smo proslavili sa svetim Misama Isusovo Rođenje. Sada posebno mislim na Vas. Želim Vam uputiti najsrdičniju čestitku dok slavimo ovo radosno otajstvo Isusova rođenja.

Neka Vam Isus ispuni srce radosnom utjehom, jer ga iskreno molimo za Vas i zahvaljujemo Bogu za Vašu osobu, za Vaše tako jasno i hrabro navještanje Istine i svjedočenje Isusove ljubavi. Hvala Vam na svemu što činite i govorite kao poruku nade, posebno za mjesne Crkve koje trpe.

Ispunio Vam Isus život srećom i blagoslovom po svome Rođenju. Uzdržao Vas čile i zdrave u vodstvu Crkve. Jamčim Vam našu odanost i vjernost iz Vrhbosanske Crkve u Sarajevu. U ime svih u ovoj mjesnoj Crkvi, a posebno u svoje ime, prenosim Vam iskrene Božićne molitve, želje i čestitke. Posebno Vam želimo u novoj 2011. godini da bude supješna i blagoslovljena.

Danas sam najavio pripremu za biskupijsku Sinodu, za koju se spremamo kroz 2011. godinu molitvom i drugom pripravom. Zato Vas sinovski molim blagolsovite ovu mjesnu Crkvu koju ste mi povjerili voditi, kao i moju malenkost, koja Vas srdačno pozdravlja!

Vinko kardinal Puljić
Nadbiskup metropolit vrhbosanski

IZ KORESPONDENCIJE

SEGRETARIO DI STATO

PRIMA SEZIONE - AFFARI GENERALI

Br. 168.100

Vatikan, 12. siječnja 2011.

Uzoriti gospodine Kardinale,

Sveti je Otac s radošću primio srdačnu čestitku praćenu molitvama i dobrim željama koju ste mu u Vaše osobno, kao i u ime svih vjernika Vrhbosanske nadbiskupije, uputili prigodom svetkovine Rođenja Gospodinova i za početak Nove Godine.

Njegova Svetost od srca zahvaljuje na tom ljubaznom znaku poštovanja i odanosti te moli da, *utjelovljenje Riječi, u kojoj se na nenadmašan način ispunja Božja susretljivost* (Apostolska postsinodalna pobudnica *Verbum Domini, 11*), bude izvor naše nutarnje radosti i razlog još predanijeg navještanja Radosne vijesti spasenja.

S tim željama, Vrhovni Svećenik, dok prosi nebeski zagovor Blažene Djevice Marije, *Majke Riječi i Majke radosti*, od srca, Vama i svima koji su povjereni Vašoj pastirskoj brizi, udjeљuje zamoljeni apostolski blagoslov.

Priopćujući ovo, s osobitim Vas poštovanjem pozdravljam u Kristu Isusu.

* Fernando Filoni

zamjenik za opće poslove Državnoga tajništva

Uzoriti gospodin
Kardinal Vinko PULJIĆ
Nadbiskup metropolit vrhbosanski
SARAJEVO

BOŽIĆNE ČESTIKE KARDINALA PULJIĆA PREDSTAVNICIMA SRPSKE PRAVOSLAVNE CRKVE

Sarajevo, 6. siječnja 2011.

Nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić uputio je božićne čestitke najvišim predstavnicima Srpske Pravoslavne Crkve

U svojoj čestitci njegovoj svetosti patrijarhu srpskom gospodinu Irineju kardinal Puljić najprije zahvaljuje za Patrijarhovu božićnu čestitku upućenu njemu i preko njega svim katolicima u Bosni i Hercegovini. „Od srca zahvalujem na Božićnoj čestitki kao i na molitvama i lijepim željama za 2011. godinu. Sada ćete Vi osobno kao i cijela Srpska Pravoslavna Crkva, kojoj predsjedate kao patrijarh srpski, slaviti isto Otajstvo Rođenja Isusa Krista, našeg Spasitelja i Otkupitelja. U zajedništvu vjere u istog Isusa Krista dijelim radost Božića s Vama osobno i cijelom SPC koju predvodite, zato kličem Vašim drevnim usklikom: Mir Božji – Hristos se rodi! Taj Kristov mir neka zaživi u našim srcima i u našim obiteljima kao i u našim narodima, da bi iz vjere u Krista bili istinski graditelji mira. Čestitajući Vam Božić ujedno želim da Krist Gospodin bude radost i blagoslov u Novoj 2011. godini. Živo se nadam i skorom osobnom susretu i razgovoru“, napisao je kardinal Puljić u svojoj čestitci patrijarhu Irineju.

Kardinal Puljić uputio je božićnu čestitku i visokopreosvećenom gospodinu Nikolaju, mitropolitu dabrobosanskom, kojem je također zahvalio za njegovu ljubaznu božićnu čestitku upućenu njemu i svim katolicima u BiH. „Kako Vi sada slavite isto Otajstvo Rođenja Isusa Krista, našeg Spasitelja i Otkupitelja, želim u svoje ime i u ime cijele Crkve vrhbosanske, koju predvodim, uzvratiti božićnu čestitku. Vama osobno, Vašem sveštenstvu, monaštву i cijeloj bogoljubnoj pastri Vaše Mitropolije, koju predvodite, drevnim

usklikom kojim Vi čestitate: Mir Božji – Hristos se rodi! Vaistinu se rodi!. Neka Vam je sretan i blagoslovjen Božić, da ga radosno i u vjeri proslavite, te u Novoj 2011. godini neka Vas prati uz Božji blagoslov svaka sreća“, stoji u čestitci kardinala Puljića mitropolitu Nikolaju.

Božićnu čestitku kardinal Puljić uputio je i pravoslavnom episkopu eparhije Zvorničko-tuzlanske gospodinu Vasiliju zahvalivši i episkopu Vasiliju za božićnu čestitku upućenu njemu, vjernicima katolicima i njegovim suradnicima i na lijepim željama za novo ljetu 2011. „Kako Vi osobno i cijela Eparhija koju predvodite slavi isto Rođenje Isusa Krista, u svoje ime i u ime Vrhbosanske crkve, koju predvodim, upućujem najiskrenije čestitke usklikom koju vi običajete pri čestitanju reći: Mir Božji – Hristos se rodi! Vaistinu se rodi!. Neka Vas ta božićna radost ispuni srećom te Vam bude blagoslov u novoj 2011. godini, da Vam bude uspješna u životu i radu. Uz božićnu i novogodišnju čestitku, izražavam bratsko zajedništvo u Kristu te Vas iskreno pozdravljam“, napisao je kardinal Puljić u svojoj čestitci episkopu Vasiliju.

U svojoj božićnoj čestitci preosvećenom gospodinu Hrizostomu, episkopu bihaćko-petrovačkom, kardinal Puljić također zahvaljuje za čestitku. „Kako Vi osobno i cijela Eparhija, Vama povjerenja da je vodite, uskoro slavi isto Otajstvo Rođenja Isusa Krista, želim Vam u svoje ime i u ime Vrhbosanske crkve, koju predvodim, uzvratiti istim osjećajima radosti vjere čestitku riječima koju Vi običajete govoriti: Mir Božji – Hristos se rodi! Vaistinu se rodi!“, napisao je kardinal Puljić zaželjevši obilje Božjeg blagoslova i sreće u Novoj 2011. godini te upućujući bratski pozdrav episkopu Hrizostomu.

(kta)

IZ KORESPONDENCJE

IZ KORESPONDENCIJE

Sarajevo, 29. siječnja 2011.

Čestitka kardinalu Puljića novoimenovanom Dubrovačkom biskupu Uziniću

Preuzv. Gospodin

Mons. Mate Uzinić

Novoimenovani dubrovački biskup

Zrinsko-Frankopanska 19, p.p. 329

HR – 21000 Split

Dragi mons. Uzinić!

Uz brojne čestitke koje ste ovih dana primili, evo upućujem Vam i ovu iz Sarajeva. U ime Vrhbosanske Crkve, a posebno u svoje osobno ime najiskrenije čestitke na imenovanju biskupom dubrovačkim. Kao biskup Vam izražavam dobrodošlicu u zbor nasljednika apostola. Dobro došli u zajedništvo biskupstvo u poslaniu za Crkvu u Hrvata.

Želim i ujednинjuјем svoje molitve s toliki-

ma da Vam Bog udijeli obilje svoga Duha u novom poslanju i zadatku. Neka Vas prosvjetljuje i jača da svojim životom i radom proslavite Gospodina i okupite zajednicu vjernika na putu Kristovom.

Uz najsrdičnije čestitke pružam ruku bratskog zajedništva te Vas iskreno pozdravljam!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski

BLAGOSLOV SVEĆENIČKOG DOMA - "ZAHVALNOST"

Sarajevo 11. 12. 2010.

PRILOZI
IZOGLI

Treba znati »prepoznati« Boga

U prigodi zahvalne mise povodom blagoslova Svećeničkog doma pročitali smo Evanđelje iz mise Kvaternog bogoslužja i Mise za ljubav. Taj odlomak Evanđelja opisuje događaj u kojem razabiremo stav čovjeka koji je otkrio da je Bog prisutan u njegovu životu. Tek što je otkrio da je ozdravio, gubavac iz Samarije se vratio, bez sumnje, bez nesigurnosti i razmišljanja. On je spoznao da je Gospodin ušao u njegov život i da mu je donio spas. Ta njegova »spoznaja« prešla je u »zahvalnost« i očitovala se kao zahvaljivanje i hvala Bogu. Vjera se očitovala u ljubavi, a ljubav izrazila u zahvalnosti.

U pozadini ozdravljenog gubavca nalaze se devetorica gubavaca: oni predstavljaju indiferentne ili samodostatne, one koji se zaustavljaju na samima sebi ili na površini događaja, a ne znaju prepoznati Božju prisutnost i djelovanje. Zato ne osjećaju potrebu ni dužnost da zahvale Gospodinu za njegove darove. Ti stavovi nisu svojstveni samo ljudima prošlih vremena nego čovjeku svih vremena. Oni su svojstveni i nama, ljudima današnjice, koji olako zanemaruju »zahvalnost« Bogu.

Postupci suvremenog čovjeka

Suvremeni čovjek može pred tim Bogom slobodno zauzeti svoj stav. Moramo priznati da stavovi suvremenog čovjeka često ovise o modi, predrasudama, uvjetovanosti i mitovima našeg vremena. Danas primjećujemo opći osjećaj samostalnosti i samodostatnosti; čovjek je uvjeren da može vladati svijetom i događajima pomoću tehnike i da se sve može protumačiti svjetлом znanosti; uvjeren je da može riješiti svaki moralni problem u dubini svoje savjesti; uvjeren je da dijalogom i suradnjom na ekonomsko-kulturnom planu može ostvariti napredak. Zbog svega toga čovjek se osjeća odraslim, slobodnim od uvjetovanosti i religioznih mitova, sposoban da zanemari Boga i da ga se može jedanput zauvijek riješiti.

Mnogi nakon što odbace istinske i prave izričaje vjere sve više i češće pribjegavaju sumnjivim, smiješnim, čak i dramatičnim postupcima (praznovjerju, magiji, pijanstvu, drogi...). Te pojave zbujuju ali i uvjeravaju da u čovjeku postoji nešto što on ne može poništiti. Nije dovoljno da čovjek sam sebi kaže, da mu Bog više nije potreban. (Zgodno je ono dijete upitalo svoju majku: »Mama, da li Bog zna da mi u njega ne vjerujemo?«).

Otkriće Boga

Međutim, čim čovjek počne »prepoznavati« Boga, u njegovu se srcu spontano javlja potreba da mu »zahvali« i da ga hvali. Zahvaljivati, tj. »dati hvalu« znači priznati darove Božje milosti i uzvratiti ih zahvalnošću i divljenjem, a još prije toga znači jednostavno zahvaliti što jest Bog, što tajanstveno živi i djeluje u svadušnjim događajima po kojima trajno spašava naš život.

Zahvalnost

Jedan je sredovječni Amerikanac došao je u Rim s namjerom stupiti u sjemenište i postati svećenik. Nekima se ta njegova želja činila neobičnim, pa su ga upitali, koji ga je motiv na po potaknuo. On je bio upravitelj jednog staračkog doma i imao određeno iskustvo. Korisnici njegova doma najčešće su dolazili iz dobrostojećih obitelji, a u staračkom domu imali su potpunu materijalnu skrb. Međutim, bili osamljeniji nego što bi se moglo prepostaviti. Naime, njihova djeca i rodbina nikad ih nisu posjećivali. Za Božić su slali razglednice, zatim po koji dar ili neku kazetu s registriranim čestitkama i to je bilo sva zahvalnost djece prema roditeljima. Upravitelj te ustanove htio je postati svećenik da duhovno pomogne tim starcima.

Kad bismo rekli da u današnjem svijetu više nema zahvalnosti, pretjerali bismo, jer je ona uvijek bila rijetka. Poznata je ona priča, kako je Bog priredio primanje za sve kreplosti. One su razgovarale kao stare prijateljice. No za stolom

PRILOZI

su sjedile i dvije dame za koje se činilo da se ne poznaju. Kao dobar domaćin Bog se požurio da ih jednu drugoj predstavi. Nakloni se prvoj i reče: "Ovo je Gospođa Dobrotvornost". Zatim se nakloni prema drugoj: "Ovo je Gospođa Zahvalnost". Dame su se nasmiješile i pružile si ruku. Odavno su se željele upoznati, no od stvaranja svijeta nisu se srele.

Iako je priča pomalo moralistička s određenim nedostatcima jer joj često nedostaje konkretna primjena, slušatelji obično uzdahnu i reknu: "Nažalost, tako je". Upravitelj ustaneve u želji postati svećenikom za napuštene, bio je konkretan.

Zahvalnost ima i duboku psihološku podlogu. Potrošačko društvo mjeri sve prema potrebi. Nepotrebne stvari smetaju danas više nego ikada. U malim gradskim stanovima smeta i prazna kutija. U mnoštvu na ulici dosadan je onaj koji ide u suprotnom pravcu. A čovjek koji privređuje u svakoj minuti, postane nervozan ako mu kakav starac želi ispričati kako ga bole krsta. Stari roditelji koji su prije bili tako potrebnici, u jednom momentu postaju beskorisni i dosadni. Što s njima učiniti? Istina, treba pronaći neko ljudsko rješenje, ali čini se da je nemoguće zadržati ih vezane uz naš životni ritam.

Ako je to teško s roditeljima, još se brže ruše svi ljudski odnosi motivirani samo zahvalnošću za kakvo primljeno dobročinstvo. Stariji svećenici koji su nekada bili stupovi biskupije, kad im sile malakšu mogu postati teret, prazna kutija koja smeta. Prema tome se pitamo, kako reagirati i kakve misli imati da bismo činili dobro.

Zahvalnost izražena u pastoralnoj skrbi u ime ljubavi i zahvalnosti mora pomoći starijim osobama da prevladaju osjećaj promašenosti! Ta svi mi, napose mladi današnjice trebali bismo bar priznati i prihvati u svojoj očajnoj i velikim dijelom ispravnoj kritici na račun prijašnjih generacija da su razina vjerskog života, postignuto blagostanje, industrijalizacija današnjeg društva, potrošačka dobra širokih masa ujedno i plod rada staraca i starica, koji osamljeni pogledom bez smiješka sjede na klupama naših parkova i šetališta, onih što nesigurna koraka izlaze iz bolnica ili odmarališta, onih koji zadnje razdoblje svoga života provode u Domovima umirovljenika, onih starijih osoba što leže na posteljama ništa ne očekujući, onih koji kao da su prepusteni da odu.

A mi u Crkvi moramo priznati da je onaj uspjeh što ga uživamo u našim biskupijskim, župnim i drugim crkvenim zajednicama, na materijalnom, duhovnom i pastoralnom području plod prethodnih generacija svećenika, možda onih koji se nalaze u svećeničkim domovima koji su samozatajno svoje od Boga primljene talente uložili u izgradnji Božjega kraljevstva. Vaša nadbiskupijska zajednica izgradila je Svećenički dom u znak zahvalnosti svećenicima, ali i da pomogne starim svećenicima da prihvate svoje godine, društvo i zajednicu u kojoj žive. To je prvi zahtjev realizma jer se ne živi od sanjarenja i fantazije, pogotovo ne od psihičke napetosti. Svaki čovjek koje god dobi mora biti svjestan psihofizioloških i okolišnih uvjetovanosti. Vi ste poslušali sv. Pavla koji nas poziva: "I zahvalni budite!".

Što je zahvalnost? To je odnos s drugim koji se rađa iz intimnog kontakta. Jedna žena je majka jer je rodila dijete, hranila ga, brinula se o njemu, odgojila ga. Dijete je dijete kada sve to prihvati i bude svjesno da iz toga nastaje tjesni odnos s majkom. Kada se majka odrekne djete-ta ranjava samu sebe u svome majčinstvu. A djeca koji zanemaruju roditelje niječu vlastitu obiteljsku egzistenciju. Nezahvalnost je proces koji atomizira, usitnjava društvo. Jedan živi organizam se rastače u izolirane stanice. Nezahvalan narod smatra posve naravnim primati od društva, ali ne želi ništa davati. Radi se o jednom opasnom stavu. /Stari indijski monasi zavjetovali su se da neće primati darove. Čini se da je to pomalo strano, ali oni su razmišljali logično. Željeli su živjeti u absolutnoj osami kako bi postigli mir. Ako netko primi darove, ima dvije mogućnosti: ili se osjeća vezanim uz darovatelja, i s time gubi svoju osamljenost, ili prima darove i ne osjeća se vezanim, i tada ima tvrdo srce i ne može biti sretan./

Kršćani ne žele takvu osamljenost. To ne bi bilo humano. Da čovjek ostane čovjek mora uvijek primati (prihvati) druge. No time se veže na njih. Zar to ne bi bilo neko ropstvo? U našem društvu ima časnih ljudi koji imaju utjecajan položaj, ali ne vole primati darove upravo zato da ne budu vezani i da imaju slobodne ruke.

Kako naći ispravnu mjeru? Kršćanska vjera nam pomaže da razriješimo problem uzdižući ga na viši stupanj. Od ljudi primamo mnogo,

sve što je potrebno za život. Ali u isto vrijeme znamo da ti isti darovi dolaze od nebeskoga Oca koji je izvor svakog dobra. Prava naša zahvalnost prema tome treba biti zahvalnost Bogu. Na njega smo uvijek vezani. Kako da mu vratimo ono što smo primili? Po ljudima, kao što reče Isus: "Što god učiniste jednomo od ove moje najmanje braće, meni učiniste" (Mt 25,40). Prema tome, čovjek koji želi biti zahvalan Bogu postaje zahvalan i dobročinitelju, ljudima. Tko zaboravi Boga, ne iznenađuje ako zaboravlja i vlastite roditelje.

(T.S.)

6. Zahvalna pjesma kršćanskog života

Ova sv. Misa je znak je da oko sebe gledamo i čitamo svjetлом vjere da je Bog bio prisutan u svakom našem djelu, da je on autor svega dobra. Ovo naše euharistijsko slavlje na završetku izgradnje Svećeničkog doma i na dan njego-

va blagoslova pretvara se u zanosni »Tebe Boga hvalimo« za djelo naših ruku koji nas podsjećaju da čovjeka kao ljubljeno biće prati Bog prema njegovom konačnom odredištu.

Danas sam došao k vama da zajedno s vama zahvalim Gospodinu za sretno završene radeve na vašem Svećeničkom domu i da zajedno s vama kažem Hvala Bogu što je svojom milošću pomogao da se to veoma zahtjevno djelo sretno privede kraju. Došao sam vam čestitati na uspjelom djelu i na svjedočanstvu ljubavi prema svećenicima koji su zaslužili ne samo da im kažemo "Hvala!", nego da to pretočimo u djelo. Istina, vi ste uložili svoj trud, ali ste bili svjesni: »Ako Gospodin kuće ne gradi uzalud grade graditelji...». Ovaj Svećenički dom znak je onoga što vi jeste i što biste htjeli biti: znak Božje prisutnosti....

*Mons. Dr. Marin Srakić,
nadbiskup*

Obiljetnica smrti s. Jule i četiriju susestara

Propovijed postulatora Tomića na misi o 69. obiljetnici smrti Drinskih mučenica

Sarajevo, 17. prosinca 2010.

Svečanim Misnim slavljem u crkvi Kraljice krunice u Sarajevu, 15. prosinca sestre Kćeri Božje ljubavi obilježile su 69. obiljetnicu smrti s. Jule i četiri susestara poznatih kao Drinske mučenice. Euharistiju je predslavio postulator kauze vlc. Marko Tomić, župnik župe Otinovci-Kupres.

Poštovani,

radost mi je s vama dijeliti ovaj trenutak iz razloga što smo kao zajednica okupljeni oko Krista i kao poštovatelji Drinskih mučenica. Razmišljam o stvarnosti koja nas je ovdje okupila. Naravno, to je Krist Gospodin; od njega počinje sve. I zato, tajna se ne može nikada ticati samo jednoga. Ona je uvijek priopćena makar nekomu – vrijednost koja stvara napetost. A u toj stvarnosti se događa vrijednost koja na poseban način u nama provočira, izaziva, reakciju. Rečeno ovako, izgleda kao nešto izvanredno. Bog je jednom izgovorio svoju veliku ponudu

prema meni i tebi i podijelio tajnu u riječi „volim te“. To sam ja, meni je tajna priopćena. Ja nisam objekt njegove ljubavi nego subjekt. On u mene postavlja vrijednost na koju ja sada pokušavam odgovoriti, shvativši veličinu u svoj svojoj zbuđenosti, svjestan koliki je to dar. Ne kao stvarnost koja mi se nudi, nego veličina mjerena Darovateljem. Zar ja? Da, ti. Ne Vi, nego ti. I u toj stvarnosti pokušavam dopustiti, neka mi bude po Njegovo Riječi.

Kad se to počne događati, osjeća snaga tajne koja počinje klijati, rasti i donositi svoj plod. Ona jednostavno, u svojoj stvarnosti, nadmašuje ono što bi mi, nekakvim svojim načinom i dobromanjernom stvarnošću djelovanja, pokazali prema svima koje poštujemo. Jer, u jednom momentu nećemo moći. U drugom, nedostajat će nam vremena. U trećem, nemamo baš previše motiva, ali ne isključujemo da ćemo to činiti. I kad pomiješamo tu

PRILOZI

stvarnost vrijednosti s vremenom, onda postajemo ljudi. A kad dopustimo da ono što nas veže kao stvarnost vrijednosti tajne podijeljene s Bogom, „ja tebe volim“, i kad sam na taj dar spremam odgovoriti, onda shvaćam da nadilazim sebe, jer po daru ja ostvarujem nešto što ni ja ne mogu dovoljno shvatiti, ali tek u odnosu na Njega sve to dobiva posebnu specifičnu vrijednost i ne može je nitko zanijekati. E, to je ona vrijednost koju mi u tom religioznom odnosu, kada povežemo stvarnost tajne koju nam Bog u nama nudi i izgovara kao činjenicu, On time progovara u nama – to smo ti i ja, onda ta stvarnost dobiva sasvim novu dimenziju koju, niti ja, niti tko drugi može zanijekati.

Zato je, s obzirom na onoga tko ju dariva, zovemo jednostavno: ne istina, ne realnost, ne vrijednost, nego svetost. To ne može biti nešto zaostalo. To po svojoj biti ne može biti nešto što su ljudi udahnuli u stvarnost življenja, pa to mogu uvijek po nekakvim svojim mjerilima mijenjati. Kad to nadilazi mene, onda znam da je to dar nekoga tko je veći od mene. A kad sam ja toga dostojan, onda to tek potvrđuje pravu ljubav kojom se, kad se odgovori na tu tajnu, svjedoči veličina i vrijednost. I zato ne vrijedi biti - jedni slični drugima - jer bi se vrlo brzo izgubili u svojim različitostima, nego - svi što sličniji onome koji izgovara ovu tajnu „ja te volim“.

Danas se posebno prisjećamo vremena kada je na tu stvarnost odgovorilo pet djevojaka iz različitih krajeva, različitih naroda. Dakle, ni krajevnost, ni narodnost, niti što drugo ne znači posebno pred Božjim očima, nego ona direktna stvarnost obraćanja Boga kada „ja s Tobom stvaram savez“ i kad je taj savez plod moga htjenja i moga srca, jer našao sam Te, mi bi rekli, dostoјnim. Kako se pred Bogom možemo osjećati dostoјnim? Nikako bez Njega. I mi u tom momentu shvaćamo da je sva veličina od Njega. I u toj stvarnosti mucamo, nesigurni smo, pogriješimo, ispravljamo se. Samo u tom kontekstu možemo shvatiti i razumjeti da grijehčeći učimo, jer smo slabi kao ljudi, dogodim se, a nismo zlobni. Pa kad se opečemo, onda ponekad i na hladno pušemo. To je naše ljudsko iskustvo, a Njegova stvarnost „ja sam s tobom“. I kad u životu On postane Onaj koji će biti prvi, onda ćemo shvatiti uistinu da se ništa ne može mjeriti s onom veličinom nego kad je on, Emanuel, s nama Bog. Stvarnost moga

života počinje biti slava Božja; svjedočenje rasta Njegovog sjemena posijanog u meni. Očituje se u mom životu.

Najočitiji simbol života jeste životvornost krvi. I u našem ljudskom poimanju, proliti krv znači završiti život. A kada je to vrijednost, koja svjedoči nešto više; ona mora biti početak nečega novoga, novost koja nadilazi vrijeme i prostor, nešto što više nije podvrgnuto ni vremenu, ni prostoru. Mi znamo cijeniti na različite načine neka postignuća čak i kad nitko za to nije prolio krv. Ali u kontekstu tajne podijeljene s Bogom, krv je stvarnost novog života. I nije slučajno da je, kad se krv prolije kao svjedok Kristove ljubavi, upravo to sjeme nove životnosti Crkve. I u toj stvarnosti moramo promatrati taj odgovor, veliki odgovor na povjerenu tajnu.

Svjedoci smo mučnih doživljavanja života u neposrednoj prošlosti. Imamo nesretno iskušto rata. Eksplodirala bomba, pobila djecu, nevinu djecu. Nisu mučenici, ali jesu žrtve jer su poginuli kao nevina dječica u zlom ozračju dana i okolnosti, radi nesmotrenosti ili zlobe, pa čak i slučaja. I poginuli su kao pojedinačno - ime i prezime, svako dijete. Prisjetimo se davnog događaja kad je Herod posegnuo za Isusovim životom i pobjio nevinu djecu u Betlehemu. Nije ubijen nijedan kao Luka, Ivan, Petar ili Pavao. Svaki je ubijen kao Isus. E, oni su mučenici, jer oni nisu pobijeni kao pojedinci, svaki zasebno, sa svojim imenom i pripadnostima vlastitoj obitelji, slučajno Isusove dobi. Nego, Herod je dao svakoga ubiti kao Isusa, jer, svejedno što je među njima od tolikog broja samo jedan Isus, ali svaki od njih je ubijen kao da je Isus. I oni su mučenici njegovi i prolijena krv male djece u ovoj tajni „ja te volim“ znači biti s Njim zajedno, biti s Njim jedno. To je početak jedne stvarnosti u Bogu. To nije vrijeme ni trajanje, to je stanje. Mi ga vrlo rado volimo zamišljati kao vječnost iako je to opet uvek samo naše ljudsko razmišljanje.

Ali vidite, zaustavljeni je jedna vrijednost u trenutku i dan joj je opći značaj. I krv nije prolijena da nestane ili da znači smrt, nego da svjedoči vrijednost koju nitko poreći ne može. Evo ga, tu je na djelu - svetost. Shvatit ćemo – nije zasluga onoga koji progoni, nego je to samo okolnost u kojoj se odvija život na koju mi ne možemo utjecati. Zato takva teška stvarnost života nije zapreka da se ostvaruje vrijed-

PRILOZI

nost koja je posijana u tajni odnosa „ja volim“ i ja sam s tobom; to znači da sam u tebe posijao vrijednost. Kada se ta vrijednost ostvaruje, to je snaga i radost Tvoga života. Tu očekujem da procvjetaš spasenjem. Tu treba niknuti novost, kad svi misle da je kraj. Nisu zasluge koje te idu, nego zasluge koje si ostvario. Jer „Ja sam s tobom“, i „Ja sam ti otac, a ti si meni sin“. I ne bilo kako velik, nego kao otac. I kad se to ostvari, a to je vrijednost, i kad se krv prolije, to dokazuje i pokazuje novu vrijednost. Sve ostalo može biti lijepo ukomponirana priča različitih stvarnosti kojima možemo dati značenje, ali nikada ne smijemo izgubiti smisao u kojem to nije kraj, nego početak i pravi pečat novoj vrijednosti koju ne može nitko nijekati. A to znači da stvarnošću svjedočim Krista Gospodina – da smo On i ja jedno.

Otpada svaka ljudska reakcija, bez obzira što se događa. Mi znamo da nam život svjedoči da je u dobru lako dobar biti, ali da se na muci poznaju junaci. Interesantno, za što se život daje, ostvaruje se vrijednost, ne što bih netko želio nego što ja hoću. Podijeljena tajna s Kristom nosi ovu karakteristiku. Druge tajne, koje mi međusobno dijelimo, jesu različite

vrste ortaštva. Ali uvijek je u pitanju podijeljena tajna, tu se ostvaruje dogovorenog, tu se uvijek ostvaruju vrijednosti za koje drugi ne trebaju znati. I kako ljudska tvorevina ponekad može biti zatvorena u krutu stvarnost ljudske zakonitosti u kojoj pogreška nosi gubitak života. Mučeništvo je sasvim obrnuto. Ovdje se svjedoči snagom prolivene krvi novu vrijednost. I zato Krist kaže direktno, kada odgovara Ivanu, da Kristova novost ljudima izgleda čudno, čak sablažnjivo – „blago onomu tko se ne sablazni o mene“, jer neobične se stvari događaju po ljudskom shvaćanju: gluhi čuju, slijepi progledaju, hromi hodaju i, zamislis još jedno, siromasima se propovijeda Evanđelje. Zašto bi se netko sablaznio nad tim? E pa, ako ćemo tražiti odgovor, onda ga moramo tražiti ostvarenog u Kristu, i to na križu. On je to ostvario. Krv Njegova je cijena svake vrijednosti, a ona je neprocjenjiva. Ona je jednostavno Božja, ona je ljubav Božja. Dopustimo neka bude tako i sve ćemo shvaćati i razumjeti, i sve ćemo drugačije razumjeti. A od nas se kao kršćana traži da budemo drugačiji. Amen!

(kta)

KRŠĆANSKO ZAJEDNIŠTVO I SURADNJA RADI PRAVEDNOG MIRA U SVIJETU

Homilija mons. Zovkića u pravoslavnoj Sabornoj crkvi u Sarajevu, 25. siječnja 2011.

Kršćanska braća i sestre!

Pozdravljam sve vas koji ste se večeras okupili u ovoj sabornoj crkvi mitropolije Dabrobosanske da sudjelujemo u jekteniji za jedinstvo kršćana na završetku ovogodišnjeg tjedna molitava za jedinstvo. Počeli smo prošlog utorka u katoličkoj katedrali gdje je propovijedao pravoslavni prezبiter Vladimir Stupar kao delegat mitropolita Nikolaja i ja večeras ovdje propovijedam kao delegat kardinala Puljića. Služitelji ove pravoslavne jektenije uzeli su za biblijska čitanja odlomke koje su preporučili kršćani današnjega Jeruzalema za ovu godinu, po mandatu Svjetskog vijeća Crkava te Odbora „Vjera i ustrojstvo“ i Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana. U odboru jeruzalemskih kršćana za pripravu ovog programa bili su

i predstavnici triju pravoslavnih Crkva u Jeruzalemu: Grčko-pravoslavnog patrijarhata, Sirsko-pravoslavnog patrijarhata i Armeniske pravoslavne crkve.

Radna skupina jeruzalemskih kršćana predložila je da ove godine molimo i razmislijamo iz situacije kršćana Jeruzalema kao brojčano neznatne manjine. Oni nas pozivaju na jačanje zajedništva i suradnje radi zalaganja za pravedni mir u svijetu. Središnji novozavjetni odlomak na kojemu to temelje pročitali smo večeras kao drugo čitanje (Dj 2,38-47) i o njemu bih želio s vama večeras razmatrati.

Zajedništvo svih koji su krstom i vjerom povezani s Kristom

Za drugo čitanje imamo završetak Petrova govora na Duhove u Jeruzalemu i Lukin saže-

PRILOZI

tak o životu prvih kršćana u tom svetom gradu. Podsjetimo se da je na događaj Dušova, koji se u pravoslavnoj tradiciji zove i Trojnice ili Trojčindan, Petar prisutnim židovskim hodočasnicima obrazložio što znače plameni jezici nad skupinom Isusovih učenika u svetom gradu. Raspetoga Isusa, koji je nakon smrti bio pokopan, Bog je uskrisio tako da proslavljeni Krist toga dana izljeva Duha Svetoga na vjernike koji su svjedoci njegove smrti i uskrsnuća. Čuli smo zaključak govora u kojem Petar poziva nazočne hodočasnike: „Pokajte se i neka se krsti svaki od vas u ime Isusa Krista za oproštenje grijehova; i primit ćete dar Svetoga Duha“. Grčku riječ *menatoeite* srpski službeni prijevod prerieće s „pokajte se“ a hrvatski „obratite se“. Ona doslovno znači „promijenite mišljenje i vladanje, presložite svoje vrijednosti i postupke!“. Zato je ispravno i „pokajte se“ i „obratite se“. Pred događajem Isusa raspetog i uskrsnućem Krista proslavljenog ljudi trebaju zauzeti osobni stav. Tko se Kristu otvori vjerom i dadne se krstiti, dobiva oproštenje grijeha i dar Duha Svetoga. Krst nas pridružuje Kristu proslavljenom i jedne drugima, zajednici njegovih vjernika. Krsnom vjerom postajemo o ostajemo živa Crkva.

U nastavku sv. Luka iznosi ključna svojstva prvih kršćana u Jeruzalemu:

- postojanost u nauci apostolskoj;
- zajedništvo duhovnih i materijalnih dobara;
- lomljenje hljeba ili euharistija kao spomen Isusove smrti i uskrsnuća;
- molitve.

Postojanost u nauku apostolskom znači priblijanje uz Isusove riječi i djela kako su ih prvim generacijama krštenika tumačili Isusovi povijesni svjedoci, apostoli i njihovi suradnici. Ti događaji su zapisani u četiri kanonska evanđelja (Matej, Marko, Luka, Ivan) te Djela apostolska, 21 novozavjetnu poslanicu i Knjigu otkrivenja. Sv. Luka u Djelima apostolskim zove prve kršćane učenicima zato što pristaju uz Isusa kao vrhovnog učitelja i trude se živjeti onako kako je Isus živio. Svi mi današnji kršćani smo postojani u nauku apostolskom ukoliko ostajemo Kristovi učenici u svojim osobnim životnim prilikama.

Za zajedništvo duhovnih i materijalnih dobara kao karakteristiku prvih kršćana Luka upotrebljava izraz *koinoa* koji znači „nešto zajedničko“.

dno činiti, nešto zajedno imati, nešto zajedno biti“. To je vjernička solidarnost u duhovnom i socijalnom životu, uključujući i odvajanje vlastitih materijalnih dobara za potrebe siromašne braće i sestara. Iz ove vrline prvih kršćana izraslo je organizirano pomaganje potrebnih u kršćanskoj zajednici kao i drugih ljudi. Tim zajedništvom nadahnut je rad kršćana u školama, bolnicama, javnim službama.

„Lomljenje hljeba“ je Lukin izraz za euharistiju kao spomen-čin Kristove smrti i uskrsnuća. Dok su prvi kršćani u Jeruzalemu nastavili odlaziti u hram na moljenje psalama ujutro, u podne i navečer, njihov specifični sveti čin bilo je ovo lomljenje kruha po kućama vjernika uz predsjedanje nekoga od apostola. Ondašnji kršćani vjerovali su, a to vjeruju i današnji kršćani, da Krist postaje nazočan u zajednici krštenih kada se sabremo na čitanje riječi Božje i kada valjano rukopoloženi predstojnik izgovara Isusove riječi nad kruhom i vinom prigodom oproštajne večere. Crkva su u najpotpunijem smislu svi oni koji slave nedjeljnu liturgiju pod vodstvom biskupa ili prezbitera.

Četvrta karakteristika Isusovih učenika u Jeruzalemu apostolskih vremena i danas su molitve. Liturgijske i privatne molitve. Osobito Isusova molitva – Očenaš koju smo molili i u ovoj jekteniji. Molitvom priznajemo i prihvaćamo svoju ovisnost o Bogu. Molitvom njegujemo svoju duhovnu dimenziju u materijalnom svijetu. Molitvom ponizno stavljamo pred Boga potrebe svoje i svojih bližnjih. Još jednom: Crkvom nas čini postojanost u nauci apostolskoj, zajedništvo, lomljenje hljeba ili kruha, molitve.

Suradnja kršćana radi pravednog mira u svijetu

U knjižici koju su jeruzalemski kršćani predili za ovogodišnji tjedan molitava za jedinstvo stoji i poziv da svi molimo za stanovnike Isusove domovine koji su Židovi, muslimani i kršćani. Židovi trebaju sigurne granice svoje države a Palestinci pravdu jer već treća generacija njih žive izvan svojih domova. Domači kršćani Palestine uglavnom su Arapi koji zajedno s kršćanima doseljenim iz Europe doživljavaju diskriminaciju izraelskih i palestinskih sugrađana zato što su religijska manjina. Zbog diskriminacije od strane većine, kršćani se sele iz država Bliskog Istoka: Egipta, Izraela, Palestine, Jordana, Sirije, Libanona, Turske, Irana, Iraka. Kršćanska braća i sestre, ovo se tiče i nas kršćana u Bosni i Hercegovini te u drugim

zemljama današnjega svijeta. Zato ove godine molimo za jedinstvo kršćana ali i surađujemo s ljudima drugih vjera radi pravednog mira u svijetu. Jedan od molitvenih zaziva u ovoj jekteniji glasio je: „Za mir svega svijeta, za nepokolebivost Božjih Crkava, i sjedinjenje svih, Gospodu se pomolimo!“ Danas smo kao narodi i države toliko ovisni jedni od drugih da naš

pravedni mir prepostavlja i traži mir svih. Osobito je mir među religijama nužni preduvjet pravednog mira u svijetu!

Vratimo se još jednom poruci današnjeg drugog čitanja: „I bijahu postojani u nauci apostolskoj, i u zajednici, u lomljenju hljeba i u molitvama!“ Amen.

(kta)

Nadbiskupove propovijedi:

Propovijed Vinka kardinala Puljića na Bogojavljenje – Tri Kralja

Sarajevo, katedrala 6. siječnja 2011.

Draga braćo u biskupstvu, braćo svećenica, braćo i sestre!

Danas slavimo jednu od najstarijih svetkovina u Crkvi. Nakon Uskrsa Bogojavljenje je jedna od najstarijih svetkovina. Crkva je htjela slaviti to divno otajstvo u kojem se Bog očitoval, u malom djetetu. Današnju svetkovinu pučki zovemo Tri Kralja. Krist nije došao samo za jednu malu sredinu nego je došao za čovjeka i čovječanstvo svih krajeva, naroda i kultura. I ova Tri Kralja, koja se dolaze pokloniti Isusu označuju sve te narode koji traže Boga i označuju svakog čovjeka. Bog se očitovao kao malo dijete ali bez tog svjetla nutarnjeg svjetla, ova trojica imali su svjetlo zvijezde, nije moguće naći Boga. Ali svaki čovjek treba doživjeti ono nutarnje svjetlo da bi mogao otkriti Boga. U današnje evanđelju kad su čuli da se rodio novorođeni Kralj svi se uznenirile. Isus je mir, al činjena da on prvo donosi nemir. Čim se čovjek suočava s Isusom Kristom, Spasiteljem i Otkupiteljem njegova savjest postaje nemirna jer mora raskrstiti s grijehom. Također i bogatstvo koje je zatrpano srce, ono postaje izazov nemira u srcu, jer se čovjek boji izgubiti to bogatstvo. Svatko od nas može pročitati taj nemir i to traženje. *Nemirno je srce naše dok se u Tebi Gospodine ne smiri*, rekao je sveti Augustin. Zato ovdje na poseban način želimo to prepoznati. Bogojavljenje u osobnom životu. Jer čovjek traži Boga i otkriva ga nutarnjim svjetlom savjesti po kojoj Bog govori čovjeku. Ali Bog govori čovjeku i po objavljenoj Riječi, Objavi po kojoj živa Riječ živi. Ali govori i po stvoriteljskoj ruci

po kojoj je sve stvorio. Koliko smo god uznapredovali u pismenosti mnogo je još ne pismenosti. Ne znamo čitati te tragove Božje prisutnosti, zato je nemirno srce naše. Dok ne otkrije to svjetlo dok ne postanemo sposobni čitati Božju prisutnost. Ili bolje reći dok čovjek ne iznenadi samoga sebe, pa se uprisutni u Božju prisutnost.

Ovdje gledamo simboliku ove trojice koji donose darove. Donose, klanjaju se i darivaju. Zlato je simbolika vrijednosti i danas. Slušati kad se govori o bankovnim računima i državnom rezoru pitanje je koliko zlata ima u rezoru. Tolika je vrijednost bankovna i novčanica. To je ta simbolika vrijednosti države. I u osobnom životu svatko na svoj način ima svoje zlato. Ono što smatra svojom životnom vrijednošću. I susresti Boga znači tu najveću vrijednost staviti pred Boga. Jer On je stvoritelj i gospodar svega. Čovjek mora to priznati. Dokle god ne prizna zarobljen je. Biti slobodan znači upravo to što me okupiralo, zarobilo, oslobođiti se, Bogu pokloniti. To mora svatko u sebi otkriti. Što je to što me zatrpano kao bogatstvo. Makar sam siromašan, ali me znade zaslijepiti. Treba znati i umjeti eto to Bogu pokloniti. Druga simbolika je tamjan. Tamjan koji se pali Bogu. I zato psalmista kaže da se naše molitve dižu kao kad pred lice Božje. Kad koji sagorijeva. Često puta postavljamo se pred tim bez entuzijazma, elana. Razlog je što nema ono što sagorijeva, nema vatre ako nema onog što sagorijeva. U nama kršćanima treba biti ono što izgara i prinosi Bogu dar, ne samo naše molitve nego i predanja i odanosti.

PRILOZI

Taj tamjan jeste ona moja molitva svakog jutra *Evo me Gospodine*. Jeste ono da Božja bude na prvoj mjestu. To je moj tamjan. Kad se nađem u dilemi što je prijeće da pitam što je Božje. Zato nema entuzijazma, poleta, jer Božja nije na prvom mjestu. A ono što je ljudsko, što je zemaljsko, ono guši. Treći dar je pomast, smirna, koja se maže prije ukopa. U SZ i NZ ostat će taj simbol pomazanja, posvećenja. Na poseban način, pomazanje smrtnog tijela. Krist je i Gospodar i Bog smrtnog čovjeka. Zato je potrebno prepoznati Bogočovjeka upravo kroz svijest svi smo pomazani upravo krštenjem, a onda i drugim sakramentima. Evo danas smo spominjali i biskupsko ređenje. Kod krštenja se pomazujemo, kod krizme, kod svećeničkog i kod biskupskog ređenja. Pomazanici smo Kristovi. I upravo u tom daru prepoznati sebe.

Zanimljiv je svršetak današnjeg evanđelja ova Trojica se vraćaju drugim putem. To je životna istina. Tko je uistinu susreo Krista taj ne ide više starim putem. On kreće novim putem, drugim putem. Zašto smo tako navezani na neke uhodane, stare grješne staze. Pitanje je koliko smo susreli Krista. Koliko se

stvarno Bog objavio. Današnjim danom upravo smo mi biskupi BiH odlučili da kroz to Bogojavljenje prepoznamo vrednovanje života djeteta, prvo dijete Isusa, a onda djecu cijelog svijeta. Čovječanstvo je izgubilo svoje dostojanstvo kad je izgubilo vrednovanje života, vrednovanje djece. Mi danas kukamo o nasilju koje se strašno pojavljuje. Počevši od ubijanja nerođene djece do onoga da je sve preče osim života. Za sve imam vremena, al za život nemam. A onda zloupotreba života. Ne bih htio crnu kroniku iznositi već probuditi vrednovanje života. I naš osjećaj jest ovaj mali prilog koji ćemo dati za pomoć djeci u misijama. Ali još važnije probuditi taj osjećaj vrednovanje života, djeteta. Prepoznati onu Isusovu što god učinite ovom najmanjem meni učiniste. Isusu činiti znači činiti čovjeku. Tako se on izjednačio. Zato je potrebno ponovo i ponovno poći u školu da naučimo čitati glas savjesti, čitati tu životnu knjigu Objavu utjelovljene Riječi, čitati tu stvoriteljsku ruku utkanu u ovaj svijet. Da bi istinski i mi dobili to svjetlo te Krista prepoznali, Kristu se poklonili i vratili se drugim putem, evanđeoskim putem koji vodi u život vječni. Amen.

Propovijed u KPZZT Zenica (zatvor)

Zenica, 29. siječnja 2011.

Draga braćo ovu ču besedu snimiti kako bih imao dokaz što sam govorio. Bez obzira gdje čovjek živio za Crkvu je svaki čovjek - čovjek i Crkva je poslana čovjeku. Mi znamo da kao Crkva imamo i ljudski element koji se mora uklapati u društvene strukture koje imaju i svoj zakon. Ali smo svijesni da su ljudski zakoni i sudovi ograničeni. Crkva naviješta onaj Božji sud koji je vječan. Moramo poštivati i uklapati se u ljudske zakone. Mi u svom propovijedanju moramo ukazivati na onaj Božji sud, na Božji zakon. A Bog je ljubav. To znači da u našoj stvarnosti ta istina da je Bog ljubav daje jednu hrabrost, hrabrost pouzdanja u Boga. Bog je onaj koji nas može tješiti, koji nam može donijeti snagu, koji nas može ohrabriti u našem ljudskom dostoianstvu. To dostoianstvo mi nitko ne može oduzeti. Mogu nas poniziti, možemo proživljavati i teške poteškoće u životu radi svojih čina. Međutim

ono dostoianstvo koje Bog daje to nam nitko ne može oduzeti, a to je da smo djeca Božja po krštenju, da možemo živjeti milosni život u svakoj stvarnosti i da s Bogom možemo razgovarati bez obzira imali telefon ili bili na svakom mjestu, to je naša molitva. I ja sam upravo radi toga došao, hrabriti vas. Da unatoč svih poteškoća koje čovjek mora proživljavati ne osuđujući i ne prosuđujući već uočavajući životnu stvarnost. U toj životnoj stvarnosti vrlo je važno sačuvati pouzdanje u Boga i računati s Bogom. Zato vas kao čovjek, ne samo kao nadbiskup, želim hrabriti da svoju stvarnost prihvativimo, ne nositi jed u srcu, jer jed truje, pogotovo ako se u vama pojavi osjećaj mržnje, to truje. Zato oslobođiti se svakog jeda. Ne zato što bi htjeli dokazati nego zato da bi unutarnju slobodu sačuvali. Ta nutarnja sloboda je važna da ti kao čovjek psihički uravnoteženi budete. Ja vas želim hrabriti da

možete jednog dana kad se vratite svojima doma bit psihički uravnoteženi. Kako tu psihu sačuvati. Upravo s Bogom komunicirajući. Svaki dan s Bogom razgovaraj. On je s vama. On vas najbolje pozna. Ovo što ljudi imaju spoznaje, to su relativne spoznaje, ograničene. Zato je prevažno da ti sebe prihvatiš onakvog kakvog te Bog vidi. Kakvog te Bog poznaje i ono što je grešno da znaš okajati. A ono što doživljavaš kao da je nepravda da se znaš osloboditi da to Bogu prikažeš. Tada možeš dostojanstveno živjeti nutarnju slobodu.

A drugu stvar što bih vam htio reći kao pastir. Znajte svoje vrijeme živjeti. Donio sam svakom od vas Novi Zavjet. To je prijevod koji je napravio nadbiskup Šarić, kad je bio nadbiskup sarajevski. Mi smo ga tiskali. Tu knjižicu kad dobijete napišite svoje ime i prezime. I ja vas pozivam svaki dan kad imate svoje vrijeme otvorite ovu knjigu; možeš čitati redom, a možeš i ono što otvořiš. Čitaj je tako da doživiš evo to meni Bog govori. Neka ta riječ bude za tebe utjeha. Ljudske riječi su relativne, a Božja riječ je svjetlo, utjeha i snaga. Zato ono što ti doživiš posebno kao poruku to podcrtaj. Slobodno, to je tvoja knjiga. A onda i na kraju sebi napiši što ti to znači. Pogotovo bih vas potakao kada dobiješ jedno nadahnuće u smislu nekog prosvjetljenja, zapiši. Ne znam dali imate mogućnost imati papira kod sebe i pisati onda napiši to, što ti je Bog dao kao svjetlo. Napiši to kao jedan spomen tvoga komuniciranja s Bogom. Tako ćeš zapravo izgrađivati svoju vjeru. Izgrađivat ćeš svoju uravnoteženost psihe, izgrađivat ćeš povjerenje u sebe. jer ti vrijediš kao čovjek koga Bog voli, jer ti vrijediš jer te ponovno čeka život da se ostvariš. Zato te u tom duhu hrabrim.

Vratit će se na današnje evanđelje. Isus je na lađi, uz njega su učenici. Bio sam na tom jezeru, za mene je to bilo divno hodočašće i lijepi doživljaj na tom jezeru gdje je Isus s učenicima plovio. Nastala je oluja. Meni je posebno simpatično čitajući ovo evanđelje kako je Isus pokazao svoju ljudsku dimenziju. Jedini puta spominje se da je Isus zaspao. Vjerojatno je po ljudsku bio i umoran. To je tako divno za nas ljudi. Sin Božji pokazao je svoju ljudsku dimenziju zaspao je na lađi. Tako koji puta to me tješi kad onako umoran ne mogu više radići pa naslonim glavu da se malo odmorim. Nastala je oluja. Bude Isusa, pa zar ti nije stalo

do nas vidiš da ćemo stradati. On stiša oluju i vraća pouzdanje učenicima. Tu sliku, sad će se vratiti u naše duše. Koliko puta je naša duša tako uznemirena, uzburkana i toliko puta smo i mi mislili Bog spava, ne mari za nas. Vidi što nas muči sve. Smjemo i mi i onako u svojoj duši Isusu reći Isuse probudi se, nađi mi mir u duši. Uznemirila mi se duša kao burno jezero. Daj mi mir. Mir koji će biti moja nutarnja snaga. Kao što je ovdje bilo učenicima da probude Isusa da vrati mir u njihovu lađu kad je tako uznemireno i naše srce, duša, uzburkano. Podimo Isusu, on ne spava. Čut će nas. Podimo osobnom molitvom, podimo čitajući sveto pismo. Molimo: Isuse vrati nam mir. Onaj duševni mir, nutarnji mir da ja mogu svoj križ nositi. U životu biti strpljiv izdržati, tada ćeš odjedanput osjetiti onu nutarnju snagu kojom se suočavaš sa životom, krutom stvarnošću. Kad sam učio filozofiju kao student. Onda nas je profesor učio o slobodi pa je spomenuo Maksimilijana Kolbea koji je bio u bunkeru gladi a bio sloboden. Iako je ovo zatvor al nutarnju slobodu vam nitko ne može oduzeti. To je sloboda kad s Bogom razgovaraš. Vanjski okviri su takvi kakvi jesu koje moramo poštivati ali ona nutarnja slobodu to vam je Bog dao. Čuvajte tu nutarnju slobodu. Od zloče misli, zloče nakana. Ono što treba okajati okajmo. Oslobođimo se. A ono što trebamo graditi to je pouzdanje u Boga. Da vi sačuvate svoje ljudsko pouzdanje u Boga i da otkrijete ljepotu čovjeka, vrednotu u očima Boga.

Vi imate ovdje vremena i za slobodnu aktivnost. Nedavno sam dobio jedan rad koji je ovdje izrađen u drvetu. Kad god imate tu mogućnost kreirajte to, ostvarujte to. Vi niste svjesni koliko to znači za vašu dušu. Bilo da pišete bilo da rezbarite, slikate, radite to. To je sad jedno vrijeme koje tvoju dušu ispunja. Zato vas u tome potičem. Pogotovo kad budete čitali evanđelje pa vam dođe nadahnuće pa možete pjesmu napisati, roman pisati, pišite jer s time sebe iznutra ostvarujete. Zato vas hrabrim sačuvajte svoje ljudsko dostojanstvo. Sačuvajte uravnoteženost duha, sačuvajte pouzdanje u Boga. Tako da na neki način danas sutra kad se vratite svome domu, donesete jednu snagu, snagu vjere, snagu zdravog uravnoteženog čovjeka, snagu koja s Bogom računa. Evo tim riječima vam želim unijeti ohrabrenje i poticaj, a ujedno i za vas moliti na tom putu. Amen.

PRILOZI

Kardinalova propovijed na Stepinčevu u crkvi Ćirila i Metoda

Sarajevo, 11. veljače 2011.

Dragi brate u biskupstvu, draga braćo svećenici!

Draga braćo i sestre prisutni ovdje u crkvi Ćirila i Metoda!

Dragi slušatelji koji nas pratite preko valova Radio Marije BiH!

Danas smo ovdje kako bi slavili Svetu misu i molili zagovor bl. Alojzija Stepinca. Želimo proslaviti ovaj dan koji je, na neki način, za Crkvu u Hrvata predviđen kao blagdan odnosno spomen dan blaženog Alojzija Stepinca. Mi svece slavimo, u prvom redu zato jer trebamo njihov zagovor, a još više jer u njima želimo vidjeti uzore koji će nas potaknuti da i mi svoj život ostvarimo kako naš život ne bi bio promašen. U prvom redu želim, kao poticaj svima nama, iz života bl. Alojzija Stepinca istaknuti tako potrebu krjepost vjernosti. Mi smo svjedoci kako se ljudska riječ gazi i krši te je sve manje vjernosti. Ljudi često nisu vjerni zadanoj riječi – ni Bogu, ni sebi ni bližnjima. U toj urušenosti vjernosti, uzeo sam kao temu za razmišljanje upravo krjepost vjernosti kod bl. Alojzija.

Počet ču od početka njegova života. Stasao je u jednoj krsčanskoj katoličkoj obitelji u Krašiću. Imao je divnog oca Josipa i još divniju majku Barbaru. Vjerojatno su taj duh vjere prenijeli na njega. Tako je Alojzije za rana stekao sposobnost da s Bogom u svojoj svijesti komunicira, da razlučuje vrijednosti - dobro i zlo i da kroz svoju savjest, na svoj način, traži što Bog njemu govori. Redovno se definira savjest kao glas Božji u nama. Upravo kroz svoje mlađenačko zrenje izgradio je te kriterije razlučivanja; izgradio je sposobnost odlučivanja; izgradio je sposobnost da ostane vjeran onom što je spoznao, prihvatio i za što se opredijelio. Tako je bilo i s traženjem zvanja koje nije jednostavno otkrio, ali kad ga je otkrio, svim srcem mu se posvetio. Zato su vrlo brzo prepoznali u njemu čovjeka komu smiju, kao nadbiskupu koadjutoru, povjeriti veliki zadatok vodstva zagrebačke Crkve. U ranim godinama, u 35. godini, stekao je to povjerenje i upravo zasvjedočio da je sposoban nositi to povjerenje baš radi svoje savjesti i radi svoje

vjernosti što pokazuje i njegovo biskupsko geslo: „U tebe se gospodine pouzdajem“. Ta nada je bila njegova snaga i u vodstvu Crkve prije rata, u Drugom svjetskom ratu kao i tijekom hrabrog svjedočenja na sudu. Kada su ga nepravedno optužili, ostao je vjeran.

Možemo reći da se radi u prvom redu o njegovoj vjernosti prema Bogu. Bog mu je ostao uvijek na prvom mjestu. Kao što u današnjem Evangeliju Isus Krist govoriti: „Oče, proslavi ime svoje!“ (Iv 12,28), tako je i blaženom Alojziju Bog bio na prvom mjestu dok je strpljivo prolazio kroz iskušenja i poniženja, kroz osudu, kroz pritvor, zatvor i onaj kućni pritvor – u svemu je Bog bio na prvom mjestu. Ako ikada, onda je u ovom vremenu relativizma potrebno ponovo vratiti tu krjepost vjernosti Bogu u svojoj savjesti. Zato je on mogao na sudu svjedočiti i reći - „savjest mi je čista“, jer nikada nije dozvolio da Božja ide u drugi plan i Božje mu je uvijek bilo u prvoj planu. Ako išta danas od njega trebamo naučiti, onda je upravo to da Božja bude na prvom mjestu kako bi mogli sačuvati vjernost Bogu i čistu savjest.

Druga njegova vjernost jest vjernost Crkvi i to vjernost pod cijenu vlastitog života. Na poseban način tu je vjernost dokazao kao pastir zagrebačke Crkve boreći se protiv svih rasizama, nacionalizama i svih drugih žizama'. I na sudu je branio pod svaku cijenu slobodu Crkve. Tražio je da Crkva može izvršiti svoje poslanje i stao je na tu stranu. Da je prihvatio uvjetovanje da stvori nacionalnu Crkvu, ne bi bio osuđen. Ali, jer je bio vjeran Crkvi i Petrovu nasljedniku, platio je cijenu i vlastitog života. Mi možemo sada premišljati o toj hrabrosti, ali dovoljno je sebe staviti u jedan trenutak poniženja da bi vidjeli kako je teško podnijeti kad te na pravdi Boga napadaju, a pogotovo kad te na pravdi Boga osude i u zatvor strpaju i slobodu ti oduzmu. Hrabrost je ostati vjeran. Zato nam je on primjer. Treba nam ta hrabrost u trenucima iskušenja, a bit će ih, imamo ih, da znamo ostati vjerni toj Crkvi u kojoj smo rođeni kao djeca Božja i koje smo članovi, dijelovi mističnog Tijela Kristova,

udovi te Crkve.

Blaženi Alojzije je na poseban način bio veliki borac za jedinstvo opće Crkve i mjesne Crkve. To je bilo osobito vidljivo kada je morao braniti načela Evangelja u ratu protiv raznih ideologija. Nije lako boriti se protiv javnog mnijenja koje nametne politika i mnogima opere pamet. Posebno je teško stati na stranu istine i pravde odnosno na stranu Evangelijskih boraca se za Crkvu kada se kroz medijsku kampanju stvori takvo ozračje da si osamljen. To je bio blaženi Alojzije Stepinac i on nam je uzor. Borio se za Crkvu Božju i kada je bio u Krašiću u pritvoru. U svojim privatnim pismima spominje upravo teške trenutke iskušenja Crkve kada je stvoreno svećeničko udruženje s ciljem da se kroz politiku rastroji Crkvu iznutra. Blaženi Alojzije borio se za to jedinstvo Crkve. Jasno daje svećenicima do znanja da to udruženje nije dozvoljeno jer je to rastrojavaće Crkvu iznutra. Nije osudio svećenike koji su se učlanili u udruženja te, tko zna iz kojih razloga, popustili politici i komunističkoj državi. Ali jasno je dao poruku vjernosti toj Crkvi. U svojim pismima iz sužanjstva na posebna način hrabri proganjene svećenike da ne klonu. Što je Crkva na većim iskušenjima, tako piše, sve mi je draža. Ta njegova vjernost Crkvi i danas je i nama divan primjer: tu Crkvu voljeti, toj Crkvi vjeran biti, u toj Crkvi aktivran

član biti. U ovom vremenu, kada govore da je indiferentizam novi ateizam, moramo znati oduprijeti se tom indiferentizmu ili tom nametnutom sinkretizmu kako bi bilo jasno da iz ljubavi evandeoske nikoga nećemo ugroviti nego svjedočiti dostojanstvo čovjeka i poslanje Crkve. Nadalje, blaženi Alojzije je u toj Crkvi naučavao jasne principe vjere i moralu i Evangelijskih koja su u obranu čovjeka, njegova dostojanstva i prava.

Uz te dvije vjernosti – vjernosti Bogu i vjernosti Crkvi, ne možemo zaboraviti njegovu vjernost svom hrvatskom narodu. Proživiljavao je upravo ono što je disao narod u svojoj duši i s njim je nosio i želje i ljubav i izgradnju kulture. Zato je tom narodu i ostavio divan primjer odnosno nama postao svjetli putokaz. U vrijeme komunizma bio je svjetionik. Znali smo na kojоj je strani istina, ali znali smo, ako ćemo stati na tu stranu, da treba i trpjeti, treba i poniranja nositi. Danas, na poseban način, kada je na snazi relativizam, treba nam taj svjetionik koji će znati oduprijeti se i svjedočki ostati na strani Boga, Crkve i čovjeka. To je ta krjepost vjernosti. Blaženi Alojzije, daj nam izmoli tu vjernost Bogu u savjesti, vjernost Crkvi i vjernost svome narodu iz kojeg smo nikli i u kojem živimo i u kojem treba ostaviti vrijedan život življen na ovoj Zemlji, Amen!

Kardinalova propovijed u katedrali na Svjećnicu

Sarajevo, 2. veljače 2011.

Dragi apostolski nuncije, dragi brate u biskupstvu mons. Sudar,
dragi misnici, dragi redovnici i redovnice
draga braća i sestre!

Na početku ovog slavlja rekao sam da je ovo draga svetkovina, mnogo je sadržaja u ovom svetkovljanju. Uz ovo svetkovljanje liturgijsko obilježavamo i Dan posvećenog života, kako je to odredio sluga Božji a uskoro blaženik Ivan Pavao II.

Želim koju misao za poticaj dati. Ovaj blagdan pučki zovemo Svjećnica, jer blagoslivljamo svjeće. Mi svi znamo koliko je simbolike kad govorimo o svjetlu, počevši od samoga rođenja, koliko puta kažemo ugledao je svijet-

lost dana, kad se rodio. Dakle, rođenje, život, za nas je svjetlo. Ali isto tako kažemo kad netko umre ugasila se njegova životna svijeća.

Druge čitanje danas nam govori kako je Isus postao sličan s nama. Ugledao je svjetlo dana i mi tada slavimo Božić, ali je iskusio i kad se životna svijeća ugasila, kad je umro. Da ne bi ta smrt bila pobjeda, on je smrt pobijedio. Zato ta svijeća označava život vječni. Kad za pokojne molimo govorimo daruj mu svjetlost vječnu. Znači da ne bude mrak, nego svjetlo. Zavirimo u svakidašnji život. Svaki put kad dođemo do nekog otkrića, kaže došli smo do nutarnjeg svjetla, spoznaje istine, otkriće dobra, činiti dobro. To su trenuci svi-

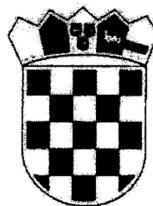

PRILOZI

jetla, a isto tako još divnije iskustvo svijetla kad čovjek dobije milost da okaje svoje grijeha. Dokle god je u grijehu u mraku je. Ali kad dobije dar, uvijek kažem da je kajanje dar, kad dobije nadahnuće da život okaje tad je dobio prosvjetljenje, tad je svjetlo ušlo u njegovu dušu. Dokle god čovjek brani grijeh, opravdava, ostaje u mraku. To su zanimljivi trenutci kako Bog u pojedinim trenucima daje milost, e to sad moram okajati. To je posebno svijetlo. Kad čovjek okajava grijeh dobiva milosrđe Božje, jer ga svjetlo obasjava. Na poseban način htio bih ovdje reći da spoznaja, otkriće volje Božje je silno svijetlo. Jer glavno u životu nam je ispuniti volju Božju. To je Isus isto činio. I onog trenutka kad je mrak muke stisnuo dušu njegovu u Getsemanskom vrtu, tada je molio ne moja nego tvoja volja. Ne moj mrak nego tvoje svijetlo. Svaki put kad otkrijemo ovo je volja Božja, to je divno svijetlo. Dokle god tražimo svoju volju mi ostajemo u mraku, jer je sebičnost mrak. Samo je Božja ljubav svijetlo. I kad čovjek biva obasjan tim Božjim svijetlom, on je sposoban izgarati i zračiti. Kako je lijepo čuti kad kažu za nekoga: on zrači dobrotom. Evo to je zahvaćanje tim Božjim svijetlom, ljubavlju. Isto tako kad čovjek otkrije u životu ovo je put ostvarenja, volje Božje. To je moje životno zvanje. Čovjek kad otkrije: to je moje zvanje, to Bog od mene hoće, to je divno svijetlo. Ali kao što smo mi danas nosili tu upaljenu svijeću morali smo je čuvati da se ne ugasi. Dokle god smo u ovom smrtnom životu, dokle god smo krhki ljudi, uvijek će biti potreba čuvati to svijetlo da se ne ugasi. Kažu duhovni pisci da svaki čovjek dobije taj milosni trenutak nadahnuće, otkrivanje volje Božje, poziv, milosni poticaj za spasenje. Nitko nije bez tog trenutka, jer Isus je veliku cijenu platio za nas. Hoće li se tko

spasiti ili neće? Svatko od nas dobije taj trenutak samo je pitanje jesam li sposoban zapaliti, dozvoliti da gori u meni to svjetlo. A kad već gori prevažna je svijest moramo čuvati, da se ne ugasi, jer ako se ugasi da znam upaliti na vrijeme, da ne ostajemo u mraku.

Zato danas želim i drugi dio svetkovana poručiti. U istočnoj Crkvi ovu svetkovinu zovu „sretenije“, susret. Zaista, tko bi rekao da je susret s Bogom u tom malom djetetu. Šimun starac i proročica Ana su to prepoznali. Koliko puta smo mi to omalovažavali, te sitne male trenutke Božjeg pohoda. A gdje će nas baš tu Bog pohoditi. Tko zna u kojem susretu Bog želi susresti i nas. Da doživimo to svijetlo. Zato želim da i današnji naš susret bude susret s Bogom koji se objavio, koji se darovao, koji je to svijetlo upalio, smrt pobjedio, svijetlo donio. Vama osobe posvećenog života želim da nam budete baklja, ovoj mjesnoj Crkvi, goruća baklja vjere, da drugi kad vas susretnu da se Bogu raduju. Kad vas susretnu da na vama pročitaju koju rečenicu iz evanđelja, da dožive kako ste utjelovljena rečenica evanđelja. Zato se radujemo vama u ovoj mjesnoj Crkvi, želimo da vaš posvećeni život bude istinska goruća baklja. Da mnogi po vama otkrivaju put susreta s Bogom, susreta koji osmišljava život, koji unosi svijetlo u tamu. Mi danas ne možemo biti indiferentni gledajući tolike beznadne ljudi, koliko nepravde, koliko razočaranja pa u tom besmislu, ljudi si počnu oduzimati život. Brojke su strašne, neću ih iznositi. Mi moramo nositi baklju svijetla, da ljudi otkriju: ima smisla živjeti, jer je Krist darovao život i to u punini. Mi ga trebamo živjeti, trebamo svjedočiti, izgarati da i drugi prepoznaju da je Isus, Put, Istina i Život. Amen.

PRILOZI

**REPUBLIKA HRVATSKA
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET**

ILIJA MATANOVIĆ

rođen 1. srpnja 1955. godine u Vidovicama, Bosna i Hercegovina,
završio je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
licencijatski poslijediplomski sveučilišni studij teoloških znanosti,
položio sve propisane ispite, udovoljio svim drugim propisanim obvezama,
izradio i 16. studenoga 2010. godine obranio licencijatski rad pod naslovom:

**OSOBA I LIK TE PISANO DJELO DR. DRAGUTINA KAMBERA
KROZ NJEGOVE DNEVNIKE**

te stekao akademski stupanj

**MAGISTAR TEOLOŠKIH ZNANOSTI
(LICENC)**

iz znanstvenog područja humanističkih znanosti/znanstveno polje teologija/
znanstvena grana crkvena povijest
kao i sva prava koja mu pripadaju
po crkvenim i gradanskim propisima.

Klasa: 602-01/11-04/4

Ur. broj: 251-378/11-11-2

Zagreb, 11. ožujka 201

Dekan Fakulteta
Jozef Oščić
Prof. dr. sc. Josip Oščić

Veliki kancelar Fakulteta
Kardinal Josip Bozanić
Kardinal Josip Bozanić

Rektor
Aleksa Bjelić
Prof. dr. sc. Aleksa Bjelić

Mentor
Franjo Šanek
Prof. dr. sc. Franjo Šanek

BILJEŽIMO

Intervju povodom 20. obiljetnice biskupskog ređenja kardinala Puljića

Intervju nadbiskupa metropolita vrhbosanskoj kardinala Vinka Puljića Katoličkoj tiskovnoj agenciji BK BiH o 20. obiljetnici biskupstva

Sarajevo, 6. siječnja 2011.

Molim Vas, podsjetite nas na dan Vašeg biskupskog ređenja. Kako ste ga doživjeli?

Bilo je toliko intenzivnih doživljaja, koje nije bilo lako brzo interiroizirati, a sada ih je teško iz žškrinje pamćenja izvlačiti. Prvo, bio je to strašan osjećaj neizvjesnosti, što me čeka ovim ređenjem i poslanjem? Tada mi je jako puno značila molitva i pouzdanje u Boga. Drugi osjećaj jest radost da se to događa u bazilici sv. Petra u Rimu, nad grobom svetog Petra i tolikih mučenika i svetaca. Poseban osjećaj je susret sa svetim ocem Ivanom Pavlom II. i svijest da će postati biskup polaganjem njegovih ruku. Ukrštali su se osjećaji strepnje i radosti.

Bilo je to vrijeme demokratskih promjena koje su puno toga obećavale. Kakvo je bilo stanje društva općenito te posebno Katoličke Crkve u Bosni i Hercegovini?

Bosna i Hercegovina je stajala na pragu demokracije. Brojni ljudi, koji su proživljavali teškoće bivšeg režima, radovali su se dolasku demokracije i slobode. Crkva vrhbosanska je također stajala na pragu očekivanja dolaska demokracije, a nosila je brojne rane, ne samo bivšeg režima, koji je unio tolike sumnje među ljude i nesigurnosti, nego i brojne uskraćene mogućnosti, ali i unutarnje podijeljenosti. Tada sam na grobu svetog Petra žarko molio da i ova mjesna Crkva bude ž jedna, sveta, katolička i apostolska i da mogu u svojoj malenosti započeti jedno novo razdoblje koje otvara demokracija. Živo sam se nadao da će nove mogućnosti donijeti jedan polet apostolskog i pastoralnog rada.

Tijekom obavljanja svoje biskupske službe do početka teških ratnih događanja, puno ste putovali po Vrhbosanskoj nadbiskupiji koja je pov-

jerena Vašoj pastirskoj skrbi s ciljem stvaranja što dubljeg zajedništva na razini dijeceze. Kako su Vas primali svećenici i vjernici?

I prije nego sam postao nadbiskup, obilazio sam brojne župe i župnike u Vrhbosanskoj nadbiskupiji jer sam tijekom ljetnih praznika posjećivao obitelji i župe sjemeništaraca kojima sam bio odgojitelj u sjemeništu u Zadru. A kao nadbiskup sam posjećivao sve župe. Tako sam u ovih dvadeset godina obavio četiri puta vizitacije u svim župama Vrhbosanske nadbiskupije. Na početku je uistinu bila vrlo lijepa otvorenost i spremnost, a prigodom dolaska na križmu često su priređivane prave svećane parade. Svećenici su bili i ostali otvoreni za komunikaciju jer me nisu žtrpali ni u jednu grupu. Vjernici su puno očekivali, a posebno da im se bude potpora nade u teškim danima rata i porača. Bio je tek mali broj nerazumijevanja, a obično su bila kao posljedica raznih frustracija.

Posebno dojmljivi bili su načini kako su Vas u pojedinim župama dočekivali prigodom dolaska na krizmu. Možete li nam navesti neki pirmjer?

Tijekom prve i početka druge godine obnove biskupske službe, odnosno do početka rata, župe su se natjecale, koja će prirediti svečaniji doček i pokazati veću gostoljubivost što je ujedno bio radosni izričaj da, nakon vremena komunizma, smiju svoju vjeru javno iskazivati. Bilo je dočeka na ulazu u župu s brojnim autima, a u nekim župama i s motociklima ili čak s kočijom koju u Tolisi i tom kraju Bosanske Posavine nazivaju čezom ili s brojnim biciklima kao što je slučaj u Vidovicama kod Orašja na Savi itd. Bio je to istinski izraz radosti što smiju javno pokazivati simbole vjere i nacionalne pripadnosti. Cijela je župa znala na ogradi svojih dvorišta stavljati svećane vezene radove i cvijeće te prirediti na nekoliko mjesta u župi

BILJEŽIMO

male stanke za osvježenje tijekom kojih sam imao prigodu osobno pozdraviti ljude pojedinih dijela župe. Moja prva krizma bila je u župi Podhum-Žitače kod Konjica, a sjećam se kako me je svečano u Buturović Polju dočekao tadašnji župnik fra Gabrijel Tomić sa župljanim te smo u procesiji došli do crkve. Bilo bi vrlo zanimljivo sve opisivati kao što je to radio pokojni nadbiskup Šarić.

**Kako ste doživjeli početke ratnih stradanja?
Ravno? Bosanski Brod? Opsadu Sarajeva?**

Kada je rat počeo, već je komunikacija bila otežana posebno kad je riječ o medijima koji su filtrirali što će ići u javnost. Kako nisam mogao osobno iskusiti što se dogodilo u Ravnom, teško je bilo imati cijelovitu sliku stradanja te župe i toga dijela BiH. Kada su započeli sukobi oko Bos. Broda u ožujku 1992., mi vjerski čelnici – katolički, pravoslavni i islamski išli smo u taj grad zajedno moliti za mir i bili smo svjedoci brojnih barikada koje su zaredale u tom dijelu BiH. Početkom travnja 1992. pošao sam autom iz Sarajeva u Austriju u Gradišće odnosno u Železno (Eisenstadt) biskupu Laszlu. Na putu sam navratio u Zenicu i imao jedan radijski intervju i u tom razgovoru zauzeo sam kritički stav prema JNA, ali su me brojni zenički slušatelji tada žestoko kritizirali što govorim protiv 'naše vojske'. Odgovorio sam kako će se vidjeti, koliko je ta vojska uistinu 'naša'. Tijekom boravka u Austriji, dok sam bio na ručku u Železnom kod biskupa Laszla, stigla je vijest o teškim događanjima u Bijeljini. Odmah sam ustao i krenuo za Sarajevo. U Bosanskom Šamcu dočekao nas je tadašnji župnik vlč. Josip Janjić pa sam autom nastavio put prema Sarajevu. Putovao sam sa svojim tajnikom gotovo potpuno pustom cestom od Bos. Šamca do Sarajeva, a pred Sarajevom dočekale su nas brojne kontrolne točke, najvećim dijelom JNA. Na barikadi pored Ilijaša skupina oružnika u maskirnim uniformama dočekala nas je s uperenim puščanim cijevima, ali kada su me prepoznali, pustili su da nastavimo put. Najveće je bilo na barikadama koje je na samom ulazu u Sarajevo držala JNA. Ipak, uspio sam toga 6. travnja 1992. proći sve barikade te sam se vratio u sjedište svoje nadbiskupije u opkoljenom Sarajevu što je opet posebna i duga priča.

Jedini ste vjerski poglavar koji je tijekom opsade Sarajeva cijelo vrijeme ostao u svom sjedištu. Kako ste prevladavali trenutke istinskoga straha i u čemu ste crpili snagu?

Bilo je strašnih trenutaka jer eksplozije izazivaju strašnu psihičku moru. Neću nikada zaboraviti dvije najteže noći: noć s 12. na 13. svibnja 1992. i noć s 26. na 27. svibnja iste godine. Tada smo mi ukućani u zgradu Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u podrumu zajedno molili i ta nas je molitva istinski sačuvala da 'ne prolupamo', kako se to u narodu tada govorilo. Cijelo vrijeme rata preživljavao sam sve strahove i tjeskobe uz molitvu i pouzdanje u Boga, a ne treba zaboraviti ni onaj naš bosanski inat i ponos te često zajedničko druženje među svećenicima uz humor. Najčešće je to bio crni humor, ali nas je opuštalo i pomagao nam da se nasmijemo i u teškim trenucima. Toliko puta su me novinari pitali, zar me nije strah? Moj odgovor je bio: i ja sam ljudsko biće, ali ljubav prema ljudima iz vjere je jača od straha. Posebno je bilo teško živjeti u blokadi i često ne imati osobe s kim bi se posavjetovao u pojedinoj stvari. Sada mnogi, koji su bili izvan te 'žiže', mudruju pitajući, zašto nisam uradio ovo ili ono. Ipak, duboko sam Bogu zahvalan da sam ostao iole normalan nakon svega toga i da sam još živ.

Puno puta ste uspijevali izići iz Sarajeva tijekom njegove opsade i u njega se uvijek vratiti. Budući da ste najčešće odlazili tijekom tjedna, nedjeljama ste slavili Misu u sarajevskoj katedrali ili u nekoj od sarajevskih crkava pa su vjernici imali dojam da ste stalno u gradu. Koji su razlozi Vaših izlazaka i na koje ste načine sve izlazili i vraćali se?

Moji izlasci su morali biti skroviti, jer svaki izlazak i povratak bio je stavljanje žglave u torbu'. Tada sam uza se imao tajnika Ivu Tomaševića, koji je hrabro prihvaćao te rizike što mi je olakšalo tako rizična putovanja. Išao sam izvan Sarajeva hrabriti svećenike i vjernike. Posebno sam išao kako bi s našom stvarnošću upoznavao svjetsku javnost - bilo crkvenu bilo političku. Obavio sam brojne razgovore, ali sam ostao potišten nezainteresiranošću brojnih moćnika našim stradanjima. Tada sam dobio dojam da je puno toga očekivano ili čak isplanirano da se zbude. Posebno sam nastojao

BILJEŽIMO

prikupljati karitativnu pomoć kako bi preživjeli ne samo katolici nego i drugi građani Sarajeva, ali i drugih dijelova Bosne i Hercegovine. Kada bih se vratio u grad, znali su mi reći, da ih je bilo više strah kada mene nema u gradu.

Neostvaren dolazak pape Ivana Pavla II. u rujnu 1994. godine u Sarajevo? Jeste li se osjećali razočarano, bespomoćno?

Bili su to dani velikog iščekivanja i nutarne strepnje. Svi oni koji su sa mnom radili na pravu, bili su ushićeni zbog Papina dolaska i nisu žalili žrtve oko priprave. Kada je došla vijest da je Papin dolazak spriječen, bili smo svi kao žpokisli. Toliki su zaplakali. I osobno sam krio i brisao suze u katedrali, 8. rujna '94. kada smo putem radio valova slušali prijenos Papina govora koji je želio izreći toga dana ovdje u Sarajevu. Tada je cijela katedrala jecala tiho i napeto slušajući mili glas mira Ivana Pavla II. Nakon toga bio je skromni ručak u Bogosloviji gdje smo se tješili u zajedništvu oko stola. Za vrijeme ručka telefonski me nazvao osobno Sveti Otac koji me htio uješiti i ohrabriti. Nisam mogao govoriti, jer mi je u glu stiskalo pa sam samo iskreno zahvalio. Nisam gubio nadu, jer sam znao da je Božja zadnja.

Kako se osjećao duhovni pastir kada je susretao svoje vjernike kao izbjeglice koji su dijelom istjerani, a dijelom od svojih odvedeni te su od dobro stojećih osoba postali prosjaci?

Dok sam tijekom najtežih granatiranja često boravio u podrumu (prva tri mjeseca opsade grada), bolno sam doživljavao telefonske vijesti o stradanjima pojedinih župa. Tada mi je knjiga o Jobu bila najbliža jer sam poput njega dobivao vijesti o brojnim smrtima, zgarištima, ruševinama i progonstvima. Samo što ja nisam imao onaku duhovnu snagu kao Job. Kada sam krenuo obilaziti svoje svećenike, redovnike, redovnice i vjernike izvan Sarajeva, bili su to strašni stresovi. Trebalo je te prognane ljude ohrabriti, ali sam teško nalazio riječi pa sam jedino mogao buditi nadu. Posebno je stresno bilo susresti ljude na ruševinama kako svojim krikovima boli pokazuju stradanja. Tada je trebalo hrabro biti svjedok vjere i pouzdanja u Boga. To sam pokušavao

moleći zajedno s njima. Važne su mi te propovijedi, koje sam uspio sačuvati. Tada mi je razum šutio, srce unutarnje bolno krvarilo, a moje uporište ostala je jedino vjera, nada i ljubav. Još sve te rane nisam zaliječio. Kada trebam o tome pričati, sva mi nutrina treperi.

Unatoč teškog poratnog stanja, ipak se uspjelo najvećim dijelom obnoviti srušene ili oštećene crkvene građevine? Što Vam se čini, uspijeva li i u koliko mjeri duhovna obnova?

Ovdje moram odati priznanje hrabrim svećenicima, koji su bili spremni poći na zgarišta. Istina, nisu svi bili na to spremni, ali najveći dio je hrabro pošao u žvatru života' i započeo s obnovom dajući nadu ljudima za povratak. Za one ljude, koji su opstali ili se vratili, najvećim dijelom treba zahvaliti tim svećenicima na tenu ne zaboravljujući i brojne hrabre časne sestre. Na žalost, ta poratna nervosa i stresovi izranili su brojne i svećenike i vjernike te se osjeća potreba za temeljitim duhovnom obnovom. Zato sam smatrao potrebnim pokrenuti pripreme za Nadbiskupijsku sinodu. Pozvao sam sve da se tijekom ove 2011. godine molimo i pripravljamo te da se organiziramo kako bi rad Sinode bio dobro pripremljen. Vjerujem da će to ponovno ojačati nadu i revnost kao i vjernost na putu Evanđelja.

Kao nadbiskup i kardinal susreli ste brojne domaće i međunarodne političare. Jesu li Vam dosadili? Osjećate li da su Vaši razgovori polučili makar mali pozitivni rezultat?

Zaista sam bio otvoren za razgovore. Brojni su bili dobranjerni i željeli me čuti i zajedno razmišljati. Istina je da sam se i umorio jer sam nailazio na takve koji su sa mnom razgovarali kako bi mogli u javnosti upotrijebiti tu informaciju radi svojih poena ili da bi kao diplomati mogli informirati svoje Vlade kako su otvoreni za razgovor i s vjerskim čelnicima. Žalostan sam jer sam nerijetko uočio negativan stav prema katolicima. Nisam htio o tome mnogo govoriti jer bi to unosilo defetizam. Nisam mogao vjerovati takvim negativnim stavovima kod onih koji se kunu u ljudska prava i vjerske slobode. O tome ću jednog dana vjerojatno trebati i više napisati. Sada mi se ne da sve pojedinosti iznositi. Stara je besje-

da da je ponekad opasno puno znati jer su nestali mnogi koji su previše saznali.

Jesu li Vas pitali za mišljenje tijekom procesa potpisivanja Daytonskog sporazuma?

Nisu ni bili dužni me pitati, ali je problem što snosim posljedice ovakvog sporazuma. Istina da sam dobio upit od gospodina Krešimira Zubka kada je sve već bilo pripravljeno. Rekao sam mu da takvo što ja ne bih mogao potpisati, ali da on učini kako misli da je najbolje. Taj sporazum sam žestoko kritizirao već 8. prosinca 1995. tijekom susreta s g. Holbruckom. U osobnom razgovoru sam rekao kako je to ozakonjenje ratnih postignuća i nepravde. On mi je samo odgovorio kako zna da sam u pravu, ali da oni imaju moć. Pred tim nemam što reći. Isti oni koji su nam navukli tu žluđačaku košulju, kasnije se čude što je nosimo.

Ima li budućnosti za Bosnu i Hercegovinu i imali budućnosti za katolike, koji su najvećim dijelom Hrvati, u njih?

Mi katolici, koji smo većinom Hrvati, trebamo se hrabrije suočiti sa svojim ostankom i opstankom kao i sa zauzimanjem ostvarenja svojih prava. Naše pouzdanje je u Bogu, ali Bog bez nas neće dati svoju pomoć. Božja pomoć neće izostati, ako mi sami sebi znamo pomoći. Nije upitno, ima li budućnosti za nas, nego hoćemo li graditi svoju budućnost na

ovim prostorima? Jasno da ima mnogo onih koji bi htjeli da nama nema budućnosti ovdje. Ne smijemo im povjerovati i dati da budu u pravu. Bosnu i Hercegovinu ne smiju bez nas praviti, ali i mi moramo pokazati i dokazati da je ta zemlja i naša Domovina, gdje smo jedino kod kuće. Gdje god odemo, a može nam čak biti i bolje, nigrdje nismo kod kuće nego smo samo 'došli'.

Za kraj Vas molim za Vašu poruku onima koji žive u BiH i onima koji su iz nje otišli.

Kada sam u najtežim danima davao savjet ljudima, govorio sam: tko odlazi, nosi posljedice odlaska, a tko ostaje, zajedno ćemo s pouzdanjem u Boga. To isto i danas poručujem. Zato je važno to zajedništvo; ne jedoumlje, nego zajedništvo. Gore glave i ponosno stamo na svoje noge zahvalni svojim ocima koji su nam namrli vjeru i ovu grudu te iz tog zavjeta prema njima hrabro s pouzdanjem u Boga suočimo se s izazovima svagdašnjice. Gradimo povjerenje jedni u druge s tim da potpuno samo Bogu vjerujemo, jer je čovjek žpokvarljiva roba'. Povjerenje poklonimo onima koji su opravdali povjerenje. Koji su otišli, neka se ne stide svoga korijena i neka ne zaborave svoga imena i baštine otaca. Posebno neka ne zaborave žkolijevke' koja ih je odnijala, te pokojnika, kojima duguju zahvalnost.

Razgovarao: mons. Ivo Tomašević

BILJEŽIMO

Reakcije na atentat u Aleksandriji

Riječ je o teškom prizoru vjerske nesnošljivosti: u prvom redu protiv kršćana, potom i protiv svih Egipćana

Premda posljednjim izvješćima iz Egipta povećao se broj žrtava napada na koptske kršćane u Aleksandriji, u bolnici su naime neki podlegli ranama zadobivenim u atentatu, do sada su život izgubile 23 osobe, ali to nažalost nije konačni broj, jer su neki ranjeni u vrlo kritičnome stanju. Od danas su pojačane mjere sigurnosti u zračnoj luci u Kairu, jer se strahuje da bi moglo doći do nereda uoči Božića koji se slavi po Julijanskom kalendaru.

U međuvremenu je glasnogovornik Obamine vlade izrazio zabrinutost Washingtonma „zbog rastućeg vala nasilja protiv kršćana u svijetu“, a europarlamentarci Mario Mauro i Gianni Pitella uputili su pismo Visokom predstavniku Europske unije za vanjsku politiku, zahtijevajući da u roku od 24 sata potvrdi ne samo vjersku slobodu za sve, nego i da europske ustanove podupru sve vladu svijetu koje su pozvane štititi vjerske manjine. Koptski je katolički biskup u Aleksandriji Botros Fahim putem Radio Vatikana izrazio sućut obiteljima poginulih i ranjenih u atentatu, te pozvao sve vjernike da ne nasjedaju na provokacije, jer ih neki žele

BILJEŽIMO

uvući u začarani krug nasilja – kazao je biskup. U opširnom intervjuu za vatikanski dnevnik 'L'Osservatore Romano' kardinal Peter Turkson, predsjednik Papinskoga vijeća Žlustom et pax", osvrnuo se i na masakr kršćana u Egipatskoj Aleksandriji, odbacujući pretpostavku o nepredvidljivom terorističkom činu. Postoji opasnost da se pokolj kršćana u Aleksandriji proda kao nepredvidljivi teroristički čin. No, to nije istina. Riječ je o teškom prizoru vjerske nesnošljivosti: u prvom redu protiv kršćana, potom i protiv svih Egipćana. Pokolj kršćana je tragična potvrda dalekovidnosti pape Benedikt XVI. očitovane u poruci za Svjetski dan mira 2011. godine – ustvrdio je kardinal Turkson, ne krijući svoju zabrinutost.

Papa u poruci izričito upozorava na opasnosti ako se ne poštuje vjerska sloboda – ustvrdio je kardinal ističući dramatičnu aktualnost

Papine poruke i pozivajući sve na veliku budnost pred neprestanim prizorima nasilja koje pogada vjerske manjine. U Egiptu bi sada mogli odgovornost za pokolj kršćana prebaciti na terorističke skupine. Možda je to donekle točno, ali se ne smije zaboraviti da su ubijeni Egipćani, egipatski građani. Država mora štiti svoje građane, nitko ne bi smio živjeti u strahu u nekoj državi, bez zaštite. Naprotiv, to često ne vrijedi za kršćane, kao da su oni građani drugog reda, u ovome slučaju da nisu egipatski građani. Kad su Egiptu teroristi počeli napadati turiste, a poznato je što turizam s gospodarskog gledišta znači za Egipat, odmah su usvojene vrlo učinkovite mјere za sigurnost svih koji su dolazili u Egipat. Želio bi da se iste mјere usvoje i za zaštitu kršćana u Egiptu – ustvrdio je kardinal Turkson.

(kta/rv)

Rod, 1. veljače 2011.

Priopćenje s Drugog katoličko-pravoslavnog foruma

Rod, Grčka, od 18. do 22. listopada 2010.

Sudionici II. katoličko-pravoslavnog foruma, među kojima je bio i pomoćni biskup vrhbosanski mons. dr. Pero Sudar, objavili su Priopćenje nakon završetka spomenutog Forum-a. Forum je održan od 18. do 22. listopada 2010., a na temu: Odnosi Crkva-Država: povjesne i teološke perspektive

Na poziv Njegove Svetosti ekumenskog patrijarha Bartolomeja, na otoku Rodu u Grčkoj, od 18. do 22. listopada 2010. održan je II. katoličko-pravoslavni forum. Tema „Odnosi Crkva-Država: povjesne i teološke perspektive“ bila je nit vodilja ovog susreta. Učesnici II. foruma uživali su u bratskom gostoprимstvu njegove eminencije mitropolita Kirila s Roda, kojem izražavaju najiskreniju zahvalnost. Forumom su supredsjedali mitropolit sasimski Genadije iz Ekumenskog patrijarhata i kardinal Peter Erdö, predsjednik Vijeća europskih biskupskih konferenciјa (CCEE).

Nakon pozitivnog iskustva s Prvog katoličko-pravoslavnog foruma (Trento, Italija, 11.-14. prosinca 2008.) o temi „Obitelj: dobrobit za čovječanstvo“, 17 delegata europskih katoličkih biskupskih konferenciјa,

čkih biskupskih konferenciјa, sa 17 predstavnika europskih pravoslavnih Crkava, razgovarali su o odnosima koje njihove dotične Crkve održavaju sa svojim državama u Europi.

Tijekom ove dvije godine povećana je svijest o potrebi zajedničkog djelovanja između Pravoslavnih Crkava i Katoličke Crkve u Europi što najbolje pokazuje spremnost kojom su one prihvatile ovu ekumensku inicijativu. Ovaj Forum ne zamjenjuje Mješovito međunarodno povjerenstvo za teološki dijalog između Rimokatoličke Crkve i Pravoslavne Crkve koje djeluje od 1980. godine.

Svrha našeg susreta je ponajprije usredotočiti se na antropološka, socijalna i kulturna pitanja koja su od presudne važnosti za sadašnjost i budućnost Europe i čovječanstva. Cilj ovog Forum-a je dati doprinos u utvrđivanju također zajedničkog stajališta o nekim aktualnim društvenim i moralnim pitanjima. Sudjelujući u ovim razmjenama mišljenja mogli smo shvatiti koliko su bliska naša dotična socijalna i moralna učenja. U isto vrijeme obznanjujemo zabrinutosti svojih dotičnih

Crkava u Europi i u svijetu.

Dani provedeni na Rodu protekli su u radu i molitvi i u duhu međusobnog poštovanja i bratske suradnje.

Na osobit način dva izaslanstva su razmijenila mišljenja o teološkoj viziji koja podliježe ovim odnosima. Drugi Forum, zahvaljujući interventima različitim delegata Crkava, razmotrio je različite modele i rješenja koja su usvojile različite države kako bi dale pravni okvir Crkvama u svojim zemljama i kako bi regulirali odnose Države s njihovim pastoralnim, socijalnim i obrazovnim strukturama. Razmišljanje se posebice artikuliralo oko sljedećih vidova: odnos između Crkve i Države s teološkog i povijesnog gledišta; kako Crkve žive svoj odnos s Državom; opće dobro i služenje/diakonia Crkve društvu.

Drugi forum se zadržao prije svega na sljedećim točkama:

1. Imajući bogočovječno ustrojstvo, premda je ograničena na stvoreni svijet u kojem ona ostvaruje svoje poslanje, Crkva ujedinjuje vrijeme s vječnošću. Ona ne niječe, ne odbacuje i ne odbija povijest, nego je odgovorno prihvaća budući da njezino poslanje nije isključivo eshatološko nego i povijesno utoliko koliko čovjek živi u povijesti, u vremenu i prostoru ograničenom sa zemljopisnog gledišta. Crkva je otajstvo, znak i način Božje prisutnosti u svijetu, ali je također zajednička stvarnost, činjenica koja se upisuje u povijest. Ujedinjena po Duhu Svetim, ona je dobila od Isusa Krista poslanje naviještati u svijetu Evanđelje svim narodima sve do svršetka svijeta (usp. Mt 28,19). Upravo iz ovog razloga - nalazi se u društvu da, u punoj solidarnosti s cijelim ljudskim rodom, razvija specifične odnose s državama.

2. Sudionici sa zadovoljstvom primjećuju da u svijesti naroda u Europi zaživljava poštivanje vjerske slobode kao temeljnog ljudskog prava kako svjedoče europski pravni instrumenti poput Konvencije o zaštiti ljudskih prava iz 1950. prihvaćenoj u 47 zemlje članica Vijeća Europe; Povelja o ljudskim pravima iz Nice (2000.) na snazi u 27 zemalja Europske Unije kao i brojni državni ustavi. Mnoge europske zemlje su prilagodile nove, demokratske ustave i zakone o vjerskoj slobodi i slobodi vjerskih zajednica s namjerom da jamče svim svojim građanima pravo prakticiranja svoje vjere uz poštivanje uvjerenja drugih.

Druge europske zemlje također su prilagodile svoje zakonodavstvo kako bi bolje odgovorile na zajedničke zahtjeve iz oblasti vjerske slobode s osobitim naglaskom na socijalne i karitativne djelatnosti Crkve kao sastavnog dijela njezinog poslanja.

3. Crkve u onim našim zemljama, koje pripadaju Europskoj uniji, znaju da su, na temelju Lisabonskog ugovora (2007.), članak 17, uzete u obzir prema položaju koje imaju u zakonodavstvu vlastite države i priznat je njihov specifičan doprinos europskom identitetu. Osim toga, Europska Unija nastoji održati s Crkvama otvoren i transparentan dijalog. Tijekom povijesti, svaki je europski narod razvio specifične odnose s Crkvom i s vjerskim zajednicama prisutnim na njihovom području. Razumljivo je da, u nekim zemljama, Crkva velike većine građana nastavlja uživati poseban ugled sa strane države zbog svog prošlog i sadašnjeg doprinosa u životu naroda. Crkve polaze od činjenice da europsko zajedničko pravo uzima u obzir, na temelju supsidijarnog načela, da pravni položaj Crkve ovisi od svakog državnog zakonodavstva kao i od kulturnih pitanja. Svaki pokušaj ujednačavanja ili izravnavanja ne bi odgovorio specifičnim potrebama koje su kroz povijest uvedene u odnose: Crkve - Države.

Sudionici Forum-a izražavaju uvjerenje da položaj dominantne Crkve ili državne Crkve ne mora dovoditi do bilo kakve zakonske diskriminacije prema drugim Crkvama i pripadnicima manjinskih vjerskih skupina kojima mora biti zajamčena puna vjerska sloboda, uključujući i pravo na širenje vlastite vjere koristeći sredstva koja su u skladu s osobnom slobodom.

4. Većina naših zemalja ima uspostavljen sustav registracije vjerskih zajednica. Ako odgovaraju određenom broju kriterija, kao što je broj njihovih pripadnika, godine nazočnosti u zemlji, one dobivaju kvalifikaciju priznatog kulta (religije) te pravnu osobnost. U sustavima potpune odvojenosti između Crkve i Države u nekim zemljama, u kojima Država priznaje službenu religiju, drugi kultovi (religije) su treirani na civilnoj razini kao kulturno udruženje definirano zakonom, ponekad u suprotnosti s pravom na samoodređenje vjerskih zajednica. Korporativna sloboda Crkve zajamčena je kada je Crkva priznata po onom što ona jest. U većini europskih zakonodavstava, crkvene struktu-

BILJEŽIMO

re uživaju civilno priznanje kao pravne osobe. Želimo da takav način priznanja bude generaliziran i primijenjen svugdje.

5. U Europi, sustav odvojenosti sa suradnjom između Crkve i Države je najprošireniji. Odvojenost, koja bi bila shvaćena kao razlika između političkih i vjerskih područja iako ne u smislu međusobnog nijekanja, nije nemoguće ostvariti. Država i Crkva su, svaka na svom području, neovisne i samostalne u odnosu jedna prema drugoj. Međusobna neovisnost i samostalnost moraju dopustiti specifičnu i skladnu suradnju između dviju institucija. Suradnju zahtijeva samo poslanje Crkve koje se ne ograničava samo na liturgiski život, nego također podrazumijeva, između ostalog, poučavanje, dobrotvorna djela i služenje općem dobru.

Sa zadovoljstvom konstatiramo da u mnogim našim evropskim zemljama, Crkve imaju slobodu osnivati škole i pružati duhovnu pomoć ljudima u bolnicama, zatvorima ili onima koji su zaposleni u oružanim snagama.

6. Naše Crkve žele da im bude omogućeno aktivnije sudjelovati u etičkim i moralnim raspravama koje utječu na budućnost društva. Čini nam se važnim potvrditi da naše evropske zemlje ne mogu odsjeći svoje kršćanske korijene a da se ti korijeni ne unište i da su etički izazovi odlučujući za našu budućnost u globaliziranom svijetu. Crkve žele da se njihov glas čuje, osobito o pitanjima koja se odnose na zaštitu života onog koji se ima roditi, praćenja osoba pri kraju života, obitelji utemeljene na tradicionalnom kršćanskom razumijevanju braka, pozornosti prema osobama na rubu društva, prihvaćanja selilaca kao i zaštite kulturnog i jezičnog identiteta evropskih naroda. Crkve imaju dužnost ponovno buditi svijest o svim ovim točkama i braniti dostojanstvo ljudske osobe, stvorene na sliku Božju. Crkve ponovno potvrđuju na osobit način pravo na prigovor savjesti za medicinsko osoblje da ih nitko ne može prisiliti na prakticiranje čina pobačaja ili eutanazije.

7. Između naših Crkava postoje znatne razlike kada je riječ o materijalnim uvjetima življenja. Neke Crkve su financirane iz državnog proračuna; druge imaju crkveni taksativni ustroj uspostavljen zakonom; druge se još uviјek oslanjaju isključivo na priloge vjernika. Za mnoge Crkve prilozi vjernika ostaju glavni

izvor sredstava. Od prije nekoliko godina proširo se sustav poreza po nalogu koji dopušta poreznom obvezniku usmjeriti dio svog poreza kao prihod Crkvi ili nekom karitativnom udruženju. U nekim evropskim zemljama Crkve još uviјek čekaju restituciju dobara koja im je konfiscirao komunistički režim, a koja bi im omogućila izvršiti pastoralno, karitativno i društveno poslanje koje sebi postavljaju kao cilj.

8. Sudionici Foruma insistiraju na slobodi obrazovanja podsjećajući da dužnost odgoja pripada roditeljima koji moraju donijeti odluku o usmjerenu za obrazovanje svoje djece. Država ne smije nametnuti ideologiju preko školskog sustava za koji je odgovorna. Što se tiče Crkve, ona ima prirođeno pravo ponuditi odgoj u skladu s kršćanskim načelima djeci obitelji koje to zatraže. Vjerski odgoj mora biti moguć u okviru javnih škola, u dogovoru s Crkvama. Škole i odgojni instituti koje drži Crkva trebaju imati finansijsku potporu od Države na jednak način kao i javno obrazovanje, jer takve škole imaju zadaću formirati odgovorne građane zauzete za opće dobro.

9. Pozivamo građane svojih zemalja da budu pozorni na opasnost koju bi moglo predstavljati sekularizirano društvo bez moralnih uporišta i bez projekta dostojnog ljudske osobe. Nije moguće utemeljiti zajedničko življenje bez utvrđivanja odnosa s objektivnom stvarnošću ljudskog bića, njegovom potrebom da se otvori cijelovitoj stvarnosti u koju je uklapljen, a što se ne može svesti na težnju za materijalnim blagostanjem nego uključuje potragu za smisлом života kroz duhovno traženje koje nema kraja. Slika čovjeka, koja se prikazuje u javnim govorima i medijima, često je strana potrazi za istinom, dok je isključivo vrednovano zadovoljavanje subjektivnih želja. Pravni sustav, na kojem su utemeljene Države i samim tim odnosi među građanima, ne može ovisiti o promjenjivim mišljenjima osoba niti o djelovanju skupina koje vrše pritisak. Ovaj red se mora utemeljiti na nepovredivim ljudskim vrijednostima. Potvrđujemo, između ostalog, da su te vrijednosti urođene u samom ljudskom biću. One su iznad zakona i države. Vjerska sloboda je u središtu temeljnih ljudskih prava jer jamče ljudima mogućnost slobodnog traženja istine i vladanja u skladu s njom; ona osvjetjava plan Boga Stvoritelja koji je htio dati nam mogućnost da se slobodno

BILJEŽIMO

dno Njemu okrenemo.

Sa svoje strane, naše Crkve zauzimaju se oko promidžbe ovih vrijednosti koje utemeljuju matricu europske civilizacije i kulture. Želimo da se članovi naših Crkava zauzmu, koliko je to moguće, na svim razinama društvenog života, kako bi kršćanska vizija čovjeka i ljudskog društva, nastavila nadahnjivati ponašanje osoba i izbore zakonodavaca. Riječ je o ponovnom oživljavanju baštine kršćanskih vrijednosti i njihovo primjeni na aktualne zahtjeve i potrebe europskog društva.

10. Tražimo od svojih dотičnih Vlada i odgovornih osoba iz političkog života da se odlučno zauzmu za jamčenje vjerske slobode u Europi i njezino promicanje u svijetu prsvjeduјući protiv bilo kojeg oblika diskriminacije na temelju religije.

Pred fenomenom teško predočivog multikulturalizma u Europi, podsjećamo na hitnost da svako društvo na općim načelima prirodne etike pronađe temelj svakog skladnog suživota.

Potvrđujemo svoju otvorenost djelovati, u suradnji s javnim vlastima svojih zemalja, za opće dobro svih građana pridonoseći tako konsolidiranju društvene povezanosti i dajući svojim narodima razloge nade za njihovu budućnost.

Na kraju, sudionici Foruma se raduju zbog bratskog i poticajnog ozračja koje je obilježilo njihov rad i nadaju se da će rasti osjećaj njihove zajedničke kršćanske odgovornosti u odnosu na ulogu njihovih Crkava u društvu i pred izazovima našeg vremena.

Prihvaćamo s radošću poziv njegove uzoritosti kardinala-patrijarha Lisabona u Portugalu za održavanje Trećeg katoličko-pravoslavnog foruma u 2012. godini tijekom kojeg se nadamo da ćemo moći još više približiti naša gledišta polazeći od svoje teološke i duhovne baštine za dobro naših Crkava i na služenje društvu.

*Rod, Grčka, 21. listopada 2010.
(izvornik na francuskom) (kta)*

Potpisani ugovor između Univerziteta u Sarajevu i Katoličkog bogoslovnog fakulteta

U ponedjeljak, 28. veljače u prostorijama Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu potpisani je ugovor između Univerziteta u Sarajevu i Katoličkog bogoslovnog fakulteta kojim je KBF u Sarajevu postao pridruženi član sarajevskog Sveučilišta.

Ugovor su u ime KBF-a potpisali veliki kancelar KBF-a nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić i prof. dr. Pavo Jurišić dekan Fakulteta, a u ime Univerziteta u Sarajevu njegov rektor prof. dr. Faruk Čaklovica. Potpisivanju je prisustvovao i apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Alessandro D'Errico.

Ugovorom se određuje da puni naziv fakulteta bude: Katolički bogoslovni fakultet - pridružena članica Univerziteta u Sarajevu. Ovim ugovorom KBF zadržava svojstvo pravne osobe; nastavnici i studenti i nenastavno osoblje KBF-a se izjednačuju u pravima i obvezama s ostalim nastavnicima i studentima Univerziteta; nastavlja dodjeljivati kanonske i građanske akademске stupnjeve. Ugovorom KBF stječe mogućnost realiziranja zajedničkih studijskih

programa sa ostalim članicama Univerziteta; učešća u istraživačkim projektima i programima Univerziteta; korištenjem informacijskog i bibliotečkog sistema Univerziteta. Ugovorom je određeno da se Statut i drugi opći akti KBF-a donose u skladu o odgovarajućim propisima Katoličke crkve i Univerziteta te državnim i kantonalnim zakonima o visokom obrazovanju.

Pozdrav svim nazočnima uputio je na početku rektor Čaklovica koji je progovorio o značenju ovog Ugovora i izrazio zadovoljstvo zbog njegova potpisivanja. Kazao je da mu je žao što u vremenu komunizma nije bio moguć ovakav oblik suradnje te izrazio uvjerenje da će potpisivanje ovog Ugovora biti na obostrano obogaćenje i unapređenje međusobne suradnje.

Nuncij D'Errico je, zahvalivši na riječima rektora Čaklovica, istaknuo da Sveta Stolica od samog početka s velikim zanimanjem pozorno prati cijeli proces priznavanja i pridruživanja ovog teološkog Fakulteta u Sveučilište u Sarajevu. Ocijenivši odnose s Bosnom i Hercegovinom kao žjako dobre' i podsjetivši na

BILJEŽIMO

potpisivanje Temeljnog ugovora između Svetе Stolice i Bosne i Hercegovine, nuncij D'Errico je naglasio važnost i ovog čina za dodatno unapređenje međusobnih odnosa.

Kardinal Puljić je, u svom prigodnom obraćanju, zahvalio nazočnim istaknuvši da ovaj čin ima višestruko značenje jer se njime gradi

most povjerenja. Podsjećajući na misao pape Benedikta XVI., prema kojoj vjera i razum moraju ići zajedno, naglasio je da upravo taj most otvara vrata dijalogu koji je, na neki način, put za upoznavanje i poštivanje različitosti.

(kta/d.t.)

Niko Ikić:

Rekolekcija sestrama: 16. 1. 2011.

Razmatranje uz tekstove: Hebr 10, 26-32; Ps 51; Iv 16, 5-15

Duh nas vodi kroz priznanje grijeha do spoznanja milosrđa

Ponavljam neke misli iz prvog čitanja:

Grijeh nakon što smo primili istinu; iščekivanje osude i bijesa ognja što će proždrijeti protivnike; prekršitelji bez milosrđa će biti pogubljeni; još gora kazna očekuje one koji Sina Božjega pogaze i Duha milosti pogrde; moja je odmazda; strašno je upasti u ruke Boga živoga.... Vrlo utješno, zar ne! Krv nam se ledi. Ali i ove riječi su dio Svetoga pisma. Kao i Ivanove, koje želimo pobliže promotriti.

Ivan navodi da je Isus, neposredno prije svoje muke, u oproštajnom govoru, rekao apostolima u blagovalištu, kada im je predao drugog Branitelja riječima: *primite Duha Svetoga!* Koja je zadaća Duha Svetoga? Pored upućivanja u svu istinu, pored poučavanja, pored dozivanja u pamet i svjedočenja, zadaću opisuje Ivan: *dokazivati da je svijet u bludnji glede grijeha, glede pravednosti i glede osude* (Iv 16,7). „Dolazak“ Duha Isus bitno veže uz svoj „odlazak“: *Bolje je za vas da ja odem, jer ako ne odem, Branitelj neće doći k vama* (Iv 16,7). Bludnja svijeta glede grijeha, prema Ivanu, odnosi se na nevjeru u Isusa. Dokazivanje pravednosti odnosi se prvo na njegov odlazak Ocu ali i na njegovo djelo spasenja, a također i na to da je nepravedno osuđen. Dokazivanje osude pak odnosi se na to da je on stvarni sudac svima, pa i knezu ovoga svijeta, koji je već osuđen. Nevjeru svojih suvremenika Isus karakterizira kao grijeh, koji je bitno sadržan u odbijanju njegova poslanja. Grijeh je svijeta je i u osudi pravednika. Dokazivanje grijeha svijetu po Duhu ima za cilj spasenje svijeta a nije njegovu osudu, koja se tiče samo kneza ovoga svijeta. Dokazivanje grijeha treba voditi prema pravednosti.

Bitni pojmovi ovog razmatranja su: svijet i grijeh, svijet u grijehu i grijeh u svijetu; nadalje pravednost i milost, pravednost u milosti i milost u pravednosti; te na kraju sud i osuda, sud u osudi i osuda u sudu.

Prvo: o svijetu u grijehu:

Grijeh – što je to? Sveti pismo koristi mnoge izraze da izrazi otajstvo grijeha: *kršenje nekog propisa, općenito prijestup, bezakonje, ozivotvorene bezakonja*, onda kao napad na druge, da je protivan općem dobru, da *ubija nadnaravni život*, da je *uvreda Bogu*, da je *odbacivanje Boga*.... Uvijek se polazi da je grijeh čin osobe, pa onda može biti i struktura i društva. Društveni grijesi su plod gomilanja pojedinačnih grijeha. Iako je grijeh struktura on prvo pogada pojedinca a u prvom redu samog grešnika, samo što on to kasno skuži, ako uopće shvati. Ako je grijeh osoban onda je i slobodan čin, usprkos svih okolnosti koje ga daju razumjeti ali ne i opravdati.

U čemu je grijeh ovoga svijetu? Grijeh uzdrmanog svijeta, rečeno današnjim rječnikom, leži:

- U gaženju temeljnih prava ljudske osobe, počevši od prava na život
- U gaženju slobode na ispunjavanje vjere
- U diskriminacijama različitih vrsta uključivši i vjersku
- U nasilju i terorizmu
- U svim vrstama mučenja i prisiljavanja
- U utrkivanju u naoružanju
- U nepravednoj podjeli bogatstva itd.

Grijeh ovoga svijeta je da nema osjećaja za grijeh ili da ga ublažuje, da sve humanizira pa i grešnost, da umanjuje opasnost grijeha. Takav svijet izgubljenog ljudskog dostojaštva, iskrivljene slobode i pogaženih ljudskih odnosa je nužno mijenjati, takav svijet mora na operaciju srca i duha.

Drugo: o milost u pravednosti

Što je pravednost? To je poveznica prava i morala. Što ti pravno i moralno pripada, to ti po savjeti i paragrafu trebaju dati, dozvoliti, omogućiti, tvoji poglavari. Pravednost u pravnim paragrafima i moralnim normama samo

TEOLOŠKE TEME

TEOLOŠKE TEME

izražava ono što bi moralo biti temeljno načelo života i djelovanja, temelj odnosa među ljudima koja se pojavljuje kao temeljna ljudska krepost. Predmet pravednosti može biti sve, sve što je nekomu uzeto. Ovdje je opasnost da pri tome mislimo samo na druge koji nama nešto oduzimaju a trebali bi nam to omogućavati. U našem smislu čovjek može sam sebi oduzimati, npr. čast i dostojanstvo, kroz svoje nemoralno i nepravedno ponašanje. Tada u vjeri očekujemo milost u pravednosti.

Treće: o sudu u osudi

Što je sud-osuda? Svakako ima široko značenje, počevši od osobnog stava do sudačkih presuda. Kriterij suda-osude uvijek je istina, jer bi trebalo suditi po istini, a istinu izricati u ljubavi.

Četvrto: o Duhu Svetom u spoznanju grijeha, u očekivanju milosti a ne osude

Neka nam ovi samo kratko opisani pojmovi pomognu ući u biblijsko razmišljanje. U naznačenom kontekstu svi naši pojmovi su uokvireni „odlaskom Isusa“ i „dolaskom Duha“, *dakle odlazak u dolasku i dolazak u odlasku*. Zbog odlaska Isusa su apostoli tužni, obezglavljeni i obeshrabreni a zbog dolaska Duha su radosni, odvažni i hrabri. Sjetimo se onog Petra koji zanijeka u sudnici: *ne poznam toga čovjeka*, i to na ulici a ne u sudnici, pred čistačicom ulica – a sada isti Petar na ulici pred svima prkosí: *vi ga razapete i pogubiste*. Onog prvog Petra ne treba pisati ni malim slovom a ovog drugog najvećim mogućim slovom. Kakva promjena! Tko ga je promijenio? Duh svojim dolaskom već svjedoči po Petru, a Petar da bi mogao biti svjedok doživio je promjenu: *od desertera posta heroj, od izdajnika posta pokajnik, od pokajnika svjedok*. Tek sada može svjedočiti i dokazivati. **Dokazivanje i svjedočenje idu zajedno.** Duh po Petru dokazuje izraelskom svijetu bludnju grijeha: *odbaci ste Pravednika*. Petrovo dokazivanje svijetu nema za cilj samo svijet optužiti ili još manje osuditi, nego ga tješiti i hrabriti da prihvati pravednost – milost, a to nije moguće bez prepoznavanja i priznavanje grijeha. **Milost i grijeh, grijeh i milost ne idu zajedno.** Petrovo dokazivanje bludnje grijeha ujedno je i uvjerenje da postoji mogućnost oproštenja i pomilovanja, ali uz uvjet obraćenja, metanoje.

Obraćenje počinje uviđanjem grijeha. Uviđanje je moguće kroz spoznanje istine u savjesti. To spoznanje vodi prema priznanju i želji obrata, *jer spoznanje grijeha je ujedno i spoznanje mogućnosti pobjede nad grijehom*. Tako se događa da po najvećem grijehu svijeta, ubojstvu Isusa Krista, svijet dolazi do najveće pobjede. *Smrt Isusova pobjeđuje smrt čovjeka*. U tu spoznaju nespoznatljivog otajstva smrti i uskrsnuća nas uvodi Duh istine koji istražuje dubine, on nas vodi putem istraživanja istine vlastite grešnosti do dokazivanja grijeha u našem spoznanju. U istraživanju je potrebno grijeh spoznati u svoj dubini, do samoga dna, *u otajstvu bezakonja* (2 Sol 2,7), grijeh valja ogołiti kao korijen i početak zla, kako bi se prepoznao stablo smrti, kako bi se počelo od grijeha odvraćati i kako bi se stablo smrti ukrstilo sa stablom života, te tako došlo do drveta križa. *Na putu dokazivanja grijeha mora se naići na križ. U križu se spajaju vertikala i horizontala, ljudsko i božansko, grešno i milosno*.

Biblijia govori u knjizi Postanka da je početak grijeha i pragrijeha u neposluku. Dakle grijeh se začinje u *ljudskoj volji, koja je ugušila savjest. Ljudski neposluh se sastoji u odbijanju volje Božje, u odbacivanju ili udaljavanju od istine*. Odbijanje ili neposluh prema istini znači nevjerojatno istine a vjeru ocu laži. Odbijanje istine nije ništa drugo doli čista laž, neposluh sve do smrti. Duh istine, isti onaj Duh koji je lebdio kod stvaranja, vodi nas od neposluka do smrti do posluha do smrti. To je proces od odbijanja dara do prihvatanja dara. *Duh je onaj koji vraća preko „granice“ čovjeka koji je prekoracivao preko „granice“, preko moralnoga i dozvoljenoga*, čovjeka koji je sam sebe proglašio za jedino pravo, koji nikome nije priznavao da ima pravo spoznaje dobra i zla, koji se postavlja kriterijem svih kriterija. Duh uklanja onu pregradu, razdjelnicu koju je čovjek podigao (Ef 1, 14-16). Umjesto da prizna da je čovjek stvoren na sliku i priliku Božju, *on stvara Boga na sliku i priliku čovjeka, on diktira Bogu što treba činiti*. Time čovjek nije samo dokazao neposluh, nego i raspirivanje grijeha i zla. To je totalno okretanje leđa posluhu, te uživanje u vlastito stvorenoj slobodi, pri čemu misli da su mu se otvorile oči, kao Evi i Adamu kada su jeli sa zabranjenog drveta. *Tu nije samo riječ o neposluhu, nego o antiposluhu kao idealu i putu života, ne radi se o*

prihvaćanju laži, nego o kreiranju protu-istine kao norme života. Jer je istinu izobličio čovjek pokušava stvoriti ne samo laž, nego i protu-istinu. *Od slike Boga-prijatelja čovjeka, Boga - Oca, stvara se slika boga-neprijatelja stvorenja i čovjeka, Boga koji ga gnjete i satire, Boga kao izvor prijetnje i opasnosti za čovjeka, pa ga se treba riješiti.* I onda umjesto ljubavi prema Bogu propagira se najveća ljubav prema čovjeku. Augustin to lijepo kaže: *Ljubav do SEBE sve do prezira Boga, a ne ljubav prema Bogu sve prezira samoga sebe* (De civitate Dei, XIV, 28). Odbacivanje Boga ide u pravcu želje da se Boga porazi i pobijedi, usmrti i pokopa. *Pri tome takvi ne vide da teologijom Božje smrti pokapaju čovjeka.* Možda u tom smislu Isus kaže: *žao mi je ljudi* (Mk 8,2).

Neposluh čovjek biva pobijeđen posluhom Sina Božjega. On u posluhu prema Ocu prihvata žrtvu koja čisti neposluh čovjeka. Ne žrtva jaraca i bikova, nego on prinese samog sebe kao žrtvu za grijehu ljudi. On je jedini mogao primijetiti takvu žrtvu, jer je jedini bez ljage grijeha. Samog sebe dariva (sebedarje) da prinese žrtvu ljubavi koja spašava. U Kristu trpi Bog kojega je čovjek odbio, a on trpi i umire za čovjeka. Zbog toga Pavao ohrabruje Korinćane: *dajte, pomirite se s Bogom* (2 Kor, 5,20).

Dokazivanje ili pokazivanje grijeha po Duhu može se ostvariti u čovjeku po njegovoj savjeti. **Što je savjest?** *Savjest je nutarnje čovjekovo svetište, najunutarniji „ja“ čovjeka, nutarnje oko, sposobnost duha* (GS 8,16,19,26,41,48). Zadaća ispravno formirane savjeti je u prvom redu imenovati pravim imenom dobro i zlo. Takvo dokazivanje dovođi do korijena grijeha, to jest do otajstva bezakonja. Taj *prvi korak* je snažan poticaj na putu obraćenja, to jest okretanja leđa grijehu. *Učiniti zlo je velika stvar. Otkriti zlo je često teška stvar. Priznati zlo je najteža stvar.* Sjetite se Davida koji kaže: *Bezakonje svoje priznajem, grijeh je moj svagda pred mnom, Tebi samom Tebi ja sam zgriješio i učinio što je zlo pred tobom* (Ps 51), ili *sagrijeo sam protiv Gospodina* (2 Sam 13).

12,13). *Da to izrekne Davidu je trebalo puno nutarnjeg znoja i duhovnog zrijenja.*

Savjest nam nešto zapovijeda, ona nam nešto zabranjuje, ali savjest ima i sudačku ulogu. Takav proces počinje s grižnjom savjeti koja mu pričinja mučninu i nelagodu u srcu, koja ga vodi preko prosudbe do priznanja i pokajanja. Čak se i *Bog i ražalostio i pokajao* za stvaranje čovjeka koji se odlučio za зло, čitamo u knjizi Postanka 6, 5-7. Takvo priznanje u savjeti nije lagano ali je vrlo korisno. Obraćenje je proces kada se čovjek otvara dobru, praštanju, ljubavi.

Peto: o neoprostivom grijehu protiv Duha?
Usp. Mt 12,31; Mk 3,28f; Lk 12,10

Grijeh protiv Duha je neoprostiv zbog svoje naravi, kaže Toma Akvinski, jer isključuje one bitne elemente po kojima se oproštenje može dogoditi. *Duhohulstvo se ne sastoji u riječima, psovkama, uvredama protiv Duha, nego u činu odbijanja spasenja kojemu mu Bog nudi po Duhu.* Što to ima značiti? *Ako dakle, čovjek odbija u Duhu „dokazivati“ i sagledavati vlastite grijehu, on nema osjećaja grijeha, a onda iz toga nužno ne mogu slijediti daljnji koraci nužni za oproštenje, kao priznanje, žaljenje, molitva za otpuštanje grijeha, kajanje,* znači da ne prihvata put oproštenja i upravo tim ne prihvata Duha i tako grieši protiv Duha, *neoprostivo*, Duh u njemu ne može doći do oproštenja. *Dakle ne-oproštenje znači ne-obraćenje.* Čovjek se odlučuje za pravo ostanka u grijehu. *Takav čovjek ljubi sebe do prezira Boga, umjesto da ljubi Boga do prezira sebe,* kako se izrazio Augustin.

Oni koji dopuštaju Duhu da im dokaže i pokaže grijehu, njima Duh dokazuje i pokazuje milosrđe a ne osudu. Njima Duh pomaže kroz savjest da upoznaju istinu grijeha ali i onu istinu i ljubav koja opravdava.

Dok nas pisac poslanice Hebrejima plaši, Ivan nas pak tješi. Ne preplašeni, nego ohrađeni i utješeni podimo put u sebe!

